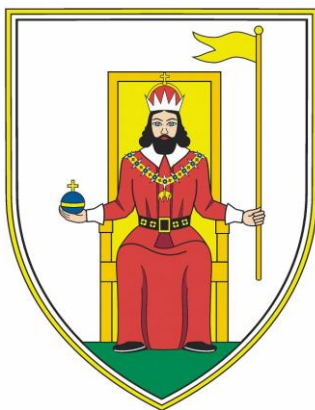

OKOLJSKO POROČILO
ZA
spremembe in dopolnitve 2

OPN mestne občine Novo mesto
(SD OPN 2)
- predhodna presoja

julij 2021, dopolnitve september 2021

(mnenje MOP 35409-350/2021-2550-7 z dne 7.9.2021)

Okoljsko poročilo za spremembe in dopolnitve 2_ OPN mestne občine Novo mesto (SD OPN 2) - predhodna presoja

**Pripravljaivec
OPN** Mestna občina Novo mesto
Seidlova 1
8000 Novo mesto

Izdelovalec OPN Acer d.o.o.
Šentjernejska cesta 43
8000 Novo mesto

Izdelovalec OP ERANTHIS, presoja vplivov na okolje,
Maja Divjak Malavašič; s.p.
Kovinarska ulica 5B
8270 Krško

**Vodja projekta:
Sodelovali:** Maja Divjak Malavašič, univ. dipl. biolog
Andrej Gortnar, kemijski tehnolog

Projekt: Okoljsko poročilo za spremembe in dopolnitve 2 OPN mestne občine Novo mesto (SD OPN 2) - redhodna presoja

Datum izvedbe: julij 2021

Številka projekta: OP_OPN SD 2_MNOM/21

1 KAZALO VSEBINE

1	KAZALO VSEBINE	3
2	POVZETEK S SKLEPNO OCENO	7
3	SPLOŠNO	13
3.1	OZADJE	13
3.2	NAMEN POROČILA	14
3.3	VSEBINA POROČILA	14
3.4	MERILA IN METODE UGOTAVLJANJA IN VREDNOTENJA VPLIVOV OPN.....	15
4	PODATKI O SD OPN 2	18
4.1	IME IN OBMOČJE OPN	18
4.2	CILJI TER KRATEK OPIS PLANA	19
4.3	ODNOSI DO DRUGIH NAČRTOV.....	19
4.4	PODATKI O NAČRTOVANIH SPREMEMBAH SD OPN2 MONM	20
4.4.1	Uvod.....	20
4.4.2	Obseg in vsebina sprememb in dopolnitev OPN	21
4.4.3	Spremembe in dopolnitev strateškega dela OPN	23
4.4.4	Spremembe in dopolnitve izvedbenega dela OPN – odlok	24
4.4.5	Spremembe in dopolnitve izvedbenega dela OPN– grafični del	26
4.5	RABA PROSTORA	27
4.6	PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA	29
4.7	PREDVIDENE EMISIJE IN ODPADKI TER RAVNANJE Z NJIMI	29
4.8	POTREBE PO NARAVNIH VIRIH	30
4.9	ČEZMEJNI VPLIV	30
5	IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA	31
6	VERJETEN RAZVOJ STANJA OKOLJA V KOLIKOR SE PLAN NE IZVEDE	34
7	STANJE OKOLJA.....	35
7.1	OBSTOJEČE STANJE OKOLJA.....	35
7.1.1	Tla.....	35
7.1.2	Vode	36
7.1.3	Zrak.....	42
7.1.4	Podnebne spremembe.....	43
7.1.5	Hrup	44
7.1.6	Elektromagnetno sevanje	48
7.1.7	Svetlobno onesnaževanje	49
7.1.8	Odpadki.....	49
7.1.9	Kmetijske, gozdne ter zelene površine	49
7.1.10	Narava.....	49
7.1.11	Kulturna dediščina.....	63
7.1.12	Prebivalstvo in zdravje ljudi.....	65
7.2	VAROVANA OBMOČJA IN PRAVNI REŽIMI	66

7.2.1	Vodovarstvena območja	66
7.2.2	Hrup	66
7.2.3	Gozdovi	68
7.2.4	Varovana območja narave	69
7.2.5	Kulturna dediščina	79
7.2.6	Degradirana območja	83
8	DOLOČITEV VSEBINE OKOLJSKEGA POROČILA IN POMEMBNIH PRIČAKOVANIH VPLIVOV SD OPN 2	84
9	OKOLJSKI CILJI PLANA Z MERILI TER VREDNOTENJE VPLIVOV	89
9.1	VODE	89
9.1.1	Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja	89
9.1.2	Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva	90
9.1.3	Omilitveni ukrepi	103
9.2	HRUP	104
9.2.1	Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja	104
9.2.2	Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva	105
9.2.3	Omilitveni ukrepi	106
9.3	NARAVA IN VAROVANA OBMOČJA NARAVE	107
9.3.1	Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja	107
9.3.2	Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva	109
9.3.3	Skladnost SD OPN 2 z okoljskimi cilji	133
9.3.4	Omilitveni ukrepi	133
9.4	KULTURNA DEDIŠČINA	139
9.4.1	Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja	139
9.4.2	Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva	140
9.4.3	Omilitveni ukrepi	145
10	ALTERNATIVE	145
11	SPREMLJANJE STANJA OKOLJA	146
12	ZAKONODAJA IN VIRI	148
12.1	ZAKONODAJA	148
12.2	VIRI	149
13	OPOZORILO O CELOVITOSTI POROČILA	151
14	SKLEPNA OCENA	152

Kazalo tabel

Tabela 1	Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja	17
Tabela 2	Namenska raba prostora glede na OPN MONM	27
Tabela 3	Bilance osnovne namenske rabe	27
Tabela 4	Dejanska raba	28
Tabela 5	Spremembe namenske rabe glede na SD OPN 2	28
Tabela 6	Predvideno stanje okolja v kolikor se plan ne izvede	34
Tabela 7	Ocena kemijskega stanja podzemne vode za VTPODV 1011 Dolenjski kras (vir:ARSO)	37

Tabela 8 Razmerja med razpoložljivo količino podzemne vode in črpanimi količinami podzemne vode v letu 2017	37
Tabela 9 Bilanca površin varstvenih pasov vodnih virov	38
Tabela 10 Bilanca površin poplavnih območij:	40
Tabela 11 Bilanca površin erozijskih območij	41
Tabela 12 Povprečne letne ravni in število preseganj za PM10 na postaji Novo mesto v zadnjih letih (vir: ARSO)	42
Tabela 13 Prikaz državni ces na kateri se izvaja štetje prometa v MONM	44
Tabela 14 Podatki o habitatnih tipih v MONM	50
Tabela 15 Seznam rastlin v MONM	52
Tabela 16 Seznam ptic prisotnih na MONM	55
Tabela 17 Seznam rib na območju MONM	57
Tabela 18 Senam kačjih pastirjev znotraj MONM	58
Tabela 19 Seznam školjk na območju MONM	59
Tabela 20 Seznam plazilcev na območju MONM	59
Tabela 21 Seznam potočnik rakov na območju MONM	59
Tabela 22 Seznam dnevnih metuljev na območju MONM	59
Tabela 23 Seznam netopirjev na območju MONM	62
Tabela 24 Seznam sesalcev na območju MONM	62
Tabela 25 Seznam dvoživk na območju MONM	63
Tabela 26 Bilanca površin kulturne dediščine (vir: Prikaz stanja prostora, ACER d.o.o., 2020)	64
Tabela 27 Prikaz registriranih enot kulturne dediščine v MONM	64
Tabela 28 Mejne vrednosti kazalcev hrupa	67
Tabela 29 Pregled območij Natura 2000 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. L. RS, št49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 33/13, 39/13 – odlUS, 3/14, 21/16, 47/18).	70
Tabela 30 Zavarovana območja v MONM	75
Tabela 31 Zavarovana območja – točke v MONM	76
Tabela 32 EPO v MONM	79
Tabela 33 Verjetni pomembni vplivi plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine in vključitev v nadaljnjo presojo (vsebinjenje)	84
Tabela 13 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja	89
Tabela 14 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja	89
Tabela 15 Število sprememb plana na posameznih vodovarstvenih območjih	91
Tabela 16 Prikaz sprememb rabe na območju redkih poplav	94
Tabela 17 Prikaz sprememb rabe na območju redkih poplav	96
Tabela 18 Upoštevanje smernic DRSV	101
Tabela 19 Ocena vpliva na okoljski cilj	103
Tabela 24 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja	104
Tabela 25 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja	104
Tabela 26 Ocena vpliva na okoljski cilj	106
Tabela 43 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja	107
Tabela 44 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja za varovana območja narave	107
Tabela 45 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja za vrst in HT	108
Tabela 46 Pregled vplivov na naravne vrednote	117
Tabela 47 Ocena vpliva na okoljski cilj	133
Tabela 48 Omilitveni ukrepi za poglavje narava	133

Tabela 52 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja	139
Tabela 53 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja	139
Tabela 54 Predleg sprememb znotraj registriranih enot kulturne dediščine	140
Tabela 55 Pregled sprememb rabe na območju enot dediščine ter dediščine priporočilno	141
Tabela 56 Pregled sprememb rabe na območju enot dediščine ter dediščine priporočilno	141
Tabela 57 Pregled sprememb rabe na vplivnem območju enot registrirane dediščine	142
Tabela 58 Analiza upoštevanaj smernic	143

Kazalo slik

Slika 1 Območje plana s širšo okolico (vir: Atlas okolja, julij 2021)	18
Slika 2 Prikaz pomembnejših vodotokov na območju MONM	39
Slika 3 Poplavna območja v MONM glede na podatke ARSO	40
Slika 4 Prikaz erozijskih območij	41
Slika 5 Karta hrupa za avtocesto A2 Karavanke - Obrežje v MONM	46
Slika 6 Karta hrupa za glavno cesto Novo mesto – Šentjernej	46
Slika 7 Prikaz urejanja na območja NDR_03	47
Slika 8 Prenosna in distribucijska elektro omrežja v MONM	48
Slika 9 Prikaz vodovarstvenih območij v MONM	66
Slika 10 Prikaz varovanih gozdov in gozdnih rezervatov v MONM	68
Slika 11 Prikaz območju Natura 2000 v MONM	69
Slika 12 Prikaz zavarovanih območij v MONM	74
Slika 13 Prikaz naravnih vrednot v občini MONM	77
Slika 14 Prikaz EPO v MONM	78
Slika 6 Prikaz sprememb znotraj VVO I območja Benjede	91
Slika 7 Prikaz sprememb znotraj VVO I območja Sompot	93
Slika 8 Prikaz sprememb znotraj na EUP NKG_01/2 ter NŠM_02_OPPN na območju redkih poplav	96
Slika 9 Prikaz zadrževalnikov na Vrtaškem ter Šumečen potoku (vir: Zboljšanje poplavne varnosti v naselju Velike Brusnice, IS projekt d.o.o., Ljubljana, september 2021)	100
Slika 13 Prikaz rabe in širitev industrijskih con	105
Slika 18 Prikaz umestitve zadrževalnikov v prostor z območjem naravnih vrednot	112
Slika 21 Shematski prikaz prečnega prereza pregrade zadrževalnika	112
Slika 21 Območje predvidenih sprememb ob Težki vodi	129

Priloge

Priloga A: Prikaz sprememb rabe
Priloga B: Namenska raba prostora - nova
Priloga C: Seznam naravnih vrednot
Priloga D: Seznam enot registrirane kulturne dediščine
Priloga E: Upoštevanje smernic ZRSVN

2 POVZETEK S SKLEPNO OCENO

Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto (vnadaljevanju MNOM) je bil sprejet novembra 2009, kasneje je bilo sprejetih še vrsta sprememb in dopolnitev ter tehničnih popravkov. Predmet SD OPN 2 MNOM obsega celotno območje občine. Spremembe so v strateškem in izvedbenem delu in se v tekstualnem delu nanašajo na preimenovanje in preureditev vseh enot in podenot urejanja prostora, dopolnitve splošnih PIP, dopolnitve PIP, ter dopolnitve posebnih PIP za EUP prostora glede na sprejete pobude, uskladiitev s spremenjenimi predpisi in redakcijski popravki. V grafičnem delu se spreminjajo vse karte glede na spremembe v namenski rabi zemljišč, tehnične popravke in prilagoditve namenske rabe prostora ter EUP na nov zemljiški kataster.

Iz odločbe, ki jo je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za Celovito presojo je ocenilo, da je plan SD OPN 2 Mestne občine Novo mesto tak, da bi njegova izvedba lahko pomembneje vplivala na okolje, zato je v odločbi številka 35409-308/2020/7 z dne 23. 3. 2021 odločilo, da v postopku priprave in sprejemanja Sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta SD OPN 2 MNOM, mora pripravljavec plana izvesti celovito presojo vplivov na okolje ter presojo sprejemljivosti izvedbe planov in posegov na varovana območja, kot to določa 101. člen ZON

Mnenje k osnutku plana so podali Zavod RS za varstvo narave, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za kulturo, Zavod za ribištvo, Zavod za gozdove ter Ministrstvo za zdravje ter Direkcija RS za vode.

Na podlagi prvih mnenj ter usklajevanj je bil osnutek dopolnjen (julij 2021). Dopolnjen osnutek je bil podlaga za presojo vplivov na okolje. V pričujočem dokumentu so presojane predvidene spremembe SD OPN 21, prav tako pa je presojan kumulativni vpliv predlaganih sprememb in obstoječega stanja.

Spremembe in dopolnitve OPN se nanašajo na celotno območje občine. V posameznih delih se spreminjajo in dopolnjujejo vsebine tekstualnega in kartografskega dela akta ter njegovih prilog. Spremembe in dopolnitve OPN so pripravljene v okvirih, kot jih določajo usmeritve strateškega dela OPN.

Največji del sprememb predstavlja uskladiitev s stanjem v prostoru, tehnični popravki ter spremembe, ki se nanašajo na že zgrajene posge (čistilne naprave, daljnovod), sprejete odločitve o prostorskih ureditvah državnega pomena (hitra cesta v okviru 3. razvojne osi, zahodna obvoznica, daljnovod 2x110 kV Brestanica-Hudo, plinovod Novo mesto-Metlika in nova Šmihelska cesta) ter druge ureditve, ki so bile sprejete in izpeljane od sprejetja prvotnega OPN v letu 2009.

Od razvojni pobud oziroma sprememb rabe se jih največ nanaša na širitve zemljišč za stanovanjsko gradnjo ter zidanic. Nekaj je tudi pobud za razvoj turističnih dejavnosti ter spremembe rabe iz gozdna v kmetijska zemljišča. Pomembnejše spremembe so sta širitvi industrijskih con Krka ter Adriamobil ter umestitev zarrževalnikov za zagotavljanje poplavne varnosti Velikih Brusnic.

Glede na predvidene spremembe SD OPN MONM ne pričakujemo pomembnih vplivov na segment tal, zraka, podnebnih sprememb, EMS, svetlobnega onesnaževanja, naravnih virov, odpadkov ter zdravja ljudi. Obremenitev se ne bodo povečale. Na podlagi ugotovljenega, te vplive v poročilu ne obravnavamo. V dopolnjenem osnutku so upoštevana mnenja soglasodajalcev in vključena v odlok.

V tem okoljskem poročilu so obravnavani verjetni vplivi plana na elemente okolja (voda, hrup) naravo ter kulturno dediščino. Presojani so bili neposredni, daljinski, kumulativni, trajni in začasni vplivi. Vplivi izvedbe OPN na zgoraj navedene segmente so opredeljeni na podlagi, s presojanim planom, predvidene spremembe namenske rabe.

Neposrednega vpliva na stanje in kakovost površinskih in podzemnih vod s SD OPN 2 MNOM ni pričakovati. V pripravi je nova Uredba za vodovarstvena območja, ki jo bo ob sprejemu potrebno ustrezno vnesti v odlok. Možni so posredni vplivi predvsem zaradi odvajanja odpadnih vod. Plan ne posega na poplavna območja oziroma ne poslabšuje poplavne ogroženosti.. Prav tako SD OPN " MONM ne bo imel bistvenega vpliva na emisije hrupa v občini.

Okoljski cilj za posamezen segment in ocena vpliva	Kazalec stanja okolja
Ohranjeno dobro stanje površinskih in podzemnih voda nebistven vpliv – B	- delež prebivalcev, ki komunalno odpadno vodo odvaja na ustrezen način - delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje preko javnega vodovoda - kemijsko stanje površinskih in podzemnih vod - kakovost pitne vode na vodnih virih - delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje preko javnega vodovoda
Zagotovljena poplavna varnost nebistven vpliv – B	- število objektov znotraj poplavni območij
Ohranjanje ali zmanjšanje ravni hrupa pod mejnimi vrednostmi, predpisanimi za posamezna območja varstva pred hrupom nebistven vpliv – B	- PLDP na državnih merilnih mestih na cestah, ki vodijo skozi občino; - površino stanovanjskih območij in število objektov z varovanimi prostori, izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa; - Število konfliktnih območij (stiki potencialnih območij II. SVPH z območji proizvodnih dejavnosti)
Ohranjanje ugodnega stanja vrst, habitatnih tipov in habitatov na območjih varovanja nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov- C	- obseg poseganja oziroma vplivanja na varovana območja ter stanje vrst in HT
Ohranjanje stopnje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov na območju plana nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov- C	- prisotnost zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov

Okoljski cilj za posamezen segment in ocena vpliva	Kazalec stanja okolja
Dobro stanje enot kulturne dediščine nebistven vpliv – B	- Posegi v območja enot kulturne dediščine - Ohranjenost števila in lastnosti enot kulturne dediščine na obravnavanem območju. - Vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v načrtovane ureditve

Ocenili smo, da vplivi izvedbe SD OPN 2 MONM ne bodo bistveni. V nadaljevanju so podani omilitveni ukrepi:

Narava

NPR_4 in NPR_8:

- V neposredni bližini vstopa v reko naj se ohranja obstoječa obrežna zarast na brežini reke Temenice in nadaljnjih sečenj vegetacije se naj na brežini ne izvaja.
- Parkirišče v peščeni izvedbi naj se izvede na način, da visoke vode reke Temenice ne bodo odnašale (spirale) peščenega materiala na travnike in v reko.
- Parkirišče naj se proti reki omeji in zasadi z avtohtono in lokalno značilno grmovno vegetacijo.
- Vstop v reko za čolne naj se ohranja le kot peš vstop/dostop.

NCE_01/01, NBŠ_20, NBŠ_18, NMJ_12, NKG_04, NMJ_08

- Za zaščito habitata močvirske sklednice se na vstopno izstopnih mestih postavi informacijske table, ki bodo opozarjale na nevarnosti vnosa tujerodnih vrst želv v habitat močvirske sklednice.

NPR_8

- informacijske table naj se postavi na parkirišču v Prečni ob vstopu v reko, a izven 5 m pasa od roba brežine reke, na način, da ne bo vizualno izpostavljena;
- Mikro lokacija informativne table pri BTC-ju oz. pri mlaki naj se določi glede na lokacijo postavitve opazovalnice ob mlaki;
- Gradbeni in morebitni odpadni gradbeni material za izvedbo parkirišča naj se v času izvedbe del dovažja in odvažja sproti. Deponira naj se ga izven ključnega dela naravne vrednote, (izven 10 m pasu reke) ter izven območja poplavnih vod, da bo preprečeno spiranje materiala v reko;
- Po končanih delih se območje posega znotraj naravne vrednote utrdi in zatravi;

NPR_4

- Postavitev inf. table se postavi ob vstopu v reko na parkirišče, a izven 5m pasu od roba brežine, da ne bo vizualno izpostavljena.
- Inf. tabla pri BTC naj se postavi glede na postavitev opazovalnice pri mlaki.
- Gradbeni in odpadni material za parkirišče naj se dovažja in odvažja sproti.
- Deponira naj se ga izven ključnega dela NV – izven 10m pasu reke in izven območij poplavnih vod.
- Po končanih delih se območje posega utrdi in zatravi.

OPR_2

- Gozdni rob se ob krčitvi gozda uredi na način, da je rob presvetljen, v njem pa se ohranjajo grmišča in mejice ter avtohtona zelna vegetacija.

OPR_17 (Jugorje parkirišče in obstoječe parkirišče), DOL_12

- Ob parkirišču se uredijo koši za ločeno zbiranje odpadkov z urejenim odvozom le teh. Parkirne površine je potrebno izvesti na način, da se čim manj posega v gozdni rob. Izven urejenih območij parkirišč se onemogoči oziroma prepove parkiranje. Vse ureditve se izvedejo na način, da bodo medovarne.

IGL_4

- Pred poseganjem v obstoječe objekte se preveri prisotnost navadnega netopirja in v primeru najdbe o tem obvestiti ZRSVN, ki bo predpisal nadaljnje ukrepe pri prenovi objektov.
 - Na območju se uredijo ekološki otoki za zbiranje smeti, ki so prilagojeni sobivanju z medvedom (zabojniki zaščiteni s pokrovi, ki so medvedu nedostopni) in poskrbi za reden odvoz odpadkov.
 - Na območju je potrebno postaviti informativno tablo z navodili obnašanja na območju življenjskega prostora medveda in risa.
 - V primeru postavitve razsvetljave je potrebno uporabiti svetila, ki ne oddajajo svetlobe v UV spektru.
 - Na območju se prepove organizacija množičnih zabav in drugih hrupnejših dejavnosti.
 - Morebitne nove ureditve ni dovoljeno umeščati v območje naravne vrednote
-
- GAB_21
 - Na območju se uredijo ekološki otoki za zbiranje smeti, ki so prilagojeni sobivanju z medvedom (zabojniki zaščiteni s pokrovi, ki so medvedu nedostopni) in poskrbeti za reden odvoz odpadkov.
 - Na območju se postavi informativno tablo z navodili obnašanja na območju življenjskega prostora medveda in risa.

OPR_17 (Gorjanci Rute, Trdinov vrh)

- Ob parkirišču se uredijo koši za ločeno zbiranje odpadkov z urejenim odvozom le teh. Parkirne površine je potrebno izvesti na način, da se čim manj posega v gozdni rob. Zagotoviti je potrebno dovolj veliko število ustrezno urejenih parkirnih površin in prepove parkiranje izven urejenih parkirnih mest.

LEŠ_1

Pri dimenzioniranju mHE je potrebno upoštevati naslednje:

- umeščanje male hidroelektrarne je možno le ob zagotavljanju ekološko sprejemljivega pretoka reke Krke
- da se zagotavlja ohranjanje kvalifikacijskih vrst in HT na območju Natura 2000;
- da so posegi načrtovani na način, da se zagotavlja ohranjanje vodnih in na vodo vezanih organizmov ter ohranja ali poveča njihova vrstna pestrost in številčnost;
- da se zagotavlja ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih vrst in prednostnih HT na ožjem in širšem območju posega;
- da se zagotovi prehodnost in povezanost vodotokov za vodne organizme;
- da se v čim večji možni meri ohranja dinamika reke, prodonosnost oziroma odlaganje sedimenta;
- da se prepreči pojav ali pospeševanje procesov, ki jih je treba naknadno sanirati (kot na primer dolvodno poglabljanje struge zaradi spremenjene prodonosnosti);
- da se ohranja obrežna zarast v čim večji možni meri;
- da se fizikalno kemijskih parametrov (kot so vsebnost hranilnih snovi, temperatura vode, hitrost vodnega toka, nasičenost s kisikom), pomembnih za obstoj zavarovanih vrst ne slabša;
- da se dela izvajajo na način, da ne vplivajo na stanje vrst (terminske in prostorske prilagoditve, uporaba ustreznih materialov in tehnik).

NCE_01/01, NBŠ_20, NBŠ_18, NMJ_12, NKG_04, NMJ_08

- Dostopne poti do reke se uredijo v najožjem možnem koridorju.
- Posegi v strugi vodotoka se izvajajo izven obdobja drsti prisotnih vrst rib in gnezdenja prisotnih vrst ptic, to je med 1. avgustom in 1. marcem.
- Posegi se izvajajo v času nizkega vodostaja.
- Po končani gradnji naj se vsi elementi morebitnih začasnih konstrukcij odstranijo iz struge in strug/dno vzpostavi v prvotno stanje.

izgradnji kanalizacije OTO_11, OPR_17, OTO_16_OPPN, OTO_17_OPPN, OTO_18 OPPN

- Posegi v strugi vodotoka se izvajajo izven obdobja drsti prisotnih vrst rib in gnezdenja prisotnih vrst ptic, to je med 1. avgustom in 1. marcem.
- Posegi se izvajajo v času nizkega vodostaja.
- Po končani gradnji naj se vsi elementi morebitnih začasnih konstrukcij odstranijo iz struge in struge/dno vzpostavi v prvotno stanje.

NCE_01/01, NBŠ_20, NBŠ_18, NMJ_12, NKG_04, NMJ_08

- Pred določitvijo vstopno - izstopnih mest se pregleda dno ob brežini reke Krke in označi poti do vstopa in izstopa v Krko, ki bodo stalne in bodo čim manj posegala v mesta, kjer je prisoten navadni škržek. Vstopno izstopna mesta naj se izogibajo zamuljenim plitvinam. Prat tako naj se obiskovalce usmerja izven zamuljenih plitvin.

NCE_01/01, NBŠ_20, NBŠ_18, NMJ_12, NKG_04, NMJ_08

- V času izven sezone (od novembra do aprila) se prepove raba reke v rekreativne namene ob brežini pri izlivu Težke vode in Bršljinskega potoka in na drugih lokacijah, kjer je evidentirano drstišče platnice. V rekreativne namen naj se teh območjih uporablja nasprotni del reke.

OPR_12, JAM_1, JAM_2, DLA_1, DLA_2, DLA_3, DLA_4, DLA_5 ter GLA_1

- V primeru odkritja ali odprtja jame ali jamskega sistema je potrebno dela ustaviti ter poklicati pristojne službe. Dela na območju je potrebno izvajati na način, da se prepreči iztekanje nevarnih snovi v okolje. Po izgradnji sistema je potrebno preveriti vodotesnost kanalizacije in zagotavljati redne preglede.

OTO_16_OPPN (Parkirišče pri pokopališču)

- Ohranja naj se zelena bariera proti reki Krki.

OTO_16_OPPN

- Območje naj ostaja v travni izvedbi z vegetacijo na brežini reke in brez stalih ureditev. V poletni sezoni lahko služi kot »važsko kopališče«. Na območju se lahko uredi dostop do vode s privezom za čolne (v pontonski izvedbi), brez večjih posegov v brežino in dno struge;

NKG_01, NMŠ_03

- Pot naj se trasira v oddaljenosti 5 m od roba brežine potoka in zarasti;
- Pot, ki je predvidena v širini cca 2,5 m naj se prilagodi naravi terena oz. morfologiji in njeno širino mestoma tudi zmanjša;
- Na območju naravne vrednote naj se z deli ne spreminja reliefa terena in naj ostaja v obstoječem stanju, naj se ga ne nasipava in utrjuje;
- Obvodno vegetacijo v 5m pasu se ob ureditvi sprehajališča ohranja in se vanjo ne posega. V primeru nove zasaditve ob pešpoti ali na sami brežini vodotoka, se uporabi avtohtone drevesne vrste (npr. bela vrba, jelša, dob,...);
- Pri vzdrževanju sprehajalnih poti in kolesarskih stez se ne sme uporabljati biocidov;
- Potrebno je redno odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst rastlin
- Urbano infrastrukturo ob poti (klopi, koši za smeti) naj se umesti na notranji del poti, proti vrtovom in objektom in ne na samo brežino;
- Z namenom preprečitve vnosa tujerodnih rastlinskih vrst na območju izvajanja del je pred vstopom na brežino potrebno oprati vso gradbeno mehanizacijo izven območja izvajanja del;
- Kjer brežine potoka niso položne, naj se proti potoku v času del postavi lesene opaže, da bo preprečeno plazenje in spiranje gradbenega materiala in zemljine v potok;
- Na brežini potoka se za vsa dela uporablja obstoječe dostopne poti. Naravi terena naj se prilagodi tudi vso potrebno gradbeno mehanizacijo;

-
- Gradbeni in odpadni gradbeni material za izvedbo poti ter ureditev potrebne infrastrukture naj se v času izvedbe del dovaža sproti. Deponira naj se ga izven ključnega dela naravne vrednote, izven 5 m pasu od roba brežine ter izven območja poplavnih vod, da bo preprečeno spiranje materiala v vodotok;

OPR_17/18 NV Vrtaški potok

- Zadrževalnik je potrebno projektirati tako, da bo naravna vrednota čim manj prizadeta oziroma, da je regulacija potoka čim krajša. Dolžina zaprtega profila pregrade naj se projektira tako, da se zagotovi čim večja presvetljenost. Pri urejanju nasipa in njegove krone se preveri možnost izvedbe suhega travišča ali drugega naravovarstveno pomembnega habitatnega tipa. Ob vzpostavitvi ponovne vegetacije se uporabi avtohtona vegetacija ter izvedejo ukrepi za preprečitev vnosa tujerodnih vrst na območje posega. V nadaljnjih postopkih naj se predvidijo izravnalni oziroma kompenzacijski ukrepi z namenom izravnave negativnih učinkov projekta na naravno vrednoto.

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila ocenjujemo, da je dopolnjen osnutek za SD OPN 2 mestne občine Novo mesto, Acer d.o.o., Novo mesto, julij 2021 z vidika vplivov izvedbe plana na okolje, varstvo človekovega zdravja, kulturne dediščine in ohranjanje narave sprejemljiv.

3 SPLOŠNO

3.1 Ozadje

Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto (vnadaljevanju MONM) je bil sprejet novembra 2009, kasneje je bilo sprejetih še vrsta sprememb in dopolnitev ter tehničnih popravkov.

V obdobju po sprejemu Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto in njegovi uveljavitvi v decembru 2009, se je prostorski akt uspešno izvajal kljub temu, da so bile v okviru aktivnega udeleževanja MONM v postopkih pridobivanja gradbenih dovoljenj na Upravni enoti Novo mesto ter sodelovanja s projektanti in investitorji pri uporabi in tolmačenju izvedbenega dela ugotovljene nekatere nejasnosti, neusklajenosti in napake.

Nekatere so bile že usklajene in odpravljene z uveljavljenimi tehničnimi popravki OPN (Uradni list RS, št. 37/10 – teh. popr., 76/10 – teh. popr., 4/12 – teh. popr., 44/13-teh. popr. in 46/14 – teh. popr.), obveznimi razlagami OPN (Uradni list RS, št. 26/11 – obv. razl., 83/13 – obv. razl., Dolenjski uradni list, št. 15/17- obv. razl. in 13/18 - obv. razl.) ter spremembami in dopolnitvami OPN (Uradni list RS, št. 18/14, 16/15, Dolenjski uradni list, št. 12/15, 13/18, 15/18 in 16/18).

V času po sprejemu OPN so bili na območju MONM sprejeti tudi državni prostorski načrti, in sicer Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10), Uredba o državnem prostorskem načrtu za del rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo (Uradni list RS, št. 87/12) in Uredba o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana– Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline (Uradni list RS, št. 102/12).

Predmet SD OPN 2 MONM obsega celotno območje občine. Spremembe so v strateškem in izvedbenem delu in se v tekstualnem delu nanašajo na preimenovanje in preureditev vseh enot in podenot urejanja prostora (v nadaljevanju EUP), dopolnitve splošnih PIP, dopolnitve PIP, ter dopolnitve posebnih PIP za EUP prostora glede na sprejete pobude, uskladitev s spremenjenimi predpisi in redakcijski popravki. V grafičnem delu se spreminjajo vse karte glede na spremembe v namenski rabi zemljišč, tehnične popravke in prilagoditve namenske rabe prostora ter EUP na nov zemljiški kataster. Predvidenih je 18405 sprememb.

Iz odločbe, ki jo je pripravilo Ministrstvo za okolje in prostor, Sektor za Celovito presojo izhaja, da je plan SD OPN 2 Mestne občine Novo mesto tak, da bi njegova izvedba lahko pomembneje vplivala na okolje, zato je v odločbi številka 35409-308/2020/7 z dne 23. 3. 2021 odločilo, da v postopku priprave in sprejemanja Sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta SD OPN 2 MONM, **mora pripravljavec plana izvesti celovito presojo vplivov na okolje.**

Iz mnenj soglasodajalcev izhaja, da bo plan lahko imel pomembne vplive na kulturno dediščino naravo ter vode.

Prav tako iz mnenja ZRSVN izhaja, da je zaradi navedenih ureditev in nanje vezanih dejavnosti ter spremembe namenske rabe prostora, ki bi lahko negativno vplivali na varstvene cilje varovanih območij, za SD OPN 2 treba izvesti **presojo sprejemljivosti izvedbe planov in posegov na varovana območja**, kot to določa 101. člen ZON.

Na podlagi prvih mnenj ter usklajevanj je bil osnutek dopolnjen (julij 2021). Dopolnjen osnutek je bil podlaga za presojo vplivov na okolje. V pričujočem dokumentu so presojane predvidene spremembe SD OPN 2 Mestne občine Novo mesto, prav tako pa je presojan kumulativni vpliv predlaganih sprememb in obstoječega stanja.

3.2 Namen poročila

Na podlagi 3. člena, 1. odstavka Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur.l.RS, št. 73/05) je okoljsko poročilo dokument, v katerem se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine ter možne alternative, ki upoštevajo okoljske cilje in značilnosti območja, na katerega se plan nanaša.

Osnovni namen okoljskega poročila (v nadaljevanju OP) je zagotoviti objektivni pregled in oceno verjetnih vplivov izvedbe SD OPN 2 na vse segmente okolja, na naravo, na kulturno dediščino in zdravje ljudi ter vključenost okoljskih ciljev v postopku CPVO.

Postopek CPVO vodi MOP s ciljem zagotavljanja visoke ravni varstva okolja z vključevanjem okoljskih vidikov v pripravljanje in sprejemanje OPPN, ki vodijo k trajnostnemu razvoju območja. CPVO mora biti izvedena med pripravo OPN ter pred njegovim sprejetjem. Idealno je, da izdelava OP poteka vzporedno in tvorno z izdelavo OPN, ker le ta način dela omogoča kvalitetno vpetost okoljskih vidikov v prostor. Okoljsko poročilo se izdelava na podlagi dopolnjenega osnutka OPN.

3.3 Vsebina poročila

Okoljsko poročilo je sestavljeno iz naslednjih vsebin:

- splošni del: *predstavljeno ozadje, namen, izhodišča poročila ter metoda dela*;
- opis plana: *opis osnovnih značilnosti plana*;
- vrednotenje vplivov plana za posamezne segmente okolja in zdravje ljudi:

VPLIVI NA OKOLJE in ZDRAVJE LJUDI

- Tla
- Vode
 - Površinske vode
 - Podzemne Vode
- Kakovost zraka
- Podnebne spremembe
- Hrup
- Elektromagnetno sevanje
- Svetlobno onesnaževanje
- Odpadki
- Raba naravnih virov
 - Kmetijske površine
 - Gozdne površine
 - Raba vode
- Narava in varovana območja narave
- Kulturna dediščina in krajina
- Prebivalstvo in Zdravje ljudi

Posamezni segmenti okolja so sestavljeni iz podpoglavij:

- stanje okolja: *predstavljene naravnogeografske in družbeno geografske značilnosti obravnavanega območja, izhodiščno stanje okolja, varstvena, varovana in zavarovana območja s pravnimi režimi ter smernice nosilcev urejanja prostora;*
- okoljski cilji plana in kazalci stanja okolja: *opredelitev okoljskih ciljev plana in kazalcev stanja okolja za spremljanje doseganja okoljskih ciljev plana;*
- merila in metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov: *predstavljan metodološki pristop;*
- vplivi plana in presoja: *ovrednoteni vplivi plana za posamezne segmente, presoja vplivov na postavljene okoljske cilje, omilitveni ukrepi;*
- program spremljanja ali monitoring: *opredeljeni kazalci za spremljanje stanja okolja oziroma doseganje okoljskih ciljev plana;*
- *alternative: opredelitev do alternativnih rešitev za posamezne predvidene ureditve opozorilo o celovitosti;*
- *sklepna ocena o sprejemljivosti.*

3.4 Merila in metode ugotavljanja in vrednotenja vplivov OPN

Na podlagi ciljev plana, okoljskih ciljev, analize posameznih sestavin okolja, določitve dejanskega stanja okolja ter analize predvidenih pobud, ki jih obravnava plan, je bila opredeljena ocena vplivov plana na okolje. Pričakovani vplivi na okolje so določeni za posamezno pobudo oz. skupino pobud (spremembe rabe), ki jih predvideva plan.

Glede na *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05)*, je potrebno v okoljskem poročilu opredeliti neposredne, daljinske, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjeročne, dolgoročne, trajne in začasne vplive izvedbe plana.

V prej omenjeni *Uredbi* so zgoraj omenjeni vplivi obrazloženi kot:

1. **Neposredni vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki na območju plana neposredno vpliva na izbrane kazalce stanja okolja. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin.
2. **Daljinski vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki niso neposredna posledica izvedbe plana, temveč se zgodijo oddaljeno od izvirnega vpliva ali kot posledica zapletenih poti, kot je poseg v okolje, ki spreminja gladino vode in tako vpliva na ekološko stanje bližnjih mokrišč.
3. **Kumulativni vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrane kazalce stanja okolja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani in grajeni na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrane kazalce stanja okolja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana združen vpliv, katerega učinki na izbrane kazalce stanja okolja niso zanemarljivi.
4. **Sinergijski vpliv:** se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov. Sinergijski vplivi se ugotavljajo zlasti v primerih, ko se količina vplivov na habitate, naravne vire ali poseljena območja približa zmogljivosti kompenziranja teh vplivov.
5. **Kratkoročni vpliv:** je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v petih (5) letih od začetka vplivanja.
6. **Srednjeročni vpliv:** je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja med petimi (5) in desetimi (10) leti od začetka vplivanja.
7. **Dolgoročni vpliv:** je vpliv, ki ne preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v desetih (10) letih od začetka vplivanja.
8. **Trajni vpliv:** predstavlja vpliv, ki pusti trajne posledice.
9. **Začasni vpliv:** predstavlja vpliv začasne narave.

Doseganje okoljskih ciljev plana smo vrednotili na podlagi ocenjenih sprememb kazalcev stanja okolja, ki smo jih opredelili za ugotavljanje doseganja okoljskih ciljev plana. Spremembo posameznega kazalca stanja okolja smo

predvideli na podlagi dostopnih podatkov in trendov za ta kazalec ter opredeljenih potencialnih vplivov OPN. Na podlagi postavljenih velikostnih razredov, smo vrednotili vplive OPN na postavljene okoljske cilje. Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja je prikazana v *tabeli 1*. V sklopu vrednotenja vplivov je bila za vsak segment okolja določena pripadajoča lestvica vrednotenja.

Če se ocene za katerokoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi nebitveni, izvedba plana na uresničevanje okoljskih ciljev pa je sprejemljiva. Če se ocene za katerokoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred D, so vplivi bistveni, v razred E pa uničujoči, izvedba plana za uresničevanje okoljskih ciljev pa je nesprejemljiva.

Po ugotovitvi vplivov na okolje smo tam, kjer je potrebno, predlagali omilitvene ukrepe ali alternative. V skladu z 12. člen, 1. odstavek uredbe, se v primeru, da »so ugotovljeni bistveni ali uničujoči vplivi plana ali s planom načrtovanega posega v okolje, preveri, ali se jih lahko z ustreznimi omilitvenimi ukrepi prepreči, omili ali odpravi v taki meri, da postanejo vplivi izvedbe plana za okolje sprejemljivi.« Preveritev omilitvenih ukrepov vključuje:

- navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov;
- oceno vplivov omilitvenih ukrepov na bistvene ali uničujoče vplive plana ali s planom načrtovanega posega v okolje v skladu z 10. členom uredbe;
- utemeljitev ustreznosti in verjetnost uspešnosti izbranega omilitvenega ukrepa;
- oceno izvedljivosti načrtovanih omilitvenih ukrepov v planu.

Alternative se predlagajo, kadar so možne različne rešitve za reševanje bistvenih ali uničujočih vplivov plana na izpolnjevanje izbranih okoljskih ciljev ob upoštevanju značilnosti območja, na katerega se plan nanaša. Od predlaganih alternativ se izbere najustreznejša in zanjo navedejo razlogi.

Omilitveni ukrepi in alternative so ključni, da ne pride do bistvenega (ocena D) ali celo uničujočega vpliva (ocena E). Tovrstni ukrepi morajo biti navedeni v planu oz. se morajo pri pobudah izvajati. Izvedljivost načrtovanih omilitvenih ukrepov se dokazuje z naslednjimi podatki:

- navedbo o tem, kdo bo poskrbel za izvedbo omilitvenega ukrepa in kako bo ta ukrep izveden,
- časovno opredelitev izvedbe plana in omilitvenega ukrepa ter
- navedbo načina spremljanja uspešnosti izvedenega omilitvenega ukrepa.

Po ugotovitvi vplivov predvidenih pobud in prostorskih ureditev na stanje okolja in morebitnih predlaganih omilitvenih ukrepih sledi izdelava programa spremljanja stanja okolja. Investitor mora zagotoviti spremljanje kazalcev, ki so določeni v poglavjih Okoljski cilji s kazalci. Na podlagi rezultatov sprotne spremljanja kazalcev stanja okolja se lahko že med samo izvedbo OPPN ugotovi, ali izvajanje plana (dodatno) vpliva na stanje okolja. Na podlagi sprotne spremljanja se tako lahko pravočasno ukrepa ob morebitnih negativnih trendih posameznih kazalcev stanja okolja.

Tabela 1 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembe kazalcev stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv	Ne pričakujemo sprememb vrednosti izbranih kazalcev stanja okolja oziroma pričakujemo izboljšanje kazalcev stanja okolja.
B	vpliv je nebistven	Ne pričakujemo bistvenih sprememb izbranih kazalcev stanja okolja.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Pričakujemo poslabšanje enega ali več izbranih kazalcev stanja okolja. Vendar je spremembe kazalcev mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi.
D	vpliv je bistven	Pričakujemo poslabšanje enega ali več izbranih kazalcev stanja okolja. Spremembe kazalcev stanja okolja ni mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi.
E	vpliv je uničujoč	Pričakujemo uničujoče poslabšanje večine izbranih kazalcev stanja okolja. Spremembe kazalcev stanja okolja ni mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih pobudah ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

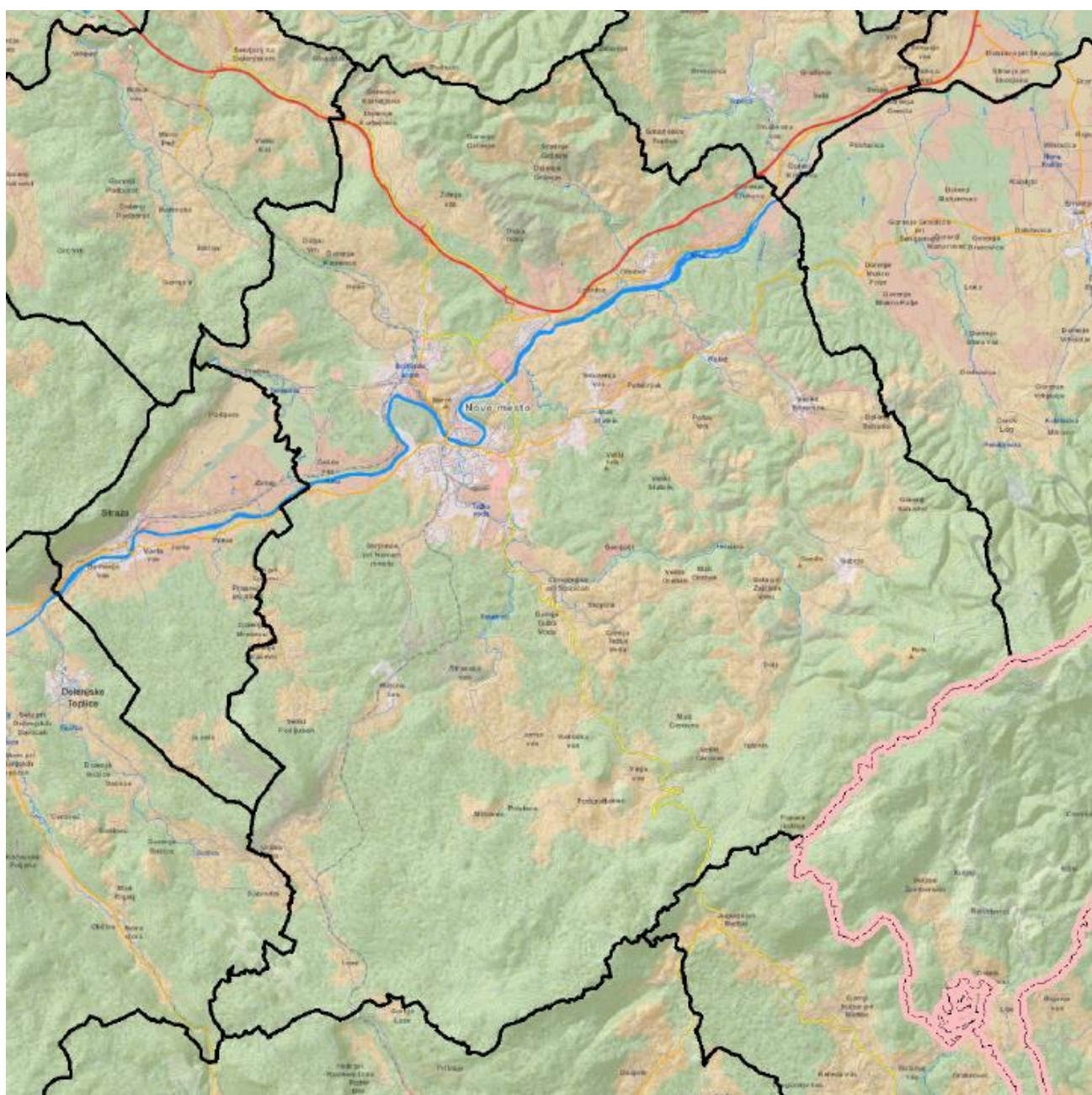
4 PODATKI O SD OPN 2

4.1 Ime in območje OPN

Ime plana	<i>Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o Občinskem prostorskem načrtu Občine Novo mesto, dopolnjen osnutek, julij 2021</i>
Načrtovalec	ACER d.o.o, Novo mesto
Pripravljaivec	Občina Novo mesto

Območje sprememb zajema celotno občino Novo mesto.

Slika 1 Območje plana s širšo okolico (vir: Atlas okolja, julij 2021)

4.2 Cilji ter kratek opis plana

Odlok o Občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto je bil sprejet novembra 2009, kasneje je bilo sprejetih še vrsta sprememb in dopolnitev ter tehničnih popravkov.

V obdobju po sprejemu Odloka o občinskem prostorskem načrtu Mestne občine Novo mesto (v nadaljevanju OPN) in njegovi uveljavitvi v decembru 2009, se je prostorski akt uspešno izvajal kljub temu, da so bile v okviru aktivnega udeleževanja MONM v postopkih pridobivanja gradbenih dovoljenj na Upravni enoti Novo mesto ter sodelovanja s projektanti in investitorji pri uporabi in tolmačenju izvedbenega dela ugotovljene nekatere nejasnosti, neusklajenosti in napake. Nekatere so bile že usklajene in odpravljene z uveljavljenimi tehničnimi popravki OPN (Uradni list RS, št. 37/10 – teh. popr., 76/10 – teh. popr., 4/12 – teh. popr., 44/13-teh. popr. in 46/14 – teh. popr.), obveznimi razlagami OPN (Uradni list RS, št. 26/11 – obv. razl., 83/13 – obv. razl., Dolenjski uradni list, št. 15/17- obv. razl. in 13/18 - obv. razl.) ter spremembami in dopolnitvami OPN (Uradni list RS, št. 18/14, 16/15, Dolenjski uradni list, št. 12/15, 13/18, 15/18 in 16/18).

V času po sprejemu OPN so bili na območju Mestne občine Novo mesto sprejeti tudi državni prostorski načrti, in sicer Uredba o državnem prostorskem načrtu za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10), Uredba o državnem prostorskem načrtu za del rekonstrukcije daljnovoda 2 × 110 kV Brestanica–Hudo (Uradni list RS, št. 87/12) in Uredba o državnem prostorskem načrtu za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana–Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline (Uradni list RS, št. 102/12). Spremenila se je tudi podlaga za prikaz OPN in prostorski predpisi.

4.3 Odnosi do drugih načrtov

Občina Novo mesto meji na občine Metlika, Semič, Dolenjske Toplice, Šmarješke Toplice, Šentjernej, Žužemberk, Mokronog – Trebelno ter Mirno peč.. Sosednje občine imajo sprejete veljavne prostorske načrte. Občina Novo mesto nima s sosednjimi občinami veljavnih ali načrtovanih medobčinskih planov. Predvidene spremembe (SD OPN 2) nimajo vpliva na sosednje občine.

Na območju MONM so sprejeti naslednji državni prostorski načrti:

- Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Hrastje – Lešnica (Uradni list RS, št. 16/03, 22/05, 33/07- ZPNačrt, 102/12)
- Državni lokacijski načrt za avtocesto na odseku Lešnica – Kronovo (Uradni list RS, št. 22/05, 48/05 - popr., 33/07 – ZPNačrt)
- Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS št. 77/10)
- Državni prostorski načrt za del rekonstrukcije daljnovoda 2 x 110 kV Brestanica-Hudo (Uradni list RS, št. 87/12)
- Državni prostorski načrt za državno cesto od avtoceste A2 Ljubljana - Obrežje pri Novem mestu do priključka Maline (Uradni list RS, št. 102/12)

Državni prostorski načrti v pripravi:

- Državni prostorski načrt za državno cesto med avtocesto A1 (Celje - Lopata) in avtocesto A2 (Novo mesto)(Sklep o začetku priprave)

Plani so pri pripravi SD OPN 2 ustrezno upoštevani.

4.4 Podatki o načrtovanih spremembah SD OPN2 MONM

4.4.1 Uvod

Spremembe in dopolnitve OPN se nanašajo na celotno območje mestne občine.

V posameznih delih so spremenjene in dopolnjene vsebine strateškega in izvedbenega dela OPN, in sicer tekstualnega in kartografskega dela akta ter njegovih prilog. Spremembe in dopolnitve OPN se nanašajo predvsem na:

a) spremembe v tekstualnem delu (v odloku):

- preimenovanje in preureditev vseh enot in podenot urejanja prostora skladno s Pravilnikom o OPN,
- dopolnitve splošnih PIP skladno z novimi predpisi ter zahtevami NUP ter glede na ugotovljene pomanjkljivosti ipd.,
- dopolnitve PIP za posamezne vrste namenskih rab prostora glede na ugotovljene pomanjkljivosti, glede na sprejemljive pobude za spremembe PIP, glede na nove predpise in zahteve NUP ipd.,
- dopolnitev posebnih PIP za posamezne enote urejanja prostora glede na spremembe v namenski rabi prostora ter glede na sprejemljivost podanih pobud, predvsem opredelitev novih stavbnih zemljišč, redukcije stavbnih zemljišč, spremembe posameznih vrst stavbnih zemljišč za različne namene ipd., vse skladno s presojo sprejemljivosti pobud ter s strokovnimi podlagami za naselja in urbanističnimi načrti,
- uskladitev s spremenjenimi predpisi, redakcijski popravki ipd.

b) spremembe v grafičnem delu:

- prilagoditev namenske rabe prostora ter enot urejanja prostora na nov zemljiški kataster,
- opredelitev ustrezne namenske rabe prostora cestam (PC),
- preimenovanje in preureditev vseh enot in podenot urejanja prostora skladno s Pravilnikom o OPN,
- vris tehničnih popravkov (vris stavbnih zemljišč obstoječim objektom na podlagi upravnih dovoljenj),
- spremembe v namenski rabi zemljišč, skladno s presojo sprejemljivosti pobud ter s strokovnimi podlagami za naselja in urbanističnimi načrti ipd.

Poleg sprememb, ki izhajajo iz predpisov in podatkovnih baz različnih resorjev, relevantnih za urejanje prostora, so predmet SD OPN 2 tudi številne spremembe v prostoru, ki se kažejo v dejanskem stanju kot že realizirani objekti in ureditve in nove odločitve o prostorskem razvoju mesta po uveljavitvi OPN, predvsem:

- realizirane novogradnje in prenove na območju Novega mesta (izmed večjih objektov so pomembni predvsem zgrajena centralna čistilna naprava v Ločni, zgrajen daljnovod 2x110 kV RTP Bršljin–RTP Gotna vas in DV 2x110 kV Brestanica-Hudo ipd.);
- sprejete odločitve o prostorskih ureditvah državnega pomena (hitra cesta v okviru 3. razvojne osi, zahodna obvoznica, daljnovod 2x110 kV Brestanica-Hudo, plinovod Novo mesto-Metlika in nova Šmihelska cesta);
- izdelane strokovne podlage za prometne ureditve, npr. omrežje kolesarskih poti;

- na podlagi izdelanih strokovnih podlag sprejete okvirne odločitve o poteku južne zbirne ceste in o urejanju prostora na njenem širšem območju v Regrči vasi in Šmihelu, odločitve o ureditvah arheološkega parka Situla na Marofu, vključno z dostopno cesto;
- sprejete odločitve o ukinitvi plansko določenega območja počitniških hiš v Gorenjem Suhadolu,
- sprejeti ali spremenjeni številni OPPN oz. drugi izvedbeni prostorski akti na območju Novega mesta in drugih naselij;
- sprejete spremembe v veljavnem OPN (SD OPN 1, 3 in 4), ki se nanašajo na urejanje naselja Brezje-Žabjak in gospodarske cone Zahod, na ureditev ob Topliški cesti in na spremembe PIP za posamezne enote urejanja prostora;
- ukinitvev zahtev za urejanja prostora v okviru t. i. X območij (v katerih je bilo načrtovano kompleksno urejanje s pogojem, da se gradbeno dovoljenje za stavbe lahko izda šele po izdanih dovoljenjih za prometno in drugo GJI na območju). V času po sprejetju OPN je bilo namreč nekaj teh območij že urejenih oz. je bila že izdelana dokumentacija, za nekatera tovrstna območja pa se je izkazalo, da je glede na prostorske razmere in kompleksnost načrtovanih ureditev smotrna uvedba zahteve za pripravo in sprejem OPPN;
- del sprememb odloka in grafičnega dela SD OPN 2 obsega določitev razpršene poselitve v vinogradniških območjih - opredeljena so stavbna zemljišča za zidanice ter posamične hiše oziroma domačije.

4.4.2 Obseg in vsebina sprememb in dopolnitev OPN

V postopku SD OPN 2 je bilo tako skupaj obravnavanih 2016 pobud, od tega je bilo v času do zaključka priprave osnutka SD OPN 2 evidentiranih 218 odstopov od podanih pobud. Pri pripravi osnutka je bilo zaradi skladnosti z merili za načrtovanje razvoja naselij in oblikovanje urbanističnih rešitev upoštevanih 882 pobud. Zaradi neskladnosti z merili pri pripravi osnutka ni bilo upoštevanih 916 pobud.

V nadaljevanju je podrobnejši pregled obravnavanih pobud glede na želeno spremembo oz. dopolnitev OPN s podatkom o številu pobud, ki so bile uvrščene v osnutek SD OPN2:

A) Uskladitev namenske rabe na podlagi že pridobljenih upravnih dovoljenj za gradnjo ali drugih dokazil, da je bil objekt zgrajen pred letom 1967/reambulacija: 190 pobud, prevladujejo pobude za reambulacijo zidanic (77), ukinitvev stavbnih zemljišč v postopku določanja gradbenih parcel pri pridobitvi gradbenih dovoljenj (55) in pobude za reambulacijo stanovanjskih stavb (21).

Upoštevanje v osnutku SD OPN 2:

190 pobud se upošteva pri pripravi osnutka.

B) Sprememba iz nestavnega v stavbno zemljišče: 911 pobud, prevladujejo pobude za stanovanjske stavbe (420), zidanice (146), pomožne stavbe (74) in pomožne kmetijske stavbe (69).

Upoštevanje v osnutku SD OPN 2:

319 pobud se upošteva pri pripravi osnutka, od tega:

- za stanovanjske stavbe (62): za širitev obstoječe GP (24), za novo GP (20) in kot širitev stavbnega zemljišča za oblikovanje GP (18);
- zidanice (44): za širitev obstoječe GP (8), za novo GP (33) in kot širitev stavbnega zemljišča za oblikovanje GP (3);
- pomožne stavbe (51): za širitev obstoječe GP (51)

- pomožne kmetijske stavbe (35): za širitev obstoječe GP (20), za novo GP (6), kot širitev stavbnega zemljišča za oblikovanje GP (1) in kot sprememba PIP (8).

592 pobud se ne upošteva pri pripravi osnutka, od tega:

- za stanovanjske stavbe (358): za širitev obstoječe GP (2), za novo GP (355) in kot širitev stavbnega zemljišča za oblikovanje GP (1);

- zidanice (102): za širitev obstoječe GP (1) in za novo GP (101)

- pomožne stavbe (23): za širitev obstoječe GP (12) in za novo GP (10)

- pomožne kmetijske stavbe (34): za širitev obstoječe GP (7) in za novo GP (27)

C) Sprememba iz stavbnega v nestavbno zemljišče (npr. v območje kmetijskih ali gozdnih zemljišč): 233 pobud, prevladujejo pobude za spremembo namenske rabe iz stavbnih v kmetijska zemljišča (205), v gozdna zemljišča (25), druge urejene zelene površine (2) in površine celinskih voda (1).

Upoštevanje v osnutku SD OPN 2:

175 pobud se upošteva pri pripravi osnutka, od tega iz stavbnih v kmetijska zemljišča (155), v gozdna zemljišča (17), druge urejene zelene površine (2) in površine celinskih voda (1).

58 pobud se ne upošteva pri pripravi osnutka, od tega iz stavbnih v kmetijska zemljišča (50) in v gozdna zemljišča (8).

D) Sprememba podrobnejše namenske rabe v okviru obstoječega območja stavbnih zemljišč: 267 pobud, prevladujejo pobude za spremembo podrobnejše namenske rabe za potrebe gradnje stanovanjske stavbe (135) - od tega se 96 pobud nanaša na spremembo zidanic v stanovanjsko stavbo v vinogradniškem območju; in pobude za spremembo v druge urejene zelene površine (32).

Upoštevanje v osnutku SD OPN 2:

115 pobud se upošteva pri pripravi osnutka,

152 pobud se ne upošteva pri pripravi osnutka.

E) Sprememba med drugimi nestavbnimi namenskimi rabami (iz kmetijskega v gozdno ali podobno): 44 pobud, podane so pobude za spremembo namenske rabe iz gozdne v kmetijsko (22), iz kmetijske v gozdno (18) in iz najboljših kmetijskih zemljišč v druga kmetijska zemljišča (4).

Upoštevanje v osnutku SD OPN 2:

14 pobud se upošteva pri pripravi osnutka,

30 pobud se ne upošteva pri pripravi osnutka.

G) Popravek meje namenske rabe – premik površine stavbnega zemljišča brez povečanja: 21 pobud, prestavitve stavbnega zemljišča brez povečanja

Upoštevanje v osnutku SD OPN 2:

19 pobud se upošteva pri pripravi osnutka,

2 pobudi se ne upoštevata pri pripravi osnutka.

PIP) Sprememba in dopolnitev besedilnega dela OPN (sprememba prostorsko izvedbenih pogojev - PIP): 132 pobud, prevladujejo pobude za določitev pogojev za možnost gradne ali legalizacije neskladne gradnje zidanice (32), pobude ki vključujejo več različnih predlogov za spremembo PIP (29), pobude za izločitev iz območja OPPN (25) in za določitev vinogradniškega območja (10).

Upoštevanje v osnutku SD OPN 2:

50 pobud se upošteva pri pripravi osnutka,

82 pobud se ne upošteva pri pripravi osnutka.

4.4.3 Spremembe in dopolnitev strateškega dela OPN

Odlok	Opis spremembe	Razlogi za spremembe in njihov namen
Uvodne določbe	1.-4. člen: redakcijsko-vsebinski popravki določil 3. člen je izbrisan	Redakcijski popravki v zvezi z vsebino
Pomen izrazov	4. člen: posodobljena določila glede pomena izrazov	Dodani novi pojmi zaradi lažjega razumevanja odloka in/ali zahtev NUP, črtane nesmiselne razlage, spremenjene razlage zaradi lažjega razumevanja odloka.
Splošne določbe	6. člen: dodana občina Šmarješke Toplice 7. člen: dodani deli teksta	Odprava pomanjkljivosti, pomotoma je bila ta sosednja občina izpuščena. Odprava pomanjkljivosti in uskladitev s SPRS.
Zasnova prostorskega razvoja občine	8. člen: dodani in nadomeščeni deli teksta 9. člen: spremenjeno omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij 11. -14. člen: brisani deli teksta	Redakcijski popravki, uskladitev s SPRS, vsebinske dopolnitve Uskladitev s SPRS. Posledično so povsod po odloku popravljene tovrstne navedbe. Brisani opisi stanja, redakcijski popravki, dodano občinsko središče Šmarješke Toplice
Prometna infrastruktura	15. – 23. člen: dodani deli teksta	Posodobljena določila glede 3. razvoje osi in cestnega obroča okoli Novega mesta. Dodana določila glede posodabljanja in prometne varnosti v železniškem prometu. Dodana določila glede trajnostne mobilnosti, parkirnih mest in kolesarskih ter peš povezav.
Okoljska, energetska in komunikacijska infrastruktura	23. – 29. člen: zamenjani deli teksta	Posodobljena določila glede vodnih virov in oskrbe s pitno vodo, odvajanja in čiščenja odpadne vode, ravnanja z odpadki, oskrbe z energijo in komunikacijskih omrežij.
Razvoj, prenova in širitev naselij	30. – 36. člen: brisani, dodani in zamenjani deli teksta	Uskladitev s SPRS glede omrežja naselij. Brisano območje za počitniško gradnjo pri Gorenjem Suhadolu. Posodobljen seznam naselij z naselbinsko dediščino. Posodobljena določila glede širitve naselij.
Območja razpršene poselitve in ureditev zunaj naselij ter razpršena gradnja in urbanistično oblikovanje naselij	37. – 42. člen: zamenjani deli teksta, brisana določila glede območja RG, ki se sanira kot območje novega naselja	Posodobljena določila glede območij ohranjanja razpršene poselitve in prostorskih ureditev zunaj naselij. Redakcijski popravki. Brisano območje Kremenjaka kot območja RG, ki se sanira kot območje novega naselja, ker je to že izvedeno.
Koncepti prostorskega razvoja urbanih središč, za katera je izdelan urbanistični načrt	43. – 48. člen: prenovljeni teksti konceptov razvoja naselij z UN	Prenovljeni so teksti o konceptih razvoja naselij Novo mesto, Otočec, Gabrje, Velike Brusnice, Birčna vas in Stopiče.
Usmeritve za razvoj v krajini	49. – 55. člen: brisani, dodani in zamenjani deli teksta	Posodobljena določila glede kmetijstva, gozdarstva, turizma in pristočasnih dejavnosti, izkoriščanja mineralnih surovin, upravljanja z vodami, vodnih virov ter razvrednotenja v krajini.
Usmeritve za prostorski razvoj na posebnih območjih	56. – 59. člen: brisani, dodani in zamenjani deli teksta	Posodobljena določila glede usmeritev za prostorski razvoj na posebnih območjih, glede ohranjanja prepoznavnosti, varstva kulturne dediščine in ohranjanja naravnih kakovosti.

Odlok	Opis spremembe	Razlogi za spremembe in njihov namen
Usmeritve za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, območja zaščite in reševanja	60. – 61. člen: zamenjan tekst glede zaščite in reševanja, posodobljen tekst glede obrambe	Zamenjano celotno besedilo o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, zaščiti in reševanju. Posodobljena določila glede obrambe.
Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč	62. člen: dodan in brisan del teksta	Dodana so določila glede trajno varovanih kmetijskih zemljišč ter glede gozdnih površin.
Sprmebe grafičnega dela		
2.1 zasnova prostorskega razvoja MO Novo mesto	- spremenjeno omrežje naselij - razširjeno območje poselitve zahodno od Novega mesta	- uskladitev s SPRS - uskladitev s spremembami v izvedbenem delu
2.2 zasnova GJl	posodobitev podatkov	Vključeni so novi podatki o omrežjih GJl
2.3 zasnova poselitve	- spremenjeno omrežje naselij - razširjeno poselitveno območje zahodno od Novega mesta - spremenjen potek cestnega omrežja	Uskladitev s SPRS, z novimi podatki o predvidenem cestnem omrežju ter s spremembami v izvedbenem delu
2.4 usmeritve za:		
določitev NRP razvoj naselij, razpršene gradnje in razpršene poselitve	sprememba območij stavbnih zemljišč - zamenjan prikaz okvirnih območij naselij - brisano območje sanacije razpršene gradnje, ki se opredeli kot novo naselje	Uskladitev območij stavbnih zemljišč glede na strokovne podlage Uskladitev glede na strokovne podlage
razvoj v krajini	sprememba pozidanih območij	Uskladitev območij stavbnih zemljišč glede na strokovne podlage
koncepti prostorskega razvoja Novega mesta, Otočca, Birčne vasi, Gabrja, Velikih Brusnic in Stopič	spremenjeni koncepti prostorskega razvoja	Uskladitev glede na strokovne podlage – UN Novega mesta, Otočca, Birčne vasi, Gabrja, Velikih Brusnic in Stopič

4.4.4 Spremembe in dopolnitve izvedbenega dela OPN – odlok

Splošno, po celotnem odloku:

- redakcijski, slovnični in pravopisni popravki,
- popravljeni sklici na člene skladno s spremembami oštevilčevanja členov (dodani, črtani),
- spremenjene oznake EUP skladno s Pravilnikom o OPN.

ČLEN	SPREMENJEN, DODAN, ČRTAN	OPIS SPREMEMBE
64. člen (splošne določbe)	spremenjen	Dodana določila glede mej PNR, EUP in PEUP.
65. člen (splošna določila o EUP)	spremenjen	Spremenjene oznake EUP glede na priporočila MOP.
66. (splošna določila o namenski in PNR prostora ter tipologiji gradnje)	spremenjen	V preglednici 1 so izbrisane PNRP za površine SP, IPp, IGp in BD. Dodani sta PNRP za območja trgovskih, oskrbnih, poslovno – storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjša obrt (CDo) ter za površine razpršene poselitve za počitniške stavbe (Ap). Namenska raba za mestno jedro novega mesta je namesto s CU označena s CUh. CU se skladno s pravilnikom uporablja za osrednja območja centralnih dejavnosti (jedra naselij). Ukinjeno je oštevilčenje posameznih vrst namenskih rab prostora.
67. člen (splošni PIP o dopustni izrabi prostora)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede dopustne izrabe prostora.
70. (splošni PIP o vrstah dopustnih objektov glede na namen)	spremenjen	Izraz enostavni in nezahtevni objekti je nadomeščen s pomožnimi objekti. Preglednici 1a (Preglednica z dovoljenimi nezahtevnimi objekti po posameznih vrstah PNRP) in 1b (Preglednica z dovoljenimi enostavnimi objekti po posameznih vrstah PNRP) sta nadomeščeni s preglednico 1 (Preglednica vrst pomožnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora).
71. (splošni PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih posegov v prostor)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede dopustnih gradenj in drugih del.
72. (splošni PIP o legi objektov)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede lege objektov.
73. (splošni PIP o gradbenih parcelah)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede gradbenih parcel.
74. (splošni PIP o velikosti in oblikovanju objektov)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede velikosti in oblikovanju objektov.
75. člen (splošni PIP o oblikovanju okolice objektov, zasaditvah in urejanju odprtih površin)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede oblikovanja okolice objektov, zasaditvah in urejanju odprtih površin.
76. člen (splošni PIP o urejanju odprtih, zelenih in drugih površin)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede urejanja odprtih, zelenih in drugih površin.
77. (splošni PIP glede gradnje, postavitve in oblikovanja nezahtevnih in enostavnih objektov)	izbrisan	Člen o nezahtevnih in enostavnih objektih je nadomeščen z več členi o pomožnih objektih, tudi zaradi prilagoditve na veljavno Uredbo o vrstah objektov glede na zahtevnost.
77. do 81. (pomožni objekti)	dodani	Člen o nezahtevnih in enostavnih objektih je nadomeščen z več členi o pomožnih objektih, tudi zaradi prilagoditve na veljavno Uredbo o vrstah objektov glede na zahtevnost. Vsi naslednji členi so posledično preštevilčeni.
84. (splošni PIP za gradnjo in urejanje cestnega omrežja)	spremenjen	Posodobljena so določila o minimalnih prečnih profilih.
85. (splošni PIP za gradnjo in urejanje parkirnih mest in garaž)	spremenjen	Določila o številu zahtevanih parkirnih mest je dopolnjeno glede na zahteve o upoštevanju trajnostne mobilnosti. Dodano je določilo glede ureditev za polnjenje električnih avtomobilov. Preglednica 3

ČLEN	SPREMENJEN, DODAN, ČRTAN	OPIS SPREMEMBE
		(število zahtevanih PM po vrstah objektov) je posodobljena.
87. (splošni prostorski izvedbeni pogoji za gradnjo in urejanje vodovodnega omrežja)	spremenjen	V 4. odstavku je dodana izjema za umeščanje hidrantov.
88. (splošni PIP za gradnjo in urejanje kanalizacijskega omrežja)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede gradnje in urejanja kanalizacijskega omrežja.
89. (splošni PIP za objekte in ureditev za zbiranje in odstranjevanje odpadkov)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede objektov in ureditev za zbiranje in odstranjevanje odpadkov.
90. (splošni PIP za gradnjo in urejanje plinovodnega omrežja)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede gradnje in urejanja plinovodnega omrežja.
91. (splošni PIP za gradnjo in urejanje elektroenergetskega omrežja)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede gradnje in urejanja elektroenergetskega omrežja.
93. (splošni PIP za gradnjo in urejanje komunikacijskega omrežja)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede gradnje in urejanja komunikacijskega omrežja.
94. (splošni PIP za prostorski razvoj v varovalnih pasovih obstoječe gospodarske javne infrastrukture)	spremenjen	Spremenjena in dopolnjena so določila glede varovalnih pasov GJL.
117. (podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti)	spremenjen	Dodani so podrobnejši PIP za: - osrednja območja centralnih dejavnosti – historično mestno jedro Novega mesta (CUh), - območja trgovskih, oskrbnih, poslovno-storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjša obrt (CDo). Spremenjeni so podrobnejši PIP za:

4.4.5 Spremembe in dopolnitve izvedbenega dela OPN– grafični del

Razlaga posameznih vrst opisa spremembe:

Razvoj naselij (A):

- notranji razvoj
- krčitev
- sanacija razpršene gradnje (priključitev k naselju)
- OPPN (nov, zmanjšan, ukinjen)
- zaokrožitev
- ipd.

Razpršena poselitev (B):

- širitev območja dejavnosti
- krčitev območja dejavnosti
- ukinitve območja dejavnosti
- funkcionalna zaokrožitev obstoječe dejavnosti
- sprememba vrste dejavnosti
- ipd.

Razvoj v krajini (C):

- širitev obstoječe dejavnosti
- nova dejavnosti
- ukinitve dejavnosti
- sprememba vrste dejavnosti
- ipd.

Drugo (D):

- Usklajitev z dejanskim stanjem, usklajitev z zemljiškim katastrom ipd.
- Tehnični popravki na podlagi pridobljenih upravnih dovoljenj
- Ureditev NRP na območjih DPN
- ipd.

Večina vsebinskih sprememb (torej tistih, ki spadajo v kategorijo A, B ali C) izhaja iz strokovnih podlag, ki so v celoti navedene in priložene v Prilogi 3 SD OPN 2 MONM, in iz obravnave podanih pobud občanov in pravnih oseb za spremembe OPN.

Opomba: Preglednica s spremembami in dopolnitvami izvedbenega dela OPN MONM – grafični del je zaradi obsežnosti elaborirana le v digitalni obliki.

Spremembe so prikazane v prilogi A.

4.5 Raba prostora

Namenska raba prostora je prikazana v dveh preglednicah spodaj. Osnova za bilance je OPN MNOM

Tabela 2 Namenska raba prostora glede na OPN MONM

Površine podrobnejše namenske rabe (PNR)	Oznaka površine	Površina (ha)
območja stanovanj	S	1047,39
območja centralnih dejavnosti	C	371,58
območja proizvodnih dejavnosti	I	300,55
posebna območja	B	114,45
območja zelenih površin	Z	302,64
območja prometnih površin	P	632,09
območja okoljske in energetske infrastrukture	O, E	32,10
območja za potrebe obrambe v naselju	F	88,71

Tabela 3 Bilance osnovne namenske rabe

Površine osnovne namenske rabe	Oznaka površine	Površina (ha)
najboljša kmetijska zemljišča	K1	5398,94
druga kmetijska zemljišča	K2	2105,60
gozdna zemljišča	G	12910,50
površinske vode	V	180,05
območja mineralnih surovin	LN	0,46

Dejanska raba je povzeta po podatkih MKGP (vir: stanje prostora ACER,). Dejanska raba se uporablja za potrebe kmetijskih evidenc po letu 2004, ter se nenehno prenavlja in dopolnjuje.

Tabela 4 Dejanska raba

Raba ID	Osnovna dejanska raba	Površina (ha)
1000	Kmetijska raba	7.843,30
2000	Gozd	13.626,69
3000	Pozidano in sorodno zemljišče	1.932,99
4000	Barje, trstičje ter ostalo zamočvirjeno zemljišče	1,68
5000	Suho odprto zemljišče s posebnim rastlinskim pokrovom	0,11
7000	Voda	164,15
Skupaj:		23.568,91

Tabela 5 Spremembe namenske rabe glede na SD OPN 2

osnovna namenska raba	oznaka podrobnejše namenske rabe	podrobnejša namenska raba	veljavni OPN (ha)	osnutek SD OPN (ha)	razlika (ha)
stavbna zemljišča	S	območja stanovanj	1047,39	980,97	-66,42
	C	območja centralnih dejavnosti	371,58	368,02	-3,56
	I	območja proizvodnih dejavnosti	300,55	303,05	2,50
	B	posebna območja	114,45	101,24	-13,21
	Z	območja zelenih površin	302,64	355,00	52,36
	F	območja za potrebe obrambe v naselju	18,14	52,57	34,43
	P	območja prometne infrastrukture	632,09	983,56	351,47
	E, O	območja energetske in okoljske infrastrukture	32,10	33,64	1,54
	A	površine razpršene poselitve	91,02	105,24	14,22
skupaj stavbna zemljišča (ha)			2909,96	3283,29	373,33*
kmetijska zemljišča	K1	najboljša kmetijska zemljišča	5398,94	5266,78	-132,16
	K2	druga kmetijska zemljišča	2105,60	2107,29	1,69
gozdna zemljišča	G	gozdna zemljišča	12910,50	12668,29	-242,21
vode	V	površinske vode	180,05	182,27	2,22
območja drugih zemljišč	LN	površine nadzemnega pridobivalnegaprostora	0,46	0,46	0,00
	f	območja za potrebe obrambe zunajnaselij	70,57	67,72	-2,85

skupaj nestavbne rabe (ha)	20666,11	20292,80	-373,31*
-----------------------------------	-----------------	-----------------	-----------------

*razlika je posledica zaokroževanja pri računanju površin

4.6 Predvideno obdobje izvajanja plana

Plan načeloma nima določenega obdobja izvajanja. Plan se izvaja in dopolnjuje glede na dejanske potrebe občine.

4.7 Predvidene emisije in odpadki ter ravnanje z njimi

Na podlagi predvidenih sprememb OPN lahko sklepamo, da bodo nastajale emisije hrupa, emisije v zrak, vodo in tla.

Z ozirom na predviden plan lahko pričakujemo naslednje obremenitve:

- nastajanje emisij hrupa:
 - hrup zaradi prometa
 - hrupa zaradi opravljanja dejavnosti
 - hrup kot posledica obratovanja in uporabe objektov
- nastajanje emisij v zrak
 - emisije prometa
 - emisije iz dejavnosti
 - emisije v zrak zaradi ogrevanja
- nastajanje emisij v vode:
 - komunalne odpadne vode
 - industrijske odpadne vode
 - padavinske odpadne vode
 - odpadne vode s povoznih površin (parkirišča, prometne površine)
- nastajanje emisij svetlobnega onesnaževanja:
 - svetlobno onesnaževanje zaradi osvetljevanja prometne infrastrukture
 - svetlobno onesnaževanje zaradi osvetljevanja objektov
- nastanek komunalnih in drugih odpadkov:
 - povečanje števila povzročiteljev komunalnih odpadkov zaradi gradnje novih objektov

Ravnanje z odpadki

Vsa naselja v občini imajo urejeno ravnanje z odpadki, kar pomeni ustrezno obdelavo odpadkov in odvoz na CeROD. Odvoz in odlaganje odpadkov izvaja Komunala Novo mesto d.o.o.. Odvoz je organiziran po dnevnih in nočnih relacijah s specialnimi smetarskimi vozili in samonakladalci. Komunalni odpadki se odlagajo na regijsko deponijo v Leskovcu.

Odpadne vode

Javno gospodarsko službo odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju Mestne občine Novo mesto izvaja Komunala Novo mesto d.o.o.

Kanalizacijsko omrežje Mestne občine Novo mesto obsega 7 omrežij po posameznih naseljih in sicer kanalizacijsko omrežje Novega mesta, Prečne, Karteljevega, Češče vasi, Otočca, Brusnic in Rateža z Gumberkom (spletne strani Komunala Novo mesto d.o.o.).

Vsa kanalizacijska omrežja v Občini Novo mesto se zaključujejo s čistilnimi napravami. Vse čistilne naprave se nahajajo v porečju reke Krke. Te so:

- čistilna naprava Novo mesto (Ločna) obratuje od leta 1975, je tehnološko zastarela, potreben je večji vložek v temeljito rekonstrukcijo (je že v fazi izgradnje), katera bo dala srednjeročno kakovostne rezultate, zmogljivost 45.000 PE;
- čistilna naprava Češča vas je pričela obratovati 1997 in deluje dobro, zmogljivost 400 PE;
- čistilna naprava Otočec je pričela obratovati 1986, deluje dobro, v letu 2005 je bila izvedena izboljšava ravnanja z odvečnim blatom, posledično so stroški obratovanja manjši in kakovost čiščenja višji, zmogljivost 1000 PE;
- čistilna naprava Gumberk je pričela obratovati 2003, deluje dobro, potrebna je izboljšava ravnanja z odvečnim blatom (sistem Otočec), ki prinaša manjše stroške obratovanja, zmogljivost 600 PE;
- čistilna naprava Brusnice deluje od 2003, deluje dobro, potrebna je izboljšava ravnanja z odvečnim blatom (sistem Otočec), ki prinaša manjše stroške obratovanja, ter kakovostno čiščenje, zmogljivost 800 PE;
- čistilna naprava Prečna obratuje od leta 2007, deluje dobro, zmogljivost 800 PE.

Blato iz vseh naštetih Komunalnih ČN in vseh Malih Komunalnih ČN na širšem območju MO NM se pripelje na Centralno ČN Novo mesto, kjer se zbira in transportira na dehidracijo v Krko d.d., ki je pogodbeni partner. Skupno dehidrirano blato se odpelje na odlagališče nenevarnih odpadkov, kjer se meša s pepelom in uporabi kot prekrivko. Odpadno vodo iz greznic odvažata Komunala Novo mesto d.o.o. na CČN Novo mesto, drugi izvajalci pa le po predhodnem dovoljenju o takih dovozi, ki mora biti izdano s strani upravljavca čistilne naprave Novo mesto. Na CČN Novo mesto je zgrajena fekalna odjemna postaja za sprejem odpadnih vod nepretočnih in obstoječih greznic. Skupna kapaciteta naštetih ČN znaša 48.600 PE.

4.8 Potrebe po naravnih virih

Raba vode in emisije odpadne vode

Z izvedbo in realizacijo plana lahko pričakujemo povečano rabo vode (proizvodna, poslovna, turistična in gostinska dejavnost). Odpadne vode bodo speljane na ustrezne čistilne sisteme.

Pitna voda se bo uporabljala v sanitarne namene, lahko pa tudi za posamezno dejavnost. Le ta ni znana v času priprave poročila.

Odpadna voda, ki bo nastajala na območju OPN bo ustrezno obdelana. Količine odpadnih vod ni možno oceniti.

Raba naravnih virov

Plan s svojimi spremembami posega na najboljša kmetijska zemljišča. S predvidenim posegom bodo trajno izgubljeni pridelovalni potenciali na teh zemljiščih, predvidena pa so tudi vračanja (skupno se zmanjša površina najboljših kmetijskih zemljišč za 1,3 ha). Gre za manjši del kmetijskih zemljišč v občini.

Zagotavlja se tudi raba obnovljivih virov energije. Količine porabljenih posameznih virov ni možno oceniti.

4.9 Čezmejni vpliv

Občina Novo mesto meji na Republiko Hrvaško. S SD OPN2 ni predvidenih sprememb, ki bi imele vpliv na sosednjo državo in zato čezmejni vplivi v poročilu niso obravnavani.

5 IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA

Izhodišča za pripravo okoljskega poročila so okoljski cilji plana, merila vrednotenja in metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino.

Okoljski cilji plana se v okoljskem poročilu opredelijo glede na značilnosti plana, ki vključujejo zlasti območje in vsebino plana. Na podlagi okoljskih ciljev plana se ugotavljanje pomembnih ciljev plana in njihovo vrednotenje izvede z uporabo ustreznih meril vrednotenja vplivov plana in ustrezne metodologije.

Ustrezna merila vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino so stopnje odstopanja od kazalcev stanja okolja, stopnje doseganja varstvenih ciljev in druga merila, ki zagotavljajo ustrezno vrednotenje vplivov plana.

- nacionalnih zakonov in na njihovi podlagi izdanih podzakonskih aktov:
 - Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE)
 - Zakon o ohranjanju narave /ZON/ (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18),
 - Zakon o prostorskem načrtovanju /ZPNačrt/ (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2),
 - Zakon o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12 in 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg),
 - Zakon o vodah /ZV-1/ (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15),
 - Zakon o kmetijstvu /ZKme-1/ (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15, 27/17 ter 22/18),
 - Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD), Ur.l. RS, 24/99).
- nacionalnih strateških programov:
 - Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 (ReNPVO) (Ur. l. RS, št. 2/06)
- pridobljenih mnenj nosilcev urejanja prostora.

V nadaljevanju podajamo mnenja nosilcev urejanja prostora k osnutku SD OPN 2, ki so relevantni za izdelavo poročila.

V postopku je **Zavod RS za varstvo narave** (v nadaljnjem besedilu ZRSVN) podal mnenje, št. 6- III-467/4-O-20/AŠP, z dne 16. 11. 2020 v katerem je navedel, da s SD OPN 2 načrtovane ureditve segajo v naslednja varovana območja in območja daljinskega vpliva:

- v zavarovana območja Kotarjeva prepadna (št. 1238, naravni spomenik), Lipe na Trški gori (št. 1243, naravni spomenik), Temenica (št. 1246, naravni spomenik) in Grajski park Otočec (št. 1251, spomenik oblikovane narave), ki jih določa Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v občini Novo mesto (Uradni list RS, št. 38/92);

- v območja Natura 2000 Temenica (koda SI3000049), Kotarjeva prepadna (koda SI3000052) Petanjska jama (koda SI3000187), Ajdovska planota (koda SI3000188), Gorjanci – Radoha (koda SI3000267), Krka s pritoki (koda SI3000338) in Krakovski gozd – Šentjernejsko polje (koda SI5000012), ki jih določa Uredba o posebnih varstvenih območjih (Območjih Natura 2000), Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18).

ZRSVN v mnenju št. 6-III-467/4-O-20/AŠP, z dne 16. 11. 2020, ugotovil, da SD OPN 2 poseže na več območij evidentiranih naravnih vrednot, in sicer: Krka (evid. št. 128), Težka voda (evid. št. 8162), Otočec – lehnjakovi pragovi (evid. št. 208), Otočec – debela drevesa v grajskem parku (evid. št. 1896), Petelinec (evid. št. 8485) in Temenica (evid. št. 8600). Prečkanja infrastrukturnih vodov preko vodotokov in ureditve dostopov do vode ter drugih spremljajočih dejavnosti v obvodnem prostoru bi lahko pomembno vplivali na naravni vrednoti Krka in Težka voda. Predvideni potek cevovoda za odpadno vodo lahko trajno poškoduje naravno vrednoto Otočec – lehnjakovi pragovi in koreninski sistem na območju naravne vrednote Otočec – debela drevesa v grajskem parku. Na območju naravne vrednote Petelinec pa je med naseljema Dolenje Lakovnice in Stranska vas predvidena izvedba vodovoda v strugi vodotoka v dolžini pribl. 300m, kar lahko poškoduje in spremeni lastnosti naravne vrednote. Zaradi navedenega bi SD OPN 2 in z njim povezane dejavnosti lahko pomembno vplivale na vizualne in funkcionalne lastnosti navedenih naravnih vrednot, zato ZRSVN meni, da je za SD OPN 2 treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Upoštevanje smernic je podano v poglavju Narava.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je podalo mnenje s področja kmetijstva, št. 3502-100/2020/3, z dne 14. 12. 2020. V mnenju je ugotovilo, da se s SD OPN 2 iz kmetijske v drugo namensko rabo prostora spreminja 212 ha kmetijskih zemljišč. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se z nekaterimi spremembami strinja, za nekatere pa meni, da so nesprejemljive, oziroma je zanje treba poiskati nadomestna kmetijska zemljišča. Ne glede na navedeno Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano meni, da z vidika varstva kmetijskih zemljišč za SD OPN 2 ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.

Ministrstvo za zdravje je posredovalo mnenje Nacionalnega inštituta za javno zdravje (v nadaljnjem besedilu NIJZ), št. 354-173/2017-4 (256), z dne 28. 10. 2020, s katerim soglaša. V mnenju je navedeno, da glede na značilnosti plana, značilnosti vplivov ter pomen in ranljivost območij, ki bi lahko bila prizadeta, NIJZ meni, da SD OPN 2 verjetno ne bo pomembno vplival na zdravje ljudi.

Zavod za ribištvo Slovenije je v mnenju, št. 4201-50/2020-2, z dne 2. 12. 2020 ugotovil, da SD OPN 2, ob upoštevanju področnih smernic, ne bo imel pomembnejših vplivov na okolje s stališča njihove pristojnosti.

Ministrstvo za kulturo je podalo mnenje št. 3501-54/2020/3, z dne 6. 11. 2020, v katerem je ugotovilo, da se s SD OPN 2 spreminjajo določbe za področje varstva kulturne dediščine, zaradi česar bi lahko ostalo brez pravnega varstva 343 enot registrirane kulturne dediščine. Tudi nekatere načrtovane spremembe namenske rabe prostora na območju enot kulturne dediščine, zlasti v EUP OTO_19_OPPN, NBŠ_12, OPPN, NKG_6, NKGP_08_OPPN, NRV_12 niso sprejemljive oziroma jih je treba prilagoditi. Zaradi sprememb, ki pomenijo izločitev pristojnih služb iz odločanja o posegih v območja, ter zaradi značilnosti SD OPN 2, njegovih vplivov ter pomena in ranljivosti kulturne dediščine, Ministrstvo za kulturo meni, da je za SD OPN 2 treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje.

Upoštevanje smernic je podano v poglavju Kulturna dediščina.

Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju: DRSV) je v mnenju št. 35012-57/2020 - 5 z dne 23. 04. 2021 izdalo mnenje v katerem ugotavlja, da predlagane spremembe in dopolnitve pobude posegajo na območje opozorilne karte poplav, na območja poplavljanja in na priobalna zemljišča vodotokov, kar lahko vpliva na odtočni

režim padavinskih voda, erozijo in stanje voda na vplivnem območju. Širitve se prav tako nahajajo na vodovarstvenih območjih, na erozijskih in na plazljivih. Tako naslovni organ ugotavlja, da bo izvedba 2SD OPN Novo mesto lahko verjetno pomembneje vplivala na okolje s stališča izvedbe plana na področje upravljanja z vodami.

Upoštevanje smernic je podano v poglavju Vode.

6 VERJETEN RAZVOJ STANJA OKOLJA V KOLIKOR SE PLAN NE IZVEDE

V primeru brez izvedbe predvidenih SD OPN 2 bo območje, ki je predmet posameznih sprememb ostalo tako kot sedaj in je bilo že opredeljeno v veljavnem OPN. Ni pričakovati prestrukturiranja območja. Presojanje prostorskega planskega dokumenta je specifično v poskusu primerjave z ničelno alternativo. Težko je namreč realno predvideti, do kakšnega razvoja bi prišlo brez izvedbe plana, saj tako stanje po zakonodaji ni možno. Neustrezna namenska raba lahko pripelje tudi do neustrezne dejanske rabe, kar lahko ima za posledico negativne vplive na naravo, kulturno dediščino ter krajinske značilnosti. V kolikor se s prostorskim aktom ne opredelijo pogoji gradnje znotraj varovanih območij infrastrukture (daljnovodi, ceste ipd.), so možni negativni vplivi na zdravje ljudi. Onemogočeno bi bilo obvladovanje rabe prostora, tudi na območjih, kjer bi ta povzročala nesprejemljivo degradacijo okolja. V nadaljevanju podajamo tudi komentar po posameznem segmentu okolja za primer, v kolikor se plan nebi izvedel.

Tabela 6 Predvideno stanje okolja v kolikor se plan ne izvede

Segment	Predvidevanje v primeru ne izvedbe plana
Zrak	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Tla	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Vode	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Hrup	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Odpadki	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Narava	Naravno okolje bi v primeru, da se SD OPN 2 ne izvede, ostalo nespremenjeno. V primeru ne-izvedbe predvidenega plana do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Raba naravnih virov	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Svetlobno onesnaževanje	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Elektromagnetno sevanje	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.
Kulturna dediščina in krajina	V primeru ne-izvedbe predmetnih SD OPN 2 do sprememb na obravnavanem segmentu ne bo prišlo. Stanje bi ostalo tako kot do sedaj.

Brez izvedbe SD OPN 2 bo dolgoročen razvoj občine omejen in predvsem odvisen od posameznih manjših ali večjih investitorjev oz. lastnikov zemljišč, ki bi v prostor posegali v skladu s tem kar je dopuščeno glede na veljavna določila veljavnega prostorskega akta. Posledice takšnih kratkoročno usmerjenih posegov v prostor bi lahko imele velike negativne učinke na okolje. Tako ravnanje bi lahko pripeljalo do potencialnih negativnih učinkov na okolje in naravo in bi lahko bila s tem poslabšana kakovost bivalnega okolja.

7 STANJE OKOLJA

MO NM leži v JV delu Slovenije na meji s sosednjo Republiko Hrvaško. MO NM obdaja osem sosednjih občin. Na zahodu jo obdajajo Občine Dolenjske Toplice, Straža in Mirna Peč, na severu Občina Mokronog – Trebelno, na severovzhodu Občina Šmarješke Toplice, na zahodu Občina Šentjernej in na jugu Občini Metlika in Semič. Vse našteje občine, vključno z MO NM, spadajo v Jugovzhodno (statistično, plansko) regijo, nadalje pa v dolenjsko subregijo. Površina MO NM znaša 235,7 km². Osrednji del MO NM, katerega v smeri JV-SZ preči reka Krka je ravninski, sicer pa večinoma prevladuje gričevnat svet, ki na S pripada Krškemu hribovju, na J pa Gorjancem.

7.1 Obstoječe stanje okolja

7.1.1 Tla

Raba tal

Gled na podatke o dejanski rabi tal v občini Novo mesto prevladujejo gozdne površine (56%), sledijo kmetijske površine (33%) ter pozidana in sorodna zemljišča (8%).

Onesnaženost tal

Na območju MONM so bile v okviru Raziskav onesnaženosti tal Slovenije (ROTS) izvedene meritve na različnih lokacijah in sicer v letu 1994 na vzorčnih točkah Novo mesto, Dolenje Karteljevo, Gornja Težka voda, v letu 2001 na vzorčni točki Žihovo selo in v letu 2004 na vzorčni točki Bršljin (skupaj 5 različnih vzorčnih točk). Glede na rezultate analiz onesnaženosti tal, lahko zaključimo, da tla v MONM relativno gledano niso onesnažena, izstopajo sicer posamezna območja, ki so obremenjena z Co (kobalt) ter organskimi snovmi, vendar vrednosti ne presegajo bistveno mejnih vrednosti. Podatki o stopnji intenzivnosti gnojenja z dušikom na izbranih kmetijskih območjih kažejo, da je gnojenje povprečno oz. na obrobjih tudi nestrokovno. Za okolje je problematična tudi poraba sredstev za varstvo rastlin, ki se na splošno v zadnjih letih večja. (vir: Stanje okolja v MNOM, Boson d.o.o.)

Posamezna vzorčenja tal so bila narejena tudi za potrebe umeščanja posameznih posegov v prostor (3. Razvojna os, OPPN Češča vas). Aziskave tal na obravnavanih območjih kažejo podobno sliko saj so v tleh ponavadi presežene predpisane mejne imisijske vrednosti za Cd, Ni, Co (kadmij, nikelj in kobalt). Glede na podatke o geokemičnem ozadju tal na območju Vzhodnih Dinaridov, kamor spada območje MONM, potrjujejo dejstvo, da so povečane vsebnosti Cd, Co in Ni (kadmij, kobalt in nikelj) naravna lastnost tal, saj zgornja meja naravne variabilnosti za parametra Cd in Ni (kadmij in nikelj) na območju presega zakonsko določeno opozorilno imisijsko vrednost, za parameter Co (kobalt) pa mejno imisijsko vrednost (Gosar et al., Geokemično ozadje in zgornja meja naravne variabilnosti 47 kemičnih elementov v zgornji plasti tal Slovenije, 2019).

Erozijska in plazljiva območja

Po podatkih Agencije RS za okolje so obstoječa erozijska območja v MONM zelo obsežna, saj zavzemajo tako rekoč vse reliefno razgibane predele, vendar pa so vsa opredeljena kot erozijska območja, na katerih so potrebni običajni protierozijski ukrepi. Erozijska območja, kjer so potrebni običajni protierozijski ukrepi, so razporejena po vsej občini, strnjena pa so na območju Gorjancev in Podgorja, širšega območja Novega mesta in proti Straži, območju Grčevja in proti Karteljevem.

Na celotnem območju MONM so opredeljena območja srednje, velike in zelo velike plazljivosti.

Pritiski

Glede na izvor tla onesnažujejo emisije iz kmetijstva, industrije, mest in prometa. Kmetijsko onesnaževanje zajema vnose nevarnih snovi v prst zaradi kmetijske dejavnosti. Izstopata predvsem uporaba fitofarmacevtskih sredstev in mineralnih gnojil. Večja degradirana območja v MONM niso zaznana.

7.1.2 Vode

7.1.2.1 Hidrogeološke značilnosti

Krška dolina v srednjem delu leži med dinarskim krasom na zahodu in nekraškim ozemljem na vzhodu. Zaradi tega je precej apnencev razvitih v tankih skladih ali lapornato, otočno pa se pojavljajo že terciarne kamine. Na območju nekdanje občine Novo mesto (do leta 1994) polovico ozemlja prekrivajo polprepustni sedimenti, eno četrtno ozemlja pa prepustni ne nepropustni sedimenti. Zaradi precejšnega deleža polprepustnih in neprepustnih vložkov in majhne višine dna nad erozijsko bazo reke Krke, je razumljivo, da je delovanje površinsko tekoče vode, denudacija in erozija, med poglavitnimi geomorfogenetskimi dejavniki tudi na apnencih. Za dolino Krke je tako značilen manjši medzrnski vodonosnik z nižjo izdatnostjo.

Severni del občine, ki ga zajema Krško hribovje ima pestro kamninsko sestavo, prevladujejo pa apnenci in prhke lapornate kamnine. Tu se nahajajo manjši vodonosniki z lokalnimi in omejenimi viri podzemne vode in na apnencih pa kraško-razpoklinski vodonosniki v močno zakraselih kamninah.

Suha Krajina predstavlja zahodni rob občine. V litološki sestavi tal izrazito prevladuje propustni apnenec za katerega so značilni kraško – razpoklinski vodonosniki v močno zakraselih kamninah, zato tu tudi ni površinsko tekočih voda.

Na SZ delu občine, ki je del dolenjskega podolja prevladujejo čisti jurski in kredni apnenci na katerih so nastali kraško – razpoklinski vodonosniki. Severno od Prečne (Žabjak) pa se nahaja razpoklinski vodonosnik z večjo izdatnostjo.

Na vzhodu se nižinski svet dvigne proti Gorjancem. V kamninski zgradbi Gorjancev prevladujejo apnenci in dolomiti, v manjši meri pa tudi lapor. Na tem območju se prepletata razpoklinski vodonosnik z večjo izdatnostjo in manjši vodonosniki z lokalnimi viri podzemne vode. V J delu občine proti naselju Uršna sela prevladujejo kraško- razpoklinski vodonosniki v manj zakraselih kamninah. Proti Črmošnjicam pa so kamenine vedno bolj zakrasele.

7.1.2.2 Kakovost podzemne vode

Podzemne vode na območju MO NM pripadajo vodnemu telesu Dolenjski kras (SI VTPODV 1011), ki se nahaja v sedimentnih kamninah in nevezanih sedimentnih kamninah na ozemlju porečij Krke in Kolpe. Na območju prevladujejo apnenčaste in dolomitne kamnine mezozojske starosti. Najpomembnejši del vodnega telesa, ki se uporablja za oskrbo prebivalstva s pitno vodo, se nahaja v prvem in drugem vodonosniku. Debelina prvega in drugega vodonosnika je več 100 m. Srednja debelina omočenega dela je najverjetneje večja od 150 m. Oba vodonosnika sta v regionalnem smislu odprtega hidrodinamičnega tipa. Povprečna prepustnost kraškega vodonosnika je med $1 \cdot 10^{-7}$ in $1 \cdot 10^{-8}$ m/s, dolomitnega vodonosnika pa $1 \cdot 10^{-6}$ m/s (ARSO, 2011).

Kakovost podzemnih vod se spremlja v okviru monitoringa ARSO in se znotraj občine izvaja na treh merilnih mestih in sicer Težka voda, Mali Podljuben ter Izvir Prečne. Kemijsko stanje za VT Dolenjski Kras je v zadnjih letih ocenjeno kot dobro.

Tabela 7 Ocena kemijskega stanja podzemne vode za VTPODV 1011 Dolenjski kras (vir:ARSO)

Leto	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kemijsko stanje	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro	dobro
Št. MM	18	18	16	16	17	17	17	18	18	22	22	22	22	22
Št. neustreznih MM	2	2	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0

Na posameznih merilnih mestih, ki se nahajajo znotraj MONM prihaja do preseganj posameznih parametrov na merilnem mestu Izvir Prečna. V letu 2008 sta bila presežena parametra za metaklor (izmerjeno 0,48 µg/l dovoljeno 0,1 µg/l) ter terbutilazin (izmerjeno 0,15 µg/l dovoljeno 0,1 µg/l), v letu 2018 pa je bil presežen parameter za metaklor (izmerjeno 0,13 µg/l dovoljeno 0,1 µg/l). Preseganj na drugih merilnih v MNOM po podatkih monitoringov, ni bilo.

7.1.2.3 Količinsko stanje podzemnih vod

ARSO spremlja tudi količinsko stanje podzemnih voda glede na parametre, ki so pomembni za oceno vpliva odvzemov podzemne vode. Program monitoringa se izvaja skladno z Uredbo o stanju podzemnih voda ter Pravilnikom o monitoringu podzemnih voda. Ocena količinskega stanja je narejena za posamezno vodno telo. Glede na podatke monitoringa VT PODV 1011 Dolenjski kras je količinsko stanje vodonosnika ocenjeno kot dobro z visoko stopnjo zaupanja. Obnovljive količine podzemne vode na prebivalca so za omenjeno vodno telo ocenjene na 4.296 m³/leto. (Količinsko stanje podzemnih voda v Sloveniji Poročilo o monitoringu v letu 2017, ARSO, Ljubljana 2019)

Tabela 8 Razmerja med razpoložljivo količino podzemne vode in črpanimi količinami podzemne vode v letu 2017

Vodno telo podzemne vode	Razpoložljiva količina podzemne vode (m ³ /leto)	Črpane količine podzemne vode (m ³ /leto)	Črpane količine podzemne vode / razpoložljiva količina podzemne vode (%)
10011 Dolenjski kras	538.994.316	9.329.227	1,73

(Količinsko stanje podzemnih voda v Sloveniji Poročilo o monitoringu v letu 2017, ARSO, Ljubljana 2019)

7.1.2.4 Vodovarstvena območja in pitna voda

V MO NM se prebivalci oskrbujejo s pitno vodo iz naslednjih vodnih virov Novo mesto – Jezero (Družinska vas v občini Šmarješke Toplice), Novo mesto – Stopiče, Brusnice, Gabrje, Kamenje, Ždinja vas, Suhadol. Na območju mestne občine Novo mesto je 17 vodnih zajetij,

Vsi zgoraj naštetih viri pitne vode so varovani z vodovarstvenimi območji. Z namenom, da se zavarujejo zaloge in higienska neoporečnost pitne vode (varstvo pred onesnaženjem) so z Odlokom o zaščiti vodnih virov na območju občine Novo mesto (Ur. l. RS, št. 64/95, 23/96) določena vodovarstvena območja na občinskem nivoju z vodovarstvenimi conami in ukrepi za zavarovanje vodnih virov na območju MO NM. Na območju občine ni

vodovarstvenih območij državnega nivoja. Skladno z omenjenim Odlokom (Ur. l. RS, št. 64/95, 23/96) je potrebno za vsak poseg v varstveni pas vodnih virov, ki bi lahko vplival na spremembo lastnosti vodnega izvira, pridobiti vsa potrebna soglasja.

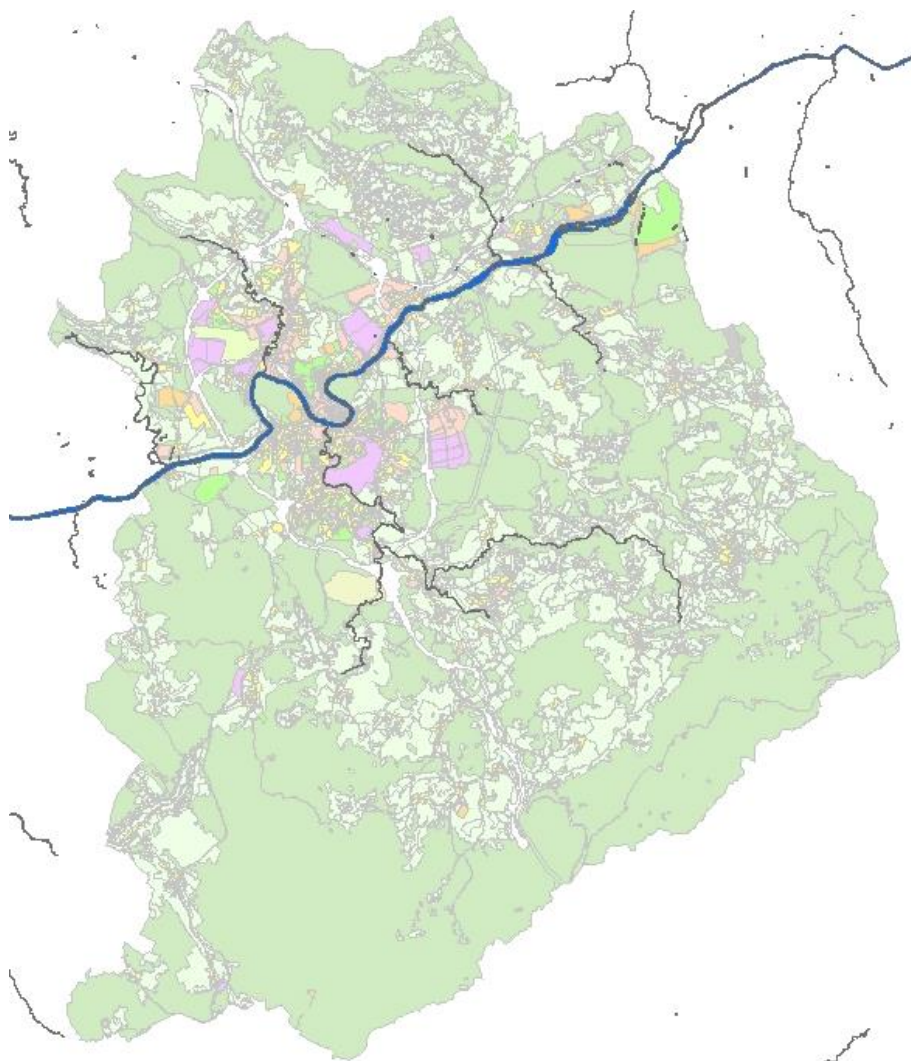
Tabela 9 Bilanca površin varstvenih pasov vodnih virov

Varstveni pas vodnega vira	Površina (ha)
najožji varstveni pas (cona 1)	5,05
ožji varstveni pas (cona 2)	508,29
širši varstveni pas (cona 3)	1.415,35
Skupaj:	1.928,69

Zdravstveno ustreznost pitne vode redno spremlja Komunala Novo mesto. Glede na rezultate v zadnjih letih, je pitna voda na območju MONM ustrezna. (vir: *Poročilo o zdravstvenem nadzoru pitnih voda v občinah Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Novo mesto, Straža, Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Žužemberk, ki so v upravljanju podjetja Komunala* <https://www.komunala-nm.si/Dejavnosti/Oskrba-s-pitno-vodo/Kakovost-vode>).

7.1.2.5 Površinske vode

Glavni vodotok je Krka s pritoki (Temenica, Bršljinski potok, Težka voda,...). Za Krko je značilen dinarski tip dežno-snežnega režima s skoraj enakovrednima viškoma pretokov v spomladanskih (marec–april) in poznojesenskih mesecih (oktober–december).

Slika 2 Prikaz pomembnejših vodotokov na območju MONM

7.1.2.1 Kakovost površinskih vod

Meritve kakovosti površinskih voda se na območju MO NM opravljajo na vodnem telesu Krka (vodno telo predstavlja naravni odsek Krke od Soteske do Kronovega v skupni dolžini 26 km) in od leta 2008 tudi na vodnem telesu Prečna (merilno mesto hidrološka postaja Prečna). Operativni monitoring na vodnem telesu Krka je do leta 2006 potekal na merilnem mestu Srebriče, po letu 2006 pa poteka na merilnem mestu Otočec, ki se nahaja pod glavnimi točkovnimi viri emisij na tem vodnem telesu.

Na podlagi rezultatov kemijskih analiz vzorcev in na podlagi vrednotenja po Uredbi o kemijskem stanju površinskih voda je bilo kemijsko stanje reke Krke na merilnem mestu Otočec med letoma 2014 in kot dobro. Ekološko stanje je bilo v obdobju 2016-2019 ocenjeno kot dobro, oziroma zelo dobro. Kemijsko stanje vodotoka Prečna je bilo v letu 2014 in 2015 ocenjeno kot dobro, medtem ko je bilo ekološko stanje ocenjeno kot dobro oziroma zelo dobro (ARSO, 2021).

7.1.2.2 Poplavna območja

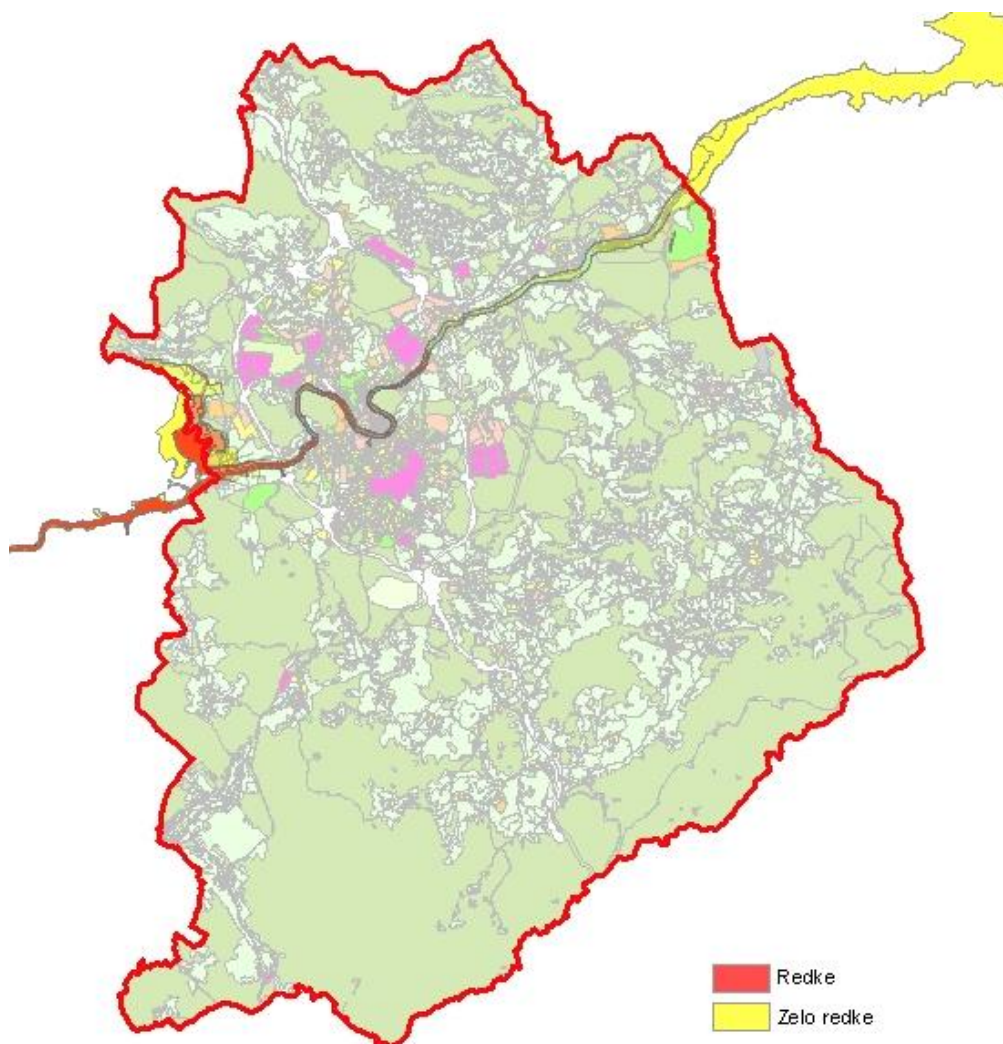
Glavni vodotok na območju občine je reka Krka. Poleg reke Krke, po podatkih Agencije za okolje, poplavlja tudi Temenica. Znotraj območja MONM so evidentirana območja redkih ter katastrofalnih poplav (zelo redke poplave). Študija poplavne varnosti za celotno občino še ni bila narejena.

Tabela 10 Bilanca površin poplavnih območij:

Varovanje	Površina (ha)
redke poplave	157,94
katastrofalne poplave	19,46

Poplavna ogroženost Brusnic

Po podatkih študije (Zboljšanje poplavne varnosti v naselju Velike Brusnice, iS Projekt d.o.o., Ljubljana, september 2021), naj bi poplavljala Vrtaški ter Šumeči potok. Oba potoka tečeta skozi velike Brusnice, ki se pri Šili združita v Brusničico. V preteklosti so bili na nekaterih odsekih ti vodotoki regulirani, vendar korito ne prevaja 100-letne viške vode. Za potrebe analize poplavnosti in dimenzioniranja pregrad je bila izdelana hidrološka analiza za oba obravnavana vodotoka ter določeni visokovodni valovi. Hidrološka študija visokih voda je bila izdelana z določitvijo maksimalnih pretokov s povratno dobo 10, 100 in 500 let v obravnavanih prerezi. V času priprave dodatka, ni bilo na voljo poplavnih kart.

Slika 3 Poplavna območja v MONM glede na podatke ARSO

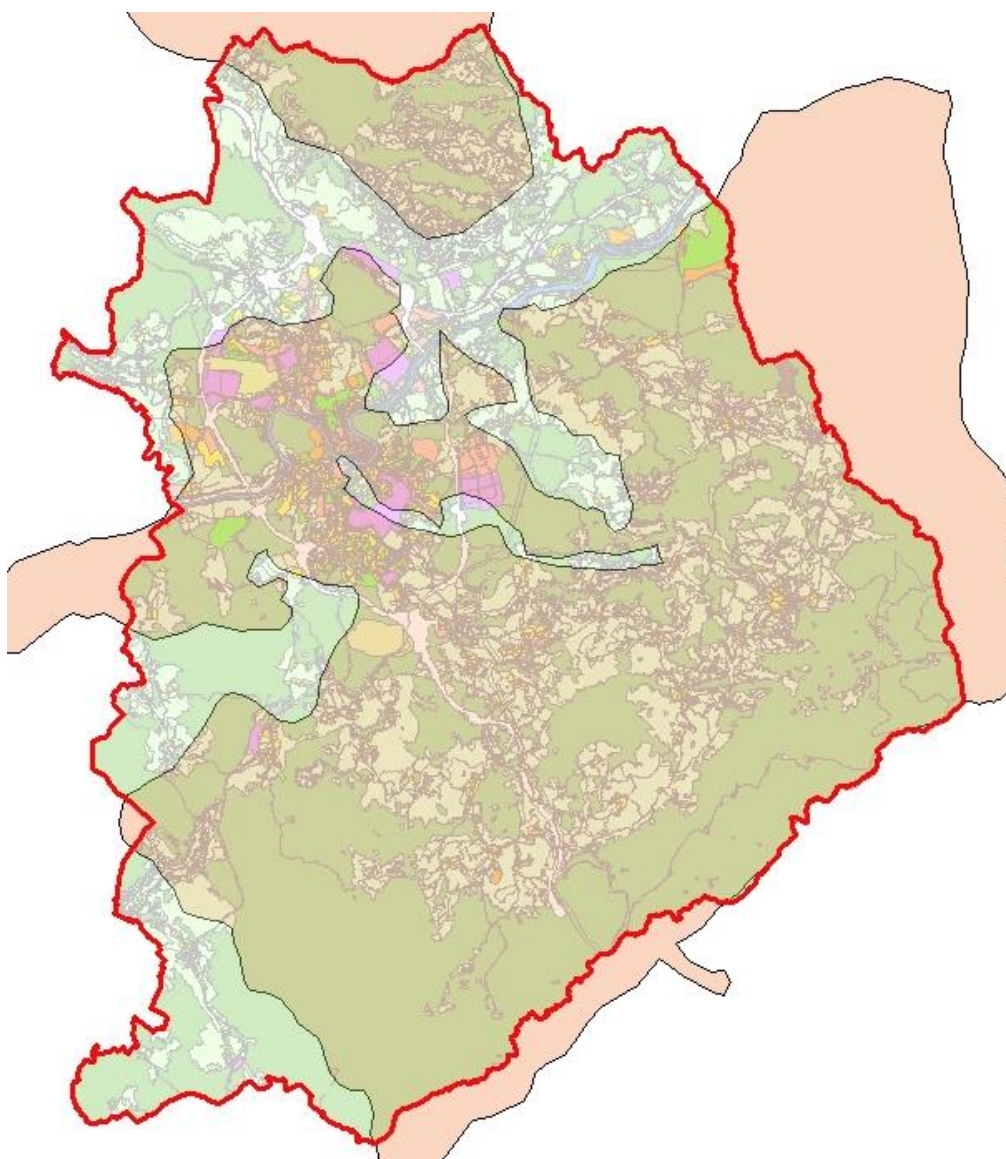
7.1.2.3 Erozijska, plazljiva in plazovita območja

Podatki o erozijskih, plazljivih in plazovitih območjih izhajajo iz spletne zbirke podatkov eVode. Na območju mestne občine Novo mesto je 9 opozorilnih območij z običajnimi zaščitnimi ukrepi. Plazljiva območja so prikazana v stanju prostora, ki je del odloka (zaradi merila izdelave ni primeren za prikaz).

Tabela 11 Bilanca površin erozijskih območij

Varovanje	Površina (ha)
običajni protierozijski ukrepi	17.307,61

Slika 4 Prikaz erozijskih območij

7.1.2.4 Odvajanje in čiščenje odpadne vode

Javno gospodarsko službo odvajanja in čiščenja odpadnih voda na območju Mestne občine Novo mesto izvaja Komunala Novo mesto d.o.o.

Kanalizacijsko omrežje Mestne občine Novo mesto obsega 7 omrežij po posameznih naseljih in sicer kanalizacijsko omrežje Novega mesta, Prečne, Karteljevega, Češče vasi, Otočca, Brusnic in Rateža z Gumberkom (spletne strani Komunala Novo mesto d.o.o.).

Vsa kanalizacijska omrežja v Občini Novo mesto se zaključujejo s čistilnimi napravami. Vse čistilne naprave se nahajajo v porečju reke Krke. Te so:

- čistilna naprava Novo mesto (Ločna) obratuje od leta 1975, je tehnološko zastarela, potreben je večji vložek v temeljito rekonstrukcijo (je že v fazi izgradnje), katera bo dala srednjeročno kakovostne rezultate, zmogljivost 45.000 PE;
- čistilna naprava Češča vas je pričela obratovati 1997 in deluje dobro, zmogljivost 400 PE;
- čistilna naprava Otočec je pričela obratovati 1986, deluje dobro, v letu 2005 je bila izvedena izboljšava ravnanja z odvečnim blatom, posledično so stroški obratovanja manjši in kakovost čiščenja višji, zmogljivost 1000 PE;
- čistilna naprava Gumberk je pričela obratovati 2003, deluje dobro, potrebna je izboljšava ravnanja z odvečnim blatom (sistem Otočec), ki prinaša manjše stroške obratovanja, zmogljivost 600 PE;
- čistilna naprava Brusnice deluje od 2003, deluje dobro, potrebna je izboljšava ravnanja z odvečnim blatom (sistem Otočec), ki prinaša manjše stroške obratovanja, ter kakovostno čiščenje, zmogljivost 800 PE;
- čistilna naprava Prečna obratuje od leta 2007, deluje dobro, zmogljivost 800 PE.

Blato iz vseh naštetih Komunalnih ČN in vseh Malih Komunalnih ČN na širšem območju MO NM se pripelje na Centralno ČN Novo mesto, kjer se zbira in transportira na dehidracijo v Krko d.d., ki je pogodbeni partner. Skupno dehidrirano blato se odpelje na odlagališče nenevarnih odpadkov, kjer se meša s pepelom in uporabi kot prekrivko. Odpadno vodo iz greznic odvaža Komunala Novo mesto d.o.o. na CČN Novo mesto, drugi izvajalci pa le po predhodnem dovoljenju o takih dovozi, ki mora biti izdano s strani upravljalca čistilne naprave Novo mesto. Na CČN Novo mesto je zgrajena fekalna odjemna postaja za sprejem odpadnih vod nepretočnih in obstoječih greznic. Skupna kapaciteta naštetih ČN znaša 48.600 PE.

Na čistilnih napravah se redno izvaja monitoring kakovosti odpadnih vod. Glede na objavljena poročila čistilne naprave ne obremenjujejo okolja prekomerno. <https://www.komunala-nm.si/Dejavnosti/Monitoring>

7.1.3 Zrak

Onesnaženost zraka

Območje MONM se nahaja v območju onesnaženosti z oznako SIC_NM. Širše območje se nahaja v gričevnati pokrajini Dolenjske. Na območju Mestne občine Novo mesto, ki obsega 236 km², živi približno 37.500 prebivalcev. Največje naselje je Novo mesto ob zavoju reke Krke. Območje je slabo prevetreno. V hladni polovici leta pogosto nastajajo temperaturne inverzije, ki poslabšajo razmere in omogočajo širjenje onesnaženosti zraka. Na lokaciji Novo mesto se od leta 2010 izvajajo meritve koncentracij delcev PM₁₀.

Tabela 12 Povprečne letne ravni in število preseganj za PM₁₀ na postaji Novo mesto v zadnjih letih (vir: ARSO)

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Povprečna letna raven PM ₁₀ (µg/m ³)	28	27	23	28	26	27	26	21
Število preseganj mejne vrednosti PM ₁₀	45	49	22	40	41	33	31	10

S Sklepom o določitvi podobmočij zaradi upravljanja s kakovostjo zunanega zraka (Uradni list RS, št. 29/17) je bilo območje MO NM opredeljeno kot podobmočje z oznako SIC_NM in je na podlagi Odredbe o določitvi območja in razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zraka zaradi čezmerne onesnaženosti zunanjega zraka (v nadaljnjem besedilu: zrak) z delci PM₁₀ uvrščeno v razred največje obremenjenosti. Za območje je bil skladno s citiranimi predpisi sprejet Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto (Ur. l. RS, št. 49/17). **S sklepom Ministrstva za okolje in prostor št. 007-40/2020/1 z dne 12.5.2020 se je MONM prenehala uvrščati med območja s slabo kakovostjo zraka.** Kakovost zraka se je v zadnjih letih izboljšala. S tem sklepom pa prav tako prenehal veljati Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto.

Viri onesnaževanja in pritiski

Onesnaženost zraka v Sloveniji kot tudi v MONM, je v glavnem največja pozimi, ko so zaradi stabilnega prizemnega sloja ozračja slabši pogoji za disperzijo in transport onesnaževal v zraku in najmanjša poleti, ko so ti pogoji zaradi močnejšega sončnega obsevanja boljši, kar pa ne velja za ozon, pri katerem se pojavi maksimum poleti, saj ima pri njegovem nastanku pomembno vlogo prav sončno obsevanje.

Eden glavnih virov emisij v zrak MONM je promet, ki je vir emisij delcev PM₁₀ (prašnih delcev velikosti do 10 µm) v mestih. Prav tako prispeva k pogostim obdobjem s preseženimi opozorilnimi vrednostmi O₃. Za območje MONM je značilna velika gostota državnega in občinskega cestnega omrežja. Promet v MONM letno prispeva cca. 41.257,52 t CO₂, 181,95 t NO_x in 26,51 t prašnih delcev. Prašni delci so rezultat izgorjevanja goriva v dizelskih motorjih (vir: LEK MONM).

Pomenben delež emisij v zrak predstavljajo tudi viri emisij iz podjetij. Med njimi so štirje industrijski obrati (podjetja), ki lahko s svojimi dejavnostmi povzročijo onesnaženje okolja večjega obsega (Krka d.d., Revoz d.d., TPV d.d., Ursa Slovenija d.o.o.) in so IED zavezanci. Tri podjetja (Adria Mobil, Krka d.d., Revoz d.d.) so vpisana v seznam upravljalcev HOS/HOS naprav (evidenco vodi ARSO), ki pri svojih dejavnostih uporabljajo organska topila in lahko vplivajo na emisije hlapnih organskih topil.

Pozimi je pomemben vir emisij, poleg omenjenih virov, tudi ogrevanje stanovanj. V MONM prevladujejo male kurilne naprave na zemeljski plin (39,9 %), sledijo naprave na lesno biomaso (36,6 %) in naprave na ekstra lahko kurilno olje (21,7 %). V občinskih javnih stavbah prevladuje raba zemeljskega plina kot energenta za ogrevanje (v letu 2015: 78% zemeljski plin, 17% ELKO). Raba zemeljskega plina se povečuje, predvsem zaradi zamenjave energenta za ogrevanje (v obdobju 2013 – 2015 povečanje za 10%), (vir: LEK, Envirodula d.o.o., 2018).

Vonjave

Glede na vrste dejavnosti občini lahko predpostavimo, da so glavi viri emisije vonjav prisotni zaradi kmetijske dejavnosti (gnojenje njiv, travnikov) predvsem v spomladanskem in poletnem času. Poleg omenjenega so viri vonjav lahko tudi podjetja.

7.1.4 Podnebne spremembe

Območje MONM se umešča v tip zmernocelinskega podnebja osrednje Slovenije. Za ta tip velja, da so povprečne oktobrske temperature višje od aprilskih. V osrednjem delu občine znaša povprečna letna temperatura zraka od 10 do 12 °C, povprečna januarska temperatura pa 0 °C. Proti goratemu obrobju občine se znižuje tako povprečna letna (8 do 10 °C) kot tudi povprečna januarska temperatura (-2 °C). Prevladuje subkontinentalni padavinski režim z viškom padavin poleti in nižkom v zimskih mesecih. Jeseni se pojavlja sekundarni višek padavin. Povprečna letna višina padavin znaša v osrednjem delu občine med 1200 in 1300 mm in se povečuje proti goratemu obrobju, kjer znaša med 1400 in 1500 mm.

Po podatkih Agencije RS za okolje so v Sloveniji že opažene spremembe podnebja, saj se je temperatura v zadnjih petdesetih letih dvignila za 1,7 °C, pogostejše pa so tudi suše. Podnebni scenariji nakazujejo ogrevanje vseh regij v Sloveniji v prihodnosti, pri čemer naj bi bilo ogrevanje močnejše v zimskem in poletnem obdobju, količina padavin pa se bo verjetno povečala v zimskem obdobju in zmanjšala v poletnem obdobju.

Za območje MONM je zaradi lege v zmernem geografskem in podnebnem pasu značilna velika variabilnost podnebnih in vremenskih razmer. Projekcije nakazujejo, da bo vremenskih ekstremov in posledično nevarnih dogodkov v prihodnje več in se bomo z njimi soočali pogostejše kot v preteklosti. Med najpomembnejšimi tovrstnimi dogodki lahko izpostavimo predvsem poplave.

V letu 2015 je na območju MONM v obravnavanih sektorjih skupaj nastalo 229.771 ton emisij CO₂ oziroma 6,3 ton emisij CO₂ na prebivalca. Raba zemeljskega plina se povečuje, predvsem zaradi zamenjave energenta za ogrevanje (v obdobju 2013 – 2015 povečanje za 10%), (vir: LEK, Envirodual d.o.o., 2018). (vir: LEK, Envirodula d.o.o., 2018).

7.1.5 Hrup

7.1.5.1 Viri hrupa na območju občine

Cestni promet

Cestno omrežje v Mestni občini Novo mesto sestavljajo državne ceste in občinske ceste. Državno omrežje sestavljajo avtoceste, hitre ceste, glavne ceste in regionalne ceste, občinsko omrežje pa javne poti, lokalne ceste, glavne mestne ceste, zbirne mestne ceste in zbirne krajevne ceste. Skozi obravnavano območje poteka trasa avtoceste A2 Karavanke – Obrežje, izmed glavnih državnih cest pa po predmetnem območju poteka cesta G2-105 Novo mesto – Metlika. Za območje MO NM je značilna velika gostota državnega in lokalnega cestnega omrežja.

Tabela 13 Prikaz državni ces na kateri se izvaja štetje prometa v MONM

Kategorija ceste	Št odseka	Ime odseka	PDLP (2019)
AC	0024	PRIKLJ. MIRNA PEČ - NM PRIKLJ. Z	31.020
AC	0024	NM PRIKLJ. Z - NM PRIKLJ. V	24.400
AC	0025	NM PRIKLJ.V - KRONOVO	26.066
R2	0222	PRIKLJ. NM ZAHOD - LOČNA	1.600
R2	0223	LEŠNICA - OTOČEC	9.609
R3	0252	PRIKLJ. NM ZAHOD - V. BUČNA VAS	9.005
R3	0252	V. BUČNA VAS - NM BUČNA VAS	11.000
G2	0256	NOVO MESTO (REVOZ) - METLIKA	5.675
R3	1198	TREBNJE - NOVO MESTO (BUČNA VAS)	2.500
R2	1203	STRAŽA - NM DRSKA	5.692
R2	1204	NOVO MESTO - RATEŽ	4.672
R2	1510	ŠENTJURIJ - PRIKLJ. NM ZAHOD	2.996
G2	1511	NOVO MESTO (KRKA)	18.965
R3	2501	GABER - URŠNA S. - NOVO M	2.151
R3	5846	GABRJE - RATEŽ	910

Glede na podatke vidimo, da so prometno najbolj obremenjeni avtocestni odseki ter glavne ceste, ki povezujejo Novo mesto z ostlimi kraji. Glede na splošne trende se promet po cestah povečuje po letih.

Železniški promet

Območje Mestne občine Novo mesto je opremljeno z železniško progo II. reda. Glavna proga II. reda Ljubljana – Trebnje – Novo mesto – Črnomelj – Metlika – R Hrvatska. Proga predstavlja neposredno povezavo z Ljubljano v eno smer, v drugo smer pa se povezuje z glavnim hrvaškim omrežjem. Z jugovzhodnim krakom slovenskega železniškega križa je povezana preko regionalne proge Trebnje – Mirna – Sevnica, vendar je povezava precej slaba (redok promet, slabo usklajen vozni red z glavnima progama). Železniške povezave (notranje in z drugimi regijami ter med občinskimi središči) so slabe. Na lokalni ravni je pomemben še tovorni tir, ki je iz Novega mesta speljan proti zahodu, do podjetja Novoles v Občini Straža (potniški promet ukinjen leta 1966).

Povprečno dnevno število potniških in tovornih vlakov na odseku Trebnje - Novo mesto znaša do 40 vlakov, na odseku Novo mesto – Metlika dnevno do 25 vlakov ter na relaciji Trebnje - Sevnica pa do 15 vlakov.

Letalski promet

Na območju MONM ni letališča

Industrija

Gospodarstvo v občini Novo mesto je med najrazvitejšimi v Sloveniji, zato se na območju občine nahaja več industrijskih obratov. Večji industrijski kompleksi so območje tovarne zdravil Krka d.d., območje tovarne Revoz d.d., Adriamobil ter Ursa d.o.o.. Poleg omenjenih se podjetja nahajajo na drugih območjih, ki so namenjena proizvodnim dejavnostim (območje Ločne, Grma, Gotna vas, Bršljin, Cikava ter Drgančevju). Poleg omenjenega v občini deluje še več srednje velikih in manjših podjetij na različnih področjih. Za industrijske ter druge proizvodne ter poslovne cone na območju MONM je značilna precejšnja razpršenost, kar je posledica nekontroliranega razvoja v prejšnjem stoletju.

Posledica je precejšnja razpršenost območij, namenjenih proizvodnim dejavnostim, ki se v večjih kompleksih pojavljajo v Ločni (Tovarna zdravil Krka, Labod) na območju Grma in Gotne vasi (Revoz, TPV) in v Bršljinu (Novoteks, Ursa in nekdanji Pionir), na Cikavi in v Drgančevju (obrtne in druge, manjše proizvodne dejavnosti).

Drugi viri hrupa

Poleg omenjenega se na območju občine pojavljajo tudi drug občasni viri hrupa kot so kmetijstvo, gozdarstvo, druge dejavnosti ter pridelitve.

7.1.5.2 Obremenjenost s hrupom

Za območje MONM še ni bila izdelana študija emisij hrupa, ki bi upoštevala vse vire hrupa in elemente, ki vplivajo na širjenje hrupa v prostoru.

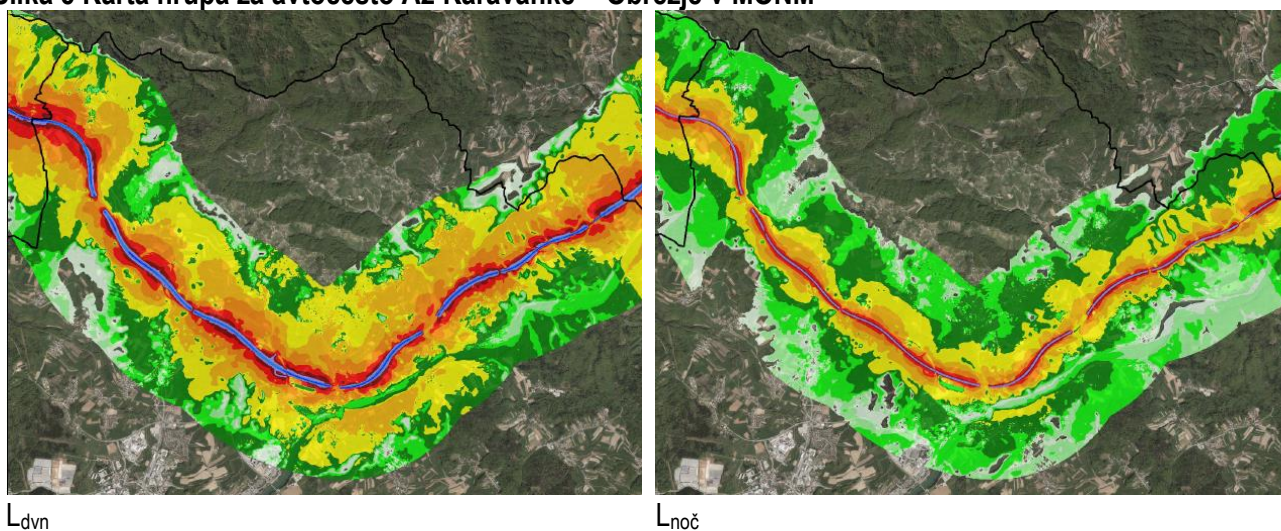
Izdelana je bila študija hrupa z analizo vrednosti kazalcev hrupa v MO NM (Določitev območij varstva pred hrupom v MO NM, 2009), ki pa pri modeliranju širjenja hrupa v prostoru ne upošteva orografskih in arhitektonskih ovir zato natančnost rezultatov zlasti v večji oddaljenosti od vira hrupa ni ustrezna.

Izdelana je bila študija hrupa z analizo vrednosti kazalcev hrupa v MO NM (Določitev območij varstva pred hrupom v MO NM, 2009), ki pa pri modeliranju širjenja hrupa v prostoru ne upošteva orografskih in arhitektonskih ovir zato natančnost rezultatov zlasti v večji oddaljenosti od vira hrupa ni ustrezna.

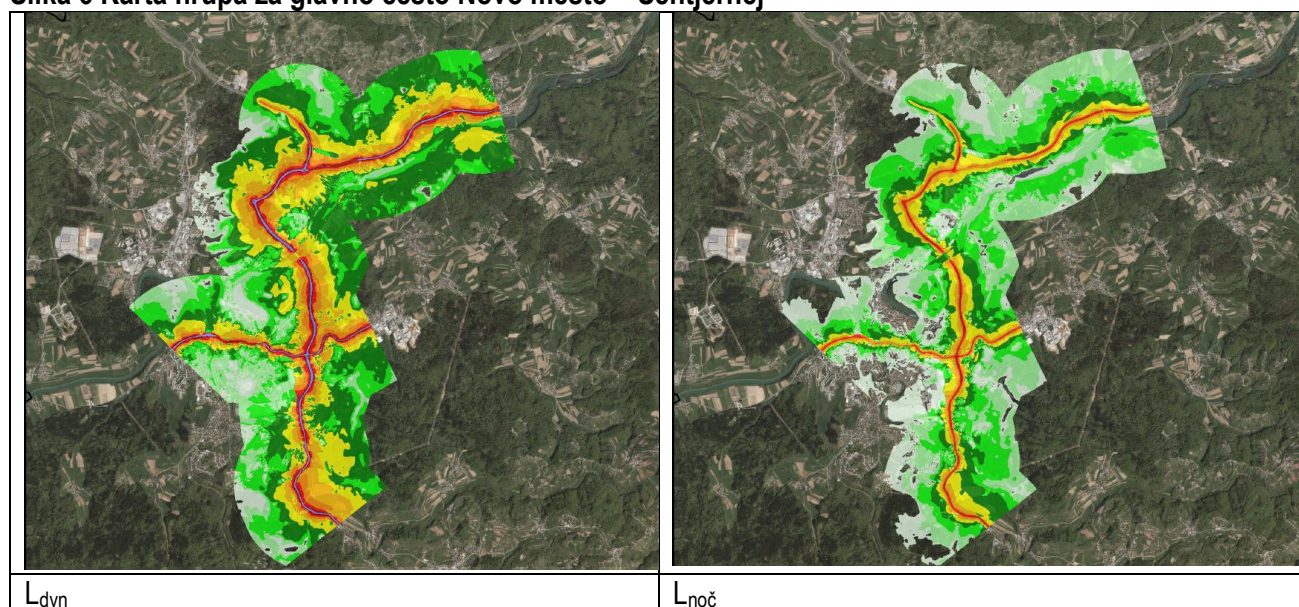
Rezultati sicer kažejo, da je največji vir hrupa predstavljata cestni in železniški promet. Na ožjih območjih na raven hrupa vplivajo tudi proizvodne, storitvene in kmetijske dejavnosti. Proizvodna in storitvena dejavnost je omejena predvsem na samo mesto oziroma na bližino posameznih poslovno proizvodnih območij, kmetijska dejavnost pa predvsem na manjše zaselke občine, kjer se nahajajo obsežnejše kmetijske površine. Drugih pomembnejših virov hrupa na območju občine ni. (vir: Stanje okolja v MONM, Boson d.o.o.)

Karta hrupa je narejena za avtocestno povezavo A2 (2012), ki poteka skozi občino ter za glavno cesto Novo mesto – Šentjernej (2016), ki so prikazane v nadaljevanju.

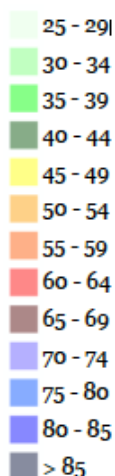
Slika 5 Karta hrupa za avtocesto A2 Karavanke - Obrežje v MONM

Slika 6 Karta hrupa za glavno cesto Novo mesto – Šentjernej

Legenda, k zgornjim slikam:

Podatka o številu prebivalcev oziroma objektih, ki se nahajajo na preobremenjenih območjih zaradi hrupa, za območje MONM ni na razpolago. Glede na razpoložljive informacije, lahko sklepamo da so ta območja predvsem ob avtocesti te glavni cesti skozi Novo mesto.

Občin ne spremlja oziroma vodi registra podjetij, ki so zavezanci za monitoring hrupa. Po podatkih, ki so bili na voljo v času priprave poročila za posamezna podjetja (Krka, Revoz, Adriamobil) mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju zaradi obratovanja teh podjetij, niso presežene.

V obstoječe stanje je eno območje, kjer stavbne zemljišča mejijo na območja namenjena za proizvodnje dejavnosti. Gre za obstoječe dejavnosti. Gre za obstoječe kmetijsko gospodarstvo (EUP NDR_03). Na tem območju dodatne spremembe niso predvidene.

Slika 7 Prikaz urejanja na območja NDR_03

7.1.6 Elektromagnetno sevanje

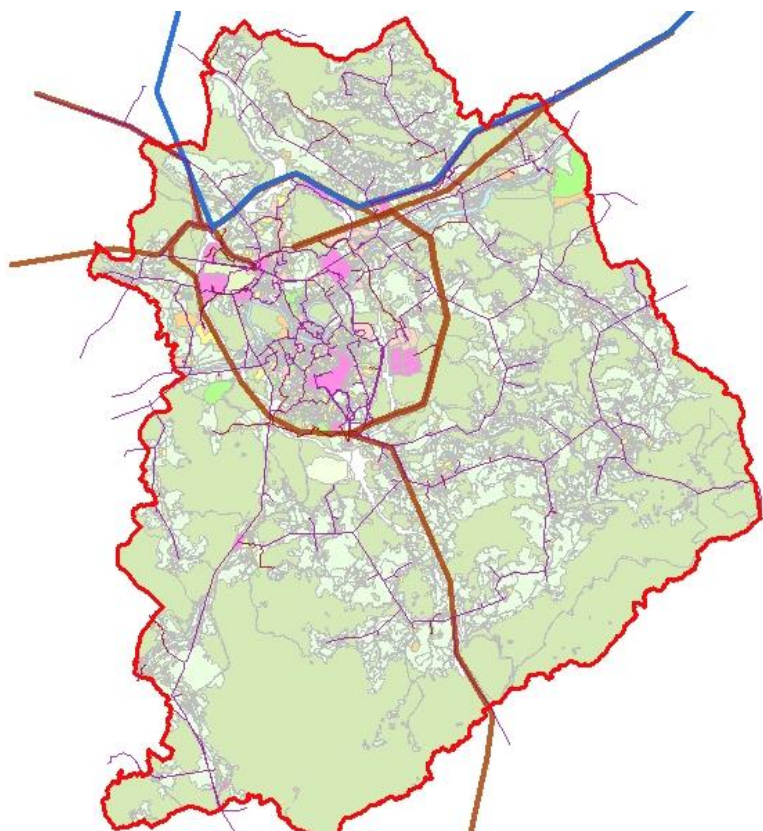
Viri EMS

Vir sevanja je visokonapetostni transformator, razdelilna transformatorska postaja, nadzemni ali podzemni vod za prenos električne energije, odprt oddajni sistem za brezžično komunikacijo, radijski ali televizijski oddajnik, radar ali druga naprava ali objekt, katerega uporaba ali obratovanje obremenjuje okolje z:

- **nizkofrekvenčnim** elektromagnetnim sevanjem od 0 Hz do vključno 10 kHz (nizkofrekvenčni vir sevanja) in je nazivna napetost, pri kateri vir sevanja obratuje, večja od 1kV. Vse naprave elektroenergetskega sistema delujejo na frekvenci 50 Hz in torej sodijo v skupino nizkofrekvenčnega neionizirnega sevanja ali
- **visokofrekvenčnim** EMS od 10 kHz do vključno 300 GHz in je njegova največja oddajna moč večja od 100 W (visokofrekvenčni vir sevanja).

V MONM oskrba z električno energijo poteka prek prenosnega elektroenergetskega omrežja 2 x DV 110 kV Krško – Novo mesto, 1 x DV 110 kV Brestanica – Novo mesto, 1 x DV 110 kV Trebnje – Novo mesto, 1 x DV 110 kV Kočevje – Novo mesto, 1 x DV 110 kV Črnomelj – Novo mesto. V pripravi je še rekonstrukcija 1 x DV 2 x 110 kV Brestanica-Hudo.

Slika 8 Prenosna in distribucijska elektro omrežja v MONM

Na območju MONM je več baznih postaj različnih operaterjev za GSM. Večja gostota baznih postaj je znotraj Novega mesta, kjer je tudi večja obremenitev zaradi sevanja.

7.1.7 Svetlobno onesnaževanje

V MONM je bilo v letu 2020 porabljenih 1,526.282,00 kW ur (kilovatnih ur) električne energije. V občini živi približno 37.280 prebivalcev, kar pomeni, da je bila poraba 40,94 kilovatnih ur / prebivalca. Poraba električne energije na prebivalca ne presega ciljne vrednosti 44,5 kWh iz Uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja. Raba energije za razsvetljavo na območju MONM, se v zadnjih letih zmanjšuje.

7.1.8 Odpadki

Vsa naselja v občini imajo urejeno ravnanje z odpadki, kar pomeni ustrezno obdelavo odpadkov in odvoz na CeROD. Odvoz in odlaganje odpadkov izvaja Komunala Novo mesto d.o.o.. Odvoz je organiziran podnevnih in nočnih relacijah s specialnimi smetarskimi vozili in samonakladalci. Komunalni odpadki se odlagajo na regijsko deponijo v Leskovcu. Količine odpadkov se na letni ravni v zadnjih letih bistveno ne spreminjajo.

7.1.9 Kmetijske, gozdne ter zelene površine

Na območju mestne občine Novo mesto je 7.511 hektarjev kmetijskih zemljišč, od tega jih je v veljavnem OPN 5.405 ha opredeljenih kot najboljša kmetijska zemljišča in 2.106 ha kot druga kmetijska zemljišča.

Na območju mestne občine Novo mesto je 13.626,69 hektarjev gozdov (vir: dejanska raba MKGP, stanje podatkov 31.12.2016), od tega je 36,08 hektarjev zavarovanih kot varovalni gozd in 5,82 hektarjev kot gozdni rezervat.

V obstoječem planu je 302 ha površin, ki so opredeljene kot zelene površine.

7.1.10 Narava

Mestna občina Novo mesto leži v JV delu Slovenije na meji s sosednjo Republiko Hrvaško. Osrednji del občine je ravninski, sicer pa večinoma prevladuje gričevnat svet, ki na S pripada Krškemu hribovju, na J pa Gorjancem. Leži sredi gričevnate pokrajine v rečnem zavoju reke Krke na nadmorski višini cca 200 m. Občino obdajajo na jugovzhodu Gorjanci, na jugozahodu Ljuben (546 m), na zahodu vzrastki Kočevskega Roga, na severu pa vinorodna Trška gora (428 m).

V reko Krko se izlivata z desne strani Težka voda v Kandiji in z leve Bršljinski potok v prvem zavoju reke, na vzhodnem obrobju pa z desne tudi Slatenski potok, ki teče med Mahovim in Velikim hribom skozi Veliki in Mali Slatnik ter se izliva v Krko pri Grabnu. Tik ob njeni strugi je več kraških izvirov; med njimi je zelo močan izvir na desnem bregu ob Kandijskem mostu. (povzeto po wikipediji https://sl.wikipedia.org/wiki/Novo_mesto).

Pregled stanja okolja v skladu z 41. členom ZVO-1 temelji na podlagi obstoječih podatkov, podatkov iz okoljskega poročila za OPN Novo mesto (Chronos, okoljske investicije) in podatkov pridobljenih na terenskih ogledih. Za opis obstoječega stanja okolja na obravnavanem območju ni bilo izvedenih sistematičnih popisov živalstva, rastlinstva in habitatnih tipov.

HABITATNI TIPI

Sistematični popis habitatnih tipov na območju obravnavanega plana ni bil izveden. Znotraj MO Novo mesto najdemo številne habitatne tipe, izmed katerih so najpomembnejši habitatni tipi iz Priloge I k Direktivi o ohranjanju habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst: bukovi gozdovi (*Luzulo-Fagetum*) [9110], ilirski bukovi gozdovi (*Aremonio-Fagion*) [91K0], ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (*Erythronio-Carpinion*) [91L0], jame, ki niso odprte za javnost [8310], lehnjakotvorni izviri (*Cratoneurion*) [7220], nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem [6430], obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) (*Alnus glutinosa* in *Fraxinus excelsior* (*Alno-padion*, *Alnion incanace*, *Salicion albae*)) [91E0], polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*) (*pomembna rastišča kukavičevk) [6210], reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez *Chenopodion rubri* p.p. in *Bidention* p.p. [3270] ter vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculion fluitantis* in *Callitricho-Batrachion* [3260].

Habitatni tipi znotraj MO Novo mesto v preteklosti še niso bili celostno in zadovoljivo popisani, na podlagi preteklih kartiranj manjših površin, ki ležijo tudi znotraj MO Novo mesto pa je vseeno možno opredeliti vsaj pretežni del HT, ki se tu pojavljajo na večjih ali manjših površinah. Javno dostopni so podatki o kvalifikacijskih habitatnih tipih, ki se nahajajo v posebnih varstvenih območjih Natura 2000 Krka in Radulja, to so:

Pojasnilo k spodnjim tabelam:

Uredba = uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. L RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 96/08, 36/09)

V – Varstvo vrste

H – Vrsta, katere habitat se varuje

Rdeči seznam = pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur.l. RS, št. 82/02, 42/10)

E – Prizadeta vrsta

Ex - domnevno izumrla vrsta

V – Ranljiva vrsta

R - redka vrsta

01 – Vrsta zunaj nevarnosti

Habitatna direktiva = evropsko pomembna vrsta = Direktiva sveta Evrope 9243/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst

Tabela 14 Podatki o habitatnih tipih v MONM

Ime habitatnega tipa	Physis koda	EU koda
Občasno stoječe vode	22.2	
Panonske amfibijske združbe	22.351	
Prosto plavajoča vegetacija	22.41	3150
Zakoreninjena podvodna vegetacija	22.42	3150
Lehnjakotvorna rečna vegetacija	24.422	
Reke in potoki	24.1	
Presihajoče reke, potoki in hudourniki	24.16	
Vegetacija tekočih voda	24.4	3260
Enoletne združbe muljastih rečnih bregov	24.52	3270
Evropske suhe resave in nizko grmičevje	31.2	4030
Gozdne čistine z grmovno vegetacijo	31.872	
Grmičasti gozdovi listavcev in površine, zaraščajoče se z listnatimi drevesnimi vrstami	31.8D	
Srednjeevropska suha in polsuha travišča s prevladujočo vrsto <i>Bromopsis erecta</i> (*pomembna rastišča kukavičevk)	34.32	6210(*)

Ime habitatnega tipa	Physis koda	EU koda
Srednjeevropska zmerno suha travišča z glotami	34.323	
Suha volkovja in podobna kisl travišča pod gozdno mejo	35.10	6230*
Sestoji navadne šašulice	35.14	6230*
Nižinska visoka steblikovja	37.1	6430
Mokrotni mezotrofni in evtrofni travniki ali pašniki	37.2	
Vlažni travniki z rušnato masnico	37.26	
Nitrofilni gozdni robovi in vlažno obrečno visoko steblikovje	37.7	6430
Obvodni zastori visokih steblik	37.71	
Zasenčeni nitrofilni gozdni robovi (obronki)	37.72	6430
Ruderalizirana opuščena travišča	38.13	
Mezotrofni do evtrofni gojeni travniki	38.2	6150
Srednjeevropski kseromezofilni nižinski travniki na razmeroma suhih tleh in nagnjenih legah s prevladujočo visoko pahovko	38.221	6150
Bukovi gozdovi	41.1	9110
Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi	41.11	
Ilirski bukovi gozdovi	41.1C	91K0
Hrastovo-belogabrovi gozdovi	41.2	
Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi	41.2A	91L0
Hrastovi gozdovi na kisl tleh	41.5	
Termofilni hrastovi gozdovi	41.7	
Termofilni gozdovi mešanih listavcev	41.8	
Obrečna vrbovja	44.11	3230
Vrbovja nižavja in gričevij	44.12	
Bela vrbovja	44.13	91E0*
Siva jelševja	44.2	91E0*
Srednjeevropska črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah	44.3	
Hrastovo-jesenovo-brestovi gozdovi ob velikih rekah	44.4	91F0
Močvirna in barjanska vrbovja	44.92	
Navadna trstičja	53.11	
Izviri s trdo vodo	54.12	7220
Jame	65	8310
Intenzivno gojeni ter dosejevani ali v celoti sejani travniki	81	
Njive	82.11	
Sadovnjaki	83.15	
Ekstenzivno gojeni senožetni sadovnjaki	83.151	
Nasadi avtohtonih iglavcev	83.311	
Nasadi in gozdni sestoji robinije	83.324	
Drevoredi	84.1	
Mejice in manjše skupine dreves in grmov	84.2	
Gozdni otoki	85	
Mestni parki in veliki vrtovi	85	
Parkovni gozdovi	85.11	
Vrtovi	85.3	
Zelene površine med bloki in skupinami hiš	85.4	
Pokopališča	85.5	
Pozidana območja (mesta, vasi, industrijska območja)	86	
Mesta	86.1	

Ime habitatnega tipa	Physis koda	EU koda
Vasi, robni deli predmestij in posamezne stavbe	86.2	
Delujoča industrijska območja	86.3	
Opušeni kamnolomi	86.413	
Različna odlagališča odpadkov	86.42	
Železniški nasipi, postaje, premikališča in ostale odprte površine	86.43	
Ruderalne združbe	87.2	
Ceste	C	
Kolovozi in poti	POT	

RASTLINSTVO

Na območju Mestne občine Novo mesto je bilo odkritih približno 1000 višjih rastlin (praprotnic in semenk), ki v pretežni meri pripadajo srednje-evropski flori, nekaj vrst pa je tudi značilno dinarskih in panonskih. Nekatere doslej najdene vrste so naravovarstveno pomembne ter zaradi ogroženosti uvrščene na Rdeči seznam (ANON. 2002) ali pa so zavarovane z Uredbo o zavarovanih rastlinskih vrstah (ANON. 2004).

V Prilogo II Direktive o habitatih je uvrščen rumeni sleč (*Rhododendron luteum*), ki ima v MO Novo mesto eno izmed treh največjih nahajališč v Sloveniji. Uspeva v hrastovo-kostanjevem gozdu na zahodnem pobočju pod hribom Jurjevec tik nad cesto V. Brusnice – Gabrje na nadmorski višini 280 do 340 metrov (MTB 0257/2). Tukajšnja populacija ima nekaj 100 grmov v različni starosti, številni med njimi so zaradi zasenčenosti in morda tudi prevelike količine trohnečega organskega materiala pri dnu v precej slabem stanju in necvetoči, košatih in bujno cvetočih je razmeroma malo (WRABER 1990, BAČIČ & JOGAN 2004).

V prilogi II Direktive o habitatih sta uvrščena tudi lepi čevelj (*Cypripedium calceolus*) in močvirski meček (*Gladiolus palustris*), ki naj bi uspevala tudi na Gorjancih, a nobena nahajališča ne ležijo znotraj meja MO Novo mesto. Lepi čevelj se namreč pojavlja samo v dolinah potokov Pendirjevka in Kobilja (0258/1) (PETKOVŠEK 1938, BARLE 1942, ACCETTO 2002, JOGAN 2004, KOSEC 2015), o uspevanju močvirskega mečka v kvadrantu 0158/2 je na podlagi herbarijske pole, shranjene v LJU, poročal SELIŠKAR (2004), še pred nekaj leti pa se je zanesljivo pojavljal tudi pod Ravno goro (0158/1), kar je prvi objavil ACCETTO (2002), nazadnje pa je o tem pisal KOSEC (2015).

V nadaljevanju je priložen seznam naravovarstveno pomembnih rastlinskih vrst na obravnavanem območju.

Tabela 15 Seznam rastlin v MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba	Endemiti
<i>Agrostemma githago</i> L.	V			
<i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) L.C. Rich.	V		•	
<i>Arnica montana</i> L.	V		•	
<i>Cardamine kitaibelii</i> Becherer				(•)
<i>Cardamine waldsteinii</i> Dyer				(•)
<i>Carex distans</i> L.	V			
<i>Carex riparia</i> Curtis	V			
<i>Carex vesicaria</i> L.	V			
<i>Centaurea carniolica</i> Host				(•)
<i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	V		•	
<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch	V		•	
<i>Cephalanthera rubra</i> (L.) L.C. Rich.	V		•	
<i>Convallaria majalis</i> L.			•	

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba	Endemiti
<i>Cyclamen purpurascens</i> Mill.			•	
<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó			•	
<i>Dactylorhiza maculata</i> subsp. <i>transsilvanica</i> (Schur) Soó	V		•	(•)
<i>Dactylorhiza sambucina</i> (L.) Soó	V		•	
<i>Dianthus croaticus</i> Borb.	R		•	(•)
<i>Dianthus sylvestris</i> Wulf.			•	
<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm.) Besser			•	
<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz			•	
<i>Epipactis muelleri</i> Godfery	R		•	
<i>Epipactis purpurata</i> Sm.	R		•	
<i>Equisetum pratense</i> Ehrh.	R			
<i>Eriophorum latifolium</i> Hoppe	V			
<i>Erysimum carniolicum</i> Dolliner	R			(•)
<i>Erythronium dens-canis</i> L.	V		•	
<i>Fragaria viridis</i> Duchesne	V			
<i>Galanthus nivalis</i> L.			•	
<i>Gentiana pneumonanthe</i> L.			•	
<i>Gratiola officinalis</i> L.	V			
<i>Gymnadenia conopsea</i> (L.) R. Br.	V		•	
<i>Hacquetia epipactis</i> (Scop.) DC.				(•)
<i>Helleborus atrorubens</i> W. & K.			•	(•)
<i>Helleborus niger</i> L.			•	
<i>Helleborus odoratus</i> W. & K. ex Willd.			•	
<i>Homogyne sylvestris</i> (Scop.) Cass.				(•)
<i>Ilex aquifolium</i> L.	O1		•	
<i>Iris pseudacorus</i> L.			•	
<i>Leucojum vernum</i> L.			•	
<i>Lilium carniolicum</i> Bernh. ex Koch	O1		•	(•)
<i>Lilium martagon</i> L.			•	
<i>Listera ovata</i> (L.) R. Br.			•	
<i>Lycopodium clavatum</i> L.			•	
<i>Melampyrum velebiticum</i> Borb.				(•)
<i>Myriophyllum spicatum</i> L.	V			
<i>Myriophyllum verticillatum</i> L.	V			
<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) L.C. Rich.			•	
<i>Ophioglossum vulgatum</i> L.	V			
<i>Orchis mascula</i> (L.) L. subsp. <i>speciosa</i> (W.D.J. Koch) Hegi	V		•	
<i>Orchis morio</i> L.	V		•	
<i>Orchis purpurea</i> Huds.	V		•	
<i>Orchis tridentata</i> Scop.	V		•	
<i>Orchis ustulata</i> L.	V		•	

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba	Endemiti
<i>Pedicularis palustris</i> L.	V			
<i>Platanthera bifolia</i> (L.) L.C. Rich.			•	
<i>Pseudostellaria europaea</i> Schaeftlein	V			
<i>Pulsatilla nigricans</i> Stoerk	V		•	
<i>Ranunculus circinatus</i> Sibth.	V			
<i>Ranunculus trichophyllus</i> Chaix	V			
<i>Rhododendron luteum</i> Sweet	V	•	•	
<i>Ruscus aculeatus</i> L.			•	
<i>Ruscus hypoglossum</i> L.	O1		•	
<i>Scabiosa hladnikiana</i> Host				(•)
<i>Scutellaria hastifolia</i> L.	E			
<i>Sedum maximum</i> (L.) Hoffm.			•	
<i>Spiraea media</i> Franz Schmidt	R			
<i>Spiranthes spiralis</i> (L.) Chevall.	V		•	
<i>Spirodela polyrhiza</i> (L.) Schleiden	V			
<i>Succisella inflexa</i> (Kluk) G. Beck	V			
<i>Teucrium scordium</i> L.	V			
<i>Veronica scutellata</i> L.	V			
SKUPAJ	45	1	43	12

Lastnosti posameznih kategorij ogroženosti po Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam so:

- izumrla vrsta Ex,
- domnevno izumrla vrsta Ex?,
- prizadeta vrsta E,
- ranljiva vrsta V,
- redka vrsta R,
- vrsta zunaj nevarnosti O,
- neopredeljena vrsta I,
- premalo znana vrsta K.

GOZDNE ZDRUŽBE

Od gozdnih združb v okolici Novega mesta v nižini prevladujeta združba navadnega gabra in bele jelke (*Abio albae-Carpinetum betuli*) in združba navadnega gabra in borovnice (*Vaccinio myrtilli-Carpinetum betuli*). Zlasti v okolici vasi Velike Brusnice prevladujeta združbi bukve in rebrenjače (*Blechno-Fagetum*) in združba gradna in navadnega črnilca (*Melampyro vulgati-Quercetum petraeae*). Zahodno od Prečne, Birčne vasi in od Karteljevega ter ponekod na Gorjancih se pojavlja združba bukve in navadnega tevja (*Hacquetio-Fagetum*). Poleg že navedenih združb se na Gorjancih pojavljajo še združba bukve in volecvetne mrtve koprive (*Lamio orvalae-Fagetum*), združba bukve in zasavske konopnice (*Cardamine savensi-Fagetum*) ter združbe plemenitih listavcev (*Aceri-Fraxinetum*). Severozahodno od Prečne se nahaja združba navadnega gabra in dišeče lakote (*Asperulo odoratae-Carpinetum betuli*), v širši okolici Otočca združba bukve in pravega kostanja (*Castaneo sativae-Fagetum*), v okolici Črmošnjic so majhne površine združbe bele jelke in okroglistne lakote (*Galio rotundifolii-Abietum albae*), ob in na Krki pri Otočcu pa združba bele vrbe (*Salicetum albae*).

ŽIVALSTVO

PTICE

Tabela 16 Seznam ptic prisotnih na MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Accipiter gentilis</i>	V		•
<i>Accipiter nisus</i>	V		•
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	E2	•	•
<i>Acrocephalus palustris</i>			•
<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	V	•	•
<i>Aegithalos caudatus</i>			•
<i>Alauda arvensis</i>	V1		•
<i>Alcedo atthis</i>	E2	•	•
<i>Anas platyrhynchos</i>		•	HHH
<i>Anthus trivialis</i>			•
<i>Apus apus</i>	O1		•
<i>Ardea cinerea</i>	O1		•
<i>Asio otus</i>	O1		•
<i>Buteo buteo</i>	O1	•	•
<i>Caprimulgus europaeus</i>	E2	•	•
<i>Carduelis carduelis</i>			•
<i>Certhia brachydactyla</i>			•
<i>Certhia familiaris</i>			•
<i>Charadrius dubius</i>	V/E2	•	•
<i>Chloris chloris</i>			•
<i>Ciconia ciconia</i>	V	•	•
<i>Cinclus cinclus</i>	V		•
<i>Coccothraustes coccothraustes</i>			•
<i>Columba livia</i>	E1		HHH
<i>Columba oenas</i>	E2		•
<i>Columba palumbus</i>	O1		•
<i>Corvus corax</i>			•
<i>Corvus corone</i>	R		•
<i>Corvus monedula</i>	V/E1		•
<i>Cuculus canorus</i>			•
<i>Cyanistes caeruleus</i>			•
<i>Cygnus olor</i>	O1		•
<i>Delichon urbicum</i>			•
<i>Dendrocopos major</i>			•
<i>Dryobates minor</i>			•
<i>Dryocopus martius</i>	O1		•
<i>Emberiza calandra</i>		•	•
<i>Emberiza cirrus</i>	V/V1		•
<i>Emberiza citrinella</i>	V		•
<i>Emberiza schoeniclus</i>	V		•
<i>Erithacus rubecula</i>			•
<i>Falco subbuteo</i>	V1		•
<i>Falco tinnunculus</i>	V1	•	•

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Ficedula albicollis</i>	V	•	•
<i>Fringilla coelebs</i>			•
<i>Galerida cristata</i>	V		•
<i>Gallinula chloropus</i>	V1		•
<i>Garrulus glandarius</i>			
<i>Hirundo rustica</i>			•
<i>Ixobrychus minutus</i>	E2	•	•
<i>Jynx torquilla</i>	V	•	•
<i>Lanius collurio</i>	V1	•	•
<i>Leiopicus medius</i>			•
<i>Linaria cannabina</i>			•
<i>Locustella naevia</i>	E2	•	•
<i>Lophophanes cristatus</i>			•
<i>Luscinia megarhynchos</i>	V		•
<i>Motacilla alba</i>			•
<i>Motacilla cinerea</i>			•
<i>Motacilla flava</i>			•
<i>Muscicapa striata</i>			•
<i>Ocystella luscinioides</i>			•
<i>Oriolus oriolus</i>			•
<i>Otus scops</i>	E2	•	•
<i>Parus major</i>			•
<i>Passer domesticus</i>			•
<i>Passer montanus</i>			•
<i>Periparus ater</i>			•
<i>Phoenicurus ochruros</i>			•
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	E2	•	•
<i>Phylloscopus collybita</i>			•
<i>Pica pica</i>			
<i>Picus canus</i>	V1		•
<i>Picus viridis</i>	E2		•
<i>Podiceps cristatus</i>	V1		•
<i>Poecile palustris</i>			•
<i>Regulus ignicapilla</i>			•
<i>Regulus regulus</i>			•
<i>Saxicola rubetra</i>	E2	•	•
<i>Saxicola torquatus</i>			•
<i>Serinus serinus</i>			•
<i>Sitta europaea</i>			•
<i>Streptopelia decaocto</i>	O1		•
<i>Streptopelia turtur</i>	V1		•
<i>Strix aluco</i>	O1		•
<i>Strix uralensis</i>	V	•	•
<i>Sturnus vulgaris</i>			•
<i>Sylvia atricapilla</i>			•
<i>Sylvia communis</i>	V		•
<i>Sylvia curruca</i>			•

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Troglodytes troglodytes</i>			•
<i>Turdus merula</i>			•
<i>Turdus philomelos</i>			•
<i>Turdus viscivorus</i>			•
<i>Upupa epops</i>	E1	•	•

RIBE

V novomeškem ribiškem območju živi 52 vrst rib in ena vrsta piškurja. Od 52 vrst rib je večina domorodnih, osem je tujerodnih. Tujerodne vrste so: beli amur, potočna zlatovčica, psevdorazbora, rjavi somič, sončni ostriž, srebrni koreselj, srebrni tolstolobik in šarenka.

Tabela 17 Seznam rib na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Blicca bjorkna</i>			
<i>Barbatula barbatula</i>	O1		
<i>Ctenopharyngodon idella</i>			
<i>Romanogobio vladykovi</i>	V	•	•
<i>Telestes souffia</i>	E	•	•
<i>Aspius aspius</i>	E	•	•
<i>Zingel zingel</i>	E	•	•
<i>Misgurnus fossilis</i>	E	•	•
<i>Ballerus sapa</i>	R		•
<i>Eudontomyzon vladykovi</i>	E	•	•
<i>Leuciscus idus</i>	E		•
<i>Cottus gobio</i>	V	•	•
<i>Romanogobio kesslerii</i>	V	•	•
<i>Squalius cephalus</i>			
<i>Leuciscus leuciscus</i>	E		•
<i>Cyprinus carpio</i>			
<i>Tinca tinca</i>	E		
<i>Thymallus thymallus</i>	V	•	
<i>Lota lota</i>	E		•
<i>Barbus barbus</i>	E	•	•
<i>Cobitis elongatoides</i>	V		•
<i>Gobio obtusirostris</i>			
<i>Carassius carassius</i>			
<i>Gymnocephalus cernua</i>	O1		•
<i>Perca fluviatilis</i>			
<i>Vimba vimba</i>	E		
<i>Rhodeus amarus</i>	E	•	•
<i>Phoxinus phoxinus</i>			
<i>Alburnoides bupunctatus</i>	O1		
<i>Rutilus virgo</i>	E	•	•
<i>Abramis brama</i>			
<i>Chondrostoma nasus</i>	E		•
<i>Barbus balcanicus</i>		•	•
<i>Salmo trutta fario</i>	E		
<i>Salvelinus fontinalis</i>			

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Pseudorasbora parva</i>			
<i>Rutilus rutilus</i>			
<i>Scardinius erythrophthalmus</i>			
<i>Ameiurus nebulosus</i>			
<i>Sander lucioperca</i>	E		
<i>Silurus glanis</i>	V		
<i>Lepomis gibbosus</i>			
<i>Carassius gibelio</i>			
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>			
<i>Hucho hucho</i>	E	•	•
<i>Onchorhynchus mykiss</i>			
<i>Esox lucius</i>	V		•
<i>Zingel streber</i>	E	•	•
<i>Cobitis elongata</i>	E	•	•
<i>Alburnus alburnus</i>			
<i>Sabanejewia balcanica</i>	E	•	•
<i>Romanogobio uranoscopus</i>	V	•	•

KAČJI PASTIRJI

Znotraj MO Novo mesto je bilo na podlagi obstoječe literature evidentiranih 31 vrst kačjih pastirjev.

Tabela 18 Senam kačjih pastirjev znotraj MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Aeshna affinis</i>	V		
<i>Aeshna cyanea</i>	O1		
<i>Aeshna mixta</i>	O1		
<i>Anax imperator</i>	O1		
<i>Calopteryx splendens</i>	O1		
<i>Calopteryx virgo</i>	O1		
<i>Chalcolestes viridis</i>	O1		
<i>Coenagrion ornatum</i>	V	•	
<i>Coenagrion puella</i>	O1		
<i>Cordulegaster heros</i>	V	•	•
<i>Cordulia aenea</i>	O1		
<i>Crocothemis erythraea</i>	O1		
<i>Enallagma cyathigerum</i>	O1		
<i>Gomphus vulgatissimus</i>	V		
<i>Ischnura elegans</i>	O1		
<i>Ischnura pumilio</i>	O1		
<i>Lestes dryas</i>	E		•
<i>Lestes sponsa</i>	O1		
<i>Lestes virens vestalis</i>	E		
<i>Libellula depressa</i>	O1		
<i>Libellula quadrimaculata</i>	O1		
<i>Orthetrum albistylum</i>	O1		
<i>Orthetrum brunneum</i>	O1		

<i>Orthetrum cancellatum</i>	O1		
<i>Platycnemis pennipes</i>	O1		
<i>Somatochlora flavomaculata</i>	V		
<i>Somatochlora meridionalis</i>	O1		
<i>Sympecma fusca</i>	O1		
<i>Sympetrum fonscolombei</i>	O1		
<i>Sympetrum sanguineum</i>	O1		
<i>Sympetrum striolatum</i>	O1		

ŠKOLJKE

Tabela 19 Seznam školjk na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Anodonta cygnea</i>	O		•
<i>Anodonta anatina</i>			•
<i>Pseudanodonta middendorffi</i>	E		•
<i>Unio crassus</i>	E	•	•
<i>Unio pictorum</i>	O1		•

PLAZILCI

Tabela 20 Seznam plazilcev na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Anguis fragilis</i>	O1		•
<i>Coronella austriaca</i>	V		•
<i>Emys orbicularis</i>	E	•	•
<i>Lacerta viridis</i>	V		
<i>Natrix natrix</i>	O1		•
<i>Natrix tessellata</i>	V		•
<i>Podarcis muralis</i>	O1		•
<i>Trachemys scripta</i>			
<i>Vipera ammodytes</i>	V		•
<i>Vipera berus</i>	V		•

POTOČNI RAKI

Tabela 21 Seznam potočnik rakov na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Astacus astacus</i>	V		•
<i>Austropotamobius torrentinum</i>	V	•	•

DNEVNI METULJI

Tabela 22 Seznam dnevnih metuljev na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Aglais io</i>			
<i>Aglais urticae</i>			
<i>Anthocharis cardamines</i>			
<i>Apatura ilia</i>	V		

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Apatura iris</i>			
<i>Aphantopus hyperanthus</i>			
<i>Aporia crataegi</i>			
<i>Araschnia levana</i>			
<i>Argynnis adippe</i>			
<i>Argynnis aglaja</i>			
<i>Argynnis niobe</i>			
<i>Argynnis paphia</i>			
<i>Aricia agestis</i>			
<i>Aricia artaxerxes</i>			
<i>Boloria dia</i>			
<i>Boloria euphrosyne</i>			
<i>Boloria selene</i>			
<i>Brenthis daphne</i>			
<i>Brenthis hecate</i>			
<i>Brenthis ino</i>			
<i>Brintesia circe</i>			
<i>Callophrys rubi</i>			
<i>Carcharodus alceae</i>	V		
<i>Carcharodus floccifera</i>	E		•
<i>Carterocephalus palaemon</i>			
<i>Celastrina argiolus</i>			
<i>Coenonympha glycerion</i>			
<i>Coenonympha pamphilus</i>			
<i>Colias alfacariensis</i>			
<i>Colias croceus</i>			
<i>Colias hyale</i>			
<i>Colias myrmidone</i>	E	•	•
<i>Cupido alcetas</i>			
<i>Cupido argiades</i>			
<i>Cupido decolorata</i>			
<i>Cupido minimus</i>			
<i>Cyaniris semiargus</i>			
<i>Erynnis tages</i>			
<i>Euphydryas aurinia</i>	V	•	•
<i>Gonepteryx rhamni</i>			
<i>Hamearis lucina</i>			
<i>Hesperia comma</i>			
<i>Heteropterus morpheus</i>			
<i>Hipparchia fagi</i>			
<i>Hipparchia semele</i>	V		
<i>Iphiclides podalirius</i>			
<i>Issoria lathonia</i>			
<i>Lampides boeticus</i>			
<i>Lasimmata maera</i>			
<i>Lasiommata megera</i>			
<i>Leptidea morsei</i>		•	

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Leptidea sinapis</i>			
<i>Limenitis camilla</i>			
<i>Limenitis populi</i>			
<i>Lycaena alciphron</i>	V		
<i>Lycaena dispar</i>	V	•	•
<i>Lycaena hippothoe</i>	V		
<i>Lycaena phlaeas</i>			
<i>Lycaena tityrus</i>			
<i>Lycaena virgaureae</i>			
<i>Maniola jurtina</i>			
<i>Melanargia galathea</i>			
<i>Melitaea athalia</i>			
<i>Melitaea britomartis</i>			
<i>Melitaea cinxia</i>			
<i>Melitaea diamina</i>	V		
<i>Melitaea didyma</i>			
<i>Melitaea phoebe</i>			
<i>Melitaea trivia</i>	V		
<i>Minois dryas</i>			
<i>Neptis rivularis</i>			
<i>Neptis sappho</i>			
<i>Nymphalis anthiopa</i>			
<i>Nymphalis polychloros</i>			
<i>Nymphalis vaualbum</i>		•	•
<i>Ochlodes sylvanus</i>			
<i>Papilio machaon</i>			
<i>Pararge aegeria</i>			
<i>Parnassius mnemosyne</i>	V		•
<i>Phenagris arion</i>	V		•
<i>Pieris brassicae</i>			
<i>Pieris mannii</i>			
<i>Pieris napi</i>			
<i>Pieris rapae</i>			
<i>Plebejus argus</i>			
<i>Plebejus argyrognomon</i>	V		
<i>Polygonia c-album</i>			
<i>Polyommatus bellargus</i>			
<i>Polyommatus coridon</i>			
<i>Polyommatus dorylas</i>			
<i>Polyommatus icarus</i>			
<i>Polyommatus thersites</i>			
<i>Pontia edusa</i>			
<i>Pyrgus armoricanus</i>	V		
<i>Pyrgus malvae</i>			
<i>Pyronia tithonus</i>			
<i>Satyrium ilicis</i>			
<i>Satyrium w-album</i>			

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Scolitantides orion</i>	V		
<i>Spialia sertorius</i>	V		
<i>Thecla betulae</i>			
<i>Thymelicus lineola</i>			
<i>Thymelicus sylvestris</i>			
<i>Vanessa atalanta</i>			
<i>Vanessa cardui</i>			

NETOPIRJI

Tabela 23 Seznam netopirjev na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Barbastella barbastellus</i>	V	•	•
<i>Epteserus serotinus</i>	O1		•
<i>Miniopterus schreibersii</i>	E	•	•
<i>Myotis bechsteinii</i>	E	•	•
<i>Myotis daubentonii</i>	O1		•
<i>Myotis emarginatus</i>	V	•	•
<i>Myotis myotis</i>	E	•	•
<i>Myotis mystacinus</i>	O1		•
<i>Pipistrellus kuhlii</i>	O1		•
<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	O1		•
<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	K		•
<i>Rhinolophus euryale</i>	E	•	•
<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	E	•	•
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	E	•	•

OSTALI SESALCI

Tabela 24 Seznam sesalcev na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Apodemus flavicollis</i>			
<i>Apodemus sylvaticus</i>			
<i>Arvicola terrestris</i>			
<i>Canis aureus</i>			
<i>Canis lupus</i>	E	•	•
<i>Capreolus capreolus</i>			
<i>Castor fiber</i>	Ex/E	•	•
<i>Cervus elaphus</i>			
<i>Clethrionomys glareosus</i>			
<i>Erinaceus concolor</i>	O1		•
<i>Felis silvestris</i>	V		•
<i>Glis glis</i>			
<i>Lepus europaeus</i>			
<i>Lutra lutra</i>	V	•	•
<i>Lynx lynx</i>	Ex/E	•	•
<i>Martes foina</i>			
<i>Martes martes</i>			
<i>Meles meles</i>			

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Micromys minutus</i>			
<i>Microtus agrestis</i>			
<i>Microtus arvalis</i>			
<i>Mus musculus</i>			
<i>Mustela erminea</i>	O1		•
<i>Mustela nivalis</i>	O1		•
<i>Mustela putorius</i>	O1		•
<i>Neomys fodiens</i>	V		
<i>Pitymys liechtensteini</i>			
<i>Rupicapra rupicapra</i>			
<i>Sciurus vulgaris</i>	O1		•
<i>Sorex alpinus</i>	O1		•
<i>Sorex araneus</i>	O1		•
<i>Sorex minimus</i>	O1		•
<i>Sus scropha</i>			
<i>Talpa europaea</i>	O1		•
<i>Ursus arctos</i>	E	•	•
<i>Vulpes vulpes</i>			

DVOŽIVKE

Tabela 25 Seznam dvoživk na območju MONM

IME TAKSONA	Rdeči seznam	Direktiva	Uredba
<i>Bombina variegata</i>	V	•	•
<i>Bufo bufo</i>	V		•
<i>Hyla arborea</i>	V		•
<i>Ichthyosaura alpestris</i>	V		•
<i>Lissotriton vulgaris</i>	V		•
<i>Pelophylax kl. esculentus</i>	V		•
<i>Pelophylax lessonae</i>	V		•
<i>Proteus anguineus</i>	V	•	•
<i>Rana dalmatina</i>	V		•
<i>Rana temporaria</i>	V		•
<i>Salamandra salamandra</i>	O		•
<i>Triturus carnifex</i>	V	•	•

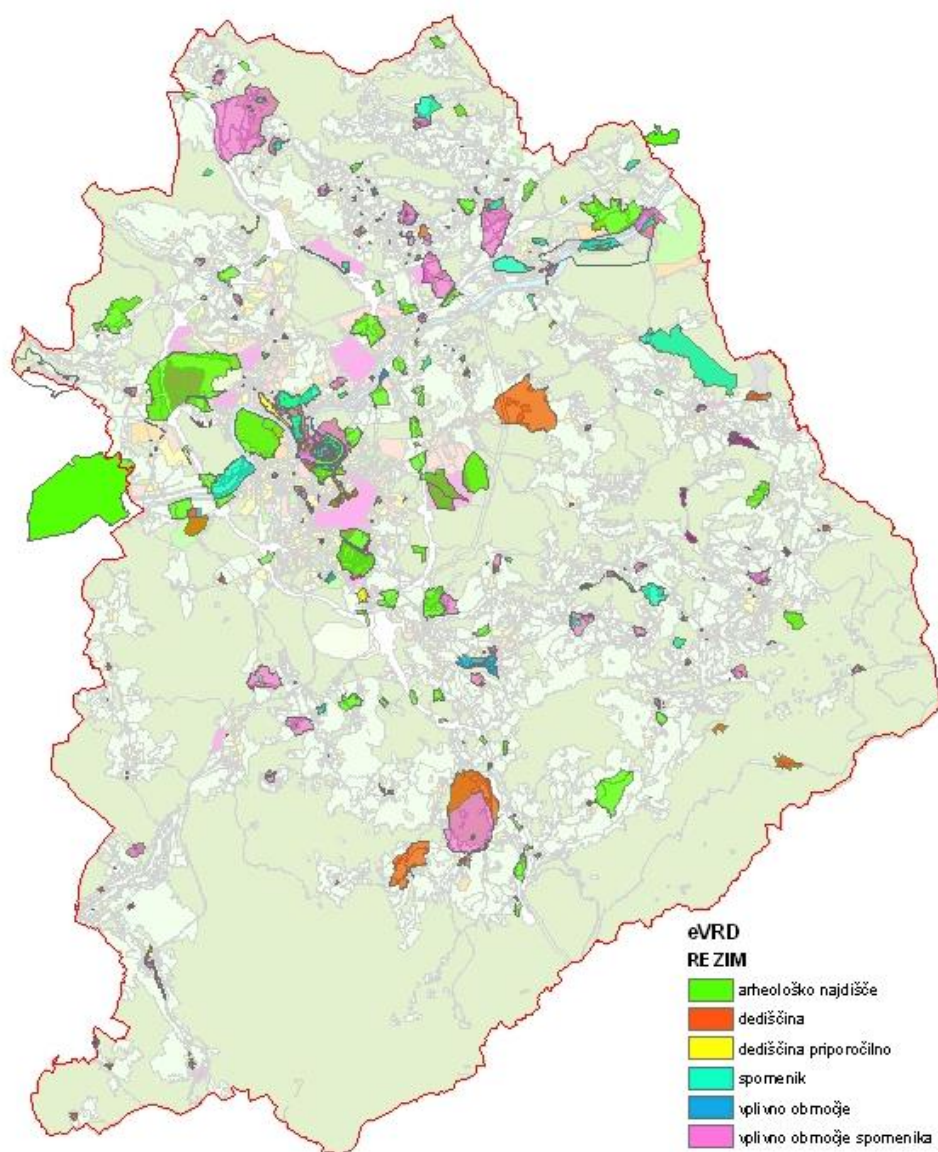
7.1.11 Kulturna dediščina

Na območju mestne občine Novo mesto so 304 spomeniki, 255 enot dediščine in dediščine priporočilno, 74 arheoloških najdišč, 10 vplivnih območij ter 69 vplivnih območij spomenikov (Vir: Prikaz stanja prostora, ACER d.o.o., 2020). Zaradi obsežnosti podatkov, so registrirane enote kulturne dediščine, ki se nahajajo na območju Novega mesta prikazane v *Prilogi D*.

Tabela 26 Bilanca površin kulturne dediščine (vir: Prikaz stanja prostora, ACER d.o.o., 2020)

Varovanje	Površina (ha)
Kulturni spomenik	254,50
Dediščina in dediščina priporočilno	314,58
Arheološka najdišča	677,64
Vplivna območja	28,03
Vplivna območja spomenika	643,17

Tabela 27 Prikaz registriranih enot kulturne dediščine v MONM

7.1.12 Prebivalstvo in zdravje ljudi

Mestna občina Novo mesto (MONM) je osrednja občina v Dolenjski regiji (regija Jugovzhodna Slovenija). Območje MONM meri 236 km². V občini je 23 krajevnih skupnosti in 98 naselij s skupaj približno 37.500 prebivalci. Mestna občina Novo mesto sodi med večje slovenske občine po številu prebivalcev. Število prebivalcev v zadnjih letih narašča.

Občina je gospodarsko usmerjena in je vodila v regiji kakor tudi na državni ravni. Prevladuje predelovalna dejavnost. Velik del površine občine obsega podeželje, 22% površine občine predstavljajo kmetijska zemljišča v uporabi (večinoma trajni travniki in pašniki), vendar se je njihov obseg v zadnjih letih zmanjšuje.

Zdravstveno stanje

- Bolniška odsotnost delovno aktivnih prebivalcev je trajala povprečno 17,9 koledarskih dni na leto, v Sloveniji pa 17,7 dni.
- Delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, je bil višji od slovenskega povprečja, za sladkorno bolezen pa nižji od slovenskega povprečja.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi je bila 2,4 na 1000 prebivalcev, starih 35 do 74 let, v Sloveniji pa 2,1

Dejavniki tveganja za zdravje in preventiva

- Telesni fitnes otrok je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi poškodb v transportnih nezgodah je bila 1,3 na 1000 prebivalcev, v Sloveniji pa 1,4.
- Delež prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je bil blizu slovenskemu povprečju.
- Odzivnost v Program Sviti - presejanju za raka debelega črevesa in danke je bila 68,2 %, v Sloveniji pa 65,6 %.
- Presejanost v Programu Zora - presejanju za raka materničnega vratu je bila 70,6 %, v Sloveniji pa 72,4 %.
-

Podatki povzeti po <http://obcine.nijz.si/Vsebina.aspx?leto=2021&id=113>

Kazalci, ki se spremljajo z OPN z okvira zagotavljanja zdravja ljudi (114. člen odloka)

- število individualnih kurišč in način ogrevanja le teh;
- delež prebivalcev, ki komunalno odpadno vodo odvajajo na ustrezen način;
- delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje preko javnega vodovoda;
- količino porabljene pitne vode;
- kakovost pitne vode na vodnih virih;
- poraba električne energije na prebivalca namenjene javni razsvetljavi;
- število in lokacije zavezancev za prve meritve emisij v zrak,
- število in lokacije zavezancev za prve meritve hrupa,
- PLDP na državnih merilnih mestih na cestah, ki vodijo skozi občino;
- površino namenske rabe prostora na vodovarstvenih območjih,
- površino stanovanjskih območij in število objektov z varovanimi prostori, izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa;

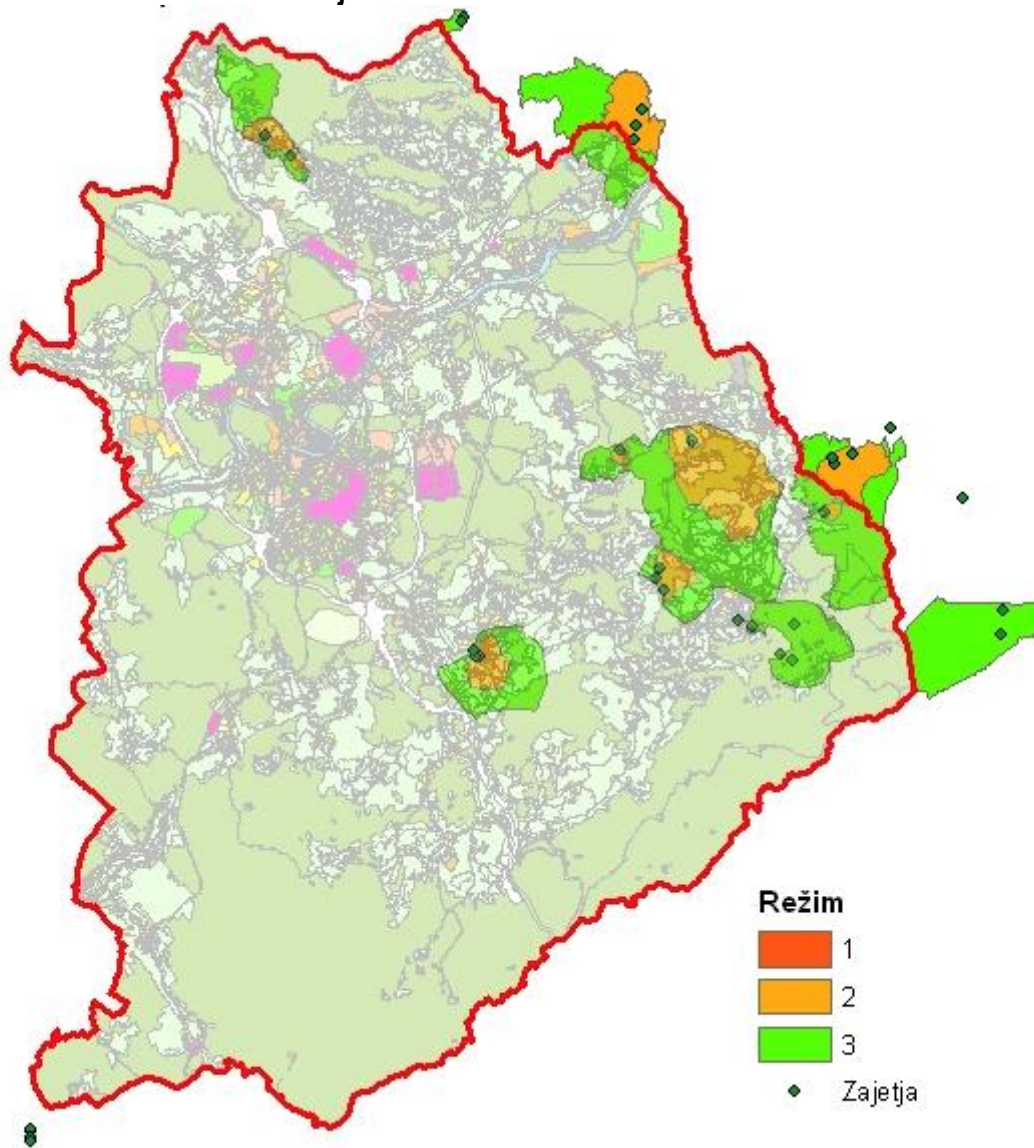
površino nepozidanih stavbnih površin na PNR za območja SS in IG.

7.2 Varovana območja in pravni režimi

7.2.1 Vodovarstvena območja

Vodovarstvena območja v občini Novo mesto so zavarovana z *Odlokom o zaščiti vodnih virov za območje občine Novo mesto* (Skupščinski Dolenjski list št. 13/1985, Ur. l. RS, št. 64/1995 in 23/1996).

Slika 9 Prikaz vodovarstvenih območij v MONM

7.2.2 Hrup

Mejne vrednosti kazalcev hrupa v naravnem in življenjskem okolju za posamezna območja varstva pred hrupom določa Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19). Stopnje zmanjševanja onesnaževanja okolja s hrupom, ki so določene za posamezne površine glede na občutljivost za škodljive učinke hrupa, so naslednje:

- I. SVHP: vse površine, razen nekaterih v Uredbi izvzetih, na mirnem območju na prostem, ki potrebujejo povečano varstvo pred hrupom;
- II. SVHP: površine podrobnejše namenske rabe prostora, na katerem ni dopusten noben poseg v okolje, ki je moteč zaradi povzročanja hrupa;
- III. SVHP: površine podrobnejše namenske rabe prostora, na katerih je dopusten poseg v okolje, ki je manj moteč zaradi povzročanja hrupa;
- V. SVHP: na površinah podrobnejše namenske rabe prostora, na katerih ni stavb z varovanimi prostori in na katerih je dopusten poseg v okolje, ki je lahko bolj moteč zaradi povzročanja hrupa.

Tabela 28 Mejne vrednosti kazalcev hrupa

Vrsta ravni	L_{dan} (dB(A))	$L_{večer}$ (dB(A))	$L_{noč}$ (dB(A))	L_{dvn} (dB(A))
I. območje				
Mejna vrednost	/	/	40	50
Mejna vrednost za celotno obremenitev virov hrupa	/	/	47	57
Mejna vrednost kazalcev hrupa za cesto	55	50	45	55
Mejna vrednost kazalcev hrupa za nprave, obrate, parkirišča	47	42	37	47
II. območje				
Mejna vrednost	/	/	45	55
Mejna vrednost za celotno obremenitev virov hrupa	/	/	53	63
Mejna vrednost kazalcev hrupa za cesto	60	55	50	60
Mejna vrednost kazalcev hrupa za nprave, obrate, parkirišča	52	47	42	52
III. območje				
Mejna vrednost	/	/	50	60
Mejna vrednost za celotno obremenitev virov hrupa	/	/	59	69
Mejna vrednost kazalcev hrupa za cesto	65	60	55	65
Mejna vrednost kazalcev hrupa za nprave, obrate, parkirišča	58	53	48	58
IV. območje				
Mejna vrednost	/	/	65	75
Mejna vrednost za celotno obremenitev virov hrupa	/	/	80	80
Mejna vrednost kazalcev hrupa za cesto	70	65	60	70
Mejna vrednost kazalcev hrupa za nprave, obrate, parkirišča	73	65	63	73

Kazalec dnevne ravni hrupa L_{dan} velja od 6:00 do 18:, $L_{večer}$ od 18:00 do 22:00 in $L_{noč}$ od 22:00 do 6:00.

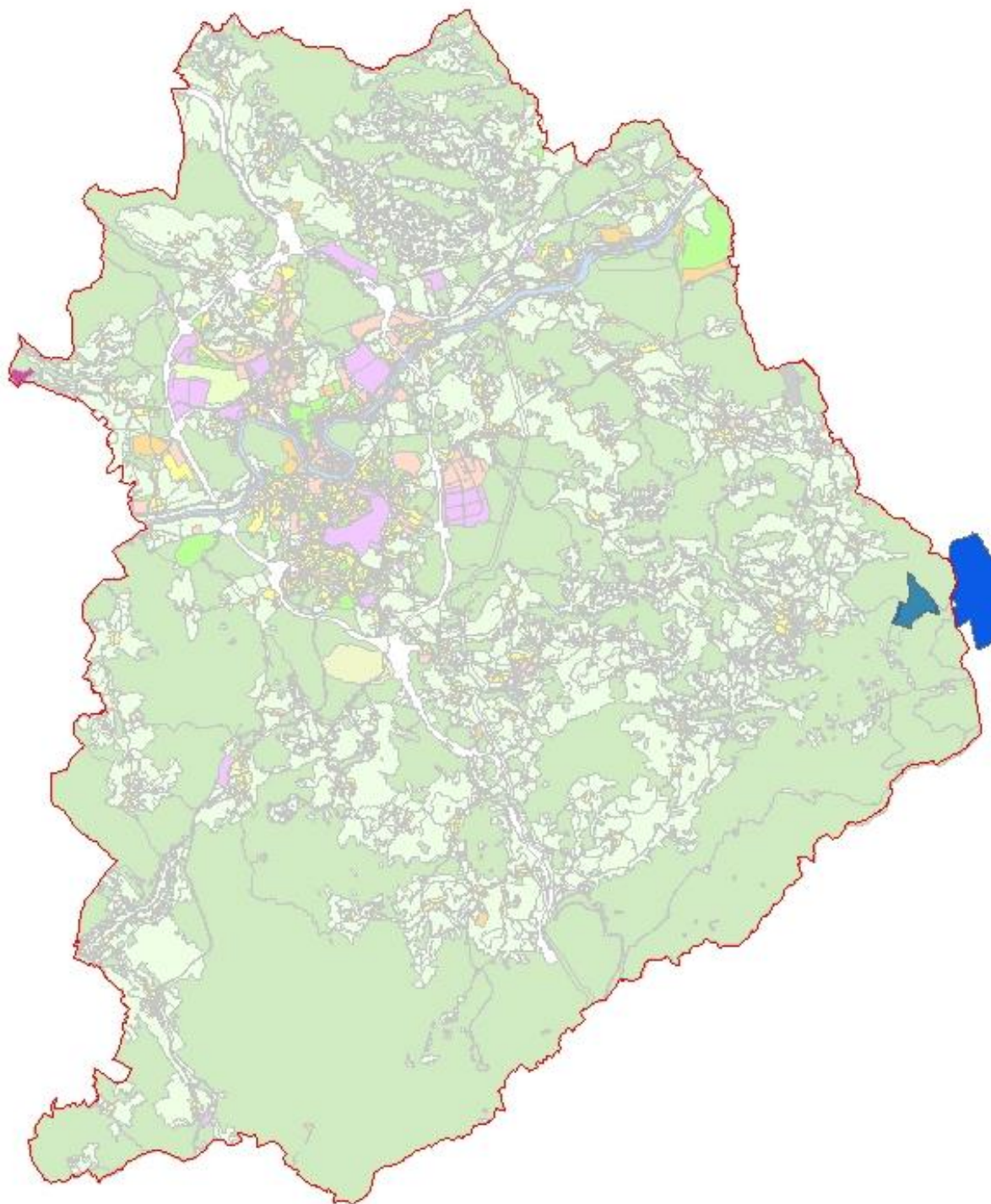
Stopnje varstva pred hrupom so določenev odloku o OPN in sicer v 108 členu glede na namensko rabo prostora, pri čemer meje območij stopenj varstva pred hrupom sovpadajo z mejami med območji (podrobnejše) namenske rabe prostora, in sicer velja:

- območje III. stopnje varstva pred hrupom (površine SSo, SSs, SSv, SSn, SBv, SBs, SKs, SKk, CU, CUh, CD, CDk, CDi, CDk, CDz, CDv, ZS, ZP, ZD, ZDo, ZK, ZV, Av, Az, As, Ak, Ap),
- območje IV. stopnje varstva pred hrupom (SKg, IP, IG, IK, Ag, PC, PO, PŽ, PL, O, K1, K2, Gg, Gpn, Gpp, Gpr, Gv in VC).

7.2.3 Gozdovi

Na območju mestne občine Novo mesto je 13.626,69 hektarjev gozdov (vir: dejanska raba MKGP, stanje podatkov 31.12.2016), od tega je 35,31 hektarjev zavarovanih kot varovalni gozd in 6,02 hektarjev kot gozdni rezervat.

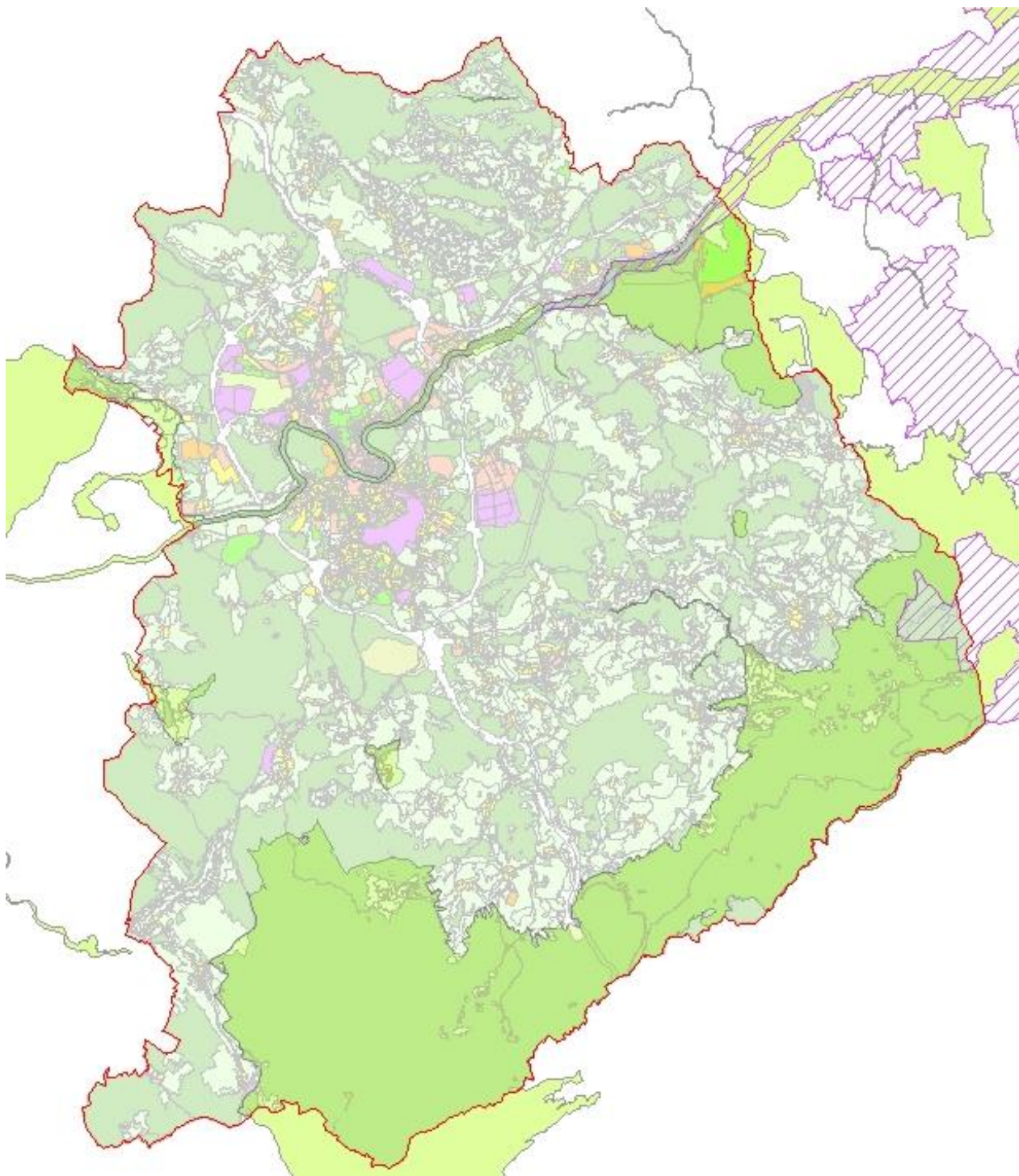
Slika 10 Prikaz varovanih gozdov in gozdnih rezervatov v MONM

7.2.4 Varovana območja narave

7.2.4.1 Natura 2000

Slika 11 Prikaz območju Natura 2000 v MONM

Na območju MONM se nahajajo območja varovanja, ki so navedena v spodnjih tabelah. Z odebeljenim tiskom so označena območja, na katera imajo SD 2 OPN MONM vplive.

Tabela 29 Pregled območij Natura 2000 (Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), Ur. L. RS, št.49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 33/13, 39/13 – odlUS, 3/14, 21/16, 47/18).

Koda območja	Ime območja	Status in kvalifikacijske vrste	Opis območja
SI3000338	Krka s pritoki	POO 1014 ozki vrtenec (<i>Vertigo angustior</i>) 1032 navadni škrdžek (<i>Unio crassus</i>) 1078* črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) 1083 rogač (<i>Lucanus cervus</i>) se doda 1084* puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>) 1093* navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>) 1098 potočni piškurji (<i>Eudontomyzon spp.</i>) 1105 sulec (<i>Hucho hucho</i>) 1114 platnica (<i>Rutilus pigus</i>) 1122 zvezdogled (<i>Gobio uranoscopus</i>) 1124 beloplavuti globoček (<i>Gobio albipinnatus</i>) 1130 bolen (<i>Aspius aspius</i>) 1134 pezdirk (<i>Rhodeus sericeus amarus</i>) 1138 pohra (<i>Barbus meridionalis</i>) 1145 činklja (<i>Misgurnus fossilis</i>) 1146 zlata nežica (<i>Sabanejewia aurata</i>) 1149 navadna nežica (<i>Cobitis taenia</i>) 1160 upiravec (<i>Zingel streber</i>) 1163 kapelj (<i>Cottus gobio</i>) 1186* človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>) 1220 močvirna sklednica (<i>Emys orbicularis</i>) 1324 navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) 1337 bober (<i>Castor fiber</i>) 1355 vidra (<i>Lutra lutra</i>) 2511 Kesslerjev globoček (<i>Gobio kessleri</i>)	Območje z izjemo povirnega odseka do vasi Velike Lese obsega celotno reko z ožjim obrežnim pasom in nekaterimi pritoki: Radešca, Sušica, potoki v Otoškem borštu, Žerjavinski potok, Toplica s Prinovcem, Pendirjevka, Radulja, Sajovec in Senuša. Zgornji tok v Suhi krajini opredeljuje globlja rečna soteska s kraškimi izviri, večji strmec, številni lehnjakovi pragovi in pregrade, pogosto v povezavi z aktivnimi in opuščeni jezovi. V srednjem in spodnjem toku čez Novomeško pokrajino in Krško ravan se rečni tok upočasni, poplavna ravnica pa se najbolj razširi na odseku ob Krakovskem gozdu. Velika habitatska pestrost Krke, pritokov in kraških izvirov ohranja številne kvalifikacijske vrste jamskih živali, vodnih nevretenčarjev, rib, dvoživk in vodnih sesalcev.

Koda območja	Ime območja	Status in kvalifikacijske vrste	Opis območja
		2533 velika nežica (<i>Cobitis elongata</i>) 4046 veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>) 3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculion fluitantis</i> in <i>CallitrichoBatrachion</i> 8310 Jame, ki niso odprte za javnost 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (<i>ErythronioCarpinion</i>)	
SI5000012	Krakovski gozd – Šentjernejsko polje	POV A031 bela štoklja (<i>Ciconia ciconia</i>) A075 belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>) A321 belovrati muhar (<i>Ficedula albicollis</i>) A249 breguljka (<i>Riparia riparia</i>) A230 čebelar (<i>Merops apiaster</i>) A030 črna štoklja (<i>Ciconia nigra</i>) A236 črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>) A339 črnočeli srakoper (<i>Lanius minor</i>) A095 južna postovka (<i>Falco naumanni</i>) A122 kosec (<i>Crex crex</i>) A220 kozača (<i>Strix uralensis</i>) A089 mali klinkač (<i>Aquila pomarina</i>) A234 pivka (<i>Picus canus</i>) A338 rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>) A238 srednji detel (<i>Dendrocopos medius</i>) A292 trstni cvrčalec (<i>Locustella luscinioides</i>) A383 veliki strnad (<i>Miliaria calandra</i>) A229 vodomec (<i>Alcedo atthis</i>)	Območje obsega Krakovski gozd z obrobjem vlažnih travnikov, kulturno krajino Šentjernejskega polja ter reko Krko od Otočca do izliva v reko Savo pri Čatežu. Osrednji del območja predstavlja Krakovski gozd s površino 2400 ha, ki se razprostira na poplavni ravnici spodnjega toka reke Krke in pritokov. Nižinski gozd doba in belega gabra z ohranjenim sekundarnim pragozdnim ostankom je kot eno večjih ohranjenih gozdnih mokrišč v subpanonski regiji zatočišče več ogroženih gnezdilcev: srednji detel, pivka, črna žolna, belovrati muhar, kozača, črna štoklja, orel belorepec in mali klinkač. Trstišča na gozdnem robu so pomembna za trstnega cvrčala, peskokop kremenčevega peska Ravno pa za čebelarja in breguljko. Druga večja enota je Šentjernejsko polje, ki obsega prodni vršaj med Krko in Gorjanci. Kot habitat ptic kulturne krajine (bela štoklja, veliki strnad, rjavi in črnočeli srakoper, južna postovka, kosec) je pomembna predvsem mozaična krajina s prevladujočimi sadovnjaki ob vznožju Gorjancev ter ekstenzivni travniki v širšem pasu ob reki Krki. Območje prepolavlja reka Krka, ki ima v spodnjem toku čez Krško ravan upočasnen tok, reka z ohranjenim obrežjem je pomembna predvsem kot habitat vodomca.

Koda območja	Ime območja	Status in kvalifikacijske vrste	Opis območja
SI3000188	Ajdovska planota	Habitatni tipi HT_91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)) HT_8310 Jame, ki niso odprte za javnost goličave (skalovja, melišča) 1186 človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>) 1078 Črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) 4019 drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>) 1324 navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>) 1354 rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>) 1321 vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>) 1304 veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	Ajdovska planota je zakrasela in razgibana planota med vzhodnim obrobjem Suhe krajine in dolino reke Krke, severno od Straže. Prostrano gozdno območje s prevladujočimi bukovimi sestoji je habitat rjavega medveda ter netopirjev (veliki podkovnjak, vejicati netopir, navadni netopir). Njihova ključna zatočišča so vezana na Veliko in Malo Prepadno, Lukenjsko jamo ter cerkvi na obrobju (Soteska, Dolenja Straža). Kraške jame na planoti (Velika in Mala Prepadna) so tudi habitat hrošča drobnovratnika, podzemski tok Temenice pa človeške ribice. Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi, ki poraščajo območje, so v presvetljenih predelih življenjski prostor metulja črtastega medvedka.
SI3000267	Gorjanci - Radoha	HT_9110 Bukovi gozdovi (<i>Luzulo-Fagetum</i>) HT_91K0 Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (<i>Aremonio-Fagion</i>)) HT_6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) 1087 alpski kozliček (<i>Rosalia alpine</i>) 1089 bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>) 1078 črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>) 1902 lepi čevljc (<i>Cypripedium calceolus</i>) 1093 navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>) 1361 ris (<i>Lynx linx</i>) 1354 rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>) 1308 širokouhi netopi (<i>Barbastella barbastellu</i>) 4036 veliki frfotavček (<i>Leptidea morse</i>) 1323 veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>)	Območje obsega osrednji del Gorjancev med Opatovo goro in Vahto ter greben Radohe do Rožnega Dola. Osrednji del Gorjancev v okolici Trdinovega vrha v povirju potokov Klamfer, Pendirjevka in Kobila gradijo v večji meri dolomiti, Radoho in Opatovo goro pa zakraseli apnenci s prevladujočim podzemskim odtokom. Večino območja preraščajo bukovi gozdovi, na prisojnih pobočjih pa so ohranjene košenice s suhimi travniki in rastišči kukavičevk. Ohranjeni gozdovi so habitat zveri (rjavi medved, navadni ris), netopirjev (širokouhi netopir in veliki navadni netopir), saproksilnih hroščev (bukov in alpski kozliček), potoki so habitat navadnega koščaka in velikega studenčarja, na košenice in gozdni rob pa so vezani metulji (veliki frfotavček, črtasti medvedek).

Koda območja	Ime območja	Status in kvalifikacijske vrste	Opis območja
		4046 veliki studenčar (<i>Cordulegaster heros</i>)	
SI3000347	Štavberk	1093 navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Ponorni potok Velike loke v globlje vrezani slepi dolini v Grčevju pod Štravberkom. Dinamična in naravno ohranjena struga potoka do prvih ponorov je življenjski prostor navadnega koščaka.
SI3000378	Rakovnik	1093 navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>)	Ponorni potok pri vasi Petelinjek, na vzhodnem obrobju Novega mesta. Vsega dobrih 700 m dolg potoček poteka po plitvi gozdnati dolini, na koncu katere ponika in se podzemsko steka v Krko pri Žihovem selu. Naravno ohranjen potok z zmeandriranim tokom je habitat navadnega koščaka.
SI3000049	Temenica	HT_3260 Vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez <i>Ranunculion fluitantis</i> in <i>Callitricho-Batrachion</i> 1220 močvirska sklednica (<i>Emys orbicularis</i>) 1355 vidra (<i>Lutra lutra</i>)	Obsega spodnji tok reke Temnice pred izlivom v Krko z mokrišči v Zaloški kotlini zahodno od Novega mesta. Reko označuje zmeandrirana struga na široki in uravnani poplavni ravnici, ki ima značaj naravne retenzije. V območje so vključena tudi morišča ob letališki stezi in opuščeni glinokopi nekdanje opekarne. Mokrišča in glinokopi so ugoden habitat močvirske sklednice, reka pa prehranjevalni habitat vidre.
SI3000052	Kotarjeva prepadna	HT_8310 Jame, ki niso odprte za javnost 1136 človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)	Kotarjeva prepadna je vodna jama v plitvem krasu doline Krke, južno od Novega mesta. Jama je nastala ob manjšem podzemskem toku, ki se izliva v potok Petelinec pri Stranski vasi. Vhod predstavlja globlji udor (34 m), ki je na podornem dnu v stiku z vodnim tokom. Preko 100 metrov dolg jamski poligon dopolnjujejo suhi jamski rovi. V jami je bilo najdenih več podzemskih jamskih živali, med njimi tudi človeška ribica.
SI3000086	Gabrje - Brusnice	4093 rumeni sleč (<i>Rhododendron luteum</i>)	Obsega rastišče rumenega sleča severozahodno od vasi Gabrje pod Gorjanci. Gozdni sestoj z grmovno primesjo rumenega sleča je na prisojnem pobočju nad lokalno cesto Brusnice – Gabrje. Rastišče je ena od sedmih znanih lokalitet v Sloveniji.
SI3000187	Petanjska jama	HT_8310 Jame, ki niso odprte za javnost 1136 človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)	Obsega kraški ravniki v povirju potoka Potok, desnega pritoka reke Krke, pri vasi Mali Podljuben jugozahodno od Novega mesta. Izvir pod Petanjsko jamo je eden od pritokov Potoka. V njem so prisotne človeške ribice.
SI5000029	Gluha loza	A293 belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>) A223 koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	Območje obsega gozdove osrednjega dela Gorjancev med Trdinovim vrhom in Ravno gore. Vanj so vključeni trije gozdni rezervati (Trdinov vrh, Ravna gora, Kobile) ter varovalna gozdova v dolinah Pendirjevke in Kobile. Ohranjeni bukovi gozdovi z velikem deležem mrtvega lesa so ugoden habitat belohrbtega detla in koconogega čuka.

7.2.4.2 Zavarovana območja

Slika 12 Prikaz zavarovanih območij v MONM

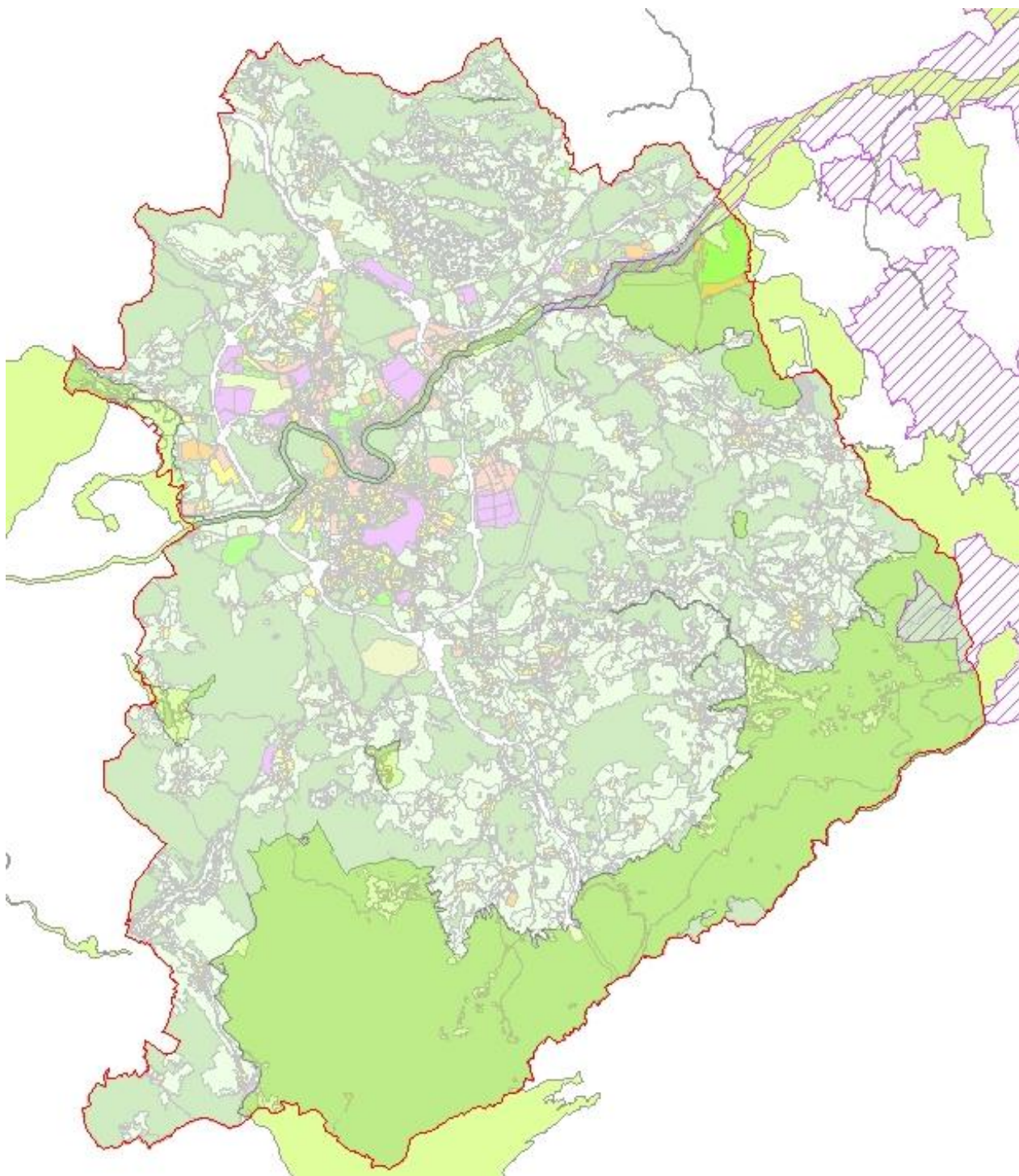

Tabela 30 Zavarovana območja v MONM

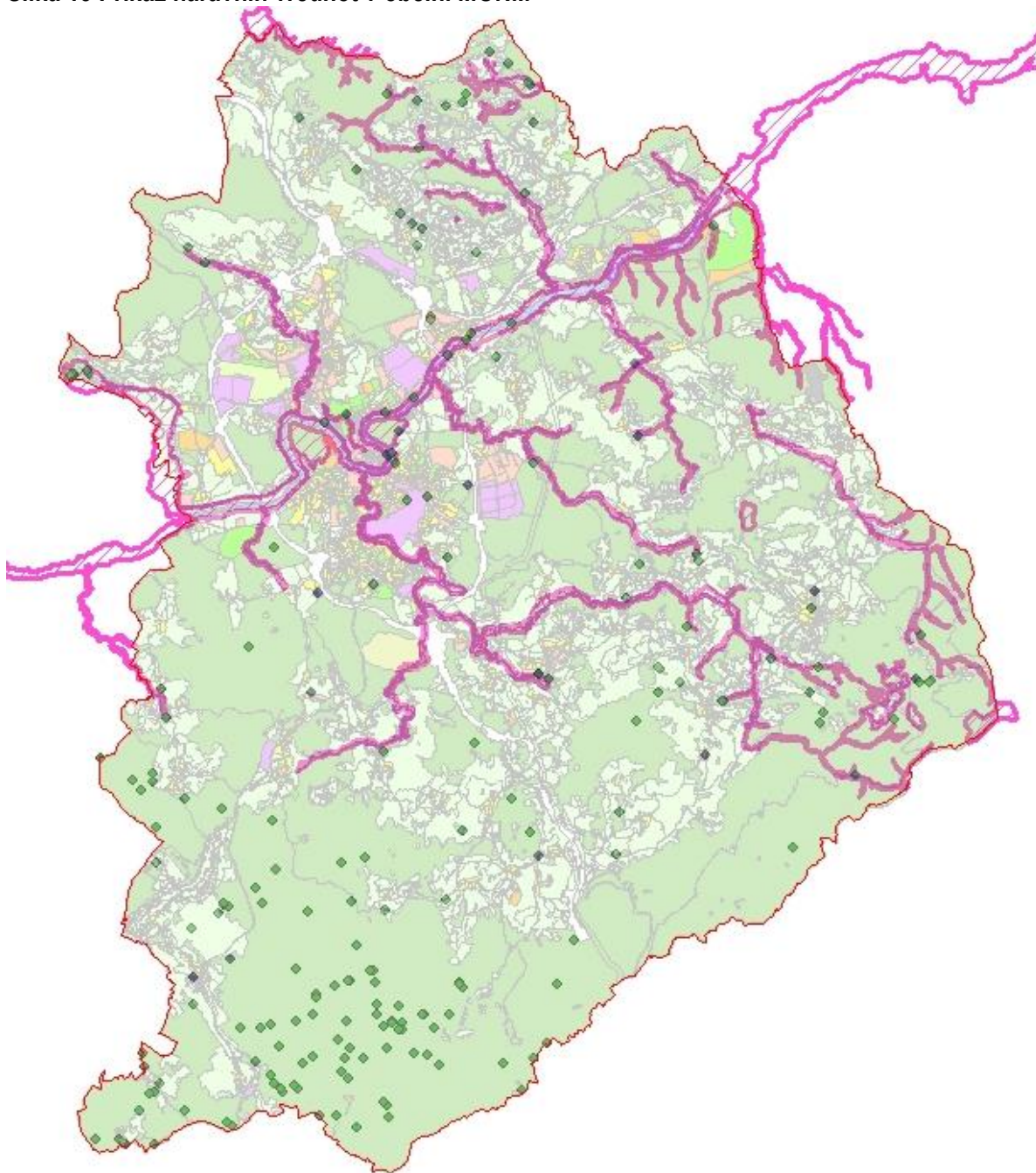
ID_ZNAMEN	IME_ZNAMEN	PREDPIS	STATUS	POVRSINA HA
1236	Luknja	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	51,93
1246	Reka Temenica	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	18,65
1223	Mihovska jama	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	2,83
1251	Grajski park Otočec	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	spomenik oblikovane narave	1,42
1238	Kotarjeva prepadna	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	1,41
1249	Kettejev drevored	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	spomenik oblikovane narave	1,32
1204	Rastišče rumenega sleza	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni rezervat	1,04
1224	Rupa na Brodu	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	0,69
1250	Grajski park Grm	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	spomenik oblikovane narave	0,48
1219	Hrušica	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	0,33
1241	Sekvoji na Ruperč vrhu	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	0,28
1243	Lipe na Trški gori	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik	0,20

Tabela 31 Zavarovana območja – točke v MONM

ID_ZNAMEN	IME_ZNAMEN	ID_PREDPIS	PREDPIS	STATUS
1221	Radoška jama	291	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik
1211	Gabrska jama	291	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik
1242	Hrast na Hribu	291	Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov v mestni občini Novo mesto	naravni spomenik
1252	Krka	168	Odlok o varstvu reke Krke, njenih pritokov in bregov	naravni spomenik

7.2.4.3 Naravne vrednote (NV)

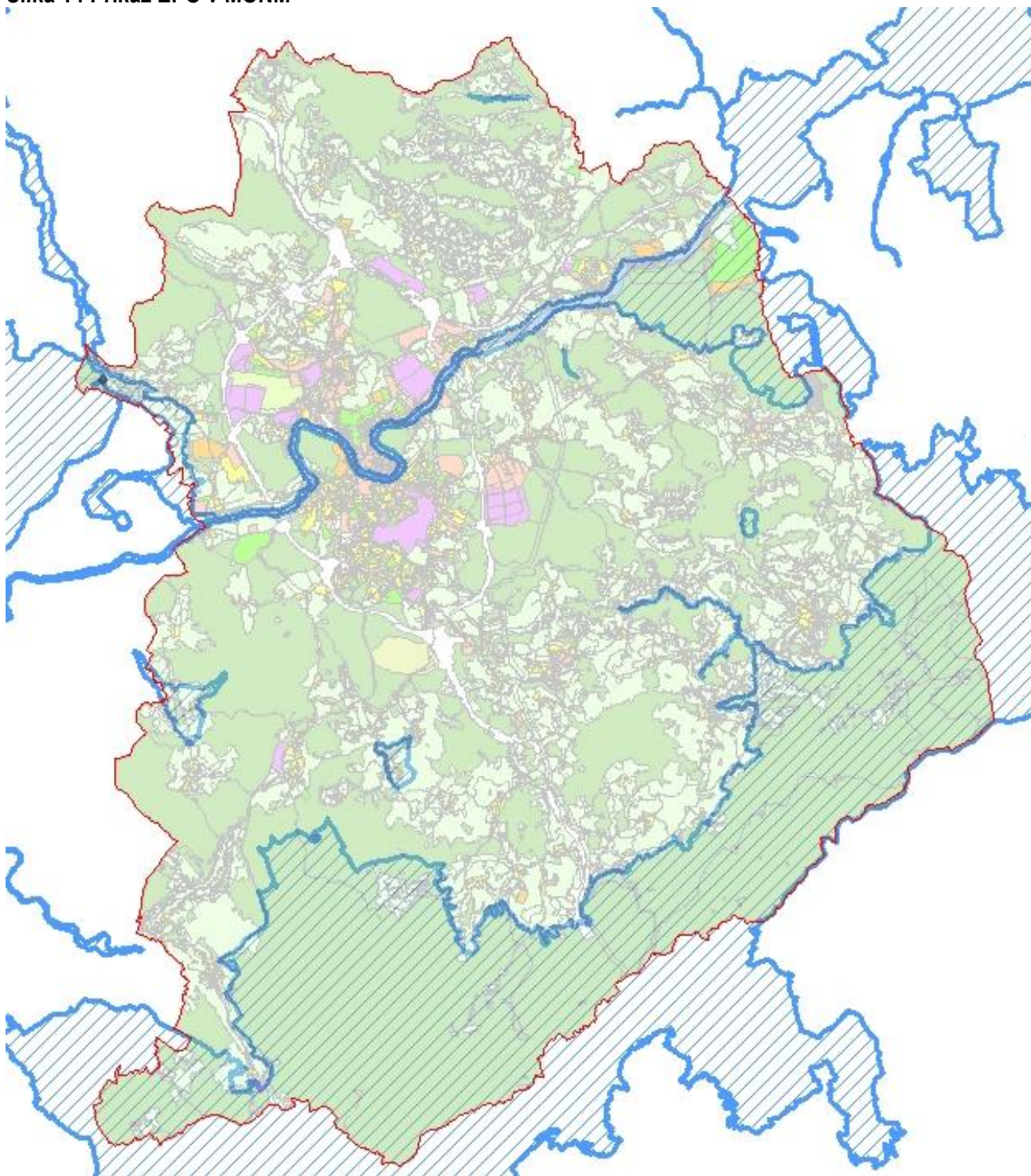
Slika 13 Prikaz naravnih vrednot v občini MONM

Pregled območij naravnih vrednot, jam in točkovnih naravnih vrednot v MONM je podan v prilog C.

7.2.4.4 Ekološko pomembna območja (EPO)

Slika 14 Prikaz EPO v MONM

V nadaljevanju je podan pregled ekološko pomembnih območij v MONM. Z odebeljenim tiskom so označena območja, na katera imajo SD2 OPN MONM vplive.

Tabela 32 EPO v MONM

Ekološko pomembna območja	ID številka	(ha)
Lukenjska jama	60103	Točkovna oznaka
Brusnice	68900	10,55
Petanjska jama	68300	79,87
Rakovnik	95500	0,90
Kotarjeva prepadna	68600	37,57
Ajdovska planota	62200	2.519,13
Temenica	62300	772,65
Gorjanci	61400	19.367,42
Štavberk	97300	1,80
Krka - reka	65100	3.757,10

7.2.5 Kulturna dediščina

Na območju občine je 244 enot kulturne dediščine zavarovano kot enote lokalnega pomena, šest enote kulturne dediščina pa kot enote državnega pomena.

Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108, 29/2019-49)

Splošni varstveni režim za nepremične kulturne spomenike:

- spodbujanje trajnostne uporabe spomenika, to je uporabe spomenika na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njegovih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja spomenika, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev spomenika za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenika,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena spomenika ter njegove materialne substance,
- dovoljeni so posegi v spomenik, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njegove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenika ob spoštovanju njegove posebne narave in družbenega pomena,
- za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali vplivno območje je v skladu z 28., 29., 30 in 31. členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Splošni varstveni režim za vplivno območje:

- ohranjanje prostorske integritete,
- pričevalnosti in dominantnosti spomenika,
- ohranjanje tradicionalne rabe, prostorskih razmerij, značilnih vedut in pogledov,
- preprečevanje sajenja neavtohtonih dreves in grmovnic,
- prepoved vseh drugih posegov, ki imajo negativen vpliv na pojavnost in značaj spomenika v prostoru ali njegovo materialno substanco,
- za vsak poseg v vplivno območje je v skladu z 28., 29., 30 in 31. členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Varstveni režim za arheološka najdišča

Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali upora-bo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je pred-vsem:

- odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- poglobljati dna vodotokov,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Izjemoma so dovoljeni posegi v arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo.

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo.

Varstveni režim za stavbe

Za stavbe velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli, vključno z reklamnimi panoji, izveski in svetili, ki morajo biti v skladu z oblikovno in vsebinsko zasnovo objektov),
- funkcionalna zasnova notranjsčine in pripadajočega zunanjega prostora,
- sestavine in pritikline,
- stavbno pohištvo,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico,
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- celovitost dediščine v prostoru,
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. bolj avtentično stanje,
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela,
- spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta,
- posegati v okolico objekta zaradi njegove boljše predstavitve,
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitnih elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitet ter ne moti v njem odvijajoče se dejavnosti.

Varstveni režim za spominske objekte in kraje

Varstveni režim za spominske objekte in kraje predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- avtentičnost lokacije,
- fizična pojavnost objekta,
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

Prepovedano je:

- spomenik poškodovati ali podreti,
- spreminjati tlorisno in višinsko zasnovo spomenika,
- spreminjati konstrukcijsko zasnovo in gradivo,
- na spomenik nameščati reklamne panoje, izveske in svetila.

Izjemoma je ob predhodnem soglasju pristojne službe za varstvo kulturne dediščine možno:

- na osnovi predhodnih konservatorskih raziskav spremeniti dele posameznih objektov v kvalitetnejše oz. avtentičnejše stanje;
- izvajati znanstvenoraziskovalna dela;
- spremeniti oz. dopolniti namembnost objekta, če ni možno zagotoviti prvotne funkcije in če s tem nista bistveno prizadeti materialna substanca in pričevalnost objekta;
- spremeniti oz. dopolniti konstrukcijsko zasnovo, če ni mogoče drugače zagotoviti statične stabilnosti objekta;
- posegati v okolico objekta zaradi njegove boljše predstavitve.

Varstveni režim za druge objekte in stavbe

Za druge objekte in naprave velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- avtentičnost lokacije,

- fizična pojavnost objekta ali naprave,
- osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja ter
- vsebinski in prostorski odnos med spomenikom in okoličjo.

Varstveni režim za naselja in njihove dele

Za naselja in njihove dele velja varstveni režim, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- odnosi med posameznimi stavbami in odnos med stavbami ter odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja ali njegovega dela,
- podoba naselja ali njegovega dela v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, namembnost in kapaciteta objektov, ulične fasade),
- oprema in uporaba javnih odprtih prostorov in
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami

Varstveni režim za drevorede

Varstveni režim za drevorede določa ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- zgodovinska zasnova (dolžina, oblika, struktura, urejenost, vrstna sestava),
- podoba v širšem prostoru in odnos z okolico (ohranjanje prepoznavne podobe in značilne, zgodovinsko pogojene umeščenosti v prostor, preprečevanje vnašanja prvin, ki niso v skladu z zasnovo),
- drevesa - vključno s koreninami, deblom in krošnjami (preprečevanje posegov, ki lahko kvarno vplivajo na vitalnost dreves in njihovo podobo),
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj dreves (preprečevanje posegov, ki ogrožajo rastiščne razmere, omejevanje motornega prometa).

V skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in kulturnovarstvenim soglasjem pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je možno:

- izvajati sanacijska dela na drevesih v skladu z izhodišči arboristike,
- odstraniti oziroma nadomestiti propadajoča in statično problematična drevesa,
- izvajati druge ukrepe, ki prispevajo k bolj urejeni podobi drevoreda in ohranjanju njegove pričevalnosti.

Varstveni režim za parke in vrtove

Varstveni režim za parke in vrtove določa ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- zgodovinska zasnova (oblika, kompozicija, velikost, poteze),
- podoba v širšem prostoru in odnos z okolico (ohranjanje prepoznavne podobe, značilne, zgodovinsko pogojene umeščenosti v prostor in navezave na pomembnejše stavbe - preprečevanje vnašanja prvin, ki niso v skladu z zasnovo),
- grajene ali oblikovane sestavine (poti, zidovi, stopnice, vodnjaki, vrtna oprema in druge likovne prvine),
- naravne sestavine (rastline, vodni motivi, relief - preprečevanje posegov, ki lahko kvarno vplivajo na vitalnost rastlin in njihovo podobo ter na druge naravne sestavine, preprečevanje vnašanja rastlin, ki niso v skladu z vrtno zasnovo),
- rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin (preprečevanje posegov, ki ogrožajo rastiščne razmere),
- vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.

V skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in kulturnovarstvenim soglasjem pristojne območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je možno:

- izvajati sanacijska dela na naravnih in grajenih prvinah vrtno zasnove,
- odstraniti oziroma nadomestiti propadajoča in statično problematična drevesa in grmovnice ter druge rastline, ki niso v skladu z vrtno zasnovo,
- izvajati druge ukrepe, ki prispevajo k bolj urejeni podobi parkovne zasnove v skladu s konservatorskim načrtom.

Odlok o razglasitvi Gradu Hmeljnik za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02 in 16/08 – ZVKD-1)

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arhitekturnih, krajinskih in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti,

-
- prepoved predelav vseh likovnih in tehničnih prvin gradu, ki so ovrednotene kot del spomenika,
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v grad in njegove ohranjene zidove ter robni prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti,
 - prepoved posegov v vse arheološke plasti spomenika, razen pooblaščenim osebam s predhodnim pisnim soglasjem pristojnega zavoda,
 - znotraj območja gradu je prepovedano postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem določi pristojni zavod,
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in v 2. točki odloka posameznih elementov te enote.

Odlok o razglasitvi Narodnega doma v Novem mestu za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 18/15)

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje in varovanje gabaritov Narodnega doma in stavbne lupine,
- ohranjanje glavnega pročelja objekta z vsemi dekorativnimi elementi (portal, razporedi odprtín),
- ohranjanje tlorisov in originalnega stavbnega pohištva,
- ohranjanje javne kulturne namembnosti Narodnega doma.

Odlok o razglasitvi Območja gradu Otočec za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02 in 16/08 – ZVKD-1)

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arheoloških, arhitekturnih, krajinskih in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti,
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v grad in njegove objekte ter odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti,
- prepoved predelav vseh likovnih in tehničnih prvin gradu, ki so ovrednotene kot del spomenika,
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v otok s parkom in brežine Krke ter vmesni odprti prostor ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti: značilnega tlorisa, razporeda posameznih dreves in drugih rastlin ter parkovne opreme, varovanje vedut na otok in grad in ohranitev pogledov z otoka,
- znotraj območja, zlasti na otoku, je prepovedano postavljanje objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v primerih, ki jih s predhodnim pisnim soglasjem odobri pristojni zavod,
- prepovedana je vožnja z motornimi vozili znotraj zaščitene območja, razen na cestni površini in za potrebe vzdrževanja, raziskovanja in oskrbe,
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in v 2. točki odloka naštetih posameznih elementov te enote.

Odlok o razglasitvi Rotovža v Novem mestu za kulturni spomenik državnega pomena ((Uradni list RS, št. 81/99, 46/05 in 16/08 – ZVKD-1)

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arheoloških, arhitekturnih, likovnih in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti,
 - podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti,
 - prepoved predelav vseh likovnih in stavbnih prvin celote, ki so ovrednotene kot del spomenika,
 - prepoved vseh posegov v arheološke plasti spomenika, razen pooblaščenim osebam, s predhodnim pisnim soglasjem pristojnega zavoda,
-

-
- prepoved vseh predelav zaščitnih gabaritov, tlorisov in drugih značilnih stilnih elementov spomenika,
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitnih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in ne moti v njej odvijajoče se dejavnosti.

7.2.6 Degradirana območja

Na območju MONM ni evidentiranih degradiranih območij.

8 DOLOČITEV VSEBINE OKOLJSKEGA POROČILA IN POMEMBNIH PRIČAKOVANIH VPLIVOV SD OPN 2

V OP se opredelijo, opišejo in ovrednotijo pomembni vplivi izvedbe plana na: okolje, naravo, varstvo človekovega zdravja in na kulturno dediščino. Obravnavajo se:

1. elementi okolja (zrak, tla, voda, hrup, odpadki, elektromagnetno sevanje, svetlobno onesnaževanje),
2. narava (vpliv na biotsko raznovrstnost in naravne vrednote),
3. kulturna dediščina ter krajina ter
4. zdravje ljudi.

Pomembni vplivi plana, vključno s predvidenimi emisijami in odpadki ter ravnanje z njimi (t.i. vsebinjenje)

Določitev verjetnih pomembnih vplivov plana je bilo izvedeno na podlagi podatkov o obstoječem stanju, terenskega ogleda, poznavanja pobud in ureditev v okviru SD OPN 2. Upoštevani so tudi okoljski cilji in smernice nosilcev urejanja prostora.

Tabela 33 Verjetni pomembni vplivi plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturne dediščine in vključitev v nadaljnjo presojo (vsebinjenje)

SEGMENT	PRIČAKOVANE SPREMEMBE V SD OPN 2	ZNAČAJ VPLIVA	PRESOJA
TLA	Večji del sprememb se nanaša na uskladitve z dejanskim stanjem ter upoštevanje že sprejetih planov ter posegov v prostor. Z OPN se predvideva pozidava novih površin. Glede na analizo rabe tal se s SD OPN 2 MONM zmanjšujejo območja namenjena stanovanjski rabi (za več kot 60 ha). Prav tako se zmanjšujejo območja centralnih dejavnosti, povečujejo pa se območja proizvodnih dejavnosti (2,5 ha). Skupno se sicer stavbna zemljišča povečajo (za 373 ha), vendar grede ta povečanja na račun prometne infrastrukture (3. razvojna os). S planom se zmanjšujejo tudi kmetijska (132 ha) ter gozdna zemljišča (242 ha). Glede na ugotovitve presoje, dodatni omilitveni ukrepi ob upoštevanju relevantne zakonodaje ter ukrepov	Predvidene spremembe ne bodo vplivale na stanje okolja za segment tal. Vplivi bodo sicer prisotni, ne bodo pa bistveni, oziroma bodo ostali na ravni obstoječih. Vpliv erozije in plazov je obravnavan v poglavju Vode. Ocenjujemo, da SD OPN 2 MONM ne bodo vplivali na obstoječe stanje tal na območju občine.	NE

SEGMENT	PRIČAKOVANE SPREMEMBE V SD OPN 2	ZNAČAJ VPLIVA	PRESOJA
	opredeljenih v odloku o OPN, niso potrebni.		
VODE	S SD OPN 2 MNOM so predvidne spremembe namenske rabe na vodovoarstvenih območjih, v bližini vodotokov ter poplavnih območjih.	Presojali bomo neposreden in daljinski vpliv in ker na območju plana že obstajajo določene obremenitve voda ter tudi kumulativen vpliv . Vsi predvideni posegi in ukrepi plana bodo imeli začasen ali trajen vpliv na kakovost voda.	DA
ZRAK	Z OPN se predvideva pozidava novih površin. V primeru širitev stavbnih zemljišč je večji del vezan na pobude za stanovanjsko gradnjo, nekaj pa tudi za industrijo in turizem. Z ukrepi, ki so bile sprejeti na podlagi Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Novo mesto, se je stanje zraka v MONM v zadnjih letih izboljšalo. Glede na ugotovitve presoje, dodatni omilitveni ukrepi ob upoštevanju relevantne zakonodaje ter ukrepov opredeljenih v odloku o OPN, niso potrebni.	Predvidene spremembe ne bodo vplivale na stanje okolja za segment zrak. Vplivi bodo sicer prisotni, ne bodo pa bistveni, oziroma bodo ostali na ravni obstoječih.	NE
PODNEBNE SPREMEMBE	Z OPN se predvideva pozidava novih površin. V primeru širitev stavbnih zemljišč je večji del vezan na pobude za stanovanjsko gradnjo, nekaj pa tudi za industrijo in turizem. Z SD OPN2 MONM ni predvidenih večjih sprememb, ki bi bile vir večjih količin toplogrednih plinov. Iz podatkov, ki so na voljo, se emisije na splošno zmanjšujejo, prav tako se zmanjšuje poraba energije (ogrevanje, razsvetljava). Nove cestne povezave, ki so že umeščene v prostor, bodo razbremenile promet, vplivi na nastajanje toplogrednih plinov pa bodo	Predvidene spremembe ne bodo vplivale na podnebne spremembe. Vplivi bodo sicer prisotni, ne bodo pa bistveni, oziroma bodo ostali na ravni obstoječih.	NE

SEGMENT	PRIČAKOVANE SPREMEMBE V SD OPN 2	ZNAČAJ VPLIVA	PRESOJA
	nebistveni (vir: PVO za 3.razvojno os, Aquarius d.o.o., 2018). Predvidene spremembe ne poslabšujejo poplaven ogroženosti (presojava v poglavju Vode). Glede na ugotovitve presoje, dodatni omilitveni ukrepi ob upoštevanju relevantne zakonodaje ter ukrepov opredeljenih v odloku o OPN, niso potrebni.		
HRUP	Z OPN se predvideva pozidava novih površin. V primeru širitev stavbnih zemljišč je večji del vezan na pobude za stanovanjsko gradnjo ter za industrijo.	Presojali bomo dolgoročni, neposreden, daljinski in kumulativni vpliv plana na prebivalstvo in zdravje ljudi.	DA
EMS	S SD OPN 2 MNOM niso predviden spremembe v stanovanjsko rabo znotraj varovanih pasov 110 KV daljnovodov. Prav tako ni znotraj varstvenih pasov nepozidanih stavbnih zemljišč. S spremembami plana ni predvidenega umeščanja novih virov EMS. Obremenitve se ne bodo povečale oziroma bodo ostale na ravni obstoječih.	Vpliv plana s stališča elektromagnetnega sevanja ne bomo presojali.	NE
SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE	Glede na predvidene spremembe SD OPN 2 MNOM ne pričakujemo pomembnih vplivov na svetlobno onesnaževanje. Poraba ne bo presegla ciljnih vrednosti določenih z Uredbo.	Vpliv plana s stališča svetlobnega onesnaževanja ne bomo presojali.	NE
ODPADKI	S predvidenimi spremembami SD OPN 2 MNOM ne pričakujemo, da se bo količina odpadkov bistveno povečevala. Občina ima urejeno zbiranje in odvod odpadkov na celotnem območju občine. Podjetja v okviru zakonodaje poskrbijo za svoje odpadke. Glede na ugotovitve presoje, dodatni omilitveni ukrepi ob upoštevanju relevantne zakonodaje ter ukrepov opredeljenih v odloku o OPN, niso potrebni.	Vpliv plana s stališča odpadkov ne bomo presojali. Vplivi bodo sicer prisotni, ne bodo pa bistveni, oziroma bodo ostali na ravni obstoječih.	NE
KMETIJSKE POVRŠINE	S SD OPN 2 MNOM se zmanjšuje površina najboljših kmetijskih zemljišč. Največji delež se namenja za	Glede na predvidene spremembe SD OPN 2 MNOM in mnenje MKGP , ki se je za posamezne	NE

SEGMENT	PRIČAKOVANE SPREMEMBE V SD OPN 2	ZNAČAJ VPLIVA	PRESOJA
	stanovanjsko rabo ter uskladitve z dejanskim stanjem. Na drugi strani pa se povečuje delež drugih kmetijskih zemljišč. S planom so predvidena tudi vračanja nazaj v primarno rabo.	posege opredelilo kot nesprejemljive, le ti ne bodo pomembno vplivali na kmetijske površine. Občina bo v postopku CPVO uskladila predvidene spremembe s pristojnim ministrstvom.	
GOZDNE POVRŠINE	S SD OPN 2 MNOM se zmanjšujejo gozdne površine, ki se namenjujejo stavbni rabi.	Vplivov plana na gozdne površine ne bomo presojali. MKGP je podal mnenje iz katerega izhaja, da z vidika gozdarstva ne bo pomembno vplivala na okolje.	NE
ZELENE POVRŠINE	S SD OPN 1 se povečuje delež površin, ki so namenjeni športu in rekreaciji (52,4 ha).	Vplivov plana na zelene površine ne bomo presojali. Vplivi bodo ostali na ravni obstoječih.	NE
NARAVA IN VAROVANA OBMOČJA NARAVE	Posamezne pobude segajo v varovana območja narave. Glede na predvidene spremembe SD OPN 2 MNOM in mnenja ZRSVN ne pričakujemo pomembnih vplivov na naravo in območja varovanja narave. V dopolnjenem osnutku so podane tudi dodatne spremembe rabe znotraj varovanih območij, ki niso presojane/zajete v mnenju ZRSVN.	Presojali bomo dolgoročni, neposreden, daljinski in kumulativni vpliv plana na naravo ter varovana območja narave.	DA
KULTURNA DEDIŠČINA IN KRAJINA	Posamezne spremembe/pobude segajo na varovana območja kulturne dediščine.	Glede na predvidene spremembe SD OPN 2 MONM lahko pričakujemo pomembne vplive na kulturno dediščino. Na podlagi ugotovljenega, vplive na kulturno dediščino obravnavamo v nadaljevanju poročila.	DA

SEGMENT	PRIČAKOVANE SPREMEMBE V SD OPN 2	ZNAČAJ VPLIVA	PRESOJA
PREBIVALSTVO IN ZDRAVJE LJUDI	Z SD OPN 2 MONM se predvideva pozidava novih površin. V primeru širitev stavbnih zemljišč je večji del vezan na pobude za stanovanjsko gradnjo, nekaj pa je vezanih na pobude za turizem ter industrijo (širjenje obstoječih con). S planom se večaji zelene površine. Iz ugotovitev presoje v prejšnjih poglavjih izhaja, da s spremembami ni pričakovati bistvenih vplivov. DPNji (3. razvojna os, daljnovodi), ki so S SD OPN 2 MONM vnešeni v plan, so bili že presojani v okviru sprejemanja planov. Iz mnenja MZ izhaja, da plan oziroma spremembe plana ne bo imel bistvenih vplivov na zdravje ljudi.	Predvidene spremembe ne bodo vplivale na stanje okolja za segment hrupa. Vplivi bodo sicer prisotni, ne bodo pa bistveni.	NE

9 OKOLJSKI CILJI PLANA Z MERILI TER VREDNOTENJE VPLIVOV

9.1 Vode

9.1.1 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

9.1.1.1 Okoljski cilji s kazalci

Tabela 34 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja

Okoljski cilj SD OPN 2	Kazalec stanja okolja
Ohranjeno dobro stanje površinskih in podzemnih voda	- delež prebivalcev, ki komunalno odpadno vodo odvaja na ustrezen način - delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje preko javnega vodovoda - kemijsko stanje površinskih in podzemnih vod - kakovost pitne vode na vodnih virih
Zagotovljena poplavna varnost	- število objektov znotraj poplavni območij

9.1.1.2 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPN

Tabela 35 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Zaradi izvedbe plana ne bo povzročeno poslabšanje načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda ali pa se bo način izboljšal. Izvedba plana ne bo vplivala na spremembo zapolnitev in preseganje kapacitet kapacitete ČN. Zaradi izvedbe plana ne bodo povzročeni negativni vplivi oz. bo prišlo do izboljšanja kemijskega stanja podzemnih in površinskih voda. Plan ne bo vplival na zdravstveno ustreznost pitne vode. Izboljšala se bo poplavna varnost.
B	nebistven vpliv	Zaradi izvedbe plana se bodo pojavile spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda v smislu priklopa dodanih obremenitev, toda ti vplivi bodo nebistveni, zmogljivosti ČN ne bodo presežene. Zaradi izvedbe plana se bodo pojavili vplivi na kemijsko stanje površinskih in podzemnih voda, toda ti vplivi bodo nebistveni in se bo kemijsko stanje voda ohranilo na enaki ravni. Vplivi na zdravstveno ustreznost pitne vode bodo nebistveni. Izvedba plana ne bo vplivala na poplavno varnost.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.	Zaradi izvedbe plana se bodo pojavile spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda v smislu priklopa dodanih obremenitev. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov bodo ti vplivi nebistveni. Zmogljivosti ČN ne bodo presežene. Zaradi izvedbe plana se bodo pojavili vplivi na kemijsko stanje površinskih in podzemnih voda, toda ti vplivi bodo nebistveni ob upoštevanju omilitvenih ukrepov. Kemijsko stanje voda se bo ohranilo na enaki ravni.

Razred učinka	Opredelevanje razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja
		Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov vplivi na zdravstveno ustreznost pitne vode ne bodo nebitni. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, izvedba planov ne bo poslabšala poplavne varnosti
D	bistven vpliv	Zaradi izvedbe plana bodo povzročene bistvene spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda. Izvedba plana bo povzročila bistvene vplive za zapolnitev kapacitet ČN. Presežene bodo zmogljivosti ČN. Zaradi izvedbe plana se bodo pojavili bistveni vplivi na kemijsko stanje površinskih in podzemnih voda in se bo kemijsko stanje voda bistveno poslabšalo, kljub izvedbi omilitvenih ukrepov. Kljub upoštevanju omilitvenih ukrepov bodo vplivi na zdravstveno ustreznost pitne vode bistveni. Kljub upoštevanju omilitvenih ukrepov, se bo poslabšala poplavna varnost
E	uničujoč vpliv	Zaradi izvedbe plana bodo povzročene uničujoče spremembe načina urejanja in odvajanja komunalnih odpadnih voda Zaradi izvedbe plana se bodo pojavili bistveni vplivi na kemijsko stanje površinskih in podzemnih voda in se bo kemijsko stanje voda bistveno poslabšalo. Omilitveni ukrepi niso možni. Zaradi izvedbe plana ne bo več možno zagotavljati ustrezne pitne vode. Zaradi izvedbe plana bo ogroženo zdrave in premoženje ljudi zaradi poplav. Omilitveni ukrepi niso možni.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

9.1.2 Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva

S SD OPN MONM je predvidenih več sprememb. Največ je sprememb zaradi uskladitve z dejanskim stanjem, uskladitev s katastrom, tehnični popravki itd. V primeru širitve stavbnih zemljišč je večji del vezan na pobude za stanovanjsko gradnjo, nekaj pa za turistično dejavnost. Predvideni sta širitvi industrijske cone krka in Adria mobil. Glede na analizo rabe tal se s SD OPN 2 MONM zmanjšujejo območja namenjena stanovanjski rabi (za več kot 60 ha). Prav tako se zmanjšujejo območja centralnih dejavnosti, povečujejo pa se območja proizvodnih dejavnosti (2,5 ha). Povečujejo se območja za razpršene poselitve in prometnih površin, vendar gre v večji meri za uskladitve s sprejetimi plani ali tehnične popravke (vinogradniška območja z zidanicami).

Vpliv na kakovost površinske vode in podzemne vode (tudi na vodovarstvena območja in pitno vodo) bo **posreden, dolgoročen in daljinski**. Z drugimi vplivi v okolju lahko pričakujemo **kumulativne** vplive.

Vpliv na poplavno varnost lahko pričakujemo med gradnjo in obratovanjem. Vpliv bo **neposreden in trajen**, lahko pa tudi **daljinski** v kolikor se bo poslabšala poplavna varnost izven območja plana. Vpliv bo z drugimi posegi v prostoru **kumulativen**.

9.1.2.1 Površinske vode

S spremembami in dopolnitvami niso predvideni novi posegi v površinske vode. Plan sicer spreminja rabo, vendar gre tu za usklajevanja s stanjem v prostoru. Območja ob vodotokih so glede na namensko rabo v večji meri opredeljena kot območja primerne rabe (kmetijska zemljišča, gozd) v naseljih ter Novem mestu pa so opredeljena

tudi kot stavbna zemljišča. Po pregledu sprememb ob samih vodotokih ni predvidenih večjih sprememb. Z odlokom SD OPN 2 MONM so predpisani pogoji poseganja v vodna in priobalna zemljišča.

Vplivi na površinske vode se lahko pojavijo tudi med gradnjo oziroma izvajanjem predvidenih gradbenih del. Glede na obseg sprememb, trenutno stanje, izvajanju določil predvidenih z OPN, upoštevanju zakonodaje ter ob ustreznem ravnanju bistvenega vpliva na kakovost površinskih vod ne pričakujemo.

9.1.2.2 Vodovarstvena območja in podzemne vode

Znotraj obstoječih vodovarstvenih območij je predvidenih več sprememb, ki ji podajamo v nadaljevanju.

Tabela 36 Število sprememb plana na posameznih vodovarstvenih območjih

VVO	I. varstveni režim	II. varstveni režim	III. varstveni režim	Skupaj
Benjde	2	157	557	716
Jezero	/	1	124	125
K-1/93	/	126	88	204
K-2/86	/	3	28	31
Martinec	/	2	17	19
Petersiljka	/	/	1	1
Sompot	6	/	7	13
Težka voda	4	86	88	178
Skupaj	12	375	910	

Presek sprememb je narejen na podlagi zadnjih sprememb posredovanih s strani izdelovalca plana (*spremembe.shp*, z dne 21.7.2012). V zgornji tabeli so upoštevane vse spremembe plana (tehnični popravki, že sprejeti plani ter uskladitve s stanjem v prostoru). V nadaljevanju je podan prikaz pomembnejših sprememb po posameznih vodovarstvenih območjih območjih.

Benjde:

- Spremembi na I. varstvenem režimu predstavljata uskladitev stanja v prostoru. Novih posegov ni predvidenih. Gre za že obstoječe stanje, kjer se raba v prostoru uskladi z dejanskim stanjem v naravi.

Slika 15 Prikaz sprememb znotraj VVO I območja Benjede

-
- Na II. varstvenem režimu večina sprememb predstavlja uskladitve s stanjem znotraj naselij, tehnične popravke ter način urejanja. Na II. varstvenem režimu se stavbno rabo spreminja na EUPjih:
 - o HRU_8 iz K2 v Az skupaj v velikosti 850 m²,
 - o GAB_18 se spreminja raba iz Gg, K1, K2 v BT in PO v skupni površine 4.700 m² za BT ter 2.000 m² za PO (že obstoječe ureditve kampa in streljšča, kar je dopustno po odloku)
 - o na območju OPR_17/18 se spreminja primarna raba K1, K2, Gg v VI (predviden zadrževalnik Vrtaški potok) ter
 - o nekaj manjših sprememb znotraj obstoječih naselij.
 - Na III. Vodovarstvenem območju prav tako večji del sprememb predstavlja uskladitve s stanjem znotraj naselij, tehnične popravke ter način urejanja. Na III. varstvenem režimu se stavbno rabo spreminja na EUP:
 - o VIN_30 ter VIN_27 več sprememb K1, K2 in Gg v Az v skupni površini 2.000 m²,
 - o GAB_14 in K1 v As površine 550 m²,
 - o na območju OPR_17/18 se spreminja primarna raba K1, K2, Gg v VI (predviden zadrževalnika na Šumečem potoku) ter
 - o nekaj manjših sprememb znotraj obstoječih naselij.

Jezero:

- Razen ene spremembe tipa D na II. vodovarstvenem režimu so vse spremembe predvidene na III. vodovarstvenem območju. Večina sprememb se nanaša na uskladitve s stanjem v prostoru, tehnične popravke ter spremembe načinov urejanja. Na tem območju se del zemljišč namenjenih pozidavi vrača v primarno rabo. Nova stavbna zemljišča so predvidena na EUP OPR_4 (iz Gg in K1 v O) ter GKN_1 (iz K1 v SKs). Gre za manjše spremembe v skupni velikosti manj kot 500 m².

K-1/93:

- Na II. varstvenem režimu večina sprememb predstavlja uskladitve s stanjem znotraj naselij, tehnične popravke ter način urejanja. Nova stavbna zemljišča (tri spremembe iz K1 v Az) so predvidena na EUP VIN_03 ter dve spremembi (iz K2 v SKs) na GKA_1 ter GKA_2. Skupaj spremembe obsegajo približno 500 m².
- Na III. varstvenem režimu se vse spremembe tipa D (usklajevanje s stanjem v prostoru, razen ene GKA_1, kjer gre za spremenjen način urejanja, ostaja pa primarna raba (k2).

K-2/86:

- Na območju tem varstva vodnih virov gre za uskladitve s stanjem v prostoru, tehnične popravke ter spremembe načinov urejanja. Novih stavbnih zemljišč s spremembami ni predvidenih.

Martinec:

- Na II. varstvenem režimu so predvidene samo uskladitve s stanjem v prostoru (tip spremembe D).
- Prav tako večino sprememb na III. varstvenem režimu predstavlja uskladitev s stanjem v prostoru. Predvidena je ena sprememba rabe na v stavbno zemljišče (iz K2 v Az) v velikost 340 m².

Peteršiljka:

Na območju gre samo za uskladitev stanja v prostoru. Novih posegov ni predvidenih.

Sompot:

- Spremembe na I. varstvenem režimu gre za spremembe oznak urejanja prostora (GAB_6 in GAB_9). Raba na območju ostaja enaka. Nove ureditve in posegi niso predvideni. Gre za spremembe tipa D, kjer se spremeni samo ime enote urejanja prostora oziroma se stanje rabe uskladi z dejanskim stanjem v prostoru.

Slika 16 Prikaz sprememb znotraj VVO I območja Sompot

- Na III. varstvenem režimu gre v največ primerih za uskladitve s stanjem v prostoru, tehnične popravke ter spremembe načinov urejanja. Predvidena je ena (1) sprememba rabe iz osnovne v stavbno (iz Gg v Ap) v velikost približno 350 m².

Težka voda:

- Spremembe predvidene na I. varstvenem režimu predstavljajo uskladitve s stanjem v prostoru v skupni površini manj kot 5 m². Gre za majhno območje sprememb. Novih posegov ni predvidenih.
- Na II. varstvenem režimu večina sprememb predstavlja uskladitve s stanjem znotraj naselij, tehnične popravke ter način urejanja. Nova stavbna zemljišča (skupaj tri spremembe iz K1 v SSk) so predvidena na EUP GTV_1 ter PLE_1 v skupni površini 780 m².
- Večino sprememb na III. varstvenem režimu predstavlja uskladitev s stanjem v prostoru tehnične popravke ter način urejanja. Glede na že umeščeno traso 3. razvoje osi se na tem vodovarstven območju uskladi tudi stanje z že sprejetim DPN. Predvideno je povečanje stavbne rabe za EUP GTV_1 (K2 v SSk površine 450 m²), VIN_57 (K1 v O površine 500 m² ter K1 v Az površine 100 m²).

Na podlagi predvidenih sprememb, ki posežejo na vodovarstvena območja in so predstavljene zgoraj, lahko ugotovimo, da spremembe ne bodo bistveno vplivale na stanje kakovosti vode, ki je namenjena za oskrbo prebivalcev. Z odlokom SD OPN 2 MONM so predpisani pogoji poseganja na vodovarstvena območja ob upoštevanju omejitev, ki jih predpisuje *Odlok o o zaščiti vodnih virov za območje občine Novo mesto*, splošni pogoji pa so zapisani v 54. ter 105. členu odloka o SD OPN 2 MONM. Za posege na ta območja je pred gradnjo potrebno pridobiti vodno soglasje.

Ocenjujemo, da neposrednega vpliva na stanje in kakovost podzemnih vod s SD OPN 2 MONM ne bo. Gre za omejene posege v prostor. Možni so posredni vplivi predvsem zaradi odvajanja odpadnih vod in posrednimi emisijami, ki nastajajo s spiranjem. Z odlokom in pogoji za umeščanje se zagotavlja ustežno ravnanje z odpadnimi vodami. Z upoštevanjem zakonskih predpisov ter nadgradnjami kanalizacijskega sistema se stanje na področju odvajanja in čiščenja odpadnih vod na območju občine izboljšuje. Zaradi SD OPN 2 MONM ne pričakujemo vpliva na količinsko stanje podzemnih vod. Poraba vode se sicer lahko poveča, vendar le to ne bo bistveno vplivalo na zaloge ustrezne pitne vode.

Vodovarstvena območja v občini so zavarovana z *Odlokom o zaščiti vodnih virov za območje občine Novo mesto* (Skupščinski Dolenjski list št. 13/1985, Ur. l. RS, št. 64/1995 in 23/1996). V avgustu 2019 je bil objavljen dopolnjen predlog *Uredbe o vodovarstvenem območju za območja občin Novo mesto, Dolenjske Toplice, Straža, Mirna Peč, Šentjernej, Škocjan*. Glede na objavljen osnutek lahko pričakujemo posamezne spremembe na vodovarstvenih območjih. Glede na osnutek uredbe so v ožjem vodovarstvenem pasu gradnje objektov (stanovanjski ter nestanovanjskih), ob upoštevanju podanih ukrepov z Uredbo dovoljene.

Vplivi na podzemne vode se lahko pojavijo tudi med gradnjo oziroma izvajanjem predvidenih gradbenih del. Glede na obseg sprememb, trenutno stanje, izvajanju določil predvidenih z OPN, upoštevanju zakonodaje ter ob ustreznem ravnanju bistvenega vpliva na kakovost podzemnih vod ne pričakujemo.

9.1.2.3 Poplavna območja

Posamezne spremembe posežejo na območja, ki so ogrožena zaradi poplav. V nadaljevanju je prikazan pregled sprememb na območju občine glede na posamezne območja poplavne nevarnosti

Redka poplave:

Na območju, ki so definirana kot območja redkih poplav je predvidenih 121 sprememb. Od tega je 74 sprememb tipa D, kar skupaj predstavlja približno 2,5 ha površin. Ostale spremembe so znotraj območja urejanja Novega mesta in so prikazane v nadaljevanju.

Tabela 37 Prikaz sprememb rabe na območju redkih poplav

Sprememba primarne rabe je predvidena na EUP (obarvani **modro** v spodnjih tabelah):

- NKG_02, K2 v ZDo
- NKG_01, K2 v ZDo
- NŠM_02_OPPN, K2 v ZDo
- NŠM_02_OPPN, K2 v ZDo
- NČV_04, K2 v SKs

OZN_SPR	EUP_SD	PNRP_OZN	PNRP_SD	TIP_SPR	OPIS_SPR	Površina (m ²)
00890	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	45,6
00228	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	59,0
00227	NPR_08	VC	VC	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	393,4
00225	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1032,9
00220	NPR_08	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	104120,0
00020	NPR_08	K1	K1	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	131892,0
01233	NMJ_15	CU	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	48,2
01221	NMJ_15	CU	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	113,0
01183	NMJ_12	ZDo	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	0,0
00063	NMJ_12	PŽ	PŽ	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	10,2
00055	NMJ_12	CD	CD	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	129,1
00798	NMJ_11_OPPN	ZS	CD	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	30,3
00052	NMJ_09	CU	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1,1
01224	NMJ_09	CU	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	5,8
01227	NMJ_09	ZDo	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	771,7
00830	NMJ_02	CU	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	983,0
00832	NMJ_01	CU	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	93,8
02013	NLČ_01	VC	VC	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	23148,2
00632	NKG_02	K2	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	926,5
00812	NKG_01	CD	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	2,1
00809	NKG_01	CD	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	7,5
00818	NKG_01	O	O	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	10,0
00782	NKG_01	CD	CUh	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	19,7
00785	NKG_01	K2	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	463,5
00787	NŠM_02_OPPN	K2	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	24,1
00784	NŠM_02_OPPN	K2	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	671,0
00368	NDS_12	K1	K1	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6,4
00359	NDS_12	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1914,8
00356	NDS_12	VC	VC	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	4871,5
02025	NDR_05	ZD	ZD	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	135,3
00238	NČV_05	O	O	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	484,9
00223	NČV_05	IG	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	14799,6
00241	NČV_04	K2	SKs	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6,4
00222	NČV_01_OPPN	IG	ZD	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	5438,0
00315	NCE_03	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	73,4
00355	NCE_03	VC	VC	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6023,0
00314	NCE_03	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6289,5
01062	NBS_20	ZDo	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	8,1
01001	NBS_20	SSv	SSs	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	41,2
01012	NBS_20	ZDo	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	160,4
01008	NBS_20	VC	VC	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	558,3
01173	NBS_17	ZDo	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	56,8
01168	NBS_17	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	93,2
01043	NBS_17	ZS	ZS	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	389,5
00986	NBS_17	ZS	ZS	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	482,6
01158	NBS_17	ZS	ZS	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	2171,6

OZN_SPR	EUP_SD	PNRP_OZN	PNRP_SD	TIP_SPR	OPIS_SPR	Površina (m²)
00975	NBS_17	ZS	ZS	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	3043,9

Za območje Kandija Grm, ki obsega EUP NKG_1 ter NKG_2 je z odlokom določeno:

- Dopustni sta ureditev dostopov do vode ter javnih površin in gradnja objektov v javni rabi, ki so namenjeni urbani rabi obrečnega prostora. Predviden OPPN ohranja obvodni prostor Težke vode brez gradbenih posegov, z izjemo komunalnega opremljanja in pešpoti; zagotavlja se javna prehodnost, obvodnega prostora. Drevesne in grmovne živice vzdolž obrežij se ohranjajo. Na delu zemljišč je evidentirano poplavno območje, zato tu niso dopustni posegi, ki bi spremenili kote terena in poslabšali obstoječo poplavno varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.

Za območje NŠM_02_OPPN pa:

- Ureditveni načrt Zdravstveni kompleks Novo mesto, Uradni list RS, št. 48/08, 81/11, 43/13 in Dolenjski uradni list, št. 2/15 in 16/18 - SD OPN4. V primeru načrtovanja večjega preurejanja in novogradenj se na območju lahko izvede most za pešce in kolesarje preko reke Krke.

Pri spremembah na EUP NČV_2 pa spremembe predstavljajo površino 6 m² in gre za urejanje obstoječih meja parcel

Slika 17 Prikaz sprememb znotraj na EUP NKG_01/2 ter NŠM_02_OPPN na območju redkih poplav

Zelo redke poplave

Na območju, ki so definirana kot območja redkih poplav je predvidenih 386 sprememb. Od tega je 262 sprememb tipa D, kar skupaj predstavlja približno 6,5 ha površin.

Tabela 38 Prikaz sprememb rabe na območju redkih poplav

OZN_SPR	EUP_SD	PNRP_OZN	PNRP_SD	TIP_SPR	OPIS_SPR	AREA
02510	LEŠ_1	CDi	SSs	A (Lešnica)	Razvoj naselij	40,2
02511	LEŠ_1	SKs	SSs	A (Lešnica)	Razvoj naselij	75,8
02513	LEŠ_1	K2	VC	A (Lešnica)	Razvoj naselij	116,8
00020	NPR_08	K1	K1	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	142926,0
00020	NPR_08	K1	K1	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6312,3
00020	NPR_08	K1	K1	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	3334,5
00220	NPR_08	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	105105,0

OZN_SPR	EUP_SD	PNRP_OZN	PNRP_SD	TIP_SPR	OPIS_SPR	AREA
00220	NPR_08	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	439,0
00225	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1490,4
00225	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	526,9
00226	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	486,4
00226	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	180,3
00228	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	59,0
00241	NČV_04	K2	SKs	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6,4
00241	NČV_04	K2	SKs	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	110,6
00242	NČV_04	K1	SKs	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	84,4
00244	NČV_04	K1	SSs	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	43,7
00314	NCE_03	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6702,9
00315	NCE_03	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	108,6
00359	NDS_12	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1983,5
00368	NDS_12	K1	K1	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	6,4
00881	NČV_05	Gpn	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1287,1
00888	NPR_08	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1122,9
00890	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1008,0
00890	NPR_08	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	45,6
00891	NPR_08	K1	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	221,6
00891	NPR_08	K1	ZDo	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	451,8
00895	NPR_08	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	438,3
00897	NPR_06	K1	PL	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	383,4
00899	NPR_08	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	261,4
00903	NPR_08	K1	K1	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	138,7
00905	NPR_06	K1	PL	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	57,8
01168	NBS_17	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	588,4
02022	NMČ_07	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	1871,7
02085	NMČ_06	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	328,6
02123	NLC_02	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	36,7
02159	NMČ_06	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	179,3
02161	NMČ_07	K2	K2	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	92,0
02290	NMČ_07	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	44,8
02298	NMČ_07	K2	SSs	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	32,4
02813	NMČ_07	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	137,1
02814	NMČ_07	Gg	Gg	A (Novo mesto)	Razvoj naselij	28,9
02518	OTO_16_OPPN	CD	CU	A (Otočec)	Razvoj naselij	1117,6
02522	OTO_16_OPPN	ZDo	ZS	A (Otočec)	Razvoj naselij	2673,1
02531	OTO_16_OPPN	ZDo	CU	A (Otočec)	Razvoj naselij	28,7
03215	PRE_2	SKs	As	C (v RPE Prečna)	Razpršena poselitev	968,5
03216	PRE_3	SKs	As	C (v RPE Prečna)	Razpršena poselitev	1688,3
03217	PRE_4	SKs	As	C (v RPE Prečna)	Razpršena poselitev	4515,6
03218	PRE_5	SKs	As	C (v RPE Prečna)	Razpršena poselitev	138,8

Sprememba primarne rabe je predvidena na EUP (obarvani modro v zgornjih tabelah):

- NČV_04, K1 in K2 v SKs; uskladitve z obstoječim stanjem
- NPR_08, K1 v ZDo

-
- NPR_06, K1 v PL (uskladitev s stanjem)
 - NMČ_07, K2 v SSs (uskladitve z obstoječim stanjem)

Za območje NPR_08 je v odloku OPN predvideno:

- Na poplavnem območju niso dopustni posegi, ki bi spremenili kote terena in poslabšali obstoječo poplavno varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.

Z načrtovanimi ureditvami se poplavna varnost na območju MONM ne bo spremenila. V obstoječem stanju so poplavno ogroženi že obstoječi objekti, nevarnost poplav, pa se pojavlja prav tako na območju še nezazidanih stavbnih zemljišč. Z odlokom SD OPN 2 so predpisani pogoji za umeščanje na poplavna območja in sicer:

- *Na poplavnem območju so prepovedane gradnje in posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Na vseh območjih poplav gradnja kleti ni dopustna. Na drugih območjih MONM se pri načrtovanju objektov, ki so pod nivojem zemlje (garaže), obvezno preveri gibanje nivoja podtalne vode.*
- *Poplavna območja in razredi poplavne nevarnosti se določijo v skladu s predpisi o vodah, na osnovi izdelanih in potrjenih strokovnih podlag. Poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti so sestavni del prikaza stanja prostora. Na območjih, kjer razredi poplavne nevarnosti še niso določeni, so sestavni del prikaza stanja prostora opozorilna karta poplav in podatki o poplavnih dogodkih.*
- *Na poplavnih območjih, za katera so izdelane karte poplavne nevarnosti in določeni razredi poplavne nevarnosti, je pri načrtovanju prostorskih ureditev oziroma izvajanju posegov v prostor treba upoštevati predpis, ki določa pogoje in omejitve za posege v prostor in izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav. Na teh območjih so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževalna dela na obstoječih objektih v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda na območju in zunaj njega. Pri tem je treba zagotoviti, da se ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na poplavnem območju in izven njega.*
- *Če načrtovanje novih prostorskih ureditev oziroma izvedba posegov v prostor povečuje obstoječo stopnjo ogroženosti, je treba skupaj z načrtovanjem novih prostorskih ureditev načrtovati celovite omilitvene ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom izvedbe posega v prostor oziroma sočasno z njo.*
- *Omilitveni ukrepi se lahko izvajajo etapno v skladu s potrjeno strokovno podlago, pri čemer mora biti ves čas izvajanja zagotovljena njihova celovitost. Po izvedbi omilitvenih ukrepov se v prikazu stanja prostora prikaže nova poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti.*
- *Na poplavnem območju, za katero razredi poplavne nevarnosti še niso bili določeni, so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževanje objektov v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda.*
- *Ne glede na določbe tega odstavka so na poplavnem območju dopustni posegi v prostor in dejavnosti, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda, ter posegi in dejavnosti, ki jih dopuščajo predpisi o vodah, pod pogoji, ki jih določajo ti predpisi.*

Poplavna varnost Brusnic

S planom je tudi predvidena izvedba zadrževalnika na Vrtaškem potoku in dveh manjših zadrževalnikov na Šumečem potoku. Izgradnja zadrževalnika samo na enem potoku (ali Vrtaški ali Šumeči potok) namreč ni zadostna, saj poplavljata oba vodotoka.

Predvidena je izvedba suhih zadrževalnikov. To pomeni, da je v zaplavnem prostoru visoka voda le v primeru, ko je dotok večji kot je predviden iztok iz zadrževalnika. Tako je možno kmetijske površine tudi obdelovati.

Zadrževalnik Vrtaški potok EUP OPR_17/18

Predvidena je izgradnja zemeljske pregrade okvirne višine 17,5 m v osi pregrade, s koristnim volumnom cca 550.000 m³, tako da je zajezitev na 100-letni visoki vodi in z upoštevanjem varnosti objekta na Q10.000. Na območju pregrade ter na območju vtoka in iztoka se potok preuredi.

Na območju EUP je z odlokom predvideno, da se zagotovi čim manjša dolžina regulacije ter zaprtega profila potoka, v katerem se predvidijo ureditve za prehajanje vodnega življa in drugih živalskih vrst. Uredijo se tudi dodatni jarki za odvodnjo vode v potok. Vodna in zračna stran pregrade se izvedeta z vmesnimi bermami ter humusirata in zatravita. Pri načrtovanju pregrade se po potrebi zagotovi prestavitev oz. preureditev obstoječih poti. Ob vseh posegih se zagotovijo nadomestne zasaditve obvodne zarasti in dodatne zasaditve drevnine, s ciljem, da se zmanjša vidna izpostavljenost pregrade. Če bodo nadaljnje hidrološke analize pokazale možnost izvedbe več manjših zadrževalnikov z enakim učinkom ali drugih ukrepov, se načrtovana ureditev prilagodi konkretnim razmeram, tako da bo sprememba krajinskih značilnosti čim manj moteča. Območje se ureja z občinskim podrobnim prostorskim načrtom.

Zadrževalnika Šumeči potok I in II EUP OPR_17/19 ter OPR_17/20

Za zmanjšanje poplavne ogroženosti Brusnic se na Šumečem potoku uredi suhi zadrževalnik s stalnim iztokom v količini ca 10-letnih visokih vod in z varnostnim prelivom za primer katastrofalnih voda. Zgradi se pregrada okvirne višine 9 m, s koristnim volumnom cca 65.800m³, tako da je zajezitev na 100-letni visoki vodi in z upoštevanjem varnosti objekta na Q10.000. Na območju pregrade ter na območju vtoka in iztoka se potok preuredi. Zagotovi se čim manjša dolžina regulacije ter zaprtega profila potoka, v katerem se predvidijo ureditve za prehajanje vodnega življa in drugih živalskih vrst. Uredijo se tudi dodatni jarki za odvodnjo vode v potok. Vodna in zračna stran pregrade se izvedeta z vmesnimi bermami ter humusirata in zatravita. Pri načrtovanju pregrade se predvidi prestavitev lokalne ceste Velike Brusnice – Gabrje v okvirni dolžini 350 m. Ob vseh posegih se zagotovijo nadomestne zasaditve obvodne zarasti in dodatne zasaditve drevnine, tako da se zmanjša vidna izpostavljenost pregrade. Območje se ureja z občinskim podrobnim prostorskim načrtom.

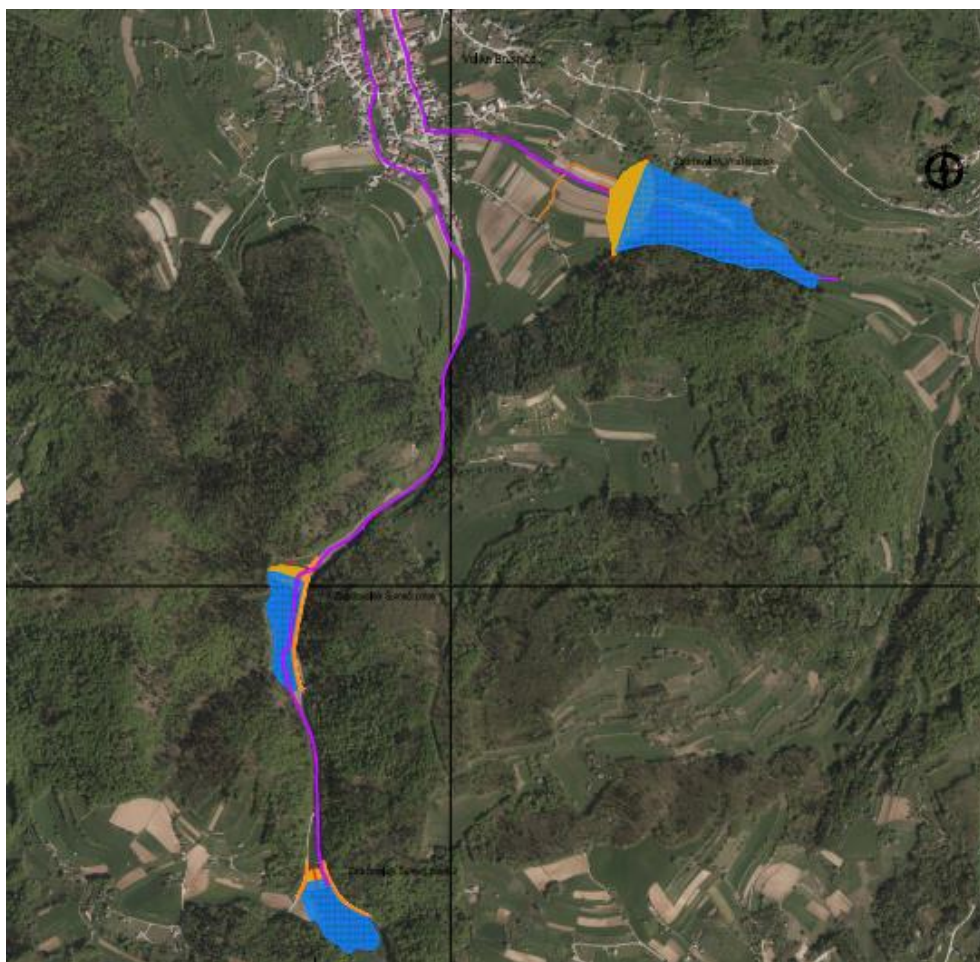
OPR17_20

Za zmanjšanje poplavne ogroženosti Brusnic se na Šumečem potoku uredi suhi zadrževalnik s stalnim iztokom v količini ca 10-letnih visokih vod in z varnostnim prelivom za primer katastrofalnih voda. Zgradi se pregrada okvirne višine 8,60 m in s koristnim volumnom cca 61.500 m³, tako da je zajezitev na 100-letni visoki vodi in z upoštevanjem varnosti objekta na Q10.000. Na območju pregrade ter na območju vtoka in iztoka se potok preuredi. Zagotovi se čim manjša dolžina regulacije ter zaprtega profila potoka, v katerem se predvidijo ureditve za prehajanje vodnega življa in drugih živalskih vrst. Uredijo se tudi dodatni jarki za odvodnjo vode v potok. Vodna in zračna stran pregrade se izvedeta z vmesnimi bermami ter humusirata in zatravita. Pri načrtovanju pregrade se predvidi prestavitev lokalne ceste Velike Brusnice – Gabrje v dolžini 187m in lokalne ceste v dolžini 95m. Ob vseh posegih se zagotovijo nadomestne zasaditve obvodne zarasti in dodatne zasaditve drevnine, tako da se zmanjša vidna izpostavljenost pregrade. Območje se ureja z občinskim podrobnim prostorskim načrtom.

V sklopu umeščanja zadrževalnikov v prostor posebne alternative niso bile predstavljene. Iz prostorskih možnosti ter najmanjših možnih posegov v naravno vrednoto izhaja, da je najbolje postaviti en zadrževalnik (ne več manjših) ter da se nasip umešča čim bližje naselju, da se v čim večji meri ohranja naravna dinamika vodotoka. Na celnem odseku skozi Brusnice je obstoječa pozidava praktično do struge, zato ni možna razširitev struge.

Z izgradnjo omenjenih zadrževalnikov se bo zmanjšala poplavna ogroženost Brusnic.. Za zagotavljanje zmanjšanja škodljivih vplivov na vodotoke so podani omilitveni ukrepi v poglavju Narava

Slika 18 Prikaz zadrževalnikov na Vrtaškem ter Šumečen potoku (vir: Zboljšanje poplavne varnosti v naselju Velike Brusnice, IS projekt d.o.o., Ljubljana, september 2021)

Glede na obseg sprememb in trenutno stanje, ocenjujemo, da bo ob upoštevanju določil, ki so predvidena z OPN ter ob upoštevanju zakonodaje in ob ustreznem ravnanju, bistvenega vpliva na poplavno varnost ne pričakujemo.

9.1.2.4 Erozijska in plazljiva območja

Za posege na erozijska in plazljiva območja so v odloku SD OPN 2 opredeljeni pogoji za umeščanje in sicer:

- Na plazljivih in erozijsko nevarnih območjih je dopustno v zemljišča posegati tako, da ne bo ogrožena stabilnost območja in povzročeno premikanje zemljišč, ter tako, da se onemogoči vpliv plazov z obstoječih plazišč v okolici.
- Za posege na erozijsko ogroženem območju je treba v postopku za pridobitev gradbenega dovoljenja priložiti geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti in erodibilnosti terena, ki mora vsebovati usmeritve za obravnavane posege, ter navedbo morebitnih potrebnih omilitvenih ukrepov.
- Pri načrtovanju posegov na plazljivem območju je treba upoštevati zahteve in omejitve iz predpisov s področja upravljanja in varstva voda. Za posege, ki so na plazljivih območjih je treba v postopku za pridobitev gradbenega dovoljenja pridobiti vodno soglasje.
- Plazljiva in erozijsko nevarna območja so prikazana v Prikazu stanja prostora; ta območja so zgolj opozorilna. Opozorilna karta verjetnosti pojava plazov opozarja na možnost pojava plazov na območju, ne prikazuje pa obsega in jakosti plazov. Za podrobnejše načrtovanje rabe prostora je zato treba v skladu s predpisi o vodah izdelati podrobnejše geološko poročilo, ki bo omogočilo določitev pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti in gradenj na posameznem plazljivem območju. Investitor mora pridobiti mnenje organizacije s področja geomehanike tudi zunaj prikazanih območij, kadar obstaja sum, da je zemljišče plazljivo ali erozijsko nevarno.
- Na plazljivih in erozijsko nevarnih zemljiščih so prepovedani: zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras in posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč; zasipavanje izvirov, -nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozijsko nevarnih ali plazovitih zemljiščih; omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer; izvajanje zemeljskih del, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča; krčenje ter večja obnova gozdnih sestojev in grmovne vegetacije, ki pospešujeta erozijo in plazenje zemljišč ter vsako poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišč in dvig podzemne vode ter povečanje erozije zemljišč.

Glede na obseg sprememb, trenutno stanje, in ob izvajanju določil predvidenih z OPN, upoštevanju zakonodaje ter ob ustreznem ravnanju, bistvenega vpliva na škodljivo delovanje zaradi erozij ali plazov ne pričakujemo.

9.1.2.5 Upoštevanje smernic DRSV

DRSV v 1. mnenju k SD OPN 2 ugotavlja, da predlagane spremembe in dopolnitve posegajo na območje opozorilne karte poplav, na območja poplavljanja in na priobalna zemljišča vodotokov, kar lahko vpliva na odtočni režim padavinskih voda, erozijo in stanje voda na vplivnem območju. Širitve se prav tako nahajajo na vodovarstvenih območjih, na erozijskih in na plazljivih. Zato ugotavljajo, da bo izvedba plana lahko verjetno pomembneje vplivala na okolje s stališča izvedbe plana na področje upravljanja z vodami. V nadaljevanju je podana opredelitev do podanih smernic DRSV, ki so pomembni za presojo.

Tabela 39 Upoštevanje smernic DRSV

Smernica	Upoštevanje
Ker novo načrtovane prometne površine potekajo na poplavno ogroženem območju, je potrebno dosledno upoštevati prepovedi, omejitve in pogoje, ki izhajajo iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane	Prometne površine načrtovane v NCO_01_DPN

Smernica	Upoštevanje
erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20) (v nadaljevanju Uredba), pri tem je še posebej potrebno paziti na vsa prečkanja vodotokov. EUP-ja, ki se nahajata na poplavno ogroženem območju sta NOC_01_DPN in NCO_05_DPN. Vezano na določila Uredbe in njeno Prilogo 1, so objekti transportne infrastrukture, kamor sodi tudi gradnja državnih in regionalnih cest s potrebnimi premostitvenimi objekti, označeni z »- 2«. To pomeni, da so <u>na območju poplav in erozij tovrstni posegi v prostor prepovedani</u>, oziroma dovoljeni le pod pogojem, če ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje ali presoje vplivov na okolje niso ocenjene kot uničujoče ali bistvene in je mogoče s predhodno izvedbo omilitvenih ukrepov v skladu z okoljevarstvenim soglasjem ali vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven.	in NCO_05_DPN že usklajene z DRSV.
Za vse spremembe, ki se nahajajo na poplavno ogroženem območju in se nahajajo znotraj opozorilnih kart poplav ali znotraj območij poplavljanja izdelanih na podlagi 2D modeliranja je potrebno zapisati, da so dopustne samo rekonstrukcije in vzdrževalna dela na obstoječih objektih v skladu s predpisi, ki urejajo graditev objektov, če ne povečujejo poplavne ogroženosti in ne vplivajo na vodni režim in stanje voda. Pri načrtovanju objektov ni dovoljene gradnje kleti ali podzemne garaže v skladu z Uredbo. Z načrtovanjem nove namenske rabe se ne sme povečati obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. Načrtovanje ureditev na takih območjih brez predhodno izdelanih strokovnih podlag, ki bi opredelile stopnjo poplavne nevarnosti in ogroženosti in posledično omilitvene ukrepe, ni možno. Po izvedbi omilitvenih ukrepov se v prikazu stanja prostora prikaže nova poplavna območja, karte poplavne nevarnosti ter karte razredov poplavne nevarnosti za novo stanje. Karte za načrtovano stanje z opredeljenimi omilitvenimi ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti je potrebno predhodno posredovati v pregled in potrditev pristojnemu organu.	Določeno v PIP
Spremembe, ki se nahajajo v EUP GAB_6, GAB_8, GAB_9 in OPR_17 in so na območju I. vodovarstvenega režima (v nadaljevanju VVO) je potrebno upoštevati veljavni Odlok o zaščiti vodnih virov na območju Občine Novo mesto, ki v ožjem varstvenem pasu ne dovoljuje nikakršnih posegov v prostor, le zapisane izjeme v odloku. Ožji varstveni pas predstavlja območje s strogim režimom zavarovanja, za katerega veljajo naslednje določbe: meje ožjega varstvenega pasu je potrebno označiti z vidnimi opozorilnimi tablam, ožji varstveni pas ali njegov del je potrebno ograditi v skladu z opredelitvami hidrogeoloških raziskav z varnostno ograjo višine najmanj 1.80 m, področje ožjega zaščitnega pasu je potrebno zasaditi z gostim samoniklim drevjem, v kolikor že ni zasajeno druge vrste drevje, prepovedana je gradnja novih objektov, z izjemo objektov, ki so namenjeni vodovodu, prepovedano je vsako gnojenje in uporaba vseh sredstev za zaščito rastlin in zatiranje živalskih škodljivcev, prepovedan je promet in skladiščenje vseh naftnih derivatov ter drugih nevarnih in škodljivih snovi, razen za pogon agregatov črpaljšča, prepovedano je odpiranje in izkoriščanje kamnolomov in peskokopov, prepovedana je gradnja cest z izjemo dovoznih cest za potrebe vodovoda, prepovedano je izvajanje vsakih minerskih del, načeloma ni dovoljena gradnja kanalizacije preko območja ožjega varstvenega pasu, v primeru, da je nujna, mora biti položena v dodatne zaščitne cevi. Greznica mora biti vodotesna, prekatna in brez iztoka ter se mora redno prazniti. Način odvoza odpadnih voda se določi s sanacijskim programom, Prepovedano je odlaganje odpadkov.	Preverjeno in opredeljeno v presoji
Ostale spremembe, ki se nahajajo na II. in III. VVO so dovoljene le v obsegu in upoštevanju veljavnega Odloka o zaščiti vodnih virov na območju Občine Novo mesto. V širšem varstvenem pasu s sanitarnim režimom se zavaruje vodozbirno območje in zanj veljajo naslednje določbe: na vseh cestah in poteh ob vstopu v širši varstveni pas se postavijo vidne opozorilne table, prepovedana je uporaba vseh sredstev za zaščito rastlin in zatiranje živalskih škodljivcev, gozdarstvo in kmetijstvo sta dovoljeni dejavnosti z omejitvami, določenimi v tem členu, dovoljena je gradnja manjših novih in adaptacija gospodarskih stavb, ki izboljšujejo obstoječe higienske razmere; športni prostori in kopališča brez sanitarij niso dovoljeni. Promet in skladiščenje vseh naftnih derivatov ter drugih nevarnih in škodljivih snovi ne sme presegati lokalnih potreb. Skladišča nevarnih in škodljivih snovi (kot npr. naftni derivati, ipd.) morajo biti zgrajena nadzemno, prepovedana je gradnja novih pokopališč, javna kanalizacija mora biti izvedena vodotesno in speljana izven širšega varstvenega pasu. Prepovedana je gradnja ponikovalnic za odpadne vode. Dovoljena je le gradnja vodotesnih prekatnih greznic brez pretoka v ponikovalnico, obstoječe pa se morajo ustrezno sanirati. Način odvoza odpadnih voda iz greznic se določi s sanacijskim programom, čistilne naprave za odpadne vode morajo biti locirane izven ožjega in širšega varstvenega pasu, prepovedano je odlaganje odpadkov, vsa obstoječa gnojlišča je potrebno sanirati v skladu s strokovnimi navodili o urejanju gnojšč, kar je treba upoštevati tudi pri gradnji novih gnojšč. Za vplivni varstveni pas, ki zajema prispevno območje vodnega vira, veljajo naslednje določbe: gradnja novih stanovanjskih in gospodarskih objektov je dovoljena pod pogojem, da je urejeno odvajanje odplak in odpadnih voda v nepropustne prekatne greznice z rednim odvažanjem oziroma v kanalizacijsko omrežje, ki odvaja odpadne vode izven vplivnega pasu. Prepovedana je	Preverjeno in opredeljeno v presoji

Smernica	Upoštevanje
gradnja nove industrije in obrti oziroma tistih obratov, ki porabijo veliko naftnih derivatov in energetskih obratov na pogon z naftnimi derivati.	
Na podlagi opozorilne karte erozij se obravnavane spremembe nahajajo na erozijsko ogroženem območju za katerega veljajo običajni zaščitni ukrepi, kar je treba skladno s 87. členom ZV-1 upoštevati pri načrtovanju. Potrebno bo priložiti geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti in erodibilnosti terena, ki mora vsebovati usmeritve za obravnavane posege, ter navedbo morebitnih potrebnih omilitvenih ukrepov.	Določeno V PIP
Za spremembe, ki se nahajajo na plazljivem območju, je potrebno pri načrtovanju posegov upoštevati zahteve in omejitve skladno z 88. členom ZV-1. Za posege, ki so na plazljivih območjih je potrebno pridobiti vodno soglasje. Okoljsko poročilo naj obravnava te posege in potrebne omilitvene ukrepe za vse spremembe na območju pojavljanja plazov.	Določeno V PIP

Tabela 40 Ocena vpliva na okoljski cilj

Okoljski cilj	Ocena
Ohranjeno dobro stanje površinskih in podzemnih voda	nebistven vpliv - B
Zagotovljena poplavna varnost	nebistven vpliv - B

9.1.3 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

9.2 Hrup

9.2.1 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

9.2.1.1 Okoljski cilji s kazalci

Tabela 41 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja

Okoljski cilj SD OPN 2	Kazalec stanja okolja
Ohranjanje ali zmanjšanje ravni hrupa pod mejnimi vrednostmi, predpisanimi za posamezna območja varstva pred hrupom	- PLDP na državnih merilnih mestih na cestah, ki vodijo skozi občino; - površino stanovanjskih območij in število objektov z varovanimi prostori, izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa; - Število konfliktnih območij (stiki potencialnih območij II. SVPH z območji proizvodnih dejavnosti)

9.2.1.2 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPPN

Tabela 42 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja

Razred učinka	Opredelelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je lahko vpliv pozitiven	Plan ima na obremenjenost okolja s hrupom pozitiven vpliv ali nima vpliva. Z izvedbo SD Plan se bo obremenjenost okolja s hrupom zmanjšala oziroma se ne bo spremenila. SD Plan predvideva ustrezne meje za II. III. in IV. SVPH
B	nebistven vpliv	Plan ima na obremenjenost okolja s hrupom nebistven vpliv. Z izvedbo plana se obremenjenost okolja s hrupom ne bo bistveno spremenila. Plan predvideva ustrezne meje za II. III. in IV. SVPH
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.	Plan na obremenjenost okolja s hrupom ne vpliva bistveno v primeru, da se zagotovijo omilitveni ukrepi, s katerimi se obremenjenost okolja s hrupom ne poveča bistveno. Plan predvideva ustrezne meje za II. III. in IV. SVPH ob izvedbi omilitvenih ukrepov
D	bistven vpliv	Plan ima na obremenjenost okolja s hrupom bistven vpliv. Obremenjenost okolja s hrupom bi se ob njegovi izvedbi glede na izhodiščno stanje bistveno povečala obremenjenost okolja s hrupom, presežene bodo zakonsko predpisane mejne vrednosti. Plan ne omogoča določitev ustreznih mej med II. III. in IV. SVPH. Nastali bodo novi stiki med proizvodnimi in stanovanjskimi območji. Območja SVPH oziroma podrobna namenska raba prostora niso ustrezno določeni.
E	uničujoč vpliv	Plan na obremenjenost okolja s hrupom vpliva uničujoče. Njegova izvedba bi povzročila povečano obremenjenost okolja s hrupom v taki meri, da bi presegla zakonsko predpisane kritične vrednosti ravni hrupa. Nastali bodo novi stiki med proizvodnimi in stanovanjskimi območji. Območja SVPH niso ustrezno določena. Bistveno se bo povečalo število objektov z varovanimi prostori, ki bodo izpostavljeni prekomernim obremenitvam s hrupom.

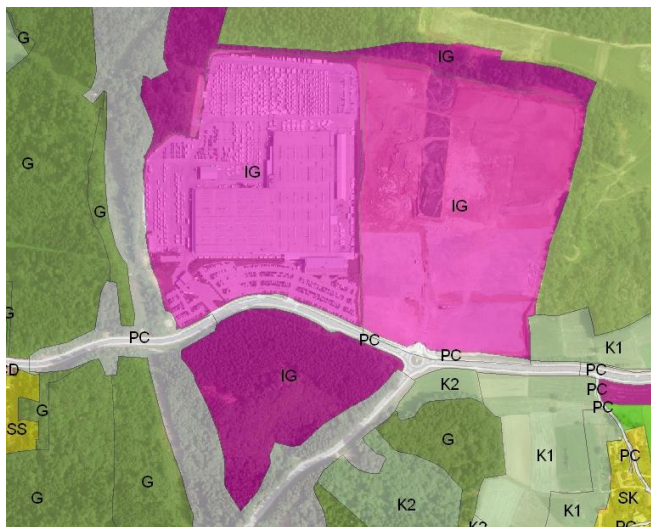
Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

9.2.2 Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva

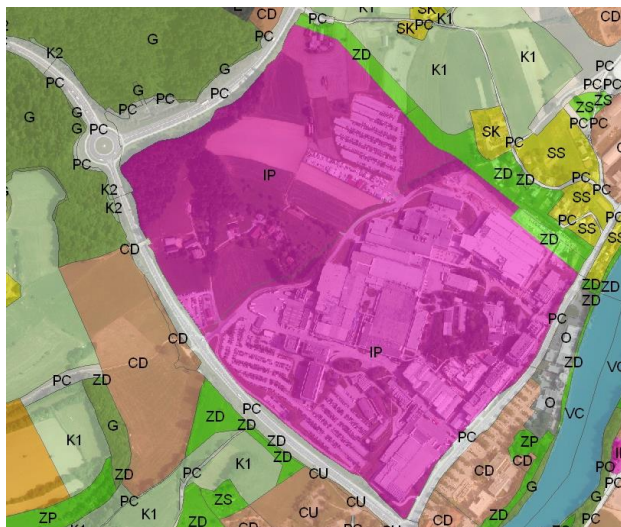
Največji del sprememb predstavlja uskladitve s stanjem v prostoru, tehnični popravki ter spremembe, ki se nanašajo na že zgrajene posge (čistilne naprave, daljnovod), sprejete odločitve o prostorskih ureditvah državnega pomena (hitra cesta v okviru 3. razvojne osi, zahodna obvoznica, daljnovod 2x110 kV Brestanica-Hudo, plinovod Novo mesto-Metlika in nova Šmihelska cesta) ter druge ureditve, ki so bile sprejete in izpeljane od sprejetja prvotnega OPN v letu 2009.

Od razvojni pobud oziroma sprememb rabe se jih največ nanaša na širitve zemljišč za stanovanjsko gradnjo ter zidanic. Nekaj je tudi pobud za razvoj turističnih dejavnosti ter spremembe rabe iz gozdna v kmetijska zemljišča. Pomembnejše spremembe so, ki lahko vpliva na vrednosti kazalcev hrupa v okolju sta širitvi industrijskih con Krka ter Adriamobil.

Slika 19 Prikaz rabe in širitev industrijskih con

Območje industrijske cone Adriamobil, cona se širi na jug na območje gozdnih zemljišč

Območje industrijske cone Krka, širitev je predvidena na severozahod

Predvidene širitve ne ustvarjajo novih konfliktov v prostoru v smislu umeščanja v bližino zemljišč, ki so namenjena za stanovanja ali varovana območja. Vpliv ureditev ocenjujemo kot nebiten, vplivi bodo ostali na ravni obstoječih.

Prometni tokovi se v zadnjih letih povečujejo na vseh cestah. Z spremembami plana ni predvideno umeščanje novih cestnih površin, so pa v plan dodane ceste, za katere so bili že sprejeti plani (3. razvojna os, zahodna obmoznica). Na račun tega se v planu tudi povečujejo površine za promet (za 350 ha). Predvidene ceste bodo predvsem razbremenile promet skozi Novo mesto. V postopku priprave planov so bile izvedene presoje ter določeni ukrepi za varstvo pred prekomernim hrupom. Z umestitvami se bo posledično zmanjšalo število prebivalcev, ki so izpostavljeni prekomernemu hrupu v Novem mestu ter naseljih ob njem.

Za preprečevanje prekomerne hrupne obremenjenosti je z odlokom tudi predvideno, gradnja novih objektov z varovanimi prostori ni dopustna v vplivnem območju cest, industrijskih območij idr., kjer so mejne vrednosti kazalcev hrupa že presežene in ukrepi za zaščito še niso izvedeni. Prav tako v varovalnem pasu avtoceste ni dopustna gradnja stanovanjskih in drugih objektov za dejavnosti, občutljivih za hrup.

Glede na vrsto sprememb, obseg posegov ter ugotovitve presoje lahko zaključimo, da predvidene spremembe ne bodo imele bistvenega vpliva na obremenjenost območja občine Novo mesto s hrupom. Ravni kazalcev bodo hrupa ostale v okviru obstoječih vrednosti. Vpliv lahko ocenimo kot nebistven.

Tabela 43 Ocena vpliva na okoljski cilj

Okoljski cilj	Ocena
Ohranjanje ali zmanjšanje ravni hrupa pod mejnimi vrednostmi predpisanimi za posamezna območja varstva pred hrupom	nebistven vpliv - B

9.2.3 Omilitveni ukrepi

Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni

9.3 Narava in varovana območja narave

9.3.1 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

9.3.1.1 Okoljski cilji s kazalci

Tabela 44 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja

Okoljski cilj SD OPN 2	Kazalec stanja okolja
1. Ohranjanje ugodnega stanja vrst, habitatnih tipov in habitata na območjih varovanja	• obseg poseganja oziroma vplivanja na varovana območja ter stanje vrst in HT
2. Ohranjanje stopnje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov na območju plana	• prisotnost zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov

9.3.1.2 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPN

Vplivi izvedbe plana se vrednotijo na podlagi posledic plana na okoljske cilje z uporabo meril vrednotenja predpisanih z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje. Skladno z omenjeno uredbo se vrednotenje vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X.

OKOLJSKI CILJ 1: Ohranjanje ugodnega stanja vrst, habitatnih tipov in habitata na območjih varovanja

Presojali in vrednotili bomo obseg poseganja predvidenih sprememb s SD OPN2 MONM in njihov vpliv na vrste in habitatne tipe na varovanih območjih:

- Območje Natura 2000
- Zavarovana območja
- Ekološko pomembna območja
- Naravne vrednote

Tabela 45 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja za varovana območja narave

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja in glede na splošno stanje segmenta okolja
A	ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv	Na območju posega ni območij Natura 2000, EPO, ZO ali naravnih vrednot. Vpliva ne bo
B	vpliv je nebitven	Vplivno območje je v območju Natura 2000, EPO, ZO na območju naravnih vrednot ali v njihovi neposredni bližini. Območje Natura 2000, EPO ali vitalni del naravne vrednote ne bo prizadet oz bo vpliv nebitven.
C	vpliv je nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Na vplivnem območju so območja Natura 2000, EPO, ZO ali naravne vrednote na katere bo poseg bistveno vplival. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov območje Natura 2000, EPO, ZO ali vitalni del naravne vrednote ne bo prizadet, ugodno stanje vrst na širšem območju bo ohranjeno.
D	vpliv je bistven	Na območju posega so območja Natura 2000, EPO, ZO ali naravne vrednote na katere bo poseg bistveno vplival. Območje Natura 2000, EPO ali vitalni del naravne vrednote bo uničen ali prizadet, ugodno stanje vrst na širšem območju bo prizadeto.
E	vpliv je uničujoč	Na območju posega so območja Natura 2000, EPO, ZO ali naravne vrednote na katere bo poseg bistveno vplival. Območje Natura 2000, EPO ali vitalni del naravne vrednote uničen ali prizadet, stanje vrst na širšem območju bo trajno prizadeto oziroma uničeno..
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno

OKOLJSKI CILJ 2: Ohranjanje stopnje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov na območju plana

Presojali in vrednotili bomo obseg poseganja predvidenih sprememb s SD OPN2 MONM in njihov vpliv ohranjanje stopnje biotske raznovrstnosti za :

- Rastlinstvo
- Živalstvo
- Habitatne tipe

Tabela 46 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja za vrst in HT

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja in glede na splošno stanje segmenta okolja
A	ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv	Vpliv oz. učinki posega bodo enaki kot v obstoječem stanju ali pa bo vpliv pozitiven – obstoječe stanje se bo izboljšalo
B	vpliv je nebitven	Na vplivnem območju je občasna prisotnost manjšega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst. Zaradi vpliva ne bo prišlo do zmanjšanja populacij. Vpliv na prednostni HT bo neznatn.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja in glede na splošno stanje segmenta okolja
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Na vplivnem območju je stalna prisotnost ogroženih, redkih in zavarovanih vrst. Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov ne bo bistvenega vpliva na zmanjšanje populacij ter površin prednostnih HT.
D	vpliv je bistven	Stalna prisotnost večjega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst. Pričakovati je bistveno zmanjšanje populacij posamezne vrste, uničenje večjih površin prednostnega HT in delno porušenje naravnega ravnovesja. Omilitveni ukrepi niso možni
E	vpliv je uničujoč	Stalna prisotnost večjega števila ogroženih, redkih in zavarovanih vrst. Pričakovati je uničenje populacij posamezne vrste, uničenje prednostnega HT na območju in popolno porušenje naravnega ravnovesja. Omilitveni ukrepi niso možni
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno

9.3.2 Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva

Opredelitev vplivov

Vplive posega na okolje smo opredelili na osnovi stanja narave, naravovarstvenih smernic, terenskih ogledov območja in strokovne literature. Popis habitatnih tipov in vrst za potrebe priprave OP za SD OPN 2 Novo mesto ni bil narejen. Vplivi izvedbe plana so vrednoteni na podlagi posledic izvedbe plana na okoljske cilje z uporabo meril vrednotenja predpisanih z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Skladno z omenjeno uredbo se vrednotenje vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev podaja v velikostnih razredih od ocene A do ocene X. Ocenjevanje vplivov izvedbe plana je bila izvedena glede na vpliv posegov na ogrožene in zavarovane rastlinske in živalske vrste, habitatne tipe, ki se prednostno ohranjajo, na posebna varstvena območja, na ekološko pomembna območja, zavarovana območja in naravne vrednote.

Spremembe in dopolnitve OPN se nanašajo na celotno območje občine in so pripravljene v okvirih, kot jih določajo usmeritve strateškega dela OPN. Spremembe in dopolnitve OPN se v odloku nanašajo predvsem na spremembe tekstualnega dela, preimenovanje enot urejanja prostora (skladno s Pravilnikom o OPN), dopolnitve PIP ter tehnični in redakcijski popravki.

Spremembe v grafičnem delu (izvedbene delu) se nanašajo na širitve stavbnih zemljišč, zaokrožitve (zaokrožitve na robovih stavbnih površin, zapolnitve vrzeli), krčitve (sprememba stavbnega zemljišča v nestavbno zemljišče), notranji razvoj (sprememba vrste podrobnejše namenske rabe prostora v okviru obstoječih stavbnih zemljišč), razvoj naselij, odprtega prostora

Vplivi predvidenega izvajanja plana so lahko:

Neposredni vplivi, ki se pojavljajo predvsem v času izvajanja gradbenih del. Ti vplivi so večinoma začasni oziroma kratkoročni. To so predvsem obremenitve s hrupom, morebitnimi prašnimi delci in obremenitve s svetlobnim onesnaževanjem. Neposredni vplivi se bodo pojavljali tudi v času izvajanja plana. Gre za vplive, ki jih povzročajo izvajanje posameznih dejavnosti (turizem, rekreacija...). Ti vplivi so lahko začasni ali trajni. To so lahko predvsem fizično poškodovanje ali uničenje ter motnje v rasti in razmnoževanju.

Daljninski vplivi, ki segajo izven območja posega ali izven območja izvajanja plana. To so predvsem obremenitve s hrupom, morebitnimi prašnimi delci in svetlobnim onesnaževanjem. Obseg vpliva je odvisen od časa trajanja in velikosti vpliva. Ti vplivi so lahko začasni ali trajni in predstavljajo poškodovanje ter motnje v rasti in razmnoževanju.

Kumulativni vplivi so vplivi, ki se seštevajo z že obstoječimi vplivi. Na območju občine Novo mesto je zelo prisotna turistična dejavnost, predvsem na območju Gorjancev in ob reki Krki. Širitve in nove dejavnosti, ki se umeščajo v ta prostor, bodo imele skupen vpliv z že obstoječimi vplivi. Ti vplivi so lahko začasni ali trajni.

Sinergijskih vplivov ne pričakujemo.

Glede na starteško naravo presojanega plana, ni mogoče podati natančne ocene vplivov načrtovanih posegov. Na tej stopnji tako presojamo potencialne vplive spremembe namenske rabe na predlaganih območjih in sicer na podlagi zgoraj opredeljenih meril vrednotenja, pri čemer pa je potrebno upoštevati tudi kategorije osnovne namenske rabe in posledice umestitve objektov na širšo okolico

Vpliv predvidenih posegov smo ocenili na osnovi stanja narave ugotovljenega iz naravovarstvenih smernic, terenskih ogledov območja in strokovne literature (monitoringi, posamezni popisi...).

9.3.2.1 Spremembe plana v dopolnjenem osnutku po izdanem mnenju ZRSVN

Po izdaji mnenja ZRSVN je prišlo do dodatne spremembe in pobude za zadrževalnikov v Brusnicah. V odloku SD OPN2 MONM je podano sledeče:

OPR_17/18 Za zmanjšanje poplavne ogroženosti Brusnic se na Vrtaškem potoku uredi suhi zadrževalnik s stalnim iztokom v količini ca 10-letnih visokih vod in z varnostnim prelivom za primer katastrofalnih voda. Zgradi se z zemeljska pregrada okvirne višine 17,5 m v osi pregrade, s koristnim volumnom cca 550.000 m³, tako da je zajezev na 100-letni visoki vodi in z upoštevanjem varnosti objekta na Q10.000. Na območju pregrade ter na območju vtoka in iztoka se potok preuredi. Zagotovi se čim manjša dolžina regulacije ter zaprtega profila potoka, v katerem se predvidijo ureditve za prehajanje vodnega življa in drugih živalskih vrst. Uredijo se tudi dodatni jarki za odvodnjo vode v potok. Vodna in zračna stran pregrade se izvedeta z vmesnimi bermami ter humusirata in zatravita. Pri načrtovanju pregrade se po potrebi zagotovi prestavitev oz. preureditev obstoječih poti. Ob vseh posegih se zagotovijo nadomestne zasaditve obvodne zarasti in dodatne zasaditve drevnine, s ciljem, da se zmanjša vidna izpostavljenost pregrade. Če bodo nadaljnje hidrološke analize pokazale možnost izvedbe več manjših zadrževalnikov z enakim učinkom ali drugih ukrepov, se načrtovana ureditev prilagodi konkretnim razmeram, tako da bo sprememba krajinskih značilnosti čim manj moteča. Območje se ureja z občinskim podrobnim prostorskim načrtom.

OPR_17/19 Za zmanjšanje poplavne ogroženosti Brusnic se na Šumečem potoku uredi suhi zadrževalnik s stalnim iztokom v količini ca 10-letnih visokih vod in z varnostnim prelivom za primer katastrofalnih voda. Zgradi se pregrada okvirne višine 9 m, s koristnim volumnom cca 65.800m³, tako da je zajezev na 100-letni visoki vodi in z upoštevanjem varnosti objekta na Q10.000. Na območju pregrade ter na območju vtoka in iztoka se potok preuredi. Zagotovi se čim manjša dolžina regulacije ter zaprtega profila potoka, v katerem se predvidijo ureditve za prehajanje vodnega življa in drugih živalskih vrst. Uredijo se tudi dodatni jarki za odvodnjo vode v potok. Vodna in zračna stran pregrade se izvedeta z vmesnimi bermami ter humusirata in zatravita. Pri načrtovanju pregrade se predvidi prestavitev lokalne ceste Velike Brusnice – Gabrje v okvirni dolžini 350 m. Ob vseh posegih se zagotovijo nadomestne zasaditve obvodne zarasti in dodatne zasaditve drevnine, tako da se zmanjša vidna izpostavljenost pregrade. Območje se ureja z občinskim podrobnim prostorskim načrtom.

OPR_17/20 Za zmanjšanje poplavne ogroženosti Brusnic se na Šumečem potoku uredi suhi zadrževalnik s stalnim iztokom v količini ca 10-letnih visokih vod in z varnostnim prelivom za primer katastrofalnih voda. Zgradi se pregrada okvirne višine 8,60 m in s koristnim volumnom cca 61.500 m³, tako da je zajezev na 100-letni visoki vodi in z upoštevanjem varnosti objekta na Q10.000. Na območju pregrade ter na območju vtoka in iztoka se potok preuredi. Zagotovi se čim manjša dolžina regulacije ter zaprtega profila potoka, v katerem se predvidijo ureditve za prehajanje vodnega življa in drugih živalskih vrst. Uredijo se tudi dodatni jarki za odvodnjo vode v

potok. Vodna in zračna stran pregrade se izvedeta z vmesnimi bermami ter humusirata in zatravita.. Pri načrtovanju pregrade se predvidi prestavitev lokalne ceste Velike Brusnice – Gabrje v dolžini 187m in lokalne ceste v dolžini 95m. Ob vseh posegih se zagotovijo nadomestne zasaditve obvodne zarasti in dodatne zasaditve drevnine, tako da se zmanjša vidna izpostavljenost pregrade. Območje se ureja z občinskim podrobnim prostorskim načrtom..

Ob pripravi zadnjih SD za OLN Brusnice se je izkazalo, da so Brusnice poplavno zelo ogrožene. V izdelavi je projektna dokumentacija. Predvidena je gradnja treh zadrževalnikov. En zadrževalnik se bo gradil na Vrtaškem potoku, ki je naravna vrednota lokalnega pomena. Brez poseganja v območje potoka poplavna zaščita Brusnic ni izvedljiva, ker ima potok obsežno zaledje. Dva zadrževalnika pa sta predvidena na Šumečem potoku.

Na območju Brusnic so pred vstopom v naselje omočene travniške površine v času večjih nalivov (predvsem na območju Šumečega potoka). Šumeči potok, kjer sta predvidena dva zadrževalnika, ni več evidentiran kot naravna vrednota, Vrtaški potok, kjer je predviden poseg, pa je opredeljen kot naravna vrednota (NV Vrtaški potok ID 8274). Skozi samo naselje, v obcestnem prostoru pa je potok predlagan za izbris iz Pravilnika naravnih vrednot. Vrtaški potok je lokalni hudourni potok s povirjem v Gorjancih, desni pritok Brusničice v Velikih Brusnicah - hidrološka in ekosistemska naravna vrednota.

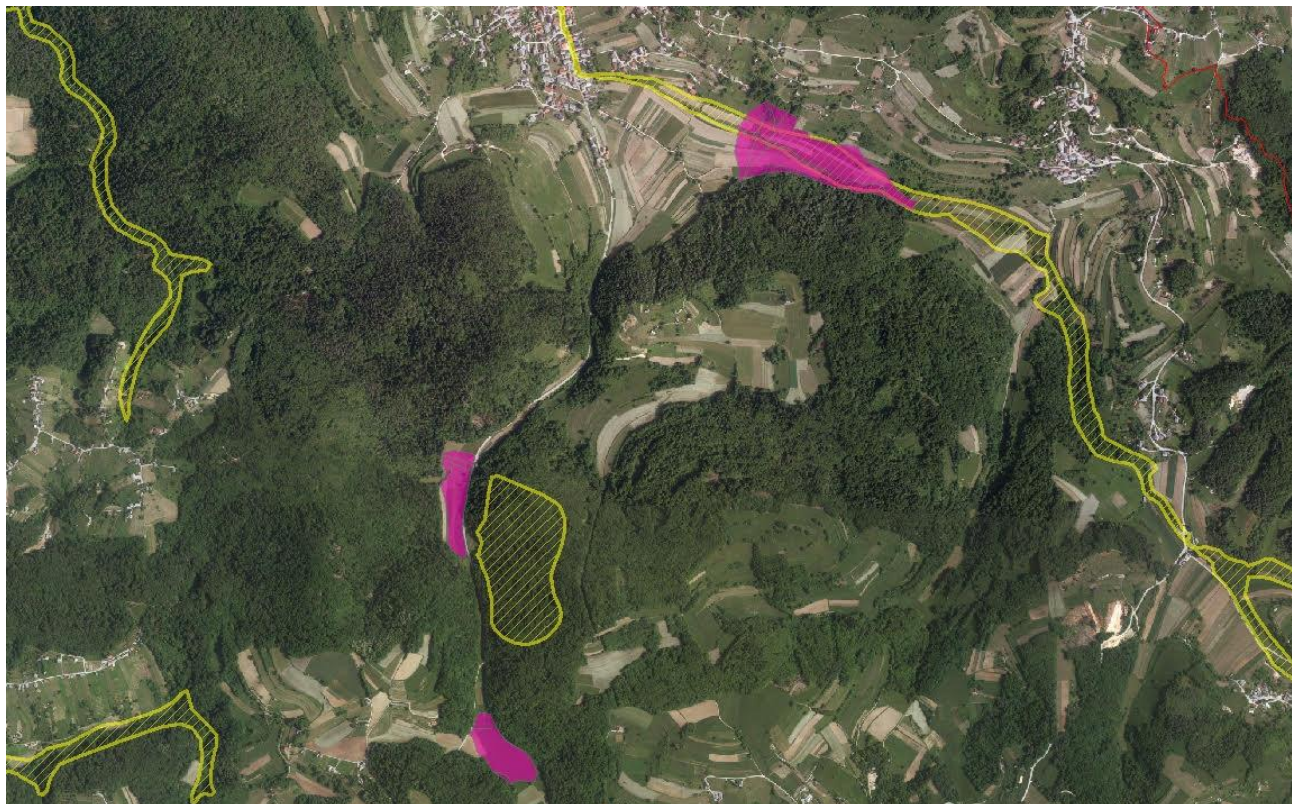
Predvideni zadrževalniki so projektirani kot suhi zadrževalniki, kar pomeni da je voda na območju zadrževanja prisotna le v primeru, ko je dotok vode večji, kot je iztok iz zadrževalnika. Tako se na območju predvidenem za zadrževanje ohranja obstoječa raba prostora (kmetijska) in hidrodinamika vodotoka.

Pri izgradnji zadrževalnika Vrtaški potok bo prišlo do posega v naravno vrednoto. Na območju, kjer so predvidene ureditve, bo prišlo do trajne spremembe morfologije vodotoka. S tem povezano pa lahko pričakujemo spremembe lastnosti naravne vrednote zaradi spremembe abiotских dejavnikov. Okrnjene bodo hidrološke in geomorfološke prvine naravnega pojava, porušeni bodo hidromorfološki procesi in spremenjene bodo vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote. V kolikor upoštevamo maksimalen možen predviden poseg, to pomeni približno 300 m območje (100 m na območju pregrade ter 100 m gorvodno oziroma dolvodno od zadrževalnika). Območje posega predstavlja približno 5 % območja naravne vrednote. Velja opozoriti, da bo z optimizacijo ter nadaljnjim projektiranjem to območje verjetno manjše, pri presoji pa upoštevamo največjo možno ureditev.

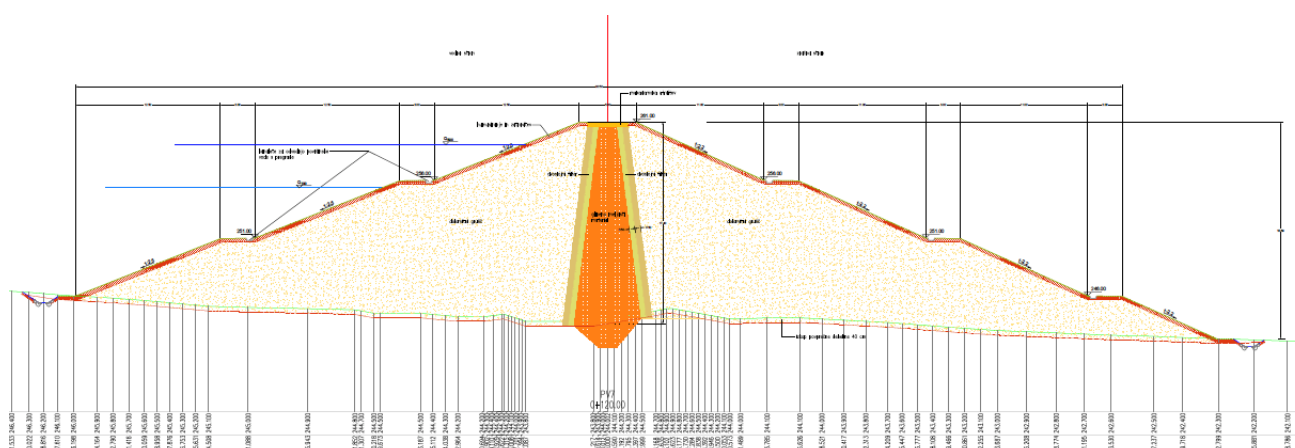
Pri projektiranju zadrževalnika je pomembno, da se predvidijo rešitve, ki bodo v najmanjši možni meri prizadele naravno vrednoto. V odloku je že predvideno, da se zadrževalnik načrtuje tako, da je čim manjša dolžina regulacije vodotoka, kakor tudi dolžina zaprtega profila za zagotavljanje čim večje presvetljenosti. Poleg navedenega predlagamo, da se pri urejanju nasipa in njegove krone preveri možnost izvedbe suhega travišča ali drugega naravovarstveno pomembnega habitatnega tipa. Ob vzpostavitvi ponovne vegetacije se uporabi avtohtona vegetacija ter izvedejo ukrepi za preprečitev vnosa tujerodnih vrst na območje posega. Glede na dejstvo, da bo prišlo do trajnega uničenja dela naravne vrednote v dolžini približno 300 m, naj se v nadaljnjih fazah pridobivanja dovoljen oziroma soglasij (CPVO za OPPN, Presoja vplivov na okolje) predvidijo izravnalni oziroma kompenzacijski ukrepi z namenom izravnave negativnih učinkov projekta na naravno vrednoto. Vsi predlagani ukrepi se optimizirajo pri nadaljnjem projektiranju in presojanju.

V sklopu umeščanja zadrževalnikov v prostor alternative niso bile predvidene. Iz prostorskih možnosti ter najmanjših možnih posegov v naravno vrednoto izhaja, da je najbolje postaviti en zadrževalnik (ne več manjših) ter da se nasip umešča čim bližje naselju, da se v čim večji meri ohranja naravna dinamika vodotoka. Na celem odseku skozi Brusnice je obstoječa pozidava praktično do struge, zato tam ni možna razširitev struge.

Slika 20 Prikaz umestitve zadrževalnikov v prostor z območjem naravnih vrednot

Slika 21 Shematski prikaz prečnega prereza pregrade zadrževalnika

9.3.2.2 Ohranjanje ugodnega stanja vrst, habitatnih tipov in habitatov na območjih varovanja

Območje Natura 2000

Obravnavane spremembe in dopolnitve SD2 OPN MONM bodo imele vpliv na naslednja Natura območja v občini Novo mesto:

Koda območja	Status območja	Ime območja	Ocena iz izvedene presoje
SI3000049	POO	Temenica	Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na natura območje POO Temenica nebitven z oceno C .
SI3000052	POO	Kotarjeva prepadna	Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na natura območje POO Temenica nebitven z oceno C .
SI3000187	POO	Petanjska jama	Vsi vplivi bodo ostali na ravni obstoječih in jih ne presojamo.
SI3000188	POO	Ajdovska planota	Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na natura območje POO Temenica nebitven z oceno C .
SI3000267	POO	Gorjanci - Radoha	Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na natura območje POO Temenica nebitven z oceno C .
SI3000338	POO	Krka s pritoki	Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na natura območje POO Temenica nebitven z oceno C .
SI5000012	POV	Krakovski gozd – Šentjernejsko polje	Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na natura območje POO Temenica nebitven z oceno C .
SI5000029	POV	Gluha loza	Vsi vplivi bodo ostali na ravni obstoječih in jih ne presojamo.

Presoja sprememb na natura 2000 območja je narejena v Dodatku, ki je sestavni del poročila. Ocena iz presoje je:

Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na natura območja nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov z oceno **C**.

V obravnavanem okoljskem poročilu povzemamo omilitvene ukrepe, ki izhajajo iz navedene presoje in sicer v poglavju 8.3.7.

Zavarovana območja

Obravnavane spremembe in dopolnitve SD2 OPN MONM bodo imele vpliv na naslednja zavarovana območja v občini Novo mesto:

- Spomenik oblikovane narave Grajski park Grm
- Spomenik oblikovane narave Kettejev drevored
- Naravni spomenik Kotarjeva prepadna
- Naravni spomenik Lipe na Trški gori
- Naravni spomenik Luknja
- Naravni spomenik Reka Temenica

Presoja sprememb na zavarovana območja je narejane v Dodatku, ki je sestavni del poročila. Ocena iz presoje je:

Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na zavarovana območja nebitven ob upoštevanju omilitvenih ukrepov z oceno **C**.

V obravnavanem okoljskem poročilu povzemamo omilitvene ukrepe, ki izhajajo iz navedene presoje in sicer v poglavju 8.3.7.

Ekološko pomembne območja (EPO)

EPO 65100 KRKA REKA

Območje je osrednji dolenski odvodnik s kraškimi izviri, lehnjakovimi pragovi, rečno sotesko in poplavno ravnico. Na obravnavanem območje je več sprememb rabe prostora, ki so v manjšem obsegu in na obravnavano območje nimajo vpliva.

INFRASTRUKTURNI VODI

Preko območja je predviden potek infrastrukturnih vodov kanalizacije in plinovoda. Kanalizacija Šempeter – Dolenja vas, kanalizacija Otočec, Prenosni plinovod P (P) Kuzarjev Kal, Hudo, Gor. Kamence, Bajnof Lešnica, Žihovo selo, Gumberk, ..., prenosni plinovod P (P) Lešnica, Smolenja vas, mali Slatnik, ... Kanalizacija Mačkovec – vas Krka, Kanalizacija Ločna (tovarna Krka) Kanalizacija Srebrniče – Češča vas. Na EPO bi lahko imel vpliv gradnja kanalizacijska in plinovodnega sistema, na mestih, kjer je predvideno prečenje reke Krke. Dno reke je močno strukturirano in ga prekrivajo lehnjakovi pragovi. Prečenje reke Krke mora potekati tako, da se teh lehnjakovih pragov ne bo prizadelo. Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2. Rešitev povzema naravovarstveno usklajeno rešitev iz postopka priprave veljavnega LN za kanalizacijo in se ne spreminja. V konkretnem primeru bi sicer spreminjanje v smeri zahtev iz prvega mnenja pomenilo vodenje dveh ločenih cevovodov (enega za priključevanje gradu in drugega za vodenje javnega kolektorja, ki oskrbuje širše območje) prek struge relke Krke in otoka, kar je načeloma manj sprejemljivo. Poleg tega vodenje kanalizacijskega omrežja prek mostu tehnično ni izvedljivo (nihanje lesenega mostu) in bi povzročilo tudi negativne vplive na kulturno dediščino

OTO_16 OPPN

V veljavnem OPPN za jedro naselja Otočec je območje sestavni del ureditvene enote z oznako UE11 – rekreacijsko območje ob reki Krki. Za območje UE 59. člen OPPN omejuje dopustne dejavnosti, dopustne objekte in določa posebne pogoje. Predvideno je, da se naselje ureja z OPPN. V smernicah so podani omilitveni ukrepi, ki so v SD2 OPN upoštevani. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

EPO 62200 AJDOVSKA PLANOTA

Ajdovska planota je zakrasela in reliefno razgibana planota med vzhodnim obrobjem Suhe krajine in dolino reke Krke, severno od Straže. Prostrano gozdno območje s prevladujočimi bukovimi sestoji je habitat rjavega medveda ter netopirjev (veliki podkovnjak, mali podkovnjak, vejicati netopir, navadni netopir). Kraške jame na planoti (Velika in Mala Prepadna) so habitat jamskih hroščev (npr. drobnovratnik). Pod kraško planoto se pretakajo tudi podzemski tokovi Žibrščice in Temenice z izvirom v Luknji, ki je pomemben zaradi človeške ribice in druge jamske vodne favne.

PRE_9 (Luknja)

Območje znotraj zatrepne doline Luknja, kjer je delno že speljana pešpot in v prostor umeščena ribogojnica in elektrarna. Ohranjanje obstoječega stanja na terenu.

OPR_2 (EPO Ajdovska planota in Temenica)

Območje se prekriva z Natura območjem. V Dodatku so vplivi podrobne in jih na tem mestu ne navajamo. V nadaljevanju navajamo samo omilitveni ukrepe za obravnavano območje.

Zaradi posegov v gozd in njegove krčitve, je izredno pomembno, da se pravilno izvede in uredi gozdni rob, ki bo nadomestil izgubo oziroma predstavitev v prehranjevalnem in preletnem elementu habitata. Predlagamo omilitveni ukrep, da se gozdni rob uredi na način, da je rob presvetljen, v njem pa se ohranjajo grmišča in mejice ter avtohtona zelna vegetacija.

ZRSVN v svojih smernicah za obravnavano območje predlaga, da se na območju pobude 06796 krčitev gozda ne izvede. Po presoji ugotovljamo, da se poseg, glede na že izdano odločbo, lahko izvede, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki so navedeni v Dodatku.

V smernicah ZRSVN je bila tudi izpostavljena ureditev PRE_9, kjer gre prav tako za usklajitev rabe prostora z dejanskim stanjem v prostoru. Gre za območje znotraj zatrepne doline Luknja, kjer je delno že speljana pešpot in v prostor umeščena ribogojnica in elektrarna. V smernicah je podan ukrep, da se ohranja obstoječe stanje na terenu, kar je upoštevano tudi v odloku.

EPO 62300 TEMENICA

Reka Temenica je ena najbolj znanih dolenskih ponikalnic, ki do izliva v Krko dvakrat ponikne. Območje obsega celoten tok od izvira v Zasavskem hribovju do izliva v Krko z vmesnim fosilnimi strugami in podzemnimi tokovi. V spodnjem toku so v območje vključena tudi mokrišča ob letališki stezi in opuščeni glinokopi nekdanje opekarne Zalog. Reko označuje majhen strmec, zmeandrirana struga, širša poplavna ravnica, zemljene brežine in velika pestrost vodnih habitatov, kar še zlasti velja za izvirna odseka v Zijalu in Luknji ter Zaloško kotlino. Temenica je življenjski prostor pestre vodne favne nevretenčarjev, dvoživk in rib, podzemski odseki pa jamske vodne favne na čelu s človeško ribico, mokrišča ob spodnjem toku pa so habitat močvirske sklednice, dvoživk, ptic, vidre in bobra.

NPR_8 in NPR_4

V času izvajanja ureditev dostopa do vode lahko pride do morebitne spremembe morfologije dna reke na lokaciji poseganja. Ureditev je predvidena v peščeni izvedbi in s peščenim dnom. Pri nasipavanju terena lahko pride do kratkotrajnega vnosa peska v vodotok, ki lahko povzroči lokalno kaljenje vode. Vpliv ocenjujemo kot kratkotrajen in lokalno omejen. V času obratovanja pa je pomembno, da ne pride do spiranja peska ob visokih vodah na travnike in v reko, zato predlagamo, da se parkirišče izvede na način, da do teh dogodkov ne pride.

Predlagamo omilitvene ukrepe, ki izhajajo iz strokovnega mnenja ZRSVN za ureditev območja Temenice za sprehajalce in uporabnike porečja reke, k.o. Prečna in Gorenja Straža, Mestna Občina Novo mesto, št. 6-II-187/2-O-17/AŠP, 18.05.2017 in sicer:

- V neposredni bližini vstopa v reko naj se ohranja obstoječa obrežna zarast na brežini reke Temenice in nadaljnjih sečenj vegetacije se naj na brežini ne izvaja;
- Parkirišče v peščeni izvedbi naj se izvede na način, da visoke vode reke Temenice ne bodo odnašale (spirale) peščenega materiala na travnike in v reko;
- Parkirišče naj se proti reki omeji in zasadi z avtohtono in lokalno značilno grmovno vegetacijo;
- Vstop v reko za čolne naj se ohranja le kot peš vstop/dostop;

EPO 61400 GORJANCI

Hribovito območje na JV delu Slovenije, razteza se ob meji s Hrvaško od doline Črmošnjic do doline Bregane z najvišjim Trdinovim vrhom (1181 m nv). V matični podlagi se izmenjujeta dolomit in apnenec, mestoma so primešani tudi laporji. V hribovju so številni izviri, ki napajajo vodnate potoke, vrezane v globlje doline (Klamfer, Pendičevka, Kobila, Sušica). Večino območja preraščajo ilirski bukovi gozdovi, na prisojnih pobočjih ter na razgibanem prehodu Gorjancev v belokranjski kraški ravniki pa so se ohranile košenice s suhimi travniki in rastišči kukavičevk. Pomembna so tudi redka rastišča hrvaškega klinčka, panonske detelje, kranjskega šebenika in lepega čeveljca. Prostrano območje je habitat velikih zveri (rjavi medved, navadni ris), ptic (belohrbti detel in koconogi čuk), netopirjev (širokouhi in veliki navadni netopir), saproksilnih hroščev (bukov in alpski kozliček), potoki so habitat navadnega koščaka in velikega studenčarja, na bolj odprte predele pa so vezani metulji (veliki frfotavček, črtasti medvedek).

Območje v pretežnem delu sovпада z Natura območjem Gorjanci – Radoha. Vplivi SD2OPN MONM so v Dodatku presojani, v OP pa povzemamo omilitvene ukrepe za naslednje enote urejanja:

OPR_17 Jugorje – parkirišče, OPR_17 Jugorje – obstoječe parkirišče, DOL_12 (Dolž) – , da se ob parkirišču uredijo koši za ločeno zbiranje odpadkov z urejenim odvozom le teh.

Parkirne površine je potrebno izvesti na način, da se čim manj posega v gozdni rob.

Zagotoviti je potrebno dovolj veliko število ustrezno urejenih parkirnih površin in prepove parkiranje izven urejenih parkirnih mest.

IGL_4 Fabrika - pred poseganjem v obstoječe objekte je potrebno preveriti prisotnost navadnega netopirja in v primeru najdbe o tem obvestiti ZRSVN, ki bo predpisal nadaljnje ukrepe pri prenovi objektov. Na območju se uredijo ekološki otoki za zbiranje smeti, ki so prilagojeni sobivanju z medvedom (zabojniki zaščiteni s pokrovi, ki so medvedu nedostopni) in poskrbeti za redno odvoz odpadkov.

Prav tako je na območju, ki je namenjeno taborjenju (šotorišče) potrebno postaviti prilagojene in zaščitene zabojnike za shranjevanje hrane in drugih stvari, ki bi lahko privabile medveda v bližino. Na območju je potrebno postaviti informativno tablo z navodili obnašanja na območju življenjskega prostora medveda in risa. Za ohranitev prehranjevalnega habitata črtastega medvedka se območje vzhodno od ceste nameni predvsem za taborjenje oziroma šotorenje in montažnim mobilnim hiškam. Območje se uredi na način, da se ohrani otočke z grmovnicami. V primeru postavitve razsvetljave je potrebno uporabiti svetila, ki ne oddajajo svetlobe v UV spektru.

GAB_21 (Krvavi kamen). Na območju se uredijo ekološki otoki za zbiranje smeti, ki so prilagojeni sobivanju z medvedom (zabojniki zaščiteni s pokrovi, ki so medvedu nedostopni) in poskrbeti za redno odvoz odpadkov.

Na območju je potrebno postaviti informativno tablo z navodili obnašanja na območju življenjskega prostora medveda in risa.

OPR_17 (Gorjanci Rute), OPR_17 (Trdinov vrh). zbiranje odpadkov z urejenim odvozom le teh. Parkirne površine je potrebno izvesti na način, da se čim manj posega v gozdni rob. Zagotoviti je potrebno dovolj veliko število ustrezno urejenih parkirnih površin in prepove parkiranje izven urejenih parkirnih mest.

Na obravnavanem območju sta tudi dve košenici, kjer se spreminja namenska raba iz Gg v K2 (Gorjanci /Rute in Trdinov vrh). V sklopu projekta »Life to grasslands« je bil izkrcen del košenice v zaraščanju s ciljem izboljšanja stanja suhih travšč na Gorjancih, v skladu s strokovnim mnenjem ZRSVN. Območje ostaja brez drugih ureditev. Konkretna varstvena usmeritve niso potrebne, pobuda je z naravovarstvenega stališča usklajena.

MIH_1 - Gre za ureditve ob kapelici, kjer se lahko oblikuje jedro vasi. Z zapolnitvami na jugu se oblikujeta južni rob in vstop v vas. Območje je del manjšega zaselka, ker gre za manjšo površino, ki se navezuje oz. je del naselja, je ureditev sprejemljiva in dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni

MIH_2 - Na območju kmetijskih zemljišč je dovoljena postavitve pomožnih kmetijskogozdarskih objektov na kmetijskih zemljiščih. Spremembe, ki so predvidene z odlokom so sprejemljive in dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

VIN_4 (Vahta), Območje je delno že urejeno v turistične namene. Na območju so postavljeni začasni bivalni objekti - glamping in postajališče za avtodome ter oskrbni objekt. Spremembe namenske rabe in nove ureditve se izvajajo skladno s strokovnim mnenjem ZSRVN OE Novo mesto št. 6-11-62/2-0-19/MS z dne 01.02.2019, v katerem je bilo zaključeno: parceli št. 1000/22 in 1000/26, k.o. Vinja vas se opredelita kot zelene površine, gradnja se dopušča na par. št. 1000/24 in 1000/25, k.o. Vinja vas. Zahteve so upoštevane v odloku o SD OPN 2 in dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

LAZ_3 Na območju kmetijskih zemljišč je možna postavitve pomožnih kmetijskogozdarskih objektov na kmetijskih zemljiščih. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

OPR_12 (Podgrad pristava) Krčitev gozda je predvidena na skrajnem robnem delu varovanega območja. Predvidena sprememba je sprejemljiva. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na ekološko pomembna območja nebiten ob upoštevanju omilitvenih ukrepov z oceno C.

Naravne vrednote

Največji delež posegov predstavljajo tehnični popravki in uskladitve z dejanskim stanjem v prostoru (določena dejanska raba v prostoru), sprememba načina urejanja ter vključitve v druge EUP. Nekaj je sprememb rabe iz osnovne rabe v stavbna zemljišča. Nekaj sprememb je predvidenih tudi za vračanje nazaj v primarno rabo..

SD 2 OPN MONM vpivajo na naslednje naravne vrednote:

Tabela 47 Pregled vplivov na naravne vrednote

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
NV 8163 BRŠLJINSKI POTOK Levi pritok Krke z razgibanim potekom struge severno od Novega mesta Zvrst HIDR, EKOS Pomen lokalni	DAV_4 00954 (hiša ob potoku)	Ohranja naj se obstoječi stavbni font znotraj območja naravne vrednote; Drugi gradnji in ureditvi naj se na območju ne izvajajo; Ohranja se obstoječe stanje vodotoka; Usmeritve so v odloku upoštevane, dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva
	NBŠ_26 OPPN	Obstoječe območje Trgovskega centra. Ohranja naj se obstoječa namenska raba znotraj območja naravne vrednote V SD OPN2 je zahteva upoštevana, prikaz namenske rabe je popravljen. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva
	Prenosni plinovod P (P) Kuzarjev Kal, Hudo, Gor. Kamence, Bajnof Lešnica, Žihovo selo, Gumberk,...	Traso voda naj se prednostno umešča ob obstoječe infrastrukturne elemente/koridorje (ceste, daljnovode,...); Prečkanje vodotoka naj se izvede s podvrtanjem reke Krke in pritokov; Lokacije začasnih deponij odkopanega materiala naj se določi že v fazi načrtovanja trase plinovoda, izven območij habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; poseg naj se izvede izven obdobja razmnoževanja prisotnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; Ob poseganju v gozdno vegetacijo naj se omogoči vzpostavitev gozdnega roba, trasa pa zaseje z avtohtonimi travnimi vrstami; Pri vzdrževanju trase naj se odstranjuje invazivne vrste rastlin;

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		Predvidena ureditev je ob upoštevanju omilitvenih ukrepov sprejemljiva.
NV 1179 TRŠKA GORA – LIPE Skupina lip pri cerkvi sv. Marije na Trški Gori, med njimi najdebelejše na Dolenjskem Zvrst DREV Pomen državni	VIN_13 (legalizacija zidanice)	Pobuda sega v robni del zavarovanega območja, a je odmaknjena iz njenega ključnega dela, rastišča lip; Ureditev ne vpliva na naravno vrednoto
NV 128V KRKA Osrednji dolenski vodotok, desni pritok Save Zvrst HIDR, GEOMORF, (GEOMORFP), (GEOL), (ZOO) Pomen državni	LEŠ_1 02513 (obstoječi mlin)	Na lokaciji opuščenega mlina se bo zgradila mala hidroelektrarna. Gre za potencialno lokacijo, ki lahko izkoristi obnovljivi vir energije. Hidroelektrarna se umešča na že obstoječe ureditve in novih posegov na naravno vrednoto ni predvidenih. Za ohranjanje naravne vrednote se upoštevajo ukrepi, ki so že predvideni v dodatku. Dodatni ukrepi niso potrebni. Ppri dimenzioniranju mHE je potrebno upoštevati naslednje omilitvene ukrepe: - umeščanje MHE je možno le od zagotavljanju ekološko sprejemljivega pretoka reke Krke - da se zagotavlja ohranjanje kvalifikacijskih vrst in HT na območju Natura 2000; - da so posegi načrtovani na način, da se zagotavlja ohranjanje vodnih in na vodo vezanih organizmov ter ohranja ali poveča njihova vrstna pestrost in številčnost; - da se zagotavlja ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih vrst in prednostnih HT na ožjem in širšem območju posega; da se zagotovi prehodnost in povezanost vodotokov za vodne organizme; - da se v čim večji možni meri ohranja dinamika reke, prodonosnost oziroma odlaganje sedimenta; - da se prepreči pojav ali pospeševanje procesov, ki jih je treba naknadno sanirati (kot na primer dolvodno poglabljanje struge zaradi spremenjene prodonosnosti); - da se ohranja obrežna zarast v čim večji možni meri; - da se ohranja naravne ekosistemske značilnosti pritokov in njihova naravna struktura; - da se fizikalno kemijskih parametrov (kot so vsebnost hranilnih snovi, temperatura vode, hitrost vodnega toka, nasičenost s kisikom), pomembnih za obstoj zavarovanih vrst ne slabša; - da se dela izvajajo na način, da ne vplivajo na stanje vrst (termske in prostorske prilagoditve, uporaba ustreznih materialov in tehnik). Predvidena ureditev je ob upoštevanju omilitvenih ukrepov sprejemljiva
	OTO_16 OPPN (parkirišče pri pokopališču)	Gre za robni del naravne vrednote visoko nad brežino reke. Območje je v naravi parkirišče ob pokopališču. - Ohranja naj se zelena bariera proti reki Krki Predvidena ureditev je ob upoštevanju omilitvenih ukrepov sprejemljiva
	OTO_16 OPPN	Območje naj ostaja v travni izvedbi z vegetacijo na brežini reke in brez stalih ureditev. V poletni sezoni lahko služi kot »vaško kopališče«. Na območju se lahko uredi dostop do vode s privezom za čolne (v pontonski izvedbi), brez večjih posegov v brežino in dno struge; Obvezno je ohranjanje in vzdrževanje obstoječe obrežne vegetacije; v primerih dopustnih novih posegov in ob vzdrževanju se odstranjeno vegetacijo nadomesti z novo, z uporabo avtohtonih vrst. V območju je dopustno urejanje zelenih in

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		rekreacijskih površin ob reki Krki. Površine se urejajo tako, da ostajajo v travni izvedbi z vegetacijo na brežini reke in brez stalih ureditev. V poletni sezoni lahko služi kot »vaško kopališče«. Na območju se lahko uredi dostop do vode s privezom za čolne (v pontonski izvedbi), in ni predvideno kot vstopno-izstopno mesto. Območje je v naravi poplavni travnik, ki je v času visokih vod poplavljen vse do edine stanovanjske hiše ob robu območja. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Sprememba je sprejemljiva.
	NMJ_11 OPPN Pobuda 00798 (brv, kolesarska pot Loka – Kandija) mnenje ZRSVN 8.11.2019	Območje je delno predvideno za urejanje/umeščanje brvi Loka-Kandija. V odloku o SD OPN 2 je navedeno, da se pri tem se upoštevajo omejitve za varstvo narave (prilagojena način in čas izvajanja posegov) in da je za posege na območje varstva narave treba pridobiti soglasje službe, pristojne za varstvo narave. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Sprememba je sprejemljiva. Konkretna varstvena usmeritev za območje niso potrebne Predvidena ureditev je sprejemljiva
	NMS_10 (visoko na terasi brežine, kjer je že objekt v naselju Krka)	Gradnja v robnem delu NV naj sledi liniji obstoječe pozidave in se umika od roba terase Ureditev je predvidena visoko na terasi brežine reke v naselju Krka, kjer je na meji parcele že zgrajen objekt. Morebitna gradnja v robnem delu naravne vrednote naj sledi liniji obstoječe pozidave in naj se jo v kar največji meri umika od roba terase/police nad Krko. Usmeritev je v odloku upoštevana, dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva
	Kanalizacija Šempeter – Dolenja vas	Na mestih, kjer je predvideno prečenje reke, je potrebno preveriti možnost prehoda pod mostno konstrukcijo (most v Šempetru) in preveriti morfologijo struge reke Krke in na podlagi preverbe določiti najprimernejši način prečenja (podvrtavanje ali položitev cevovoda po dnu reke). Predvidena ureditev je sprejemljiva ob upoštevanju omilitvenih ukrepov
	Kanalizacija Otočec	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: »Cevovod za odpadno vodo naj se vodi ločeno iz območja Gradu Otočec in ločeno iz območja kampa; Iz grada naj se vod vodi, če je to mogoče po mostni konstrukciji preko reke, iz območja kampa pa ob dostopni cesti preko obeh mostnih konstrukcij. S takim načinom izvedbe bo možno zagotavljati območje grajskega parka in

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		koreninski sistem starih dreves in izjemne strukture v reki, kot so lehnjakovi talni pragovi; Poseg in opravljanje dejavnosti se prilagodi življenjskemu ciklu živali in rastlin tako, da se dela izvaja po 1. avgustu do konca meseca februarja, da ne bodo motene razmnoževalne aktivnosti, vzreja mladičev in prezimovanje ogroženih vrst, rastlinam pa bo omogočeno semenenje, naravno zasajanje in druge oblike razmnoževanja;" Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2. Rešitev povzema naravovarstveno usklajeno rešitev iz postopka priprave veljavnega LN za kanalizacijo in se ne spreminja. V konkretnem primeru bi sicer spreminjanje v smeri zahtev iz prvega mnenja pomenilo vodenje dveh ločenih cevovodov (enega za priključevanje gradu in drugega za vodenje javnega kolektorja, ki oskrbuje širše območje) prek struge relke Krke in otoka, kar je načeloma manj sprejemljivo. Poleg tega vodenje kanalizacijskega omrežja prek mostu tehnično ni izvedljivo (nihanje lesenega mostu) in bi povzročilo tudi negativne vplive na kulturno dediščino. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
	Prenosni plinovod P (P) Kuzarjev Kal, Hudo, Gor. Kamence, Bajnof Lešnica, Žihovo selo, Gumberk,...	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: - Traso voda naj se prednostno umešča ob obstoječe infrastrukturne elemente/koridorje (ceste, daljnovode,...); - Prečkanje vodotokov naj se izvede s podvrtavanjem reke Krke in pritokov; - Lokacije začasnih deponij odkopanega materiala naj se določi že v fazi načrtovanja trase plinovoda, izven območij habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; - poseg naj se izvede izven obdobja razmnoževanja prisotnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; - Ob poseganju v gozdno vegetacijo naj se omogoči vzpostavitev gozdnega roba, trasa pa zaseje z avtohtonimi travnimi vrstami; - Pri vzdrževanju trase naj se odstranjuje invazivne vrste rastlin; Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
	Prenosni plinovod P (P)Lešnica, Smolenja vas, mali Slatnik,....	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: -Pri projektiranju plinovoda naj se preveri možnost umeščanja ob obstoječe infrastrukturne elemente/koridorje (ceste, daljnovode,...); - Prečkanje vodotokov naj se izvede s podvrtavanjem reke Krke in pritokov -Lokacije začasnih deponij odkopanega materiala naj se določi že v fazi načrtovanja trase plinovoda, izven območij habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; -poseg naj se izvede izven obdobja razmnoževanja prisotnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; -Ob poseganju v gozdno vegetacijo naj se omogoči vzpostavitev gozdnega roba, trasa pa zaseje z avtohtonimi travnimi vrstami; -Pri vzdrževanju trase naj se odstranjuje invazivne vrste rastlin;

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
	Kanalizacija Mačkovec – vas Krka Kanalizacija Ločna (tovarna Krka) Kanalizacija Srebrniče – Češča vas	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: -Prečkanje reke naj se izvede s podvrtavanjem struge vodotoka ali vpenjanjem cevovoda na novo mostno konstrukcijo v sklopu izgradnje obvoznice (FID 83); -Poseg in opravljanje dejavnosti se prilagodi življenjskemu ciklu živali in rastlin tako, da se dela izvaja po 1. avgustu do konca meseca februarja, da ne bodo motene razmnoževalne aktivnosti, vzreja mladičev in prezimovanje ogroženih vrst, rastlinam pa bo omogočeno semenenje, naravno zasajanje in druge oblike razmnoževanja; Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Predvidena ureditev je sprejemljiva. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.
NV 8482 DOBOVSKI POTOK Krajši levi pritok Krke pri Gorenjem Kronovem Zvrst HIDR, EKOS Pomen lokalni	GKN_3 (priključitev zemljišč k ZS rabi)	Gre za minimalne površine, ki se jih priključuje k obstoječi rabi; Omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva
NV 844 LUKNJA Zatrejna dolina z izviro Temenice ZvrstGEOMORF, HIDR, EKOS Pomen državni	PRE_9 (Luknja)	Območje znotraj zatrepne doline Luknja, kjer je delno že speljana pešpot in v prostor umeščena ribogojnica in elektrarna. S SD OPN gre za uskladitev stanja v prostoru. Ohranja se obstoječe stanje na terenu, kar je v odloku upoštevano. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni, predvidena ureditev je sprejemljiva
NV 8600 TEMENICA – PREČENSKA KOTLINA Reka s poplavno ravnico od izvira v Luknji do izliva v Krko Zvrst HIDR, EKOS Pomen državni	NPR_8 00891 (obstoječi dostop do vode – nekoč napajališče)	Predlagamo omilitvene ukrepe, ki izhajajo iz strokovnega mnenja ZRSVN za ureditev območja Temenice za sprehajalce in uporabnike porečja reke, k.o. Prečna in Gorenja Straža, Mestna Občina Novo mesto, št. 6-II-187/2-O-17/AŠP, 18.05.2017in sicer: - V neposredni bližini vstopa v reko naj se ohranja obstoječa obrežna zarast na brežini reke Temenice in nadaljnjih sečenj vegetacije se naj na brežini ne izvaja; - Parkirišče v peščeni izvedbi naj se izvede na način, da visoke vode reke Temenice ne bodo odnašale (spirale) peščenega materiala na travnike in v reko; - Parkirišče naj se proti reki omeji in zasadi z avtohtono in lokalno značilno grmovno vegetacijo; - Vstop v reko za čolne naj se ohranja le kot peš vstop/dostop;

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		- Postavitev informacijske table ob vstopu v reko v Prečni naj se postavi na parkirišču, a izven 5 m pasa od roba brežine reke, na način, da ne bo vizualno izpostavljena; - Mikro lokacija informativne table pri BTC-ju oz. pri mlaki naj se določi glede na lokacijo postavitve opazovalnice ob mlaki; - Gradbeni in morebitni odpadni gradbeni material za izvedbo parkirišča naj se v času izvedbe del dovaža in odvaža sproti. Deponira naj se ga izven ključnega dela naravne vrednote, (izven 10 m pasu reke) ter izven območja poplavnih vod, da bo preprečeno spiranje materiala v reko; - Po končanih delih se območje posega znotraj naravne vrednote utrdi in zatravi; Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). V odloku o SD OPN 2 je navedeno, da se upoštevajo omejitve za varstvo narave (prilagojena način in čas izvajanja posegov) in da je za posege na območje varstva narave treba pridobiti soglasje službe, pristojne za varstvo narave. Predvidena ureditev je sprejemljiva. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.
	NPR_4 06720 (izvedba parkirišča ob kopališču)	Iz mnenja ZRSVN za ureditev območja Temenice za sprehajalce in uporabnike porečja reke, k.o. prečna, G.Straža, MONM, 18.5.2017 izhajajo naslednji omilitveni ukrepi: - Postavitev inf. table se postavi ob vstopu v reko na parkirišče a izven 5m pasu od roba brežine, da ne bo vizualno izpostavljena - Inf. Tabla pri BTC naj se postavi glede na postavitev opazovalnice pri mlaki. - Gradbeni in odpadni material za parkirišče naj se dovaža in odvaža sproti - Deponira naj se ga izven ključnega dela NV – izven 10m pasu reke in izven območij poplavnih vod - Po končanih delih se območje posega utrdi in zatravi Predvidena ureditev je sprejemljiva, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov
NV 8484 SLATENSKI POTOK Desni pritok Krke severno do Novega mesta s povirjem v Podgorju Zvrst HIDR, EKOS Pomen lokalni	NMS_04	Obstoječe stavbne površine, v naravi njiva. Ob gradnji na območju naj se ohranja 5 m pas od roba brežine vodotoka nepozidan; ohranja se grmovno-drevesno obrežno vegetacijo. Usmeritve so v odloku upoštevane, dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
	VSL_1	Območje (sotočje treh studencev) je v naravi urejeno kot eno od izhodišč na Mahovi učno/pohodni poti. Na območju že stojita dva enostavna objekta in informativna tabla, urejeno je tudi območje izvira. Ob potoku je mestoma postavljen lesen plot. Pozidava se ureja v obstoječem redu: stanovanjske hiše ob cesti, gospodarski objekti v ozadju. Struga potoka naj ostaja v naravnem stanju in drugih ureditev naj se na območju ne izvaja; ureditve zelenih površin ob potoku naj bodo zadržane in prilagojene pogojem varstva narave.

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		Usmeritve so v odloku upoštevane, dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni Predvidena ureditev je sprejemljiva
	Prenosni plinovod P (P)Lešnica, Smolenja vas, mali Slatnik,....	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: -Traso voda naj se prednostno umešča ob obstoječe infrastrukturne elemente/koridorje (ceste, daljnovode,...); -Prečkanje vodotokov naj se izvede s podvrtavanjem reke Krke in pritokov; -Lokacije začasni deponij odkopanega materiala naj se določi že v fazi načrtovanja trase plinovoda, izven območij habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; -poseg naj se izvede izven obdobja razmnoževanja prisotnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; -Ob poseganju v gozdno vegetacijo naj se omogoči vzpostavitev gozdnega roba, trasa pa zaseje z avtohtonimi travnimi vrstami; -Pri vzdrževanju trase naj se odstranjuje invazivne vrste rastlin; Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
NV 8332 RATEŽKI POTOK Potok s povirjem v Podgorju, desni pritok Krke pri Otočcu Zvrst HIDR, EKOS Pomen lokalni	RAT_1 (gostilna Mrak)	Površina ob vodotoku je delno že urejena za gostinstvo na prostem, z manjšo vodno površino/mlako. Na preostalem delu parcele/pobude naj se ureditev vzdolž vodotoka ne izvaja. Območje naj ostaja kot travna površina; Ohranja naj se primarna zarast na brežini vodotoka; Obstoječe stanje zelenice z igrali ob urejenem delu vodotoka. Konkretne usmeritve niso potrebne; Travna površina ob vodotoku naj ostaja brez ureditev in naj ne služi parkiranju vozil; Na brežini vodotoka naj se zasadi lokalno značilna zarast, ki je bila ob urejanju in utrjevanju brežin izkrcena; Usmeritve so v odloku upoštevane, dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni Predvidena ureditev je sprejemljiva
	RAT_4	Znotraj enote naj se zameji obstoječi stavbni font; Drugi ureditev znotraj naravne vrednote naj se ne izvaja in naj se ohranja obstoječe stanje. Usmeritve so v odloku upoštevane, dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni Predvidena ureditev je sprejemljiva
NV 8274 VRTAŠKI POTOK – PREDLOG ZA IZBRIS	Več pobud (Brusnice)	PREDLOG IZBRISA NV

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
NV 8162 TEŽKA VODA Desni pritok Krke z močnimi kraškimi izviri pri Stopičah v vznožju Gorjancev Zvrst HIDR, EKOS Pomen državni	NKG_01 (nad mlino) NMŠ_03 NMŠ_03 (Štine) NMŠ_03 dom starejših Ob vrtnariji SM 29.1.2018;	Travnna brežina vodotoka Težka voda znotraj urbanega dela Novega mesta. Mestoma so opazni nelegalni dostopi do vode in ureditve ob njej. Iz smernic ZRSVN izhaja, da namenska raba ZD, ki dopušča večji obseg ureditev, naj se opredeli le na delih, kjer je dostop ljudi bolj pogost in kjer narava terena to dopušča, nikakor pa ne na vseh predlaganih EUP. Ostala območja naj ohranjajo obstoječo namembnost in naj ostanejo brez ureditev, kajti tudi na K2 namembnosti je možno dostopati do vode; Na območju so sprejemljive sprehajalne poti/kolesarska povezava, kjer narava terena to dopušča, ob ohranjanju 5 m pasu od zgornjega roba Ocena presoje: Območje ob Težki vodi glede na lego v mestu in prepoznane naravne vrednote ni primerno za kmetijsko rabo. Kmetijska raba zemljišč lahko resno ogrozi obvodno vegetacijo in vodne organizme z odstranjevanjem obrežne zarasti in z uporabo različnih biocidov. Pri presoji zahtev glede ureditve javnega sprehajališča je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
	NRV_01 Šmihel	Zaradi narave terena in bližine znanega bobrišča ter urejenih zelenih površin na desni brežini vodotoka (travno igrišče, igrala in urbana oprema), je pobuda sprejemljiva v zgornji polovici do ceste, v oddaljenosti od ključnega dela vodotoka in zarasti.
	Peščena površina - parkirišče	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: - Ohranja se obstoječa namenska raba območja; - Upošteva se strokovno mnenje ZRSVN o gradnji dostopne poti in obračališča, št. 6-II-477/2-0-16/AŠP, z dne 29.11.2016 in zaključke Inšpekcijske odločbe, št. 06182- 2512/2016-6, z dne 11.11.2016 o vzpostavitvi prvotnega stanja terena; Ohranja se obstoječa namenska raba Pri presoji je bilo ugotovljeno, da ne gre za novo prostorsko ureditev. V naravi je na tem območju vzpostavljen prehod med Regrčo vasjo in potokom Težka voda. Ta prehod je bil že v preteklosti pogosto uporabljen za potrebe zajemanja vode in napajanja živine. Predlagana sprememba namenske rabe v tem delu omogoča primerno ureditev, opredeljeno v mnenjih. V odloku SD OPN 2 so zahteve v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, smiselno povzete v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
	NRE_01 (Revoz)	Območje pobude, ki ga že sedaj od vodotoka loči žična ograja industrijskega kompleksa Revoz, ni ključni del naravne vrednote. Območje ločuje od brežine tudi sprehajalna pot.

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		Omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva
	Prenosni plinovod P (P)Lešnica, Smolenja vas, mali Slatnik,....	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: -Traso voda naj se prednostno umešča ob obstoječe infrastrukturne elemente/koridorje (ceste, daljnovode,...); -Prečkanje vodotokov naj se izvede s podvrtavanjem reke Krke in pritokov; -Lokacije začasnih deponij odkopanega materiala naj se določi že v fazi načrtovanja trase plinovoda, izven območij habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; -poseg naj se izvede izven obdobja razmnoževanja prisotnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; -Ob poseganju v gozdno vegetacijo naj se omogoči vzpostavitev gozdnega roba, trasa pa zaseje z avtohtonimi travnimi vrstami; -Pri vzdrževanju trase naj se odstranjuje invazivne vrste rastlin; Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
NV 8485 PETELINEC Levi pritok Težke vode južno od Novega mesta Zvrst HIDR, EKOS Pomen lokalni	NRV_16 Poganci žaga	Zatečeno stanje žage Poganci. Ohranja naj se vegetacijska bariera na brežini vodotoka; Deponija lesa naj se izvaja izven 5 m pasu od zgornjega roba brežine vodotoka. Usmeritve so v odloku že upoštevane, drugi omilitveni ukrepi niso potrebni Predvidena ureditev je sprejemljiva
	OPR_12 območje obrambe (ob 3. razvojni osi)	Ohranja se naravno stanje potoka skozi gozdni prostor (brežine, zarast, morfologija terena). Usmeritve so v odloku že upoštevane, drugi omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva
	Kanalizacija Jama, dol. Lakovnice	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: Traso cevovoda, ki poteka 300 m v območju naravne vrednote potoka Petelinec, naj se preusmeri izven varovanega območja; - V času gradnje kanalizacijskega sistema lahko pride do okritja in odprtja jame ali jamskega sistema. V tem primeru je potrebno dela takoj ustaviti in poklicati pristojne službe. - Dela je potrebno izvajati na način, da se prepreči kakršnokoli iztekanje nevarnih snovi v tla. - Po izgradnji sistema je potrebno natančno preveriti vodotesnost kanalizacije in le to v času obratovanja redno pregledovati. Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
NV 4514 KLAMFER Naravno ohranjen vodotok s povirjem v Gorjancih Zvrst HIDR, EKOS, ZOOL Pomen lokalni	HRO_3 Hrib pri Orehku, nekdanji milin	Obstoječe stanje stavbnih zemljišč (nekdanji mlin), delno tudi znotraj naravne vrednote, katere brežine so delno utrjene z betonskim opornim zidom. V naravi je zemljišče že pozidano z urejenimi tlakovanimi in zelenimi površinami V smernicah ZRSVN je podano mnenje, da se nadaljnje ureditve znotraj NV ne izvaja. Po presoji menimo, da je vzdrževalna dela, rekonstrukcije in dozidave obstoječih objektov ter gradnjo nujnih pomožnih objektov, možno dopustiti. Vsekakor pa je za vse gradnje potrebno pridobiti ustrezno mnenje oz. soglasje ZRSVN, v okviru katerega se bodo rešitve primerno uskladile. Novogradnje ali druge ureditve, ki bi posegale na območje naravne vrednote, niso dopustne. Dopustne so le tiste ureditve, ki pomenijo vzpostavljajanje prvotnega stanja (npr. rekonstrukcija in vzdrževanje mlinščic in zapornic).
	IGL_4 Fabrika robni del NV	Območje ureditev posega v robni del naravne vrednote Klamfer. Morebitne nove ureditve ni dovoljeno umeščati v območje naravne vrednote. Predvidena ureditev je sprejemljiva ob upoštevanju omilitvenega ukrepa.
	Prenosni plinovod P (P)Lešnica, Smolenja vas, mali Slatnik,....	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: -Traso voda naj se prednostno umešča ob obstoječe infrastrukturne elemente/koridorje (ceste, daljnovode,...); -Prečkanje vodotokov naj se izvede s podvrtavanjem reke Krke in pritokov; -Lokacije začasnih deponij odkopanega materiala naj se določi že v fazi načrtovanja trase plinovoda, izven območij habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; -poseg naj se izvede izven obdobja razmnoževanja prisotnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; -Ob poseganju v gozdno vegetacijo naj se omogoči vzpostavitev gozdnega roba, trasa pa zaseje z avtohtonimi travnimi vrstami; -Pri vzdrževanju trase naj se odstranjuje invazivne vrste rastlin; Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2 in je bila predhodno naravovarstveno usklajena. Predlagani pogoji glede načina izvajanja načrtovanih ureditev, v delu, ki se nanaša na vsebine prostorskega akta, so v odloku o SD OPN 2 smiselno povzeti v 102. členu (Splošni PIP za ohranjanje narave). Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
NV 4315 RUTE – košenice na Gorjancih Košenica pri Gospodični na Gorjancih Zvrst BOT Pomen državni	OPR_17 (Gorjanci Rute)	V sklopu projekta »Life to grasslands« je bil izkrčen del košenice v zaraščanju s ciljem izboljšanja stanja suhih travišč na Gorjancih, v skladu s strokovnim mnenjem ZRSVN; Konkretne varstvene usmeritve niso potrebne, pobuda je z naravovarstvenega stališča usklajena. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
NV 8166 TRDINOV VRH Območje najvišjega vrha Gorjancev Zvrst GEOMO RF Pomen državni	OPR_17 (Trdinov vrh)	Območje naj ostaja brez ureditev; V sklopu projekta »Life to grasslands« je bil izkrčen del košenice v zaraščanju s ciljem izboljšanja stanja suhih travišč na Gorjancih, v skladu s strokovnim mnenjem ZRSVN. Konkretne varstvene usmeritve niso potrebne, pobuda je z naravovarstvenega stališča usklajena. Predvidena ureditev je sprejemljiva

Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
NV 8165 LEŠNICA Potok s povirjem v Krškem hribovju, prebojno sotesko in izlivom v Krko severno od Otočca Zvrst HIDR, EKOS Pomen državni	DV Stari grad – Črešnjice in Zagrad pri Otočcu	Elektroenergetski vod je že izveden.
NV 1896 OTOČEC – debela drevesa v grajskem parku. Debela drevesa v parkovno urejeni okolici gradu Otočec na Krki Zvrst DREV, ONV Pomen lokalni	Kanalizacija Otočec	Cevovod za odpadno vodo naj se vodi ločeno iz območja Gradu Otočec in ločeno iz območja kampa; Iz grada naj se vod vodi, če je to mogoče po mostni konstrukciji preko reke, iz območja kampa pa ob dostopni cesti preko obeh mostnih konstrukcij. S takim načinom izvedbe bo možno zagotavljati območje grajskega parka in koreninski sistem starih dreves in izjemne strukture v reki, kot so lehnjakovi talni pragovi; Poseg in opravljanje dejavnosti se prilagodi življenjskemu ciklu živali in rastlin tako, da se dela izvaja po 1. avgustu do konca meseca februarja, da ne bodo motene razmnoževalne aktivnosti, vzreja mladičev in prezimovanje ogroženih vrst, rastlinam pa bo omogočeno semenenje, naravno zasajanje in druge oblike razmnoževanja; Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2. Rešitev povzema naravovarstveno usklajeno rešitev iz postopka priprave veljavnega LN za kanalizacijo in se ne spreminja. V konkretnem primeru bi sicer spreminjanje v smeri zahtev iz prvega mnenja pomenilo vodenje dveh ločenih cevovodov (enega za priključevanje gradu in drugega za vodenje javnega kolektorja, ki oskrbuje širše območje) prek struge relke Krke in otoka, kar je načeloma manj sprejemljivo. Poleg tega vodenje kanalizacijskega omrežja prek mostu tehnično ni izvedljivo (nihanje lesenega mostu) in bi povzročilo tudi negativne vplive na kulturno dediščino. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
NV 208 OTOČEC – lehnjakovi pragovi Niz talnih lehnjakovih pragov z otoki med vasjo Otočec in gradom Otočec Zvrst GEOMO RF, GEOL Pomen državni	Kanalizacija Otočec	Cevovod za odpadno vodo naj se vodi ločeno iz območja Gradu Otočec in ločeno iz območja kampa; Iz grada naj se vod vodi, če je to mogoče po mostni konstrukciji preko reke, iz območja kampa pa ob dostopni cesti preko obeh mostnih konstrukcij. S takim načinom izvedbe bo možno zagotavljati območje grajskega parka in koreninski sistem starih dreves in izjemne strukture v reki, kot so lehnjakovi talni pragovi; Poseg in opravljanje dejavnosti se prilagodi življenjskemu ciklu živali in rastlin tako, da se dela izvaja po 1. avgustu do konca meseca februarja, da ne bodo motene razmnoževalne aktivnosti, vzreja mladičev in prezimovanje ogroženih vrst, rastlinam pa bo omogočeno semenenje, naravno zasajanje in druge oblike razmnoževanja; Pri presoji je ugotovljeno, da gre za načrtovano prostorsko ureditev, ki ni predmet SD OPN 2. Rešitev povzema naravovarstveno usklajeno rešitev iz postopka

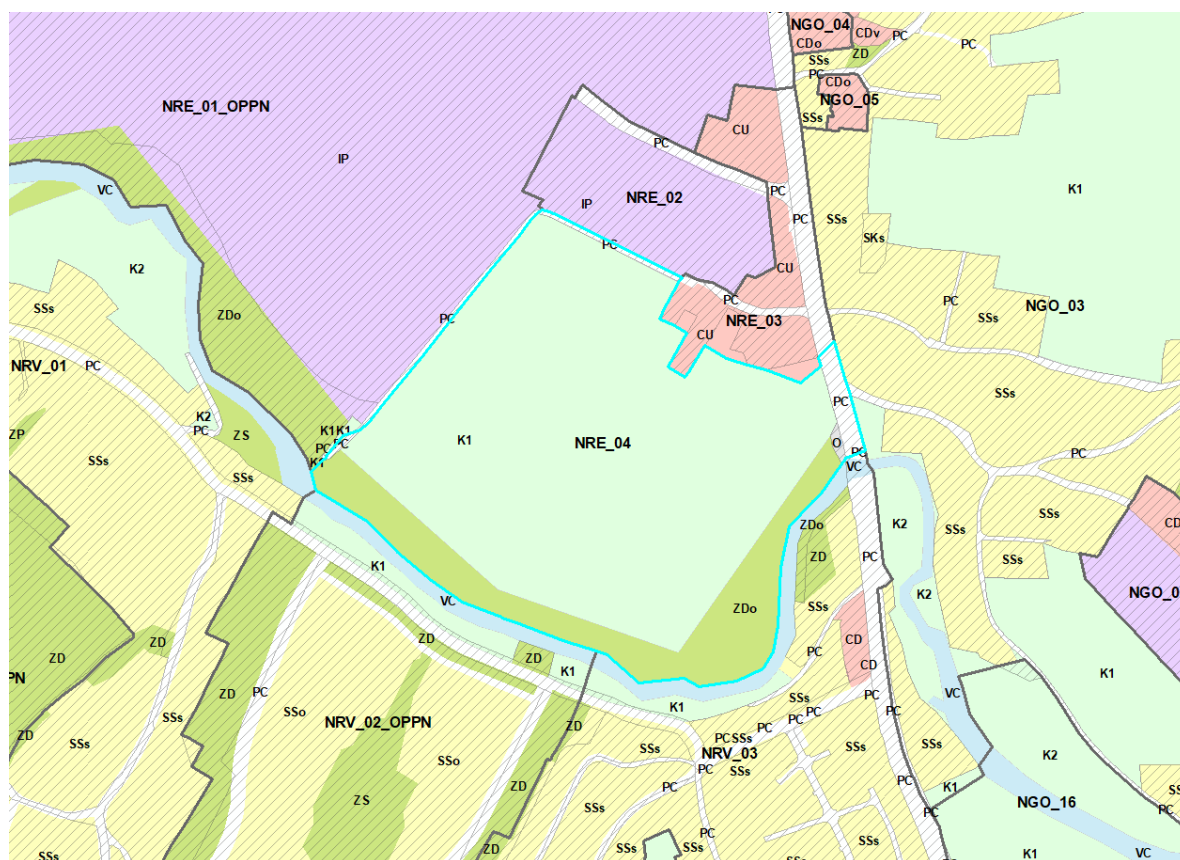
Naravna vrednota	Enota urejanja	Ocena vpliva z omilitvenimi ukrepi
		priprave veljavnega LN za kanalizacijo in se ne spreminja. V konkretnem primeru bi sicer spreminjanje v smeri zahtev iz prvega mnenja pomenilo vodenje dveh ločenih cevovodov (enega za priključevanje gradu in drugega za vodenje javnega kolektorja, ki oskrbuje širše območje) prek struge relke Krke in otoka, kar je načeloma manj sprejemljivo. Poleg tega vodenje kanalizacijskega omrežja prek mostu tehnično ni izvedljivo (nihanje lesenega mostu) in bi povzročilo tudi negativne vplive na kulturno dediščino. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni. Predvidena ureditev je sprejemljiva.
NV 8200 ŽERJAVINSKI POTOK Desni pritok Krke z mokrotnimi travniki vzhodno od Otočca Zvrst ZOOL, HIDR, EKOS Pomen državni	Prenosni plinovod P (P) Kuzarjev Kal, Hudo, Gor. Kamence, Bajnof Lešnica, Žihovo selo, Gumberk,...	V prvem mnenju ZRSVN so zahteve: - Traso voda naj se prednostno umešča ob obstoječe infrastrukturne elemente/koridorje (ceste, daljnovode,...); - Prečkanje vodotokov naj se izvede s podvrtavanjem reke Krke in pritokov; - Lokacije začasnih deponij odkopanega materiala naj se določi že v fazi načrtovanja trase plinovoda, izven območij habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo; - poseg naj se izvede izven obdobja razmnoževanja prisotnih prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst; - Ob poseganju v gozdno vegetacijo naj se omogoči vzpostavitev gozdnega roba, trasa pa zaseje z avtohtonimi travnimi vrstami; - Pri vzdrževanju trase naj se odstranjuje invazivne vrste rastlin;
NV 8493 POTOK Potok s poplavno ravnico v plitvem krasu ob reki Krki, desni pritok Krke pri vasi Potok Zvrst HIDR, EKOS Pomen lokalni	Kanalizacija Mali Podljuben – dol. Mraševo	Prečkanje potoka naj se izvede s podvrtavanjem struge; Poseg in opravljanje dejavnosti se prilagodi življenjskemu ciklu živali in rastlin tako, da se dela izvaja po 1. avgustu do konca meseca februarja, da ne bodo motene razmnoževalne aktivnosti, vzreja mladičev in prezimovanje ogroženih vrst, rastlinam pa bo omogočeno semenenje, naravno zasajanje in druge oblike razmnoževanja; Pri presoji je ugotovljeno, da cevovod za odpadno vodo na tem območju ni naačrtovan. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

Na območju EUP NRV_01 (Težka voda) je predvidena sprememba K2 v ZD (sprememba 00602). Sprememba je predvidena v sklopu vzpostavitve zelene osi, ki povezuje zeleni sistem v Regrči vasi z zeleno osjo območja Ob Težki vodi (Zasnova ureditve v osrednjem delu Regrče vasi) in je prikazana na sliki v nadaljevanju. Do pripave podlag za urejanje omenjenega območja (OPPN) se v 129 člen odloka SD OPN2 doda besedilo:

Območji z namensko rabo površina za rekreacijo in šport (ZS) in druge urejene zelene površine (ZD), ki ležita južno od potoka Težka voda in se dotikata območja vodnih zemljišč potoka, se urejata povezano z urejanjem zelenih površin v enoti urejanja prostora NRV_08_OPPN.

Do določitve prostorskih rešitev zelene osi in zelenih površin v enoti urejanja prostora NRV_08_OPPN v podrobnosti OPPN, se na navedenih območjih ZS in ZD ob potoku Težka voda v enoti NRV_01 dopuščajo le vzdrževalna in druga nujna dela za ohranjanje naravnega stanja.

Slika 22 Območje predvidenih sprememb ob Težki vodi

Območja ob Težki vodi so definirana kot območja ZDo. Z namenom varovanja območja ob vodotoku so za ta del predvidne dodatne omejitve dopustnih gradenj na tem območju. V ta namen je dopolnjena Priloga 1 (Preglednica vrst pomožnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora) ter omejitve za EUP NRV_01. Objekti, ki niso dopustni v območju naravne vrednote Težka voda (ID 8162) so naslednji: (ograja, podporni zid, cestni snegolov, samostojno parkirišče, pomol, čolnarna, smučišče, vzletišče, javna kolesarnica z nadstrešnico, transparent, kiosk oziroma tipski zabojnik, objekti za oglaševanje, odprti sezonski gostinski vrt, oder z nadstreškom, pokriti prireditveni prostor, cirkus, začasna tribuna). Dodatni omilitveni ukrepi niso predvideni.

Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na *območjih varovanja* naravnih vrednot **nebistven** ob upoštevanju omilitvenih ukrepov z **oceno C**.

9.3.2.3 Ohranjanje stopnje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov na območju plana

Rastlinstvo, živalstvo in habitatni tipi

Rastlinstvo

Na območju so prisotni naslednji krajinski tipi: Gozdna krajina, kjer gozd popolnoma prevladuje in vmes ni kmetij ali naselij (Gorjanci); gozdnata krajina, kjer se gozd mozaično prepleta z drugimi, pretežno kmetijskimi rabami tal (območje severno in južno od Novega mesta); ter kmetijska in urbana krajina (Novo mesto z okoliškimi vasi). Glavni tipi gozdov na novomeškem območju glede vrstne sestave in načina gospodarjenja pa so:

- Nižinski gozdovi predvsem hrasta in belega gabra ter nižinska jelovja. Glede na prevladujoči način gospodarjenja jih lahko poimenujemo privaški gozdovi, kar pomeni, da je v njih vpliv lastnika največji. Zaradi lahke dostopnosti, bližine in za kmetijo primernih vrst so predvsem v preteklosti odvezemali potrebno za kmetije, medtem ko je bilo vlaganje majhno.
- Predgorski bukovi gozdovi, ki so večinoma v zasebni lasti. So težje dostopni in bolj oddaljeni od naselij, zato so med njim velike razlike v kvaliteti in negovanosti.
- Gozdovi jelke in bukve ter gorski bukovi gozdovi Gorjancevi (ki so skoraj v celoti v privatni lasti, v državni lasti pa so gozdovi Radohe), so najkvalitetnejši in najbolj negovani gozdovi, saj se z njimi načrtno gospodari že več kot 100 let. Istočasno je to območje tudi osrednji življenjski prostor velike divjadi – jelenjad, divji prašič, medved, volk, ...

Izmed rastlinskih vrst, ki so bile v preteklosti najdene znotraj meja MO Novo mesto, je kopjastolistna čeladnica (*Scutellaria hastifolia*) v Rdečem seznamu uvrščena med prizadete vrste (E), med redkimi vrstami (R) so hrvaški klinček (*Dianthus croaticus*), Muellerjeva (*Epipactis muelleri*) in purpurna močvirnica (*E. purpurea*), travniška preslica (*Equisetum pratense*), kranjski šebenik (*Erysimum carniolicum*) in srednja medvejka (*Spiraea media*), še 35 vrst pa je ranljivih. 43 rastlinskih vrst je zavarovanih z Uredbo o prostoživečih rastlinskih vrstah.

Na območju Dolenjske so opravili raziskavo o ogroženosti rumenega sleča (*Rhododendron luteum Sweet*) na njegovih naravnih nahajališčih v Sloveniji. Vrsta je pri nas uvrščena na seznam zavarovanih in ogroženih vrst, kateri je za dolgoročno ohranitev potrebno nameniti še posebne varstvene ukrepe. Raziskavo so izvedli na treh že znanih nahajališčih v Boštanju, na Vrhu ter v Gabrju in na štirih na novo zabeleženih nahajališčih, in sicer v Krmelju, Mokronogu, Vrhu nad Boštanjem ter Apneniku. Ugotovitve so pokazale, da je splošno zdravstveno stanje osebkovna posameznih nahajališč stabilno, le ponekod jih ogrožajo naključni obiskovalci z izkopavanjem in lomljenjem poganjkov. Najbolj stabilna in vitalna je populacija na Boštanju, medtem ko je v populaciji pri Gabrju velik delež slabše vitalnih osebkov. Vse populacije se dobro pomlajujejo.

Na rastlinstvo se lahko odrazijo negativni vplivi na ožjem območju posameznih posegov, kjer bodo zaradi del odstranjene ali poškodovane. Enako velja tudi za posega v vodotoke (ureditev vstopno/izstopnih mest in dostopov do vode na reki Temenici in Krki), kjer pričakujemo vplive na obvodno rastlinstvo ter na vodne makrofite. Predvideni so omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov posegov na vodotoke.

S SD OPN 2 MONM se direktno ne posega na območje, kjer bi bile evidentirane redke in ogrožene vrste. Ker gre pri večini sprememb za ureditve znotraj naselij ali drugih zaokrožitev, ocenjujemo, da bo vpliv na rastlinstvo zaradi predvidenih sprememb majhen.

Tujerodne in invazivne vrste

Na osnovi terenskih ogledov ocenjujemo, da se na širšem obravnavanem območju pojavljajo tudi tujerodne invazivne vrste (japonski dresnik in zlata rozga...). Za širjenje teh vrst je predvsem občutljiva faza gradnje oziroma

manipuliranje z zemljino. Za preprečevanje širjenja oziroma zmanjševanja prisotnosti teh vrst, podajamo omilitveni ukrep, ki je naveden v nadaljevanju.

Pri poseganju v naravno okolje je potrebno paziti, da se ne vnaša tujerodnih in invazivnih vrst. Prav tako je pomembno, da se na mestih, kjer so vrste že prisotne izvaja učinkovito odstranjevanje le teh.

V 102. členu SD OPPN je ukrep že upoštevan.

Živalstvo

V obravnavanem osnutku OPN bi z vidika vpliva na živalstvo izpostavili predvidene ureditve na Gorjancih in ureditve v reki Krki.

Človeška ribica

Pomembnejše spremembe namenske rabe se umeščajo v območju Kotarjeva prepadna in Petanjske jame, kjer je habitat človeške ribice. Na območju je predvidena izgradnja kanalizacijskega sistema, ki bo v prihodnjosti zmanjšal potencialno ogroženost habitata človeške ribice. V OP so predpisani omilitveni ukrepi, za zmanjšanje ogroženosti populacije predvsem v času izgradnje kanalizacijskega sistema.

Velike zveri

Na območju Gorjancev je življenjski prostor velikih zveri. Na tem območju so previdene ureditve za turizem, predvsem kot izhodiščne točke, ureditve prostora za prenočitev in sankališča ter tekaških poti. Umeščanje objektov za bivanje na območja medveda ima lahko pomembne negativne posledice zlasti za medveda, ki se na tak način vedno bolj privaja na človekovo bližino in izgublja strah pred njim po principih tako imenovane habituacije. Problem lahko predstavljajo tudi neustrezno odloženi odpadki ter neustrezno sprehajanje psov. V OP in Dodatku so predlagani omilitveni ukrepi za predlagane spremembe. Ocenjujemo, da ob upoštevanju ukrepov, predlagane spremembe ne bodo vplivale na celovitost in integriteto območja velikih zveri in ne bodo imele bistvenega vpliva na velike zveri.

Na živalstvo se lahko odrazijo negativni vplivi na ožjem območju posameznih posegov, kjer bodo zaradi del odstranjena zemljina ali poškodovana zelná, grmovná in drevesná vegetacija. Enako velja tudi za posega v vodotoke (ureditev vstopno/izstopnih mest in doastopov do vode na reki Temenici in Krki, ureditev male hidroelektrarne), kjer pričakujemo vplive na vodno in obvodno živalstvo ter na bentoške živali. Predvideni so omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov posegov na vodotoke.

Za predvidene spremembe, ki posegajo v habitat ogroženih in zavarovanih živalskih vrst so v OP in Dodatku predvideni omilitveni ukrepi.

Negativni vplivi na ožjem območju posameznega posega bodo predvsem zaradi uničenja njihovega življenjskega prostora in motenj v času posegov. Daljinski vpliv (predvsem na žuželke in netopirje) ima tudi svetlobno onesnaževanje. Ker gre pri včini sprememb za ureditve znotraj naselij ali drugih urbanih zaokrožitev, ocenjujemo, da bo vpliv na živalstvo zaradi predvidenih sprememb majhen.

Habitatni tipi

Znotraj MO Novo mesto najdemo številne habitatne tipe, izmed katerih so najpomembnejši habitatni tipi iz Priloge I k Direktivi o ohranjanju habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst: bukovi gozdovi (Luzulo-Fagetum) [9110], ilirski bukovi gozdovi (Aremonio-Fagion) [91K0], ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi (Erythronio-Carpinion) [91L0], jame, ki niso odprte za javnost [8310], lehnjakotvorni izviri (Cratoneurion) [7220], nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem [6430], obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja (mehkolesna loka) (Alnus glutinosa in Fraxinus excelsior (Alno-padion, Alnion incanace, Salicion albae)) [91E0], polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia) (*pomembna

rastišča kukavičevk) [6210], reke z muljastimi obrežji z vegetacijo zvez *Chenopodium rubri* p.p. in *Bidenton* p.p. [3270] ter vodotoki v nižinskem in montanskem pasu z vodno vegetacijo zvez *Ranunculum fluitantis* in *Callitriche-Batrachion* [3260].

Spremembe SD OPN2 MONM obsegajo približno 20. 000 sprememb in novih ureditev, ki so razpršene po celotni občini. Pomembni območji, kjer zasledimo prednostne habitatne tipe so Gorjanci in območje ob vodotoku reke Krke, kjer so tudi pritiski za razvoj turizma in rekreacije največji. Na območju Gorjancev obstaja osnovna turistična infrastruktura zgolj v smislu pohodniških poti in osnovnega makadamskega cestnega omrežja. Na območju Miklavža je vzpostavljena učna pot, v okviru katere so predstavljene naravne in družbene značilnosti tega območja. Ovršni del Gorjancev je zelo priljubljen za pohodnike. Urejena sta dva planinska doma, in sicer Gospodična ter Miklavž. Državna meja, ki poteka po grebenu Gorjancev, deluje kot zaviralni moment pri potencialnem razvoju turizma. Pojavljajo se pobude za vzpostavitev nove in ureditev obstoječe osnovne turistične infrastrukture (ceste, parkirišča, gostinska ponudba) v ovršnem delu Gorjancev. (M. Simčič, 2017).

Jame, ki niso odprte za javnost, koda 8310

To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in ketišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice.

Ogrožajo jih onesnaževanje voda, množičen obisk turistov (osvetlitev, hrup) in ponekod odlaganje odpadkov.

Najučinkovitejši ukrep za varstvo tega habitatnega tipa na obravnavanem območju je ureditev kanalizacijskega sistema.

Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove.

V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in otežkočeno pomlajevanje zaradi objedanja.

Predvidene spremembe SD OPN 2 MONM na obravnavani habitat ne bodo imele vpliva.

Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*FestucoBrometalia*) (*pomembna rastišča kukavičevk). Ta habitatni tip sestavljajo travniki ali pašniki na apnencih, dolomitih, redkeje na flišu ali peskih in starih prodiščih. Njihova rastišča so suha, svetla in topla, podlaga je nevtralna ali rahlo bazična, z malo hranili. Ne prenesajo gnojenja, razen na zelo pustih tleh, kjer uspevajo tudi ob zmernem gnojenju. Poraščajo pobočja gričevij (razen severnih), kjer so plitva, mestoma razgaljena tla. Ne prenesajo močne vlage, kakor tudi ne zastajanja vode. Potrebujejo ekstenzivno pašo ali košnjo 1-2-krat letno, prvič po odvetu večine travniških rastlin, brez gnojenja, s sušenjem sena na travniku, ne škodi jim paša na koncu sezone (avgust-oktober). V Sloveniji se ta habitatni tip pojavlja raztreseno na primernih površinah (negnojeno, zlasti karbonatna tla, prisojna pobočja). Ogrožajo ga gnojenje travnikov, baliranje sena, spreminjanje travnikov v njive, zaraščanje z lesnimi vrstami, ponekod tudi planinarjenje in izgradnja infrastrukture. Najučinkovitejši ukrep za varstvo tega habitatnega tipa so krčitve košenic, ki so v zaraščanju. Takšne krčitve so predidene tudi s SD OPN2 MONM in sicer na enoti urejanja OPR_17 na Gorjancih.

Ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ocenjujemo, da je vpliv na okoljski cilj *Ohranjanje stopnje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov na območju plana* **nebistven** ob upoštevanju omilitvenih ukrepov z **oceno C**.

9.3.2.4 Upoštevanje naravovarstvenih smernic

Upoštevanje smernic je podano v prilogi E poročila.

Tabela 48 Ocena vpliva na okoljski cilj

Okoljski cilj	Ocena
Ohranjanje ugodnega stanja vrst, habitatnih tipov in habitata na območjih varovanja	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov - C
Ohranjanje stopnje biotske raznovrstnosti z ohranjanjem ugodnega stanja ogroženih vrst in habitatnih tipov na območju plana	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov - C

9.3.3 Skladnost SD OPN 2 z okoljskimi cilji

Okoljski cilji se nanašajo na območja z naravovarstvenimi statusi in na ohranjanje značilnosti in lastnosti, zaradi katerih so bila območja določena ter na ogrožene in zavarovane vrste ter habitatne tipe, ki se glede na Uredbo prednostno ohranjajo. Nekateri predvidene spremembe namenske rabe posegajo na naravovarstvena območja (Natura območja, zavarovana območja, ekološko pomembna območja in naravne vrednote) in območja, kjer so prisotne ogrožene in zavarovane vrste ter prednostni habitatni tipi.

9.3.4 Omilitveni ukrepi

Ob usklajevanju osnutka in dopolnjenega osnutka SD OPN 2 so bili vsi omilitveni ukrepi upoštevani ter vključeni v odlok.

Tabela 49 Omilitveni ukrepi za poglavje narava

Omilitveni ukrep	Časovni okvir	Utemeljitev ukrepa	Izvedljivost ukrepa, ocena ustreznosti in način spremljanja uspešnosti
NPR_4 in NPR_8: V neposredni bližini vstopa v reko naj se ohranja obstoječa obrežna zarast na brežini reke Temenice in nadaljnjih sečenj vegetacije se naj na brežini ne izvaja. Parkirišče v peščeni izvedbi naj se izvede na način, da visoke vode reke Temenice ne bodo odnašale (spirale) peščenega materiala na travnike in v reko. Parkirišče naj se proti reki omeji in zasadi z avtohtono in lokalno značilno grmovno vegetacijo. Vstop v reko za čolne naj se ohranja le kot peš vstop/dostop.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
NCE_01/01, NBS_20, NBS_18. NMJ_12, NKG_04, NMJ_08 Za zaščito habitata močvirske sklednice se na vstopno izstopnih mestih postavi informacijske table, ki bodo	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v

opozarjale na nevarnosti vnosa tujerodnih vrst želv v habitat močvirske sklednice.		stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	okviru svojega nadzora in ZRSVN
NPR_8 Postavitev informacijske table ob vstopu v reko v Prečni naj se postavi na parkirišču, a izven 5 m pasa od roba brežine reke, na način, da ne bo vizualno izpostavljena; Mikro lokacija informativne table pri BTC-ju oz. pri mlaki naj se določi glede na lokacijo postavitve opazovalnice ob mlaki; Gradbeni in morebitni odpadni gradbeni material za izvedbo parkirišča naj se v času izvedbe del dovaža in odvaža sproti. Deponira naj se ga izven ključnega dela naravne vrednote, (izven 10 m pasu reke) ter izven območja poplavnih vod, da bo preprečeno spiranje materiala v reko; Po končanih delih se območje posega znotraj naravne vrednote utrdi in zatravi;	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
NPR_4 Inf. table se postavi na parkirišče ob vstopu v reko, a izven 5m pasu od roba brežine, da ne bo vizualno izpostavljena. Inf. tabla pri BTC naj se postavi glede na postavitev opazovalnice pri mlaki. Gradbeni in odpadni material za parkirišče naj se dovaža in odvaža sproti. Deponira naj se ga izven ključnega dela NV – izven 10m pasu reke in izven območij poplavnih vod. Po končanih delih se območje posega utrdi in zatravi.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
OPR_2 Gozdni rob se ob krčitvi gozda uredi na način, da je rob presvetljen, v njem pa se ohranjajo grmišča in mejice ter avtohtona zelna vegetacija.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
OPR_17 (Jugorje parkirišče in obstoječe parkirišče), DOL_12 Ob parkirišču se uredijo koši za ločeno zbiranje odpadkov z urejenim odvozom le teh. Parkirne površine je potrebno izvesti na način, da se čim manj posega v gozdni rob. Izven urejenih območij parkirišč se onemogoči oziroma prepove parkiranje. Vse ureditve se izvedejo na način, da bodo medovarne.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja Investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
IGL_4 Pred poseganjem v obstoječe objekte se preveri prisotnost navadnega netopirja in v primeru najdbe o tem obvestiti ZRSVN, ki bo predpisal nadaljnje ukrepe pri prenovi objektov. Na območju se uredijo ekološki otoki za zbiranje smeti, ki so prilagojeni sobivanju z medvedom (zabojniki	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN

zaščiteni s pokrovi, ki so medvedu nedostopni) in poskrbi za reden odvoz odpadkov. Na območju je potrebno postaviti informativno tablo z navodili obnašanja na območju življenjskega prostora medveda in risa. V primeru postavitve razsvetljave je potrebno uporabiti svetila, ki ne oddajajo svetlobe v UV spektru. Na območju se prepove organizacija množičnih zabav in drugih hrupnejših dejavnosti.			
GAB_21 Na območju se uredijo ekološki otoki za zbiranje smeti, ki so prilagojeni sobivanju z medvedom (zabojniki zaščiteni s pokrovi, ki so medvedu nedostopni) in poskrbeti za reden odvoz odpadkov. Na območju se postavi informativno tablo z navodili obnašanja na območju življenjskega prostora medveda in risa.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
OPR_17 (Gorjanci Rute, Trdinov vrh) Ob parkirišču se uredijo koši za ločeno zbiranje odpadkov z urejenim odvozom le teh. Parkirne površine je potrebno izvesti na način, da se čim manj posega v gozdni rob. Zagotoviti je potrebno dovolj veliko število ustrezno urejenih parkiranih površin in prepove parkiranje izven urejenih parkiranih mest.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
LEŠ_1 Pri dimenzioniranju mHE je potrebno upoštevati naslednje: - umeščanje male hidroelektrarne je možno le ob zagotavljanju ekološko sprejemljivega pretoka reke Krke - da se zagotavlja ohranjanje kvalifikacijskih vrst in HT na območju Natura 2000; - da so posegi načrtovani na način, da se zagotavlja ohranjanje vodnih in na vodo vezanih organizmov ter ohranja ali poveča njihova vrstna pestrost in številčnost; - da se zagotavlja ohranjanje habitatov ogroženih in zavarovanih vrst in prednostnih HT na ožjem in širšem območju posega; - da se zagotovi prehodnost in povezanost vodotokov za vodne organizme; - da se v čim večji možni meri ohranja dinamika reke, prodonosnost oziroma odlaganje sedimenta; - da se prepreči pojav ali pospeševanje procesov, ki jih je treba naknadno sanirati (kot na primer dolvodno poglobljanje struge zaradi spremenjene prodonosnosti); - da se ohranja obrežna zarast v čim večji možni meri; - da se fizikalno kemijskih parametrov (kot so vsebnost hranilnih snovi, temperatura vode, hitrost vodnega toka, nasičenost s kisikom), pomembnih za obstoj zavarovanih vrst ne slabša;	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN

- da se dela izvajajo na način, da ne vplivajo na stanje vrst (terminalske in prostorske prilagoditve, uporaba ustreznih materialov in tehnik).			
NCE_01/01, NBS_20, NBS_18, NMJ_12, NKG_04, NMJ_08 Dostopne poti do reke se uredijo v najožjem možnem koridorju. Posegi v strugi vodotoka se izvajajo izven obdobja drsti prisotnih vrst rib in gnezdenja prisotnih vrst ptic, to je med 1. avgustom in 1. marcem. Posegi se izvajajo v času nizkega vodostaja. Po končani gradnji naj se vsi elementi morebitnih začasnih konstrukcij odstranijo iz struge in strug/dno vzpostavi v prvotno stanje.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
izgradnji kanalizacije OTO_11, OPR_17, OTO_16_OPPN, OTO_17_OPPN, OTO_18 OPPN Posegi v strugi vodotoka se izvajajo izven obdobja drsti prisotnih vrst rib in gnezdenja prisotnih vrst ptic, to je med 1. avgustom in 1. marcem. Posegi se izvajajo v času nizkega vodostaja. Po končani gradnji naj se vsi elementi morebitnih začasnih konstrukcij odstranijo iz struge in strugo/dno vzpostavi v prvotno stanje.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
NCE_01/01, NBS_20, NBS_18, NMJ_12, NKG_04, NMJ_08 Pred določitvijo vstopno - izstopnih mest se pregleda dno ob brežini reke Krke in označi poti do vstopa in izstopa v Krko, ki bodo stalne in bodo čim manj posegala v mesta, kjer je prisoten navadni škržek. Vstopno izstopna mesta naj se izogibajo zamuljenim plitvinam. Prav tako naj se obiskovalce usmerja izven zamuljenih plitvin.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
NCE_01/01, NBS_20, NBS_18, NMJ_12, NKG_04, NMJ_08 V času izven sezone (od novembra do aprila) se prepove raba reke v rekreativne namene ob brežini, kjer je izliv Težke vode in Bršljinskega potoka in kjer je evidentirano dristišče platnice. V rekreativne namene naj se na teh območjih uporablja nasprotni del reke.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
OPR_12, JAM_1, JAM_2, DLA_1, DLA_2, DLA_3, DLA_4, DLA_5 ter GLA_1 V primeru odkritja ali odprtja jame ali jamskega sistema je potrebno dela ustaviti ter obvestiti pristojne službe. Dela na območju je potrebno izvajati na način, da se prepreči iztekanje nevarnih snovi v okolje. Po izgradnji sistema je potrebno preveriti vodotesnost kanalizacije in zagotavljati redne preglede.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
OTO_16_OPPN (Parkirišče pri pokopališču) Ohranja naj se zelena bariera proti reki Krki.	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v

		ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	okviru svojega nadzora in ZRSVN
OTO_16_OPPN Območje naj ostaja v travni izvedbi z vegetacijo na brežini reke in brez stalih ureditev. V poletni sezoni lahko služi kot »vaško kopališče«. Na območju se lahko uredi dostop do vode s privezom za čolne (v pontonski izvedbi), brez večjih posegov v brežino in dno struge;	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
NKG_01, NMŠ_03 Pot naj se trasira v oddaljenosti 5 m od roba brežine potoka in zarasti; Pot, ki je predvidena v širini cca 2,5 m naj se prilagodi naravi terena oz. morfologiji in njeno širino mestoma tudi zmanjša; Na območju naravne vrednote naj se z deli ne spreminja reliefa terena in naj ostaja v obstoječem stanju, naj se ga ne nasipava in utrjuje; Obvodno vegetacijo v 5m pasu se ob ureditvi sprehajališča ohranja in se vanjo ne posega. V primeru nove zasaditve ob pešpoti ali na sami brežini vodotoka, se uporabi avtohtone drevesne vrste (npr. bela vrba, jelša, dob,...); Pri vzdrževanju sprehajalnih poti in kolesarskih stez se ne sme uporabljati biocidov; Potrebno je redno odstranjevanje tujerodnih invazivnih vrst rastlin Urbano infrastrukturo ob poti (klopi, koši za smeti) naj se umesti na notranji del poti, proti vrtovom in objektom in ne na samo brežino; Z namenom preprečitve vnosa tujerodnih rastlinskih vrst na območju izvajanja del je pred vstopom na brežine potrebno oprati vso gradbeno mehanizacijo izven območja izvajanja del; Kjer brežine potoka niso položne, naj se proti potoku v času del postavi lesene opaže, da bo preprečeno plazenje in spiranje gradbenega materiala in zemljine v potok; Na brežini potoka se za vsa dela uporablja obstoječe dostopne poti. Naravi terena naj se prilagodi tudi vso potrebno gradbeno mehanizacijo; Gradbeni in odpadni gradbeni material za izvedbo poti ter ureditev potrebne infrastrukture naj se v času izvedbe del dovažja sproti. Deponira naj se ga izven ključnega dela naravne vrednote, izven 5 m pasu od roba brežine ter izven območja poplavnih vod, da bo preprečeno spiranje materiala v vodotok;	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN
OPR_17/18 NV Vrtaški potok Zadrževalnik je potrebno projektirati tako, da bo naravna vrednota čim manj prizadeta oziroma, da je regulacija potoka čim krajša. Dolžina zaprtega profila pregrade naj	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v

se projektira tako, da se zagotovi čim večja presvetljenost. Pri urejanju nasipa in njegove krone se preveri možnost izvedbe suhega travišča ali drugega naravovarstveno pomembnega habitatnega tipa. Ob vzpostavitvi ponovne vegetacije se uporabi avtohtona vegetacija ter izvedejo ukrepi za preprečitev vnosa tujerodnih vrst na območje posega. V nadaljnjih postopkih naj se predvidijo izravnalni oziroma kompenzacijski ukrepi z namenom izravnave negativnih učinkov projekta na naravno vrednoto.		stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	okviru svojega nadzora in ZRSVN
IGL_4 Morebitne nove ureditve ni dovoljeno umeščati v območje naravne vrednote	med izvajanjem plana	Ukrep je namenjen ohranjanju ugodnega stanja vrst in populacij ter habitatnih tipov.	Ukrep je izvedljiv in je ustrezen. Spremljanje ukrepa izvaja investitor v okviru svojega nadzora in ZRSVN

9.4 Kulturna dediščina

9.4.1 Okoljski cilji s kazalci stanja okolja in metode vrednotenja

9.4.1.1 Okoljski cilji s kazalci

Tabela 50 Okoljski cilj s kazalci stanja okolja

Okoljski cilj SD OPN 2	Kazalec stanja okolja
Dobro stanje enot kulturne dediščine	Posegi v območja enot kulturne dediščine Ohranjenost števila in lastnosti enot kulturne dediščine na obravnavanem območju. Vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v načrtovane ureditve

9.4.1.2 Metode vrednotenja in ugotavljanja vplivov OPPN

Tabela 51 Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Vrednotenje glede na spremembo kazalca stanja okolja
A	ni vpliva oziroma je lahko pozitiven vpliv	Zaradi izvedbe plana sprememb vrednosti izbranih meril ni pričakovati oziroma se vrednost meril lahko izboljša. SD OPN 2 ne posegajo (neposredno ali posredno) v enote kulturne dediščine, enote se ohranjajo, lastnosti enot ostajajo enake, ogroženost enot se zaradi SD OPN 2 ne spremeni ali se celo izboljša.
B	nebistven vpliv	Zaradi izvedbe plana bistvenih sprememb izbranih meril ni pričakovati. SD OPN 2 posegajo (neposredno ali posredno) na arheološka območja toda enote kulturne dediščine, enote se ohranjajo, lastnosti enot ostajajo enake, ogroženost enot se zaradi SD OPN 2 ne spremeni.
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.	Zaradi izvedbe plana se pričakuje poslabšanje stanja enega ali več izbranih meril, vendar je spremembe mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi. SD OPN 2 posega (neposredno ali posredno) v enote kulturne dediščine, enote se ohranjajo, spreminjajo se lastnosti enot, ogroženost enot se zaradi SD OPN 2 poveča. Možni so omilitveni ukrepi za zmanjšanje vpliva na sprejemljivo raven.
D	bistven vpliv	Zaradi izvedbe plana se pričakuje poslabšanje stanja enega ali več izbranih meril, vendar sprememb ni mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi. SD OPN 2 posegajo (neposredno ali posredno) v enote kulturne dediščine, enote se ne ohranjajo, spreminjajo se lastnosti enot, ogroženost enot se zaradi SD OPN 2 poveča.
E	uničujoč vpliv	Zaradi izvedbe plana je pričakovati uničujoče poslabšanje večine izbranih meril, katerih sprememb ni mogoče omiliti z omilitvenimi ukrepi. SD OPN 2 posegajo (neposredno ali posredno) v enote kulturne dediščine, spreminjajo se lastnosti enot, število enot se zmanjša zaradi uničenja enot. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vpliva niso možni.
X	ugotavljanje vpliva ni možno	Ugotavljanje vpliva ni možno zaradi pomanjkanja podatkov o predvidenih posegih ali zaradi pomanjkanja podatkov o obstoječem stanju okolja.

9.4.2 Vrednotenje vplivov izvedbe SD OPN 2 z oceno vpliva

S SD OPN MONM je predvidenih več sprememb. Največ je sprememb zaradi uskladitve z dejanskim stanjem, uskladiitev s katastrom, tehnični popravki itd. V primeru širitev stavbnih zemljišč je večji del vezan na pobude za stanovanjsko gradnjo, nekaj pa za turistično dejavnost. Predvideni sta širitvi industrijske cone krka in Adria mobil. Glede na analizo rabe tal se s SD OPN 2 MONM zmanjšujejo območja namenjena stanovanjski rabi (za več kot 60 ha). Prav tako se zmanjšujejo območja centralnih dejavnosti, povečujejo pa se območja proizvodnih dejavnosti (2,5 ha). Povečujejo se območja za razpršene poselitve in prometnih površin, vendar gre v večji meri za uskladitve s sprejetimi plani ali tehnične popravke (vinogradniška območja z zidanicami).

V nadaljevanju se opredeljene spremembe plana, ki imajo lahko vpliv na enote registrirane kulturne dediščine ne območju občine.

Tabela 52 Predleg sprememb znotraj registriranih enot kulturne dediščine

Režimm kulturne dediščine	Število sprememb	Površina sprememb (m ²)
arheološko najdišče	1139	1.566.099
dediščina	523	172.344
dediščina priporočilno	53	28.917
spomenik	853	539.668
vplivno območje	126	86.818
vplivno območje spomenika	1418	596.102

Spremembe so razdeljene in sicer na:

- Razvoj naselij (A); notranji razvoj, krčitev, sanacija razpršene gradnje (priključitev k naselju), OPPN (nov, zmanjšan, ukinjen), zaokrožitev, ipd.
- Razpršena poselitve (B); širitev območja dejavnosti, krčitev območja dejavnosti, ukinitve območja dejavnosti, funkcionalna zaokrožitev obstoječe dejavnosti, sprememba vrste dejavnosti, ipd.
- Razvoj v krajini (C); širitev obstoječe dejavnosti, nova dejavnosti, ukinitve dejavnosti, sprememba vrste dejavnosti, ipd.
- Drugo (D); Uskladitev z dejanskim stanjem, uskladitev z zemljiškim katastrom ipd., Tehnični popravki na podlagi pridobljenih upravnih dovoljenj, Ureditev NRP na območjih DPN, pd.

9.4.2.1 Arheološka najdišča

Večji del sprememb, ki je predviden na registriranih arheoloških najdiščih se nanša na spremembe tipa D (724 sprememb).

Spremembe osnovne rabe v pozidana in sorodna zemljišča so predvidena na naslednjih enotah:

- 20241 Bršljin - Arheološko najdišče Laze in sicer iz K1 in K2 v Ig ter F na EUP NGZ_01_OPPN ter NGZ_09
- 01432 Dolš - Arheološko najdišče Greben iz K2 v SKg na EUP DOL_1
- 15136 Novo mesto - Arheološko najdišče Gotna vas iz K2 v ZS ter PC na EUP NRV_1 ter NRV_02_OPPN
- 493 Novo mesto - Arheološko najdišče Mestno jedro-Kandija iz K2 v ZP na EUP NKG_01, NKG_02, NČM_02_OPPN
- 22385 Novo mesto - Prazgodovinska naselbina Grmske njive iz K2 ter K1 v ZP ter CU na EUP NRV_01, NRE_03
- 15008 Otočec - Arheološko najdišče Prapreče iz K1 in K2 v SKs ter CDo na EUP LUS_1, LUS_2, LUS_3, OTO_21

- 21422 Šrmošnjice pri Stopičah - Arheološko območje Hudi vrh iz K2 v Az na EUP VIN_54

Predvidena so tudi vračanja nazaj v osnovno rabo v skupni površini 10.000 m².

9.4.2.2 Dediščina in dediščina priporočilno

Večji del sprememb, ki je predviden na registriranih arheoloških najdiščih se nanša na spremembe tipa D (339) sprememb). V nadaljevanju podajamo spremembo rabe glede na posamezne vrste rabe znotraj območji dediščine ter dediščine priporočilno.

Tabela 53 Pregled sprememb rabe na območju enot dediščine ter dediščine priporočilno

PNRP veljavna	PNRP nova	Površina sprememb (m ²)
As	Gg, K1	377
Az	Av	745
CD	CD, CDv, CU, CUh, SKs, SSs	22.670
CDi	PC	57
CDk	CD, CDv, ZS	290
CU	CUh	24.300
Gg	BT, E	6.900
K1	SKs, ZD	4.500
K2	BT, E, SKs, ZD	1.200
SKs	As, Gg, K1, K2	10.400
Skk	Gg	4.700
SSs	CDu, CUh	26.200
ZP	CDk, CDv, CUh, ZS	11.200

9.4.2.3 Spomenik

Večji del sprememb, ki je predviden na registriranih arheoloških najdiščih se nanša na spremembe tipa D (339) sprememb). V nadaljevanju podajamo spremembo rabe glede na posamezne vrste rabe znotraj območji spomenikov.

Tabela 54 Pregled sprememb rabe na območju enot dediščine ter dediščine priporočilno

PNRP veljavna	PNRP nova	Površina sprememb (m ²)
CD	CD, CDv, CU, CUh, PO, SSs, ZD	32.200
CDv	CDv, CU, ZK	2.800
CU	CUh	217.600
IG	ZD	10.400
IGp	CDo, SKs	930
K1	BT, SKs, ZD, ZP	160.000
K2	ZDo	420
SKk	As, K1	1.450
SSn	CUh, ZD	4.650
SSs	CDv, CUh, Gg, SSs	7.500
ZD	Gg, K1, ZD, Zp	19.000
ZDo	CUh, Zdo	1.390
ZS	CUh, Gg	1.600

9.4.2.4 Vplivna območja

Večji del sprememb, ki je predviden na registriranih arheoloških najdiščih se nanša na spremembe tipa D (89 sprememb). V nadaljevanju podajamo spremembo rabe glede na posamezne vrste rabe znotraj vplivnih območij.

Tabela 55 Pregled sprememb rabe na vplivnem območju enot registrirane dediščine

PNRP veljavna	PNRP nova	Površina sprememb (m ²)
CD	CU, PC, SKs	27.750
CU	CUh	16.200
Gg	PO	70
IP	CD	55
K1	PO	320
SKs	CU	180

9.4.2.5 Vplivna območje spomenika

Večji del sprememb, ki je predviden na registriranih arheoloških najdiščih se nanša na spremembe tipa D (1.418 sprememb). V nadaljevanju podajamo spremembo rabe glede na posamezne vrste rabe znotraj vplivnih območij spomenikov.

PNRP veljavna	PNRP nova	Površina sprememb (m ²)
Az	As, Av	1.230
CD	CDv, CU, CUh, SKs, SSs, ZD, ZK, ZP	68.000
CDi	IK	10
CDk	CDv	110
CDv	CU, PC, SKs, ZD, ZK, ZP, ZS	4.800
CU	CUh	199.000
Gg	E, IK, ZP	9.500
IPp	CDo	14.000
K1	Az, IK, PC, PO, SKg, SKk, SKs, SSs, ZD, ZK, ZP, ZS	3.900
K2	AS, AZ, Av, E, Gg, IK, PC, SKs, ZDo, ZP, ZS	12.000
PZ	ZP	4.400
SKs	As, CU, K1, K2, SSs, SKk, ZD, ZK	19.000
SSn	CUh	1.050
SSs	As, CDk, CDv, CU, CUh, SSs, SSv, ZD, ZP	12.500
ZD	ZP	2.600
ZP	CDk, CDv, CUh, PC, PO, ZP, ZS	14.500
ZS	CD, CUh	6.500

9.4.2.6 Spremembe v tekstualnem delu odloka

S SD OPN 2 MONM se spreminja tudi tekstualni del odloka. Prostorski izvedbeni pogoji za celostno ohranjanje kulturne dediščine so opredeljeni od člena 97 do člena 101. V 97. členu je spremenjena diktacija, ki predpisuje pridobitev pogojev in soglasje ZVKD, le še za kulturne spomenike, ne pa za vso registrirano dediščino.

V odloku so spremenjeni še posebni PIP za naslednj EUP: NGZ_08_OPPN, NMJ_02, NMJ_03, NMJ_04, NMJ_10, NMJ_14, NKG_01, NKG_01/02, NKG_06, NSR_03_OPPN, IGL_4, VIN_08/2 ter OTO_11

9.4.2.1 Upoštevanje usmeritev Ministrstva za kulturo

Pripomba ZVKRS glede spremenjenega 97. člena ni upoštevana. Občina zagotavlja varstvene režime ter usmeritve za enote kulturne dediščine skladno s predpisanimi varstvenimi režimi v splošnih PIP odloka SD OPN 2 MONM in s tem zagotavlja varovanje kulturne dediščine.

V nadaljevanju je prikazano upoštevanje smernic, ki jih je v prvem mnenju podalo ministrstvo za kulturo.

Tabela 56 Analiza upoštevanaj smernic

EUP	Usmeritve	Stopnja upoštevanja
NMJ_02	Sprememba PIP	Je upoštevano
NMJ_03	Sprememba PIP	Je upoštevano
NMJ_04	Sprememba PIP	Je upoštevano
NMJ_06_OPPN	Sprememba PIP	Je upoštevano
NMJ_10	Sprememba PIP	Je upoštevano
NMJ_14	Sprememba PIP	Je upoštevano
NKG_01	Sprememba PIP	Je upoštevano
NKG_01/02	Predlog spremembe: Poslovni objekt ob Krki (ob izteku ulice Nad mlini) se preuredi v objekt paviljonskega tipa, ki se navezuje na Krko in omogoča dostop do reke ter speljavo pešpoti ob njej. PIP ki zadeva območje nekdanjega hotel Kandija ocenjujemo kot nejasen in ne dovolj definiran.	Delno upoštevanje Predlog, da se ta EUP obravnava z OPPN, za katerega bi strokovne zasnove po 74. členu ZVKD-1 pripravil ZVKDS.
NSR_03_OPPN	Sprememba PIP	Je upoštevano
OTO_11	Sprememba PIP	Je upoštevano raba ostaja BT
VIN-08/2	Ožji ambient spominskega obeležja je potrebno ohranяти. vsi posegi v območje spomenika morajo biti usklajeni s pristojno kulturnovarstveno službo.	Je upoštevano
IGL_4	Širitev je načeloma možna, vendar morajo biti vsi posegi v to območje usklajeni s pristojno kulturnovarstveno službo.	Je upoštevano
OTO_19_OPPN	Južni del predvidene EUP je v osi pogleda z grajskega otoka in bi imel izrazito negativen vpliv na prizorišče državnega spomenika, zato ni sprejemljiv. Sprejemljiva je le severna polovica predlaganega območja pozidave.	Je upoštevano
NBS_12	Sama sprememba iz CD v CU ni bistvena. Se pa CU se preveč zajeda v travnato brežino pod drevoredom (ZD), zato je treba CU na SV strani omejiti. Zgornji rob območja CU ne sme biti od ceste oddaljen več kot 40 m (zdaj do 60 m).	Ni upoštevano
NKG_6	Uvajanje centralnih dejavnosti v zgodovinsko območje stanovanjskih vil ni primerno.	Ni upoštevano
NKG_08_OPPN	V območju gradu Grm (NKG_8_OPPN) je že sedaj določenih preveč površin za centralne dejavnost, v novem predlogu pa se jih še povečuje. Ni logično, da so kot parkovne (ZP) določene številne površine razen Parka pri gradu Grm, ki ima	Je upoštevano

EUP	Usmeritve	Stopnja upoštevanja
	status kulturnega spomenika. Predlagamo torej, da se namenska raba ZP določi za celotno površino grajskega parka.	
NRV_12	Zarisana trasa ni sprejemljiva, ker se preveč približa spomeniku in razpolovi zeleno površino ob njem. Traso načrtovane ceste je treba prestaviti bolj proti zahodu oz. mora bolj slediti sedanjemu poteku ceste.	Je upoštevano, namesto cetese uredi pešpot, PC se briše

9.4.2.2 Ocena

Vpliv na kulturno dediščino bo neposreden, dolgoročen in daljinski. Z drugimi vplivi v okolju lahko pričakujemo kumulativne vplive. Zaradi SD OPN 2 MONM se število enot KD ne bo spremenilo. S SDOPN 2 MONM so sicer predvidene spremembe rabe ter s tem posledično lahko povezani tudi posegi, vendar ob upoštevanju varstvenih režimov ter zakonskih predpisov ne pričakujemo poslabšanje stanja enot kulturne dediščine.

Predhodne arheološke raziskave

V povezavi s usmeritvami za presojo vplivov izvedbe plana na arheološke ostaline v okviru postopka CPVO (točka 4.3.2. v splošnih smernicah za načrtovanje OPN) se v okviru celovite presoje vplivov na okolje če se bo ta pripravljala na podlagi Uredbe o vrstah posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (v nadaljevanju: Uredba PVO), za območja predvidenih ureditev, ki zapadejo pod Uredbo PVO, lahko zahteva izvedbo predhodnih arheoloških raziskav - predhodno oceno arheološkega potenciala.

Območje enote urejanja prostora z oznako NGZ_08_OPPN, ki se namenja širitvi obstoječe cone, se nahaja na območju enote Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EŠD 20421). ZA območje je predlagan PIP

NGZ_08_OPPNPredviden OPPN za urejanje gospodarske cone, ki se funkcionalno in oblikovno naveže na ureditve v enoti NGZ_01_OPPN. Umestitev in oblikovanje stavb se smiselno uskladi s stavbami na nasprotni strani Straške ceste in sledi novo ustvarjeni gradbeni liniji vzdolž Straške ceste. Dopustna je tudi umestitev objektov v gozdno območje, tako da se ob Straški cesti ohrani pas gozda. Pred izvedbo posegov v tla je treba izvesti predhodne arheološke raziskave (PAR), pri posegih v prostor je treba upoštevati osnovni in dodatni pravni režim varstva registriranega arheološkega najdišča Bršljin – Arheološko najdišče Laze (EŠD 20421).

Poleg omenjene cone sta predvidena še dva posega, ki zapadeta pod določila PVO Uredbe in sicer gre za širitev območja proizvodnih dejavnosti tovarne Krka ter izgradnjo zadrževalnikov za izboljšanje poplavne varnosti v naselju Velike Brusnice. Zaradi navedenega jr Mestna občina Novo mesto v okviru priprave prostorskega akta zaprosila Ministrstvo za kulturo za dopolnilne smernice, s katerimi bo ministrstvo opredelilo ali je predhodne arheološke raziskave

Vpliv na kulturno dediščino bo neposreden, dolgoročen in daljinski. Z drugimi vplivi v okolju lahko pričakujemo kumulativne vplive. Glede na obseg sprememb ter vrsto spremem, ob upoštevanju varstvenih režimov ter zakonskih okvirov, ocenjujemo vpliv plana na kulturno dediščino kot nebitven.

Okoljski cilj	Ocena
Dobro stanje enot kulturne dediščine	vpliv je nebitven - B

9.4.3 Omilitveni ukrepi

Omilitveni ukrepi niso potrebni.

10 ALTERNATIVE

V sklopu sprememb SD OPN 2 občine Novo mesto ni bilo predstavljenih alternativ, zato jih v poročilu ne obravnavamo.

11 SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

Iz spremljanja predlaganega kazalca bo razvidno ali se stanje okolja na območju OPN in širše izboljšuje ali slabša in ali se uresničuje opredeljeni okoljski cilj. Za spremljanje stanja je zadolžena občina.

Vode

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa oz. spremljanja stanja
delež prebivalcev, ki komunalno odpadno vodo odvaja na ustrezen način	Občina
delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje preko javnega vodovoda	Občina
kemijsko stanje površinskih in podzemnih vod	ARSO, Občina spremlja rezultate monitoringov
kakovost pitne vode na vodnih virih	Občina
delež prebivalcev, ki se s pitno vodo oskrbuje preko javnega vodovoda	Občina
število objektov znotraj poplawni območij	Občina

Hrup

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa oz. spremljanja stanja
PLDP na državnih merilnih mestih na cestah, ki vodijo skozi občino	DRSC, Občina spremlja rezultate
površino stanovanjskih območij in število objektov z varovanimi prostori, izpostavljenih prekomernemu hrupu zaradi prometa	Občina
Število konfliktnih območij (stiki potencialnih območij II. SVPH z območji proizvodnih dejavnosti)	Občina

Varava in varovana območja narave

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa oz. spremljanja stanja
prisotnost zavarovanih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov	Občina
obseg poseganja oziroma vplivanja na varovana območja ter stanje vrst in HT	Občina

Kulturna dediščina

Kazalec stanja okolja	Nosilec monitoringa oz. spremljanja stanja
Posegi v območja enot kulturne dediščine Ohranjenost števila in lastnosti enot kulturne dediščine na obravnavanem območju. Vključenost rezultatov predhodnih arheoloških raziskav v načrtovane ureditve	Občina

12 ZAKONODAJA IN VIRI

12.1 Zakonodaja

Vode

- Zakon o vodah (ZV-1) (Ur. l. RS, št. 67/02, 110/02-ZGO-1, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20)
- Uredba o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16)
- Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12, 66/16)
- Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15, 76/17 in 81/19)
- Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14 in 98/15)
- Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20)
- Pravilnik o monitoringu podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 31/09)
- Pravilnik o monitoringu stanja površinskih voda (Ur. l. RS, št. 10/09, 81/11 in 73/16)
- Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda (Ur. l. RS, št. 91/13)
- Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode (Uradni list RS, št. 66/17 in 4/18)
- Pravilnik o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti (Ur. l. RS, št. 60/07)
- Odlok o zaščiti vodnih virov na območju občine Novo mesto (Ur. l. RS, št. 64/95, 23/96)

Hrup

- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 43/18, 59/19).
- Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS št. 121/04).
- Pravilnik o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 105/08).
- Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah (Ur. l. RS, št. 10/12 in 61/17 – GZ).

Narava in varovana območja narave

- Zakon o ohranjanju narave /ZON/ Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg in 31/18
- Zakon o gozdovih /ZG/ (Ur. l. RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 24/15, 9/16 – ZGGLRS in 77/16),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst
- Konvencija o varstvu prostoživečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov (Bernska konvencija) (Ur. l. RS 17/99)
- PUN Natura 2000 za obdobje od leta 2015 do 2020
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10, 23/15 in 7/19)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur. l. RS, št. 130/04, 53/06, 38/10, 03/11)
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Ur. l. RS 82/02, 42/10)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur. l. RS 48/04, 33/13 in 99/13 in 47/18)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur. l. RS 112/03, 36/09 in 33/13)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14 in 21/16, 47/18)

- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04, 110/04, 115/07, 36/09 in 15/14)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur. l. RS, št. . 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11, 15/14 in 64/16)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali (Bonnska konvencija) (Ur. l. RS, št. 18/98, 27/99)
- Zakon o varstvu podzemnih jam (ZVPJ) (Ur.l. RS 2/04, 61/06 – ZDru-1 in 46/14 – ZON-C)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05),
- Direktiva o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (FFH Directive EU - The Council Directive 92/43 EEC on the Conservation of Natural Habitats and on Wild Fauna and Flora, Off. Journal of the EC, No.L.206/7),
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19)

Kulturna dediščina

- Zakon o varstvu kulturne dediščine /ZVKD-1/ (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNorg),
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 66/09),
- Pravilnik o arheoloških raziskavah (Ur.l. RS, št. 3/13),
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK) (Ur. l. ,RS, št. 74/2003),
- Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2008-2011 (ReNPK0811, Ur. l. RS, št. 35/08),
- Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine (Malteška konvencija, La Valletta, 16.1.1992, ratificirana 2.4.1999, Ur. list. RS, št. 7/1999),
- Konvencija o varstvu stavbne dediščine Evrope (Granadska konvencija), (European convention for the Architectural Heritage of Europe, European Treaty Series No. 121, Council of Europe, 1985;Ur.l. SFRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4-11/1991),
- Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij Sveta Evrope, Ženevskih konvencij in dodatnih protokolov o zaščiti žrtev vojne in mednarodnihsporazumov s področja kontrole oborožitve, za katere so depozitariji tri glavne jedrske sile (Ur. List RS, št. 14/1992),
- Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Mestne občine Novo mesto (Dolenjski uradni list, št. 30/2016-108, 29/2019-49),
- Odlok o razglasitvi Gradu Hmeljnik za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02 in 16/08 – ZVKD-1),
- Odlok o razglasitvi Narodnega doma v Novem mestu za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 18/15),
- Odlok o razglasitvi Območja gradu Otočec za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02 in 16/08 – ZVKD-1)
- Odlok o razglasitvi Rotovža v Novem mestu za kulturni spomenik državnega pomena ((Uradni list RS, št. 81/99, 46/05 in 16/08 – ZVKD-1)

12.2 Viri

- OP za OPN Novo mesto, Chronos d.o.o., Domžale, junij 2009
- Geološka karta, Geološki zavod Slovenije, 2010
- Ocena stanja stanja vodotokov, ARSO
- Ocena kemijskega stanja podzemne vode, ARSO;
- Količinsko stanje podzemnih voda v Sloveniji, ARSO
- Atlas okolja, ARSO, (www.gis.arso.gov.si)
- Poročilo o stanju okolja v MONM, Boson d.o.o., Ljubljana, julij 2012

-
- Poročilo o zdravstvenem nadzoru pitnih voda v občinah Dolenjske Toplice, Mirna Peč, Novo mesto, Straža, Šentjernej, Škocjan, Šmarješke Toplice in Žužemberk, ki so v upravljanju podjetja Komunala Novo mesto v letu 2020, NZLOH, Novo mesto, januar 2021
 - Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o Občinskem prostorskem načrtu Občine Novo mesto, dopolnjen osnutek, Acer d.o.o., Novo mesto, julij 2021
 - <https://www.komunala-nm.si/>
 - Monitoring splošno razširjenih vrst ptic za določitev slovenskega indeksa ptic kmetijske krajine - poročilo za leto 2014 Končno poročilo Ljubljana, november 2014, DOPPS, Ljubljana
 - monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic zimsko štetje vodnih ptic 2002-2008 končno poročilo, DOPPS, Ljubljana;
 - Monitoring izbranih ciljnih vrst rib in piškurjev v letu 2011, Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gamljine – Ljubljana, november 2011;
 - Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2012 (Končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, Ljubljana. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju, Presetnik, P., T. Knapič, M. Podgorelec & A. Šalamun, 2012;
 - Smernice Zavoda RS za varstvo narave št. 6-III-467/4-0-20/AŠP
 - Podatki pridobljeni s terenskim ogledom
 - Okoljsko poročilo za OPN občine Novo mesto, Chronos, okoljske investicije, Domžale, januar 2008,
 - ACCETTO, M., 2002: Nova spoznanja o rastlinstvu in rastju Gorjancev. Gozdarski vestnik (Ljubljana) 60 (4): 192–205.
 - ANONYMOUS, 2002: Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam. Priloga 1: Rdeči seznam praprotnic in semenk (Pteridophyta & Spermatophyta). Uradni list RS 12 (82): 8893–8910.
 - ANONYMOUS, 2004: Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah. Uradni list RS, št. 46/04.
 - BAČIČ, T. & N. JOGAN, 2004: Rhododendron luteum Sweet – rumeni sleč. In: Čušin, B. (ur.) & al.: Natura 2000 v Sloveniji – rastline. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, str. 146–150.
 - BARLE, V., 1942: Gorjanski cvetnik. Planinski vestnik (Ljubljana) 20 (6-9): 75–86.
 - JOGAN, N., 2004: Cypripedium calceolus L. – lepi čeveljc. In: Čušin, B. (ur.) & al.: Natura 2000 v Sloveniji – rastline. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, str. 71–75.
 - JOGAN, N., T. BAČIČ, B. FRAJMAN, I. LESKOVAR, D. NAGLIČ, A. PODOBNIK, B. ROZMAN, S. STRGULC-KRAJŠEK & B. TRČAK, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore (Miklavž na Dravskem polju), 443 str.
 - KOSEC, J., 2015: Orhideje Gorjancev in Žumberka. Folia biologica et geologica (Ljubljana) 56 (3): 155–161.
 - PETKOVŠEK, V., 1938. Dolenjski cvetnik. Dolenjska. Tiskarna Merkur, Ljubljana, str. 27–36.
 - SELIŠKAR, A., 2004: Gladiolus palustris Gaudin – močvirski meček. In: Čušin, B. (ur.) & al.: Natura 2000 v Sloveniji – rastline. Založba ZRC, ZRC SAZU, Ljubljana, str. 97–101.
 - WRABER, T., 1990: Sto znamenitih rastlin na Slovenskem. Prešernova družba, Ljubljana.
 - Jogan, N., T. Bačič, B. Frajman, I. Leskovar, D. Naglič, A. Podobnik, B. Rozman, S. Strgulc-Krajšek & B. Trčak, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo favne in flore (Miklavž na Dravskem polju), 443 str.
 - lastni neobjavljeni podatki
-

13 OPOZORILO O CELOVITOSTI POROČILA

Osnova za izdelavo in postavitev poglavij pričajočega okoljskega poročila je bila Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05). Pri zasnovi poglavij smo upoštevali tudi določila Direktive 2001/42/ES EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA z dne 27.6.2001, o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje.

Okoljsko poročilo bo obravnavano na drugi stopnji celovite presoje vplivov na okolje. Pri izdelavi tega okoljskega poročila smo izhajali iz zakonskih zahtev, smernic nosilcev urejanja prostora, značilnosti dejavnost, ki se v prostor umešča in zbranih podatkov o obstoječem stanju okolja in predvidenih posegih.

Vrednotenje vplivov plana na elemente okolje, človeka, naravo krajino smo izvedli na podlagi meril in metode vrednotenja. Kot podlago za določitev ocene vpliva plana na okoljski cilj plana, smo prevzeli velikostno lestvico, ki je opisana v Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05).

Priprava okoljskega poročila kot strokovnega gradiva temelji predvsem na podatkih, ki so javno dostopni in, ki so bili pridobljeni za potrebe izdelave poročila in postopka CPVO. V obravnavanem primeru smo ravno tako sledili temu vodilu. Dodatnih meritev ali raziskav za potrebe poročila ni bilo narejenih.

Okoljsko poročilo ne obravnava segmentov tla, naravni viri, EMS, odpadki ter svetlobno onesnaževanje. V sklopu izdelave poročila so podani razlogi za izključitev teh poglavij iz presoje.

Vplivi so bili presojeni glede na možne predvidene aktivnosti, spremembe v okolju zaradi posega in izkušenj iz podobnih primerov.

14 SKLEPNA OCENA

V tem okoljskem poročilu so obravnavani verjetni vplivi plana na elemente okolja in zdravja ljudi. Presojani so bili neposredni, daljinski, kumulativni, trajni in začasni vplivi. Vplivi izvedbe OPN na zgoraj navedene segmente so opredeljeni na podlagi, s presojanim planom, predvidene spremembe namenske rabe.

Ključni **negativni vplivi**, ki bi jih lahko povzročila izvedba SD OPN 2 so vpliv na vode, naravo oziroma zavarovana in varovana območja narave ter na kulturno dediščino.

Ocenili smo, da vplivi izvedbe SD OPN 2 občine Novo mesto ne bodo bistveni ob upoštevanju vseh omilitvenih ukrepov.

Na podlagi ugotovitev okoljskega poročila ocenjujemo, da je dopolnjen osnutek za *SD OPN 2 občine Novo mesto, Acer d.o.o., Novo mesto, julij 2021* z vidika vplivov izvedbe plana na okolje, varstvo človekovega zdravja, kulturne dediščine in ohranjanje narave sprejemljiv.

PRILOGE

Priloga A: Prikaz sprememb rabe

Priloga B: Namenska raba prostora - nova

Priloga C: Seznam naravnih vrednot

Priloga D: Seznam enot registrirane kulturne dediščine

Priloga E: Upoštevanje smernic ZRSVN